

ZŠ T.G.MASARYKA, BOROHRÁDEK

# ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

# UČIT SE S RADOSTÍ



# OBSAH

<b>1. ÚVOD</b> .....	<b>5</b>
1.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY .....	6
1.2. AREÁL ŠKOLY, MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ .....	7
1.3. PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI .....	8
1.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY .....	9
1.5. ŽÁCI, RODIČE .....	10
1.6. SPOLUPRÁCE S RODIČI, JINÝMI SUBJEKTY .....	11
1.7. CHARAKTERISTIKA ŠVP .....	12
1.8. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI .....	13
1.8.1. <i>Vzdělávání žáků se zdravotním postižením</i> .....	13
1.8.2. <i>Vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním</i> .....	13
1.8.2.1. Zabezpečení výuky žáků se specifickými poruchami učení .....	14
1.8.3. <i>Vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním</i> .....	14
1.9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH .....	15
1.10. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA .....	17
1.11. KLIMA ŠKOLY .....	22
1.12. VŠESTRANNOST A PREFERENCE .....	23
1.13. KONCEPCE ŠKOLY .....	24
1.14. UČEBNÍ PLÁN .....	25
1.14.1. <i>Učební plán 1. stupně</i> .....	26
1.14.2. <i>Učební plán 2. stupně</i> .....	27
<b>2. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI</b> .....	<b>29</b>
2.1. PRVNÍ STUPĚŇ .....	29
2.1.1. <i>Jazyk a jazyková komunikace</i> .....	33
2.1.1.1. Český jazyk a literatura .....	33
2.1.1.2. Cizí jazyk .....	69
2.1.2. <i>Matematika a její aplikace</i> .....	70
2.1.2.1. Matematika a její aplikace .....	70
2.1.3. <i>Informační a komunikační technologie</i> .....	84
2.1.3.1. Informační a komunikační technologie .....	84
2.1.4. <i>Člověk a jeho svět</i> .....	85
2.1.4.1. prvouka .....	85
2.1.4.2. Přírodověda .....	94
2.1.4.3. Vlastivěda .....	99
2.1.5. <i>Umění a kultura</i> .....	103
2.1.5.1. Hudební výchova .....	103
2.1.5.2. Výtvarná výchova .....	114
2.1.6. <i>Člověk a zdraví</i> .....	125

2.1.6.1.	Tělesná výchova.....	125
2.1.7.	Člověk a svět práce.....	139
2.1.7.1.	Člověk a svět práce – Praktické činnosti.....	139
2.2.	DRUHÝ STUPĚŇ.....	150
2.2.1.	Jazyk a jazyková komunikace.....	150
2.2.1.1.	Český jazyk a literatura.....	150
2.2.1.2.	Cizí jazyk.....	172
	Anglický jazyk.....	172
	Ruský jazyk.....	191
	Německý jazyk.....	198
2.2.2.	Matematika a její aplikace.....	209
2.2.2.1.	Matematika a její aplikace.....	209
2.2.3.	Informační a komunikační technologie.....	223
2.2.3.1.	Informační a komunikační technologie.....	223
2.2.4.	Člověk a společnost.....	235
2.2.4.1.	Dějepis.....	235
2.2.4.2.	Občanská výchova.....	247
2.2.4.3.	Etika.....	259
2.2.5.	Člověk a příroda.....	265
2.2.5.1.	Fyzika.....	265
2.2.5.2.	Chemie.....	278
2.2.5.3.	Přírodopis.....	289
2.2.5.4.	Ekologie.....	306
2.2.5.5.	Zeměpis (geografie).....	311
2.2.6.	Umění a kultura.....	325
2.2.6.1.	Hudební výchova.....	325
2.2.6.2.	Výtvarná výchova.....	337
2.2.7.	Člověk a zdraví.....	344
2.2.7.1.	Tělesná výchova.....	344
2.2.7.2.	Výchova ke zdraví.....	361
2.2.8.	Člověk a svět práce.....	369
2.2.8.1.	Člověk a svět práce.....	369
2.3.	PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ.....	382
2.3.1.	Pravidla hodnocení a klasifikace žáka.....	382
2.3.2.	Opravné zkoušky.....	383
2.3.3.	Zásady klasifikace.....	383
2.3.4.	Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci.....	384
2.3.5.	Klasifikace chování.....	384
2.3.6.	Hodnocení žáků s vývojovými poruchami.....	385
2.3.7.	Výchovná opatření.....	385
2.3.8.	Výstupní hodnocení.....	386
2.4.	EVALUAČNÍ ČINNOSTI.....	387
2.4.1.	Hodnocení dlouhodobých plánů, záměrů, cílů.....	387



# 1. ÚVOD

## Školní vzdělávací program Základní školy T.G. Masaryka Borohrádek pro základní vzdělávání žáků a pro školní družinu

### Učit se s radostí

název školy : Základní škola T.G. Masaryka  
adresa : T.G. Masaryka 396, 517 24 Borohrádek  
ředitelka: Mgr. Iva Příbylová  
tel.,fax : 494 381 621  
email: [zs.borohradek@tiscali.cz](mailto:zs.borohradek@tiscali.cz)  
web: [www.zsboro.cz](http://www.zsboro.cz)

zřizovatel: Město Borohrádek  
adresa: Husova 240, 517 24 Borohrádek  
tel: 494 381 602  
fax: 494 381 303  
email: [sekretariat@mestoborohradek.cz](mailto:sekretariat@mestoborohradek.cz)  
platnost dokumentu: od 1.9.2010

Číslo jednací dokumentu: **136/6/9/2010**

.....  
ředitelka školy

## 1.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Jedná se o plně organizovanou školu s vyučovacím jazykem českým. Na prvním stupni má každý ročník jednu, na druhém vesměs dvě paralelní třídy. Škola je spádová, přicházejí do ní žáci z okolních obcí. Do šesté třídy k nám přestupují děti z Masarykovy základní školy v Čermné nad Orlicí, ze Základní školy ve Žďáru nad Orlicí, z Církevní základní školy v Borohrádku a částečně ze Základní školy v Albrechticích nad Orlicí.

Kapacita školy je 395 žáků. Komplex se skládá z budovy z 30. let 19. století a z přístavby z 90. let. Součástí školního komplexu je tělocvična a školní jídelna.

Pedagogický sbor má pestré věkové složení, skládá se ze zkušených pedagogů i mladých učitelů. Většina pedagogů žije v Borohrádku nebo nedalekém okolí. Snahou vedení školy je zvyšovat kvalifikovanost, odbornost a aprobovanost, zajistit co nejvíce vyučujících s bydlištěm ve městě či blízkém okolí. Vedení školy se snaží demokraticky vést pedagogický sbor k vytvoření příznivého pracovního prostředí, k nastolení důvěry mezi vyučující i žáky. Tvrdě bojujeme proti náznakům šikany, rasismu, požívání návykových látek.

Vzhledem k tomu, že ve městě není Dům dětí a mládeže ani Základní umělecká škola, snažíme se v odpoledních hodinách tento handicap nahradit. Zájmová činnost je organizována školou, vytváříme i podmínky pro činnost ČASV, pro kroužky zájmových organizací, nově tu je odloučené pracoviště ZUŠ Týniště nad Orlicí.

V rámci integrace školy do Evropy pracujeme na programech spolupráce škol v rámci programů NAEP - Comenius a v rámci příhraniční spolupráce s polským partnerem v Cieplowodách. Máme další partnerské školy v Litvě, Polsku, Slovinsku, Německu, Lotyšsku, Maďarsku, Bulharsku, Rumunsku, Řecku a Portugalsku. Pro žáky organizujeme lyžařský výcvik, školu v přírodě, ozdravné pobyty u moře. V posledních letech jsme uskutečnili víkendová protidrogová soustředění.

Máme snahu spolupracovat s rodičovskou veřejností. Funguje školská rada, rodiče informujeme o aktuálním dění prostřednictvím Školního zpravodaje a webových stránek školy ([www.zsboro.cz](http://www.zsboro.cz)). Třikrát se během školního roku konají informační schůzky, výchovný poradce má pravidelné návštěvní hodiny. Názory rodičů se zjišťují pomocí školního dotazníku, jeho vyhodnocení a závěry jsou brány v úvahu při vlastním hodnocení školy, při tvorbě ročních plánů práce. V roce 2005 byla zřízena tříčlenná školská rada. Ta spolupracuje s vedením školy. Členové rady podávají podnětné návrhy, tlumočí dotazy a připomínky rodičů. Pedagogové pracují jako místní zastupitelé. Jejich cílem je informovat o dění ve škole, o reálných potřebách a plánech našeho zařízení. Jednání s vedením města probíhají v duchu vzájemného porozumění a oboustrannou snahou je zajistit dobré podmínky pro vzdělávání.

Škola se nachází v těsné blízkosti centra města, na jedné z hlavních ulic. Celý komplex je prostorný, jednotlivé součásti jsou vzájemně propojené. Hlavní vchod je určen ke vstupu do školy, vedlejší jako vstup na školní hřiště a školní pozemek.

## 1.2. AREÁL ŠKOLY, MATERIÁLNÍ VYBAVENÍ

Budova ZŠ T.G.M. se skládá ze staré budovy z roku 1939 a z nové přístavby z počátku 90. let. Škola má velmi dobré pracovní podmínky. K dispozici jsou odborné učebny, prostorné třídy, kabinety pro přípravu učitelů na vyučování. Učitelé i žáci mají k dispozici vybavené odborné učebny pro výchovu, modernizovanou učebnu přírodopisu, dílny, školní výukovou kuchyň, tělocvičnu. K dispozici jsou učebny s interaktivními tabulemi. Vzhledem k nízkému počtu žáků ve třídách jsou podmínky pro výuku příznivé.

Na podzim 2005 bylo dokončeno oplocení školního hřiště. Využíváme travnaté hřiště, hřiště s asfaltovým povrchem, běžeckou dráhu, sektor pro skok daleký. Přilehlé prostory s lavičkami, houpačkami a podobně má k dispozici školní družina.

V roce 2006 byla provedena plynofikace školy.

V roce 2010 byla provedena rekonstrukce budovy - škola má nové vstupní dveře, bezbariérový přístup, nová okna, zateplenou novou fasádu, proběhla celková rekonstrukce sociálního zařízení.

Součástí objektu je školní jídelna a školní družina. Ve školní jídelně se stravují žáci a pedagogové naší školy a Církevní základní školy v Boro-  
hrádku. Školní jídelna byla rekonstruována, odpovídá hygienickým požadavkům Evropské unie.

### **1.3. PEDAGOGIČTÍ PRACOVNÍCI**

Pedagogický sbor má pestré věkové složení. Původní učitelský kolektiv středního věku je doplňován mladými pracovníky. Jádro pedagogického sboru je stabilizováno. Výuka na 1. stupni je plně kvalifikovaná s výjimkou výuky angličtiny. Na druhém stupni se vyučuje kvalifikovaně a aprobovaně většina hlavních předmětů.

Ve škole pracuje kvalifikovaná výchovná poradkyně. Poradenskou činnost nabízí metodička prevence rizikového chování. Speciální pedagožka se věnuje integrovaným žákům s poruchami učení. Většina vyučujících prvního stupně má doplněné vzdělání s možností kvalifikovaného vedení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogičtí pracovníci mají zájem o další vzdělávání. Využíváme možnosti seminářů jak přímo ve škole, tak v různých institucích zaměřených na DVPP.



## 1.4. DLOUHODOBÉ PROJEKTY

Škola má zpracovaný dlouhodobý plán rozvoje. Cílem je vytvořit optimální podmínky pro poskytování základního vzdělání. V materiální oblasti je hlavním cílem provést rekonstrukci rozvodů elektřiny a řešit vhodné osvětlení ve třídách. Je také třeba rekonstruovat zbývající rozvody vody a odpady. Počítáme s rozšířením počítačové sítě, s průběžným obnovováním zařízení učebny ICT, s ozvučením haly, novým vnitřním rozhlasem.

V personální oblasti je prioritou zajišťovat co nejvyšší kvalifikovanost výuky a stabilní učitelský sbor.

V oblasti mezinárodní spolupráce chceme nadále rozvíjet navázané kontakty se školou v polských Ciepłowodách a navázat na úspěšné mezinárodní projekty v rámci programu partnerství škol. K tomu využíváme evropské vzdělávací programy Comenius a Comenius Regio.

## 1.5. ŽÁCI, RODIČE

Kapacita školy je 395 žáků. Demografický vývoj vedl k poklesu počtu dětí, v současné době se počet pohybuje kolem 220 žáků. Většina žáků bydlí v Borohrádku, do 6. ročníku k nám přestupují žáci především ze škol v Čermné nad Orlicí, Žďáru nad Orlicí a z Církevní základní školy v Borohrádku.

Někteří žáci pátého ročníku pokračují ve studiu na víceletém gymnáziu. Z devátého ročníku většina žáků odchází studovat obory s maturitou. Tento fakt odráží i koncepce našeho ŠVP, konkrétně podoba učebního plánu. Disponibilní hodiny jsou věnovány hlavně jazykům a informačním a komunikačním technologiím. Rodiče projevují velký zájem o kvalitní přípravu dětí právě v těchto oblastech.

Vedení školy usiluje o kvalitní spolupráci s rodiči. Snažíme se rodičovskou veřejnost začlenit do činnosti i plánování rozvoje školy. Vítejme aktivní pomoc v mimoškolní činnosti, spoluúčast na vytváření zdravého ovzduší v našem zařízení.

Oficiální rodičovské sdružení není ustaveno, komunikace s rodiči probíhá formou informačních dnů, školního zpravodaje, aktuality může veřejnost sledovat na webových stránkách školy. Funkční je školská rada, která spolupracuje s vedením školy při řešení problémů.

## 1.6. SPOLUPRÁCE S RODIČI, JINÝMI SUBJEKTY

Spolupracujeme s organizacemi v našem regionu. Existuje úzká spolupráce školy a místní mateřské školy. Pro předškoláky pořádáme několikrát ročně společná zaměstnání s našimi vyučujícími a našimi žáky. Dalším partnerem je pionýrská organizace PS Brontosauři Čermná nad Orlicí.

Zaměřujeme se i na oblast sportu. Princip spolupráce je založen na tom, že škola poskytuje tělocvičnu, venkovní hřiště, Asociace sportu pro všechny zajišťuje trenéry, cvičitele. Hlavní je zapojení dětí do pravidelného sportování.

Odloučené pracoviště má na naší škole ZUŠ Týniště nad Orlicí.

Samozřejmostí je i spolupráce s PPP, především v Rychnově nad Kněžnou či Holicích.

Navázali jsme také spolupráci s Policií České republiky, a to formou besed.

## 1.7. CHARAKTERISTIKA ŠVP

ŠVP je koncipován tak, aby na úrovni školy (dále ročníků, předmětů) vytvářel co nejlepší předpoklady pro postupné osvojování klíčových kompetencí, které stanovuje Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání a které tvoří jeho základní strategii. V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

- k učení
- k řešení problémů
- komunikativní
- sociální a personální
- občanské
- pracovní.

Základní škola má všeobecné zaměření. Prioritou je příprava žáků na život v Evropské unii. Preferujeme jazykovou přípravu, vyučování dvou cizích jazyků. Prvním cizím jazykem je jazyk anglický. K praktickému ověření znalostí využíváme grantových programů k výměnným návštěvám zemí EU. Od šesté třídy nabízíme volitelný předmět druhý cizí jazyk (německý nebo ruský).

V souladu s rozvojem výpočetní techniky je prioritou získání gramotnosti v této oblasti. Zábavnou formou se děti seznamují s počítačovou technikou již na prvním stupni v zájmových kroužcích, od 4. do 6. třídy v předmětu práce na počítači. V 7. – 9. ročnících nabízíme volitelný předmět informatika. V návaznosti nabízíme rozvoj schopností dětí formou zájmových kroužků se zaměřením na informační technologie .

Zlepšení mezilidských vztahů má zajistit předmět etika.

Věnujeme velkou pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, a to jak žákům se zdravotním postižením a zdravotním a sociálním znevýhodněním, tak žákům nadaným.

Máme kvalifikované učitelky pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavní formou práce se žáky s poruchami učení je individuální reedukace, forma konzultací pro žáky i rodiče vesměs na druhém stupni. Pro zájemce nabízíme kurz logopedie.

Naše zařízení je připraveno integrovat do vzdělávacího procesu žáky s tělesným postižením.

Individuální práce s nadanými žáky je prováděna formou zapojení do organizovaných soutěží a přehlídek. Trvale pracujeme se žáky studijního zaměření formou kroužků v matematice i jazycích. S prospěchově nadanými žáky na prvním stupni pracují elementaristé individuálně a připravují je ke studiu na víceletém gymnáziu. Nadprůměrní žáci mají možnost se zapojit do mezinárodních školních projektů.

Škola zajišťuje bohatou mimoškolní činnost v oblasti sportovní, hudební, keramiky, aktivně pracuje rybářský kroužek, modelářský kroužek, ICT zájmové útvary, mediální kroužek. Pro zájemce z nižších ročníků nabízíme kroužek anglického jazyka.

## 1.8. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením (tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autizmem, vadami řeči, souběžným postižením, více vadami a vývojovými poruchami učení nebo chování), žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování) a žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu).

### 1.8.1. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Nezbytnou podmínkou zařazení takového žáka do běžné třídy je jednoznačné doporučení integrace PPP a odborným lékařem. Druh a stupeň zdravotního postižení bude určujícím faktorem pro všechna opatření, jež umožní žákovi začlenit se optimálně do vzdělávacího procesu. Pokud to bude zdravotní postižení vyžadovat, bude škola jednat o zajištění dalšího pedagoga, případně podpůrné asistenční služby. Žák bude pracovat podle individuálního vzdělávacího programu. Škola bude vytvářet nezbytné materiální a technické podmínky, např. odstraňovat architektonické bariéry, provádět nezbytné úpravy interiéru školy a třídy, podílet se na zabezpečení potřebných a nezbytných kompenzačních pomůcek, vhodných učebnic a učebních pomůcek přizpůsobených individuálním potřebám. Cílem bude pomoci žákovi dosáhnout maxima rozvoje osobních vloh v rozsahu, který umožňuje dané zdravotní postižení.

### 1.8.2. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE ZDRAVOTNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM

Škola vychází z diagnostiky zdravotního znevýhodnění od odborného lékaře, PPP, SPC, střediska výchovné péče, či z využití vlastního diagnostikování. Žáci jsou integrováni do běžných tříd. Pro úspěšné vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním jsou zabezpečovány tyto podmínky:

- uplatnění principu diferenciací a individualizace při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- umožnění žákovi používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, vhodné učebnice a učební pomůcky
- zohlednění druhu, stupně a míry znevýhodnění při hodnocení výsledků
- uplatnění zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- podpora nadání a talentu žáka vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- z kvalitativnosti připravenosti pedagogických pracovníků pro práci se žáky se SVP.

Využívané metody se zaměřují na usnadnění vzdělávání žáků a rozvíjení jejich osobnosti. Pro dosažení dobrých výsledků je kladen důraz na aktivní účast žáka, jeho rodičů i učitele, na rozvíjení celé osobnosti žáka a na pozitivní přístup.

### **1.8.2.1. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI PORUCHAMI UČENÍ**

Žák, u kterého učitel na prvním stupni zaregistruje některou z vývojových poruch učení, kontaktuje výchovného poradce na škole a společně se souhlasem zákonného zástupce žáka podá písemnou žádost o vyšetření dítěte do PPP.

Pokud rodiče poskytnou výchovnému poradci výsledek vyšetření, provádíme zohlednění vzdělávacího procesu žáka podle pokynů, které poradna doporučuje.

Pokud rozsah vývojových poruch dítěte odpovídá integraci žáka, mají rodiče možnost podat žádost o individuální vzdělávací plán. Na základě žádosti je pověřený učitel povinen vypracovat individuální vzdělávací plán dítěte a vyučující provádí hodnocení žáka podle Metodického pokynu MŠMT k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení na ZŠ. Žák má právo na specifické pomůcky, které mu jsou poskytovány a finančně hrazeny školou. Individuální vzdělávací plán schvaluje příslušné centrum. Koordinaci zajišťuje výchovný poradce.

### **1.8.3. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SOCIÁLNÍM ZNEVÝHODNĚNÍM**

Počet žáků patřících do této skupiny se stále zvyšuje. Někteří z těchto žáků se bez vážnějších problémů integrují do běžné školy, jiní se mohou setkávat s různými obtížemi pro svou jazykovou odlišnost nebo proto, že jsou hluboce ovlivněni svými rodinami a jejich kulturními vzorci, projevujícími se v chování, jednání, odlišné hodnotové stupnici, stylu života, pojetí výchovy dětí, vztahu ke vzdělání a podobně. Žáci z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním a ekonomickým postavením jsou častěji ohroženi sociálně patologickými jevy. Proto je nezbytné těmto žákům věnovat specifickou péči v rozsahu, který potřebují.

Hlavním problémem při vzdělávání žáků z kulturně odlišného prostředí již od vstupu do školy je ve většině případů jejich nedostatečná znalost vzdělávacího jazyka, což je příznačné pro většinu příslušníků menšin a etnik, u nichž vzdělávání neprobíhá v jejich mateřském jazyce. Pozornost bude proto u těchto žáků věnována osvojení českého jazyka, ale i seznámení s českým prostředím, jeho kulturními zvyklostmi a tradicemi. Na druhé straně bude zajištěna těmto žákům možnost získávat v průběhu školní docházky i takové informace, které jim umožní vybírat si z nich prvky pro budování své vlastní identity. K tomu bude doplněn vzdělávací obsah specifickými materiály o historii, kultuře a tradicích jejich národnosti.

Dlouhodobým úkolem bude integrace žáků z odlišného kulturního a sociálně znevýhodňujícího prostředí, ochrana jejich minoritní kultury a podpora jejich úspěšnosti v majoritní společnosti. ŠVP počítá s vypracováním individuálně vzdělávacích plánů pro tyto žáky, které vycházejí z dobré znalosti rodinného prostředí a využívají výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly žáků.

Pro úspěšné vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním je škola připravena poskytnout tyto potřebné podmínky (RVP):

- individuální nebo skupinovou péči
- odpovídající metody a formy práce
- specifické učebnice a materiály
- pravidelnou komunikaci a zpětnou vazbu
- spolupráci s psychologem, speciálním pedagogem - etopedem, sociálním pracovníkem, případně s dalšími odborníky.

## 1.9. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Tato problematika je významná protože mimořádně nadaní žáci mají své specifické potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet k jejich realizaci vhodné podmínky. Je to důležité i proto, že z právě tohoto okruhu jedinců (odhaduje se 3-10% populace) by měli vzejít osobnosti, které budou hnacím motorem dalšího pokroku celé společnosti. V této souvislosti je třeba zdůraznit výchovnou stránku vzdělávání.

### Identifikace mimořádného nadání

Jednotná definice není stanovena, je to obtížné i vzhledem k individuálnímu charakteru nadání. Identifikace nadání tedy musí stát na počátku procesu a není jednoduchá. Identifikace vychází především z těchto kritérií:

- pozorování žáků při školní práci
- rozbor výsledků práce žáka
- rozhovory se žákem a rodiči
- mimoškolní činnost
- výsledky oficiálních testů (např. SCIO)
- úspěchy v soutěžích

### Specifika mimořádně nadaných žáků:

- žák svými znalostmi výrazně přesahuje stanovené požadavky
- zvýšená motivace k rozšiřování učiva, především v oblasti zájmů
- problematický přístup ke školním pravidlům, tendence mít pravidla vlastní
- vytváření vlastních postupů řešení, netradičních, kreativních, někdy až neochota přijímat hotová řešení
- záliba v řešení problémových úloh
- menší až malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť
- potřeba projevení a uplatnění se ve školním prostředí
- zvýšená kritičnost k sobě i okolí
- specifický humor

### Co škola nabízí:

- zadávání specifických úkolů
- vnitřní diferenciaci žáků v některých předmětech
- individuální vzdělávací plán

- možnost přeskočení ročníku, především na prvním stupni
- soutěže končící na úrovni školy
- soutěže překračující rámec školy



## 1.10. PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata jsou realizována jako součást vzdělávacího obsahu začleněním do vyučovacích předmětů, jsou propojena se vzdělávacím obsahem i obsahem dalších školních i mimoškolních aktivit. Začlenění tematických okruhů je uvedeno v příložené tabulce.

TABULKA:

### PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – PRVNÍ STUPEŇ

tematický okruh	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSV-1	Pč,M,Pr,Hv,Čj,Vv	Čj, M, Pr, Vv, Tv, Hv	M, Pr, Pč, Čj, Vv, Hv, Tv	Čj, Hv, Tv, Pč, Vv	Pč, Vv, VI, Hv, M, Př, Tv, VI
OSV-2	Tv, Vv	Čj, Tv	VI, Čj, Vv	Čj, Hv, Tv, Pč, Vv	Čj, Pč, Tv, Př
OSV-3	Tv, Vv	Čj, Pč, Tv	Čj, Tv, Pr	Tv, Pč	Př, Čj, Tv
VDO-1	Pr				Pr
VDO-2		Čj, Pr, Hv		Pr	Pr
VDO-3				Pr	
VDO-4					Pr
VMEGS-1				Pr, Tv	Pr, Čj
VMEGS-2				Aj	Aj, Pr
VMEGS-3				M, Pr, Pč	Pr
MuV-1	Hv, Vv	Čj, Pr, Pč	Čj, Pč	Čj, Hv, Vv	Pč, Vv, Čj, Pr
MuV-2	Pč, Vv	M, Pr, Pč, Tv	Čj, Vv		Vv, Pr, Čj, Př

<b>MuV-3</b>	Vv			Čj, Vv	Vv, Čj, Pr
<b>MuV-4</b>	Vv	Vv, Hv	Čj	Čj, Pč	Vv, Pr, Čj
<b>MuV-5</b>	Pč, Vv			Pr	Tv
<b>EV-1</b>			Pr	Pr	Pr
<b>EV-2</b>			Pr	Pr	
<b>EV-3</b>			Pr	Pr	Pr
<b>EV-4</b>	Pč, Pr	Pr, Pč, Vv	Pr	Pč	Pr, Vv
<b>MeV-1</b>		Čj			Čj
<b>MeV-2</b>				Čj	Čj
<b>MeV-3</b>					
<b>MeV-4</b>				Čj	
<b>MeV-5</b>					ČJ
<b>MeV-6</b>				Čj	
<b>MeV-7</b>				Čj	Čj

## PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – DRUHÝ STUPEŇ

tématický okruh	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
<b>OSV-1</b>	M, Čj, D, Ov, Rj, Fy, Hv	M, Čj, Fy, Rj, Ov, Et, Vv, Hv	M, Čj, Nj, Fy, Př, Rj, Ov, Et, Hv	M, Čj, Rj, D, Ov, Vv, Hv
<b>OSV-2</b>	Čj, Rj, D, Ov, Fy, Hv	Čj, Rj, Et, D, Ov, Hv, Vv	Čj, Rj, D, Ov, Et	Čj, Rj, D, Ov, Vv
<b>OSV-3</b>	Čj, Ov	Čj, Et, D, Ov	Čj, D, Ov, Et	Čj, D, Ov
<b>VDO-1</b>	Ov, Hv	Et, Z	D, Et, Čj	Nj, Čj
<b>VDO-2</b>	Ov, D	Z, Et, Ov, D	Z, Ov, D	Z, Ov, D, Čj
<b>VDO-3</b>	Ov	Z	Z, Ov	Z, Ov, D
<b>VDO-4</b>	D	Z, Ov, D,	Z, Čj, Ov, D	Z, Čj, Ov, D, Hv
<b>VMEGS-1</b>	Z, Ov, Čj, Hv, Vv, Aj, Rj, Nj	Z, Čj, Hv, Rj, Nj, Aj	Z, Rj, Čj, Et, Aj, Nj, Hv	Z, Aj, Ov, Čj, Hv, Vv, Rj, D
<b>VMEGS-2</b>	Z, Rj, Nj, Čj	Čj, Z, Aj, Nj, D, Rj	Čj, Z, Aj, Rj	Z, Čj, Aj, Ov, D, Rj, Nj
<b>VMEGS-3</b>	Čj, D, Rj	Čj, Aj, D, Rj	Čj, Aj, Z, Et, D	Čj, Aj, Ov, D
<b>MuV-1</b>	Ov, D, Z, Vv	Z, Ov, D, Vv, Hv	Z, Rj, Př, Nj, Et, Hv	Z, Ov, D, Nj
<b>MuV-2</b>	Z, Vv, Čj, Ov, Rj	Z, Čj, Ov, D, Rj, Hv, Et, Vv	Z, Rj, Aj, Čj, Et, Nj	Z, Ov, D, Vv, Nj, Čj
<b>MuV-3</b>	Ov, Čj	Ov, Čj, Z, D, Hv	Aj, D, Z	Z, Ov, D, Rj
<b>MuV-4</b>	Ov, Čj	Čj, Z, Ov, D	Z, D, Čj, Rj	Ov, Z, Čj, D, Rj, Nj
<b>MuV-5</b>	Ov, Z, Čj, Z	Čj, Ov, D, Et, Z	Čj, Z, Et	Ov, D, Čj, Z
<b>EV-1</b>	Př, Z, Vv	Ov, Fy, Z, Př	Z	Fy, Z, Vv, Ov, Eko

<b>EV-2</b>	Čj, Z, Vv, PŘ	Fy, Z, Ov	Fy, Z, Vv, Ch	Fy, Z, Vv, Ov, Nj, PŘ, Eko, Ch
<b>EV-3</b>	Z, Ov, D, PŘ, Hv	Z, Ov, D, Rj, Vv, Hv	Fy, Z, D, Rj, Čj, PŘ, Ch	Z, Fy, Čj, Ov, D, Nj, Hv, PŘ, Ch, Eko
<b>EV-4</b>	Fy, Čj, Ov, Z, Vv	Čj, Ov, Et, Vv	Čj, PŘ, Vv, Z, Et	Čj, Fy, Ov, Z, Rj, Vv, Nj, Ch, PŘ, Eko
<b>MeV-1</b>	Z, Čj, Ov	Čj, Ov, Et, Vv	Ov, Et	Ov, Čj, Nj, D
<b>MeV-2</b>	Čj, Ov	Čj, Ov, Et	Et, Ov, Čj	D, Z, Ov, Čj
<b>MeV-3</b>	Čj, Rj	Čj, Rj	D, Rj	Čj, Rj
<b>MeV-4</b>	Ov, Čj	Vv, Čj	Čj, D, Et	Čj, Z, D
<b>MeV-5</b>	Čj, Z	Čj, Z, Et	Aj, Čj, Vv, Hv, Et,	Z, Vv, Nj
<b>MeV-6</b>	Čj	Čj, Et	Inf	Čj, Inf, Nj
<b>MeV-7</b>	0	Et, Čj	Et, Inf, Čj	Inf, Čj

## VYSVĚTLIVKY:

<b>ZKRATKA</b>	<b>Název</b>
<b>OSV-1</b>	Osobnostní rozvoj
<b>OSV-2</b>	Sociální rozvoj
<b>OSV-3</b>	Morální rozvoj
<b>VDO-1</b>	Občanská společnost a škola
<b>VDO-2</b>	Občan, občanská společnost a stát
<b>VDO-3</b>	Formy participace občanů v politickém životě
<b>VDO-4</b>	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<b>VMEGS-1</b>	Evropa a svět nás zajímá

<b>VMEGS-2</b>	Objevujeme Evropu a svět
<b>VMEGS-3</b>	Jsme Evropané
<b>MuV-1</b>	Kulturní diference
<b>MuV-2</b>	Lidské vztahy
<b>MuV-3</b>	Etnický původ
<b>MuV-4</b>	Multikulturalita
<b>MuV-5</b>	Princip sociálního smíru a solidarity
<b>EV-1</b>	Ekosystémy
<b>EV-2</b>	Základní podmínky života
<b>EV-3</b>	Lidské aktivity a životní prostředí
<b>EV-4</b>	Vztah člověka k prostředí
<b>MeV-1</b>	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
<b>MeV-2</b>	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
<b>MeV-3</b>	Stavba mediálních sdělení
<b>MeV-4</b>	Vnímání autora mediálních sdělení
<b>MeV-5</b>	Fungování a vliv médií ve společnosti
<b>MeV-6</b>	Tvorba mediálních sdělení
<b>MeV-7</b>	Práce v realizačním týmu

## **1.11. KLIMA ŠKOLY**

Velký význam je kladen na celkové klima školy. Naším cílem je vytvořit esteticky harmonické prostředí ve třídách, ve školní jídelně, tělocvičně i na chodbách. Škola má své pozitivní tradice, celoškolské akce, které přesahují rámec školy. Cílem je zapojit do jejich pokračování a rozvíjení co možná nejvíce žáků, pedagogů, rodičů a přátel školy. Hlavním cílem je každému vytvořit pocit bezpečí a jistoty. Tvrdě bojujeme proti jakýmkoliv projevům šikany, násilí, rasismu.

Prioritou je zajistit bezpečné pracovní prostředí pro žáky a učitele. Pravidelně jsou prováděny kontroly dodržování pravidel BOZP na odborných pracovištích, ve třídách i ostatních prostorách školy.

## 1.12. VŠESTRANNOST A PREFERENCE

Ústředním cílem školy je vychovat odpovědného, tolerantního občana vybaveného základními vědomostmi a dovednostmi. Naše škola klade důraz na naplnění čtyř základních gramotností – občanské, jazykové, informační a metodologické. **Občanská gramotnost** má přispět k výchově budoucího spolehlivého a schopného občana. **Jazyková část** se soustřeďuje na komunikaci, začíná mateřským jazykem a pokračuje výukou cizích jazyků. **Informační gramotnost** znamená práci s informacemi – umět je získat, třídít, použít a využít. **Metodologický cíl** znamená vedení k tvořivému řešení problémů, hledání různých variant řešení. Vytyčený cíl se prolíná prací všech ročníků i předmětů.

## **1.13. KONCEPCE ŠKOLY**

Základním cílem je poskytnout každému jedinci vzdělání, které rozvine jeho schopnosti a kultivuje jeho charakter a postoje. Je třeba jej vybavit základními znalostmi a dovednostmi tak, aby se uplatnil v životě, aby byl schopen plnit své povinnosti v demokratické společnosti. Cílem je spojit v sobě svobodu a zodpovědnost. Ve škole musí být tvůrčí prostor pro každého pracovníka i žáka. Vedení školy chce úzce spolupracovat se školním parlamentem.



## 1.14. UČEBNÍ PLÁN

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Následující přehled uvádí názvy předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti:

VZDĚLÁVACÍ OBLAST	NÁZEV PŘEDMĚTU	
	1. STUPEŇ	2. STUPEŇ
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	Český jazyk
	Anglický jazyk	Anglický jazyk
		Druhý cizí jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika
Informační a komunikační technologie	Práce na počítači	Práce na počítači
Člověk a jeho svět	Prvouka	-----
Člověk a společnost	-----	Dějepis
		Občanská výchova
		Etika
Člověk a příroda	-----	Fyzika
		Chemie
		Přírodopis
		Zeměpis
		Ekologie
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova
	-----	Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	Praktické činnosti

**Poznámka :**

Škola nabízí výběr volitelných předmětů:

**Německý jazyk**

**Ruský jazyk**

**Etika**

**Informatika**

**Ekologie**

### 1.14.1. UČEBNÍ PLÁN 1. STUPNĚ

ročník	1.	2.	3.	4.	5.	CELKEM	Z TOHO DČD
Český jazyk	7+2	7+3	7+2	7+1	7+1	44	9
Anglický jazyk			3	3	3	9	0
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4
Práce na počítači				0+1	1	2	1
Prvouka	2	2	2			6	0
Přírodověda				1	2	3	0
Vlastivěda				2	1	3	0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0
Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	0
<b>CELKEM</b>	<b>20</b>	<b>22</b>	<b>24</b>	<b>26</b>	<b>26</b>	<b>118</b>	<b>14</b>

#### Poznámky k učebnímu plánu I. stupně

Na prvním stupni klademe důraz na výuku českého jazyka, kde jsme využili v prvním ročníku dvě disponibilní hodiny, ve druhém ročníku tři, ve třetím ročníku dvě. Po jedné hodině je navýšena týdenní dotace ve čtvrtém a pátém ročníku.

O čtyři hodiny ve srovnání s RVP je vyšší týdenní dotace pro výuku matematiky, a to po jedné hodině ve druhém, třetím, čtvrtém a pátém ročníku.

Věnujeme pozornost informačním a komunikačním technologiím, a proto je poslední disponibilní hodina určena pro práci na počítači ve čtvrtém ročníku.

## 1.14.2. UČEBNÍ PLÁN 2. STUPNĚ

ročník	6.	7.	8.	9.	CELKEM	Z TOHO DČD
Český jazyk	4	3+1	4+1	4+1	18	3
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
Matematika	4	3+1	4+1	4+1	18	3
Dějepis	2	2	1	2	7	0
Občanská výchova	1	1	1	1	4	0
Práce na počítači	1				1	0
Chemie			2	2	4	0
Fyzika	1	1+1	1	2	6	1
Přírodopis	2	2	1+1	1	7	1
Zeměpis	2	1	2	1	6	0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	0
Tělesná výchova	3	2+1	2	2	10	1
Výchova ke zdraví	1				1	0
Praktické činnosti	0+1	1	1	1	4	1
Volitelný předmět	2	4	4	4	14	14
<b>CELKEM</b>	<b>30</b>	<b>30</b>	<b>31</b>	<b>31</b>	<b>122</b>	<b>24</b>

### volitelný předmět...

- Ruský jazyk
- Německý jazyk
- Etika
- Informatika
- Ekologie

### Poznámky k učebnímu plánu II. stupně

Část disponibilních hodin jsme nejprve rovnoměrně rozdělili mezi český jazyk a matematiku, kde je v obou předmětech posílena dotace o jednu hodinu týdně v sedmém, osmém a devátém ročníku. Usilujeme o to, aby žáci byli v těchto hlavních předmětech při dalším studiu úspěšní.

Další navýšení je v oblasti Člověk a příroda, a to jedna hodina fyziky v sedmém ročníku a jedna hodina přírodopisu v osmém ročníku.

Vzhledem k tomu, že někteří žáci sportují jen při hodinách tělesné výchovy, je disponibilní hodina v oblasti Člověk a zdraví využita pro tělesnou výchovu v sedmém ročníku.

Hodiny volitelných předmětů jsme rozdělili hlavně mezi druhý cizí jazyk, a to již od šestého ročníku, a oblast Informačních a komunikačních technologií. Praktické činnosti v šestém ročníku (jedna disponibilní hodina) jsou zaměřeny na využití digitálních technologií. Informatika je jednorodinným volitelným předmětem v sedmém, osmém a devátém ročníku.

Etika v sedmém a osmém ročníku má jednorodinnovou dotaci a podporuje správné žákovo chování.

Ekologie v devátém ročníku také s jednorodinnovou týdenní dotací vede žáky k ochraně životního prostředí.

## 2. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

### 2.1. PRVNÍ STUPEŇ

#### Hodnocení 1. stupně

##### Český jazyk

- Hodnotíme zvládnutí výstupů, aktivitu a práci v hodinách.
- Při hodnocení uplatňujeme individuální přístup, zohledňujeme žáky s vývojovými poruchami učení.
- Hodnotíme bohatost slovní zásoby, správnou formulaci vět, tvoření výstižných a pěkných vět, samostatnost.
- Hodnotíme plynulost a správnost čtení, porozumění a reprodukci čteného textu. Při hodnocení hlasitého čtení neporovnáváme pouze žáky mezi sebou, ale hodnotíme též pokrok, kterého dosáhli. Hodnotíme také zájem o čtení (besedy o knížkách, čtenářský deník.)
- Při hodnocení se zaměřujeme na správné tvary písmen, sklon a úhlednost písma. Tolerujeme postupně se vyvíjející rukopis žáka. Dbáme na pěknou úpravu i v ostatních sešitech.

##### Matematika

- Hodnotíme aktivitu a práci v hodině, zvládnutí výstupů ŠVP.
- Hodnotíme samostatnost, správnost početní operace, bezchybný výpočet, správně formulovanou odpověď.
- Hodnotíme znalost názvosloví geom. tvarů, dále pak přesnost a kvalitu rýsování, dodržení zadání, správný zápis bodů a úseček.

##### Prvouka

- Hodnotíme aktivitu při hodinách, samostatnost, zapojení žáka do výuky, jeho vědomosti a způsob jejich prezentace.
- Hodnotíme skupinovou práci žáků, jejich dovednost spolupracovat a komunikovat.
- Hodnotíme drobné testy, které lze zařadit k jednotlivým tématům.
- Hodnotíme pravidelnost a pečlivost plnění úkolů.
- Hodnotíme schopnost zpracovat dané téma jako referát (vyhledávání informací a práce s nimi)
- Hodnotíme vedení sešitu (správnost, úhlednost, tvůrčí aktivita a samostatnost)

##### Hudební výchova, výtvarná výchova, prac. vyučování a tělesná výchova

- V těchto předmětech hodnotíme především zájem o výuku, přípravu na hodinu, snahu o dosažení co nejlepšího výkonu vzhledem k individuálním schopnostem, samostatnou a tvořivou práci.

- V tělesné výchově bude hodnoceno také dodržování herních pravidel, ohleduplnost a sportovní chování.

Při hodnocení ve všech předmětech přistupujeme ke každému žákovi individuálně a zohledňujeme žáky s vývojovými poruchami učení. Nekomparujeme tedy pouze výsledky dětí mezi sebou, ale hodnotíme též každého podle jeho možností a předpokladů. Tedy hodnotíme jeho snahu, píli a pokrok. Žáka vedeme k sebehodnocení i k hodnocení spolužáka.

### **Klasifikační stupnice:**

- 1 – bezchybný nebo téměř bezchybný výkon
- 2 – žák se dopustí drobných nebo větších chyb ojediněle
- 3 – žák se dopustí drobných nebo větších chyb častěji
- 4 – žák se dopustí drobných a větších chyb často
- 5 – žák neovládá učivo, dělá podstatné chyby

### **Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:**

Žáci se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním mohou být v naší škole vzděláváni formou integrace do běžné třídy.

Na základě vyjádření a doporučení odborného pracoviště, které podklady k integraci vydává, je žákům upravován v souladu s RVP ZV jejich individuální vzdělávací program včetně metod práce a způsobu hodnocení výsledků vzdělávání.

Pro výuku žáků se specifickými potřebami vytváříme podnětné a vstřícné prostředí, máme pedagogické pracovníky proškolené pro práci s těmito žáky.

Na škole je v případě potřeby zajištěna funkce asistenta pedagoga.

### **Vzdělávání žáků mimořádně nadaných:**

Pro žáky mimořádně nadané a žáky se zvýšeným zájmem o vzdělávání se (obecně i pro jednotlivé oblasti výuky) vytváříme ve škole tyto podmínky:

- zadáváme individuální a samostatné úkoly, tolerujeme vlastní pracovní tempo
- doporučíme kroužky, které jsou vhodné a dosažitelné mimo školu
- zajistíme spolupráci s pedagogy příslušných předmětů 2. stupně ZŠ nebo odpovídajícího ročníku víceletého gymnázia
- dbáme na to, aby u těchto žáků nedocházelo k výkyvům v chování, k porušování pravidel a řádů pro ostatní spolužáky, pěstujeme u nich toleranci a ochotu pomáhat při spolupráci s dětmi méně nadanými nebo s menším zájmem o učení

### **Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií**

1. slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. U žáka se specifickou vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

<b>PROSPĚCH</b>	
<b>Ovládnutí učiva</b>	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	neovládá
<b>Myšlení</b>	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 – nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
<b>Vyjadřování</b>	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně

4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně
<b>Celková aplikace vědomostí</b>	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
<b>Aktivita, zájem o učení</b>	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné



## 2.1.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

### 2.1.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

#### Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura:

Předmět vytváří možnost vyjadřovat se a účinně uplatňovat výsledky poznávání. Otvírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje komunikaci s kulturními výtvoři a hodnotami. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a citění druhých lidí.

Předmět Český jazyk a literatura je na prvním stupni v jednotlivých ročnících členěn do třech oblastí.

1. ročník: čtení, literatura a slohová část, psaní.
2. ročník: mluvnice, literatura, komunikace a sloh.
3. ročník: jazyková výchova, literatura, komunikace a sloh
4. ročník: jazyková výchova, literatura, komunikace a sloh
5. ročník: jazykové dovednosti – mluvnice, čtení a literatura, komunikace a sloh

Ve 2. a 3. ročníku je psaní integrováno do části komunikace a sloh.

#### V jazykové a komunikační části se výuka zaměřuje na to, aby:

- poznali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásobu a v praxi dovedli používat elementární pravidla stylistiky;
- získali pro život významné dovednosti spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti;
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu;
- naučili se souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat český jazyk v běžných situacích;
- osvojili si techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo ni.

#### V literární části směřuje výuka k tomu, aby:

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat texty z literatury minulosti i současnosti, a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky;
- získali elementární použitelné literárně-vědné poznatky důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení;
- seznámili se s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační;
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu;
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život;

- prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty;
- otvírat cestu k sebepoznání a pozitivním životním motivacím;
- probouzí v nich city solidarity a spoluúčasti.

# PRVNÍ ROČNÍK

## ČTENÍ

	Tematická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Předčtenářské období	Smyslové vnímání. Jazyková, zraková a sluchová příprava. Analyticko - syntetická cvičení. Samohlásky a, e, i, o, u.	OSV TO 1	Rozvíjí své zrakové a sluchové vnímání. Zvládá analýzu a syntézu slova na slabiky. Cvičí smyslové vnímání.	Uplatňuje se i v dalších oblastech vzdělávání, čtení s porozuměním provází výuku v průběhu celého roku. Prvouka, Hv.	dialog, naslouchání, rozvoj komunikace
říjen	První hlásky a písmena	Skládací abeceda. Čtení. Slabikář. Souhlásky m, l, s, p.	OSV TO	Poznává souhlásky a samohlásky na začátku a na konci slova. Poznává a čte malá a velká písmena.	Prvouka	dialog, názorné vyučování
listopad	Další hlásky a písmena Analýza a syntéza slabik Slova	Hlásky a písmena. Hlásky a písmena t, T, j, J	OSV TO 1	Správně vyslovuje dlouhé a krátké slabiky, rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Poznává a čte otevřené slabiky s slova z daných písmen. Zvládá různé činnosti s písmeny skládací abecedy, skládá slabiky a slova z daných písmen. Čte dvouslabičná slova s otevřenými slabikami. Čte ze slabikáře.	Prvouka, Pč, Vv	metody vedoucí ke zvládnutí čtení, dialog, práce na tabuli, nácvik řeči, komunikace

<b>prosinec</b>	Slabičné analytické čtení další hlásky a písmena	První věty. Hry se slabikami a slovy. Hlásky a písmena y, Y, n, N, d, D, k, K.	OSV TO I	Čte dvou – tříslavné věty. Rozpozná grafickou i zvukovou podobu dalších písmen a hlásek. Čte otevřené slabiky a slova z nich složená. Účastní se jazykových her, poznává jejich pravidla. Seznamuje se s dalšími písmeny a hláskami, dokáže je správně číst. Rozšiřuje své komunikační schopnosti. Spolupracuje při společ. činnostech.	Pč, Hv	práce s chybou, soutěž, ta- jenky, kvízy
<b>leden</b>		Čtení. Dvojhlásky ou, au. Hlásky a písmena v, V, r, R, š, Š. Práce s textem.	OSV TO I	Čte zavřené slabiky a slova z nich složená, slova se souhláskou na konci. Čte krátké věty. Čte psací písmo. Rozeznává a čte dvojhlásky. Poznává a rozlišuje grafickou a zvukovou podobu dalších hlásek a písmen. Čte kratší texty, rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky písmena. Odpovídá na otázky týkající se obsahu jednoduché přečtené věty a textu, vyhledává odpovědi. Kreslí obrázky. Rozvíjí svou pozornost a soustředění.	Prvouka, Vv	nácvik čtení, porozu- mění, práce s textem, třídění informací
<b>únor</b>		Slova se dvěma souhláskami na začátku. Hlásky a písmena z, Z, h, H. Slova se dvěma souhláskami uprostřed, hlásky a písmena c, C, c, C.	OSV TO I	Čte daná slova. Poznává a rozlišuje písemnou podobu textu. Poznává a rozlišuje podobu dalších hlásek a písmen. Plní krátké a jasné formulované pokyny.	Pč	úlohy vedoucí k rozvoji komu- nikace, sebehod- nocení
<b>březen</b>	Období vázaného čtení	Hlásky a písmena ž, Ž, b, B, r, R. Jazykové hry (během celého roku). Hlásky a písmena ch, Ch, f, F, d, t, n.	OSV TO I	Rozeznává a čte další hlásky a písmena. Čte slova se zavřenými slabikami a se dvěma souhláskami na začátku. Aktivně se zapojuje do her a činností, odpovídá na otázky, sám je vytváří a formuluje. Poznává další hlásky a písmena, čte složená a víceslabičná slova. Čte s porozuměním kratší i delší věty. Srozumitelně mluví a vyjadřuje se. Poznává svou osobnost.	Pč	jazykové hry, didaktické hry, rozlišování písmen a hlásek

duben	Čtení slov ve skupinách di,ti,.. Skupiny dě,tě, ...	Skupiny di, ti, ni, dy, ty, ny, dě, tě, ně. Skupiny bě, pě, vě, mě. Hry, hádanky.	OSV TO 1	Rozeznává dané skupiny, čte slova obsahující tyto skupiny. Čte články ze slabikáře. Rozloží a složí slova na hlásky. Čte slova s danými skupinami. Hraje hry, řeší hádanky a kvízy. Tvoří a vymýšlí různé varianty her.	Pč Tv	čtení textu, hry, hádanky, kvízy
květen	Slabikotvorné r,l Čtení s porozuměním	Slabikotvorné r, l. Čtení s porozuměním.	OSV TO 1	Čte slova se slabikotvornými souhláskami. Čte články a kratší celky obsahem přiměřené jeho schopnostem, odpovídá na otázky vztahující se k textu, vyhledává v něm údaje. Cvičí sebekontrolu, porozumění textu.		práce s textem
červen		Čtení – plynulost. - porozumění čtenému textu. Řeč. (jaz. výchova je v tomto ročníku úzce spjata s komunikační a slohovou výchovou)	OSV TO 1	Zvyšuje plynulost čtení delších slov a slov se shluky souhlásek. Rozumí čtenému textu, odpovídá na otázky, kreslí obrázek týkající se daného textu. Orientuje se v daném textu, vyhledává. Čtení s porozuměním uplatňuje v dalších oblastech– přírodověda, hud. výchova, výt. výchova. Mluví spisovně, zřetelně vyslovuje. Cvičí soustředění Rétorika – ovládá vědomě svůj hlas. Zná zvukovou stránku cizího jazyka.	Vv	práce s knihou, dialog, nácvik řeči

## LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Předčtenářské období	Říkadla. Básnický k začátku škol. docházky	OSV TO 1	Využívá své znalosti z předškolního období. Zná říkadla, hádanky, rozpočítadla, přednáší je. Opakuje a učí se zapamatovat. Poznává řeč těla.	Na celém 1. stupni využíváme ve všech předmětech mezipř. vztahy, nabízí se jim široké spektrum pro každodenní využití. Učivo postupuje učivem všech vzdělávacích oblastí.	nácvik říkadel, zapamatování si textu, dialog
říjen	Říkadla	Pohádky – předčítání, poslech. Dramatizace jednoduchých pohádek. Večerníčky. Hry s rytmem.	OSV TO 1	Poslouchá a vypráví pohádku. Dramatizuje. Odpovídá na otázky. Hraje hry, zvýrazňuje rytmus. Poznává vztahy mezi lidmi, různé povahové rysy.	Hv	poslech, dramatické, pohybové hry
listopad	Pohádky	Lidové pohádky. Slovní hříčky – podzim. Motivační pohádky k písmenům.		Aktivně se účastní dramatizace. Poznává postavy a hodnotí jejich vlastnosti, rozeznává dobro a zlo. Vymýšlí slovní hříčky a rýmované veršičky. Vyhledává hlásky a písmena. Pamatuje si základní dějovou linii příběhu. Respektuje názory a vlastnosti jiných lidí.	Vv	dramatizace, diskuse o problému, hodnocení postav, vyhledávání
prosinec	Vánoce	Básničky – Vánoce, zima. Články – Mikuláš, Vánoce. Pohádky – ilustrace.	OSV TO 1	Procvičuje svou paměť – celoročně. Přednáší, poslouchá příběhy, vypráví a kreslí k nim obrázky. Seznamuje se s funkcí ilustrace a s některými dětskými ilustrátory. Komunikuje ve skupině.	Vv, Prvouka	nácvik přednesu, rozvoj paměti, poslech, výtvarné ztvárnění
leden	Zima	Hádanky a slovní hříčky. Další pohádky. Intonace.		Hádá, odpovídá na otázky k přečtenému textu. Kreslí, vypráví, hodnotí chování a vlastnosti postav. Naslouchá, pamatuje si konkrétní údaje. Vyjádří pocity z četby pohybem, spisovnou češtinou. Tvoří hádanky a kvízy, spolupracuje ve skupině.	Vv, Pě, Tv	hádky, kvízy, řízený dialog, vyjádření pocitů pohybem

únor	Časopisy	Dětské časopisy. Hry s rýmy.	OSV TO I	Seznamuje se s dětskými časopisy, vyhledává písmena, obrázky, články na dané téma. Rozeznává rýmy. Rozvíjí své soc. citění.	Pč	využití časopisu, třídění, vyhledávání
březen	Velikonoce	Básně a říkadla – paměť. Velikonoce – koledy a Říkadla.. Rýmované pohádky. Dramatizace s maňásky. Improvizace.		Pamatuje si a přednáší středně dlouhé básničky a pohádky. Hraje maňáskové divadlo, improvizuje, vymýšlí příběhy. Zná tradice a zvyky jiných zemí. Komunikuje, vede řízený rozhovor.	Prvouka	rytmizace, rozvoj paměti, přednes, dramatizace, skup. práce
duben	Jaro	Čtení a televize. Jaro v literatuře pro děti – spisovatel, ilustrátor.	OSV TO I, MeV TO I	Porovnává čtený příběh a příběh viděný v televizi či kině. Vyjadřuje své individuální pocity z četby, seznamuje se s dalšími spisovateli a ilustrátory dětské knihy. Ilustruje příběhy s dětskou tematikou. Uvědomuje si svůj postoj k danému příběhu.	Vv	práce s knihou, rozvoj schopnosti diskutovat o problému, ilustrace
květen	Příběhy o dětech	Básně a příběhy pro děti a o dětech.		Vypravuje, hodnotí. Orientuje se ve Slabikáři, v textu. Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku. Hodnotí postoje lidí a svůj přístup k problému. Zná vztahy mezi kulturami, zná život dětí v jiných zemích.		úlohy řešící mezilidské vztahy, orientace v textu, vypravování, hodnocení, přednes
červen	Dětské knihy	Články z konce Slabikáře. Rýmované pohádky. Výstava dětských knih.		Čte, vypravuje, dramatizuje. Zná jména alespoň tří dětských spisovatelů. Pracuje tvořivě s textem podle pokynů učitele přiměřeně svým schopnostem. Tvoří a vymýšlí vlastní příběhy. Chápe význam cizího jazyka jako nástroje porozumění.	Tv, Pč, Hv	vypravování, výstavka, dramatizace, práce s textem

## SLOHOVÁ ČÁST, PSANÍ

	Tematická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Předčtenářské období	Smyslové vnímání. Rozvoj řeči. Dýchání. Říkadla a básnický. Psaní – zákl. hygien. návyky.		Cvičí své smyslové vnímání. Rozvíjí řeč s využitím svých zkušeností, snaží se pečlivě vyslovovat, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost. V krátkých mluv. projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Pamatuje si a opakuje krátké říkadla a básnický. Ovládá základní hygienické návyky při psaní – správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku. Jednoduché uvolňovací cviky. Cvičí své smyslové vnímání, cvičí dovednost zapamatování.	Na celém 1. stupni dbáme na dodržování mezipředmětových vztahů ve všech předmětech. Prvouka, Tv.	rozvoj smyslového vnímání, rozvoj řeči, nácvik správného dýchání, nácvik říkadla metody vedoucí ke zvl. techniky psaní, uvolňovací cviky, nácvik hyg. návyků při psaní
říjen	Výslovnost Vypravování	Vypravování. Náprava vadné výslovnosti nápodobou. Psaní – uvolňovací cviky, prvky písma.		Vypráví krátce podle svých zážitků a pozorování. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou výslovnost. Drží správně psací náčiní, správně sedí a zvládá uvolňovací cviky a prvky. Zvládá rétoriku, různé komunikační dovednosti.	Pč	rozhovor, vypravování, nápodobu, nácvik psaní
listopad	Tvoření otázek a odpovědí	Otázky a odpovědi. Hry s rytmem. Psaní – první písmena a slabiky.		Odpovídá na otázky ohledně svého vypravování. Poznává rytmus řeči, hraje hry na uvědomění si rytmu. Píše správné tvary písmen a číslic. Poznává a hodnotí názory jiných lidí.	Vv	otázky a odpovědi, řízený rozhovor, dialog, rytmizace, nácvik písma



prosinec	Vánoce	Vánoce – vypravování. Besídka – recitace, dramatizace. Předčítání. Psaní – velká a malá písmena.		Vypravuje o prožívání rodinných Vánoc, uvědomuje si dodržování tradic a zvyků, vyjadřuje se jasně a smyslně. Pamatuje si a recituje básnický s ván. tematikou, ztvární roli v dramatizaci pohádky. Naslouchá pečlivě předčítanému textu. Nacvičuje psaní velkých a malých písmen, ovládá tvary písma. Reguluje vlastní jednání, naslouchá příběhům. Zná tradice různých zemí, rozeznává vztahy mezi skup. lidí.	Vv, Prvouka	vypravování, rozvoj vyjadřování, poslech, besídka nácvik techniky psaní
leden	Rozvoj vyjadřování	Posilování paměti. Rozvíjení vyjadřování. Psaní -diktát, -slova, věty.		Zapamatuje si předčítaný či vyprávěný text. Vyjádří své pocity mluveným, výtvarným či písemným projevem. Dle diktátu napíše správné tvary písmen. Ovládá psaní slabik a krátkých slov s jednoduchými spoji. Rozvíjí svou tvořivost.		rozvoj paměti, rozvoj schopností vyjádřit své pocity
únor	Cvičení paměti	Hry – intonace. Cvičení paměti -básnický. Opis, přepis. Diktát.		Volí vhodnou intonaci v různých situacích mluvího. Pamatuje si středně dlouhý rýmovaný text. Opíše a přepíše správně velká a malá písmena, krátká slova. Píše správně dle diktátu.		didaktické hry, recitace, opis, přepis
březen	Řeč	Řeč a vyjadřování.. Výslovnost. Psaní – slova.		Vyjádří srozumitelně své pocity z vypravování či četby, jasně formuluje své myšlenky. Správně vyslovuje. Píše správné tvary písmen a spojuje je ve slova, opisuje a přepisuje slova. Uvědomuje si svůj přístup k příběhu.	Hv	nácvik výslovnosti, dialog, nácvik psaní správných tvarů písmen

duben	Velikonoce	Velikonoce – vypravování, říkadla, koledy. Mimoslovní komunikace. Psaní.	MuV TO 4	Pamatuje si nové velikonoční koledy. Pantomimicky předvede např. různá povolání. Píše snadná a foneticky jasná slova dle diktátu, zvládá analýzu a syntézu. Kontroluje svůj písemný projev. Uvědomuje si rozmanitost komunikace – mimoslovní. Zná velik. Tradice jiných zemí.	Prvouka	vyprávění, rozvoj mimoslovní komunikace, rozlišení tvarů písma
květen	Rozvoj vyjadřování, vypravování	Rec. Porozumění textu. Vypravování. Psaní – vlastní jména, věty.		Vyslovuje správně a srozumitelně. Rozumí mluvenému slovu i psanému textu, chápe předčítaný text. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Ovládá psaní velkých písmen ve jménech, napíše větu s velkým počátečním písmenem a tečkou na konci. Převádí slova a vety z podoby mluvené do podoby psané.	Vv	poslech, porozumění textu zdokonalování techniky psaní, úlohy vedoucí k vytrvalosti
červen	Dialogy	Naslouchání a dialog (celý ročník). Mluvený projev. Psaní.		Dovede naslouchat partnerovi a vede s ním vyrovnaný dialog. Zvládá techniku mluveného projevu, správně dýchá. Srozumitelně se vyjadřuje, správně vyslovuje. Opisuje, přepisuje kratší text, vytváří základ svého rukopisu, dodržuje čitelnost a úhlednost a celkovou úpravu pís. projevu. Ovládá hygienické a pracovní návyky při psaní. Komunikuje, ovládá svou vnitřní hygienu.	Vv	dialog, naslouchání, nácvik mluveného projevu nácvik techniky psaní, opis, přečtení pís

# DRUHÝ ROČNÍK

## MLUVNICE

	Tematická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámka Hodnocení
září	Opakování	Opakování a prohlubování učiva z prvního ročníku. O větách.	OSV 1	Zvládá analýzu a syntézu slov. Umí se vyjádřit písemně i ústně. Zvládá krátké souvislé projevy. Cvičí si smyslové vnímání.		Práce s textem, skupinová práce samostatná práce, práce s chybou
říjen	Věty; O slově	Věta – slovo, slovní význam; Druhy vět		Uspořádá slova ve větě. Umí rozlišit větu oznamovací, tázací a rozkazovací, přací. Rozliší nadřazenost a podřazenost slova.	Pč	vysvětlování, diskuse, skupinová práce
listopad	Hlásky	Zvuková stránka jazyka. Hláska, písmeno. Dělení hlásek.	OSV 2	Pozná rozdíl mezi hláskou a písmenem. Poznává a graficky znázorní samohlásky, souhlásky a dvojhlásky.		vysvětlování, samostatná práce, skupinová práce, práce s chybou
prosinec	Hlásky-délka	Krátké a dlouhé samohlásky.		Poznává a rozlišuje délku samohlásek a pozná rozdíl ve významu slov podle délky samohlásky. Umí rozdělit slova na konci řádku. Poznává slabikotvorné r;l. Zvládá výslovnost a psaní slov se skupinou dě,tě, ně, bě,pě, vě, mě.		vysvětlování, práce s chybou, soutěž, kvíz, dialog
leden	Pravopis souhlásek	Souhlásky tvrdé, procvičování	OSV 3	Umí psaní y ; po tvrdých souhláskách.	Pč	vysvětlování, samostatná práce, skupinová práce

<b>únor</b>	Pravopis souhlásek	Souhlásky měkké, procvičování		Umí psaní i, po měkkých souhláskách	Pč	Vysvětlo- vání, skupi- nová práce, samostatná práce
<b>březen</b>	Pravopis souhlásek	Souhlásky obojetné, procvičování		Umí psaní i, y po měkkých, tvrdých souhláskách, obojetné souhlásky	Pč	Vysvětlo- vání, skupi- nová práce, samostatná práce
<b>duben</b>	Slovní druhy	Druhy slov, podstatná jména, slovesa, předložky. Vlastní jména		Seznámí se s názvy druhu slov a pozná podstatná jména, slovesa a předložky v textu. Rozlišuje obecná a vlastní jména. Umí pravopis jmen místních.	Pč	vysvětlo- vání, didak- tická hra
<b>květen</b>	Skladba	Jednoduchá věta. Párové souhlásky, slabiky dě, tě, ně, di, ti, ni, bě, pě, vě, mě		Zvládá krátké souvislé projevy. Umí poznat jednoduchou větu. Dodržuje správnou výslovnost a psaní skupin dě, tě, ně, bě, pě, vě mě		Samostatná práce, skupi- nová práce, práce s tex- tem; Hry se slovy konči- cími na po- dobné hlásky: dup, dub
<b>červen</b>	Shrnutí	Závěrečné shrnutí.		Dodržuje pořádek slov ve větě. Umí psaní i; y; po měkkých a tvrdých souhláskách Poznává podstatná jména a slovesa. Rozlišuje obecná a vlastní jména.		soutěže, kvízy, práce s chy- bou, opakova- vání učiva

## LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky, hodnocení
září	Podzim	Podzimní témata – říkadla, pranostiky, pořekadla, hádanky. Ukázky knih. Přechod k plynnému čtení.	OSV 1, MuV 1	Zná říkadla, hádanky, rozpočítadla a přednáší je. Opakuje a učí se je zpaměti. Zná zvláštnosti různých kultur. Rozvíjí a prohlubuje lidské vztahy.	Prv	dialog dramatizace
říjen	Podzim	Pohádky. Vyprávění pohádky podle obrázkové osnovy. Prvky dramatické výchovy. Hry. Plynulé čtení		Čte a vypráví pohádku podle obrázkové osnovy. Dramatizuje.		dramatizace, hra
listopad	Podzim	Lidová poezie -verš, rým. Básně o podzimu. Bajka Docvičování čtení. Ukázky knih.		Pozná verš, rým. Tvoří rýmy a krátké čtyřverší. Přednáší básně zpaměti. Pozná kladné a záporné vlastnosti postav v bajce.		skupinová a samostatná práce
prosinec	Zima	Básničky – Vánoce, zima. Přednes básní. Články – Vánoce, zima Besídka –nácvik. Čtení s porozuměním.		Procvičuje mechanickou paměť, recituje básně. Poslouchá příběhy, vypráví a dokončuje děj příběhu. Dramatizuje, recituje, zpívá.	Prv	Projekt, besídka, beseda
leden	Zima	Hádanky a slovní hříčky. Pranostiky. Lidové pohádky. Dramatizace. Tiché čtení.		Ví, co je lidová pohádka. Vypráví lidové pohádky. Dramatizuje.		dramatizace, soutěže, kvízy
únor	Zima	Knihy pro děti. Mimočítanková četba. Vyprávění dle osnovy.		Seznámí spolužáky s přečtenou knihou, doporučí knihy spolužákovi.		Beseda, dramatizace

<b>březen</b>	Jaro	Návštěva knihovny. Práce s knihou – vyhledávání textů potřebných pro splnění vybraného úkolu. Ukázky knih, časopisů	MeV 1	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.		návštěva knihovny, samostatná práce, skupinová
<b>duben</b>	Jaro	Spojování obsahu textu s ilustrací, ilustrace v čítance, známí malíři. Divadlo, televize, film. Moje knihovnička, ukázky knih.		Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti. Poznává nejznámější ilustrátory dětských knih.	Vv	Beseda, kvízy
<b>květen</b>	Jaro	Ondřej Sekora a Václav Čtvrtek v dětské literatuře. Mimočítanková četba.		Zná několik knížek vybraných spisovatelů. Seznámí děti s dalšími díly těchto autorů.		beseda, skupinová práce
<b>červen</b>	Léto	Výstava knih a ilustrací. Kontrola čtenářské úrovně.	OSV 3	Přinese a vystaví dětské knihy. Poznává a hodnotí chování literárních postav.		výstava

## KOMUNIKACE A SLOH

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Pravidla společenského chování	Oslovení. Pozdrav. Prosba. Poděkování Dokončení prvopočátečního čtení. Přechod od vázaného slabikování k plynulému čtení. Psaní – základní hygienické návyky.		Umí pravidla společenského chování, formy společenského styku a umí je použít v krátkých mluvených projevech a scénkách. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Ovládá základní hygienické návyky.	Prv	Dialog, práce s chybou
říjen	Telefonujeme	Telefonický rozhovor. Vyprávění podle osnovy, pořádek vět. Plynulé čtení krátkých vět a jednoduchých textů. Dýchání. Psaní – písmena, slova.	OSV 1	Vede správně dialog, telefonický rozhovor. Cvičí se schopnosti vypravovat. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Dbá na úhledný a čitelný projev. Dovede verbálně i neverbálně vyjádřit své myšlenky.		práce ve dvojici, dramatizace
listopad	Vypravování podle osnovy	Psaní krátkých pozdravů. Vyprávění podle obrázkové osnovy. Samostatné činnosti žáků k přečteným textům – čtení s porozuměním. Psaní- písmena, slova. Rozdělení slov na konci řádku.	VDO 2	Umí sestavit blahopřání, pozdrav a napsat adresu. Umí uspořádat obrázky v osnově podle posloupnosti děje a umí souvisle vypravovat. Čte s porozuměním. Vyjádří své pocity k přečtenému textu. Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Píše správné tvary písmen. Umí dělit slova na konci řádků.		dramatizace, samostatná práce Dělení slov na konci řádku v dětských knižkách, časopisech
prosinec	Vánoční přání	Vyprávění podle vlastního prožitku. Novoroční přání. Čtení předložkových výrazů. Psaní – slova s ú, s ů. Novoroční přání.		Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Umí sestavit novoroční přání. Čte se správnou vazbou předložkové výrazy. Nacvičuje výrazné čtení. Dbá na úhlednost písemného projevu. Respektuje zvláštnost různých kultur.	Prv	dialog, beseda

<b>leden</b>	Vypravování prožitku	Dokončení příběhu, dramatizace různých prožitků a situací. Přísloví o zdraví. Samostatné činnosti v hodinách čtení – listěčková hra. Psaní – písmena, slova.		Vyjadřuje se ústně a písemně. Zvládá krátké souvislé projevy. Vyjádří své pocity mluveným písemným, výtvarným projevem. Správně spojuje písmena i slabiky.		soutěž, samostatná práce
<b>únor</b>	Pravidla chování	Slušné chování – různé pozdravy a přání. Čteme správně, plynule a s porozuměním věty a přiměřeně dlouhé články. Psaní – písmena, číslice a věty.	OSV 3	Volí vhodné verbální a neverbální prostředky reci v běžných školních i mimoškolních situacích. Rozliší podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk. Podstatné informace zaznamená. Píše správné tvary písmen a číslic.	Prv Pč	práce s chybou, tvořivá hra
<b>březen</b>	Velikonoce	Velikonoce – velikonoční pozdrav. Vyprávění podle vlastního zážitku. Jaro v literatuře – hádanky, říkanky, básně. Psaní – pohled a adresa.		Napiše věcně i formálně správně jednoduché sdělení. Na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev. Snaží se pečlivě vyslovovat a recitovat. Vymýšlí slovní hříčky a rýmované veršičky. Dbá na úhlednost a čitelnost písemného projevu.	Prv	projekt, beseda, práce s textem, soutěže
<b>duben</b>	Popis pracovního postupu	Popis přípravy jednoduchého pokrmu. Tiché čtení s porozuměním jednoduchých pokynů. Psaní – slova, věty.		Umí uspořádat věty podle pracovního postupu. Porozumí pokynům přiměřené složitosti. Kontroluje vlastní písemný projev.		samostatná a skupinová práce, práce s chybou
<b>květen</b>	Vypravování	Vyprávění o mamince podle osnovy. Správné čtení slov s předložkami. Přirozená intonace při čtení vět. Psaní velkých písmen v místních názvech.		Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev. Dbá na správnou výslovnost a intonaci čteného textu. Uvědomí si psaní velkých písmen v místních názvech.		dialog, samostatná práce
<b>červen</b>	Prázdniny	Těšíme se na prázdniny – vyprávění. Správné plynulé čtení s porozuměním. Vzájemné představení nejlepších prací z průběhu školního roku. Vytváření listů o květinách.		Vypráví podle vlastních zážitků. Čte krátké, přiměřeně obtížné texty. Předvede své práce prováděné při plnění úkolů z Čítanky. Tvoří jednoduché zápisy o květinách s kresbami.		dramatizace, vyprávění



## LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky, hodnocení
září	Podzim	Podzimní témata – říkadla, pranostiky, pořekadla, hádanky. Ukázky knih. Přechod k plynnému čtení.	OSV 1, MuV I	Zná říkadla, hádanky, rozpočítadla a přednáší je. Opakuje a učí se je zapamatovat. Zná zvláštnosti různých kultur. Rozvíjí a prohlubuje lidské vztahy.	Prv	dialog dramatizace
říjen	Podzim	Pohádky. Vyprávění pohádky podle obrázkové osnovy. Prvky dramatické výchovy. Hry. Plynulé čtení		Čte a vypráví pohádku podle obrázkové osnovy. Dramatizuje.		dramatizace, hra
listopad	Podzim	Lidová poezie – verš, rým. Básně o podzimu. Bajka Docvičování čtení. Ukázky knih.		Poznává verš, rým. Tvoří rýmy a krátké čtyřverší. Přednáší básně z paměti. Poznává kladné a záporné vlastnosti postav v bajce.		skupinová a samostatná práce
prosinec	Zima	Básničky – Vánoce, zima. Přednes básní. Články – Vánoce, zima Besídka – nácvik. Čtení s porozuměním.		Procvičuje mechanickou paměť, recituje básně. Poslouchá příběhy, vypráví a dokončuje děj příběhu. Dramatizuje, recituje, zpívá.	Prv	Projekt, besídka, beseda
leden	Zima	Hádanky a slovní hříčky. Pranostiky. Lidové pohádky. Dramatizace. Tiché čtení.		Ví, co je lidová pohádka. Vypráví lidové pohádky. Dramatizuje.		dramatizace, soutěže, kvízy
únor	Zima	Knihy pro děti. Mimočítanková četba. Vyprávění dle osnovy.		Seznámí spolužáky s přečtenou knihou, doporučí knihy spolužákovi.		Beseda, dramatizace

<b>březen</b>	Jaro	Návštěva knihovny. Práce s knihou – vyhledávání textů potřebných pro splnění vybraného úkolu. Ukázky knih, časopisů	MeV 1	Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti.		návštěva knihovny, samostatná práce, skupinová práce
<b>duben</b>	Jaro	Spojování obsahu textu s ilustrací, ilustrace v čítance, známí malíři. Divadlo, televize, film. Moje knihovnička, ukázky knih.		Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti. Poznává nejznámější ilustrátory dětských knih.	Vv	Beseda, kvízy
<b>květen</b>	Jaro	Ondřej Sekora a Václav Čtvrtek v dětské literatuře. Mimočítanková četba.		Zná několik knížek vybraných spisovatelů. Seznámí děti s dalšími díly těchto autorů.		beseda, skupinová práce
<b>červen</b>	Léto	Výstava knih a ilustrací. Kontrola čtenářské úrovně.	OSV 3	Přinese a vystaví dětské knihy. Poznává a hodnotí chování literárních postav.		výstava

# TŘETÍ ROČNÍK

## JAZYKOVÁ VÝCHOVA

	Tematická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Opakování Nauka o slově Pravopis	Opakování z 2. r. – význam slov, hláska, slabika, druhy vět, pravopis ě ,ú, ů, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné Slovní druhy – podstatná jména, slovesa	OSV – TO 1	Porovnává významy slov, zvláště slov opačného významu a slova souřadná, podřazená, nadřazená, pozná slova příbuzná.. Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Správně určí souhlásky a zvládne jejich pravopis. Píše správně slova s ě. Poznává ve větě podstatná jména a slovesa.	Vv	Samostatná práce
říjen	Pravopis	Párové souhlásky na konci a uvnitř slov		Dokáže správně odůvodnit pravopis	Pč	Kooperativní učení
listopad	Pravopis	Abeceda Stavba slova Vyjmenovaná slova po b, l		Umí abecedu nazpaměť, zná příbližnou polohu písmene v řadě. Seřadí slova podle abecedy. Poznává slova, která jsou blízká obsahem i podobou, umí určit kořen slova, předponu a příponu. Odůvodňuje psaní i, y po b,l uvnitř slova podle daného postupu. Naučí se vyjmenovaná slova po b. Umí vyjmenovaná slova odříkat a spojí příbuzné slovo s vyjmenovaným.	Vv	Aplikační metoda, doplňovací cvičení

<b>prosinec</b>	Tvarosloví	Podstatná jména – pád, číslo, rod Vlastní jména		U většiny známých podstatných jmen umí určit pád, číslo a rod. Uvědoměle zvládne psaní velkých písmen na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Prv	Kooperativní učení , tajaniky
<b>leden</b>	Pravopis	Vyjmenovaná slova po m, p. Opakování vyjmenovaných slov.		Odůvodňuje psaní i, y po m, p ve slovech vyjmenovaných a příbuzných. Umí vyjmenovaná slova po m, p odříkat. Píše správně i, y po obojetných souhláskách uvnitř slova.	Hv	Práce ve dvojicích, rébusy
<b>únor</b>	Pravopis Tvarosloví	Vyjmenovaná slova po s. Slovesa – osoba, číslo, čas Slovesa - infinitiv a časování sloves v čase přítomném, budoucím i minulém.		Píše správně i, y po s uvnitř slova. Umí vyjmenovaná slova po s odříkat. Užívá správné gramatické tvary sloves. Umí určovat osobu, číslo, čas u sloves.	Pč	Diktáty, doplňovací cvičení
<b>březen</b>	Tvarosloví	Slova protikladná a souznačná Vyjmenovaná slova po v, z..		Odůvodňuje psaní i, y po v, z, ve slovech vyjmenovaných a příbuzných. Umí vyjm.slova po v, z odříkat. Píše správně i, y po obojet. souhl.	Vv	Práce ve skupinách
<b>duben</b>	Tvarosloví	Slovní druhy – přídavná jména, zájmena, číslovky		Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Pč, Vv	Aplikační metoda
<b>květen</b>	Tvarosloví	Slovní druhy – příslovce, předložky, spojky		Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru.	Tv	
<b>červen</b>	Tvarosloví Skladba	Slovní druhy – částice, citoslovce Stavba souvětí. Stavba věty jednoduché.		Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojovacími výrazy. Určí základní skladební dvojice v jednoduché větě.	M, Hv	Kooperativní učení

## LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Podzim	Výběr mimočítankové četby. Poezie našich básníků, hledání rýmů. Próza cizích spisovatelů.	MuV-TO 1	Dokáže najít v textu rým. Naučí se recitaci básně. Zná i cizí literaturu.	Prv	Beseda
říjen	Podzim	Poslech. Opakované čtení. Práce s textem.		Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Čte známý text plynule ve vhodném frázování a tempu.	Hv	Rozhovor
listopad	Podzim	Tiché čtení. Cizí literatura. Přednes básně.		Vyjádří obsah přečteného textu ilustrací. Seznámí se s dalšími spisovateli dětské tvorby.	Vv	Výtvarná a grafická činnost
prosinec	Zima	Pohádka. Poezie předních básníků. Ilustrátoři.		Odlišuje pohádku od ostatních žánrů. Dokončí pohádku a dokáže ji převyprávět. Seznámí se s tvorbou našich básníků. Seznámí se s některými ilustrátory.	Vv	Kooperativní učení
leden	Zima	Práce s textem. Historická próza.		Orientuje se v textu podle svých schopností. Seznámí se s dalším liter. žánrem.	Vv	Metoda skládančového čtení

<b>únor</b>	Zima	Literatura různých žánrů. Dětské časopisy.		Rozlišuje literární žánry – próza, verše, bajky, pohádky. Objasňuje význam neznámých slov a slovních spojení.	Vv, Pč	Samostatná práce
<b>březen</b>	Jaro	Pověsti. Plynulé čtení, práce s textem. Reprodukce. Ilustrátoři.		Pracuje tvořivě s literárním textem dle pokynu. Dokáže rozlišit liter.žánry. Poznává dle obrázků autory ilustrace.	Vv	Metoda řízeného čtení
<b>duben</b>	Jaro	Výrazné čtení. Přednes básně. Tradice ,zvyky, říkadla a pořekadla.		Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Hv	Reproduktivní metoda
<b>květen</b>	Jaro	Verše, doplňování rýmu. Přednes. Pohádky.		Pokusí se složit čtyřverší.	Hv	Kooperativní učení
<b>červen</b>	Léto	Beseda o dětské literatuře a ilustracích. Návštěva knihovny.	MuV - TO	Zná nejméně 5 autorů dětských knih a 3 ilustrátory. Vypráví a zná se s kulturou různých etnik.	Vv	Beseda, rozhovor

## KOMUNIKACE A SLOH

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipřed. vztahy	Poznámky
září	Vypravování prožitku	Vypravování prožitku. Psaní – základní hygienické návyky	OSV- TO 1	V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Snaží se o výrazné čtení.	Vv	Monologická metoda
říjen	Obrázková osnova Dopis	Vypravování podle obrázkové osnovy. Čtení krátkých textů. Psaní - psaní dopisu, písmena slova		Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Píše správné tvary probíraných písmen. Plynule a s porozuměním čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Napíše správně adresu i formu dopisu. Dbá na úhledný čitelný písemný projev.	Vv, Prv	Kooperativní učení
listopad	Osnova Rozhovor	Osnova příběhu. Rozhovor Psaní - psaní vlastních slov, rozdělování slov na konci řádku	MuV – TO 2	Reprodukuje příběh podle osnovy společně sestavené. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Píše správně jednoduchá sdělení. Rozvíjí základní dovednosti dobré komunikace a k tomu příslušné vědomosti. Umí dělit slova na konci řádku.	Vv	Situační metoda
prosinec	Popis	Popis pracovního postupu. Psaní – novoroční přání, opis, přepis		Známý text čte s přednesem. Napíše vánoční blahopřání. Popíše pracovní postup zvolené činnosti. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči. Dokáže se vyjádřit v jednoduchých formách psaného projevu.	Pč, Vv	Samostatná práce
leden	Popis Rozhovor Vypravování	Popis obrázku, ilustrace Rozhovor Převyprávění pohádky Psaní – tiskací písmena, psaní pozvánky	OSV – TO 3	Dokáže zvolit vhodná slova k popisu obrázku. Umí vést rozhovor s dospělým, respektuje pravidla slušného chování. Využívá k převyprávění pohádky sestavenou osnovu. Kontroluje vlastní písemný projev, píše čitelně, úhledně.	Vv, Prv	Metoda názorně demonstrační

<b>únor</b>	Popis	Popis osoby. Psaní - písmena, číslice		Popíše kamaráda. Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost Efektivně komunikuje, relaxuje, hodnotí sebe samého. Píše správné tvary písmen a číslic v souladu s normou	Prv, Tv	Samostatná práce
<b>březen</b>	Popis Vypravování	Popis. Vypravování zážitků Psaní – křížovka, správné řazení vět		Vhodnými výrazovými prostředky popíše svou vyzdobenou třídu. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Píše čitelně a seřadí správně dané věty. Dbá na celkovou úpravu v sešitě a zápiscích	M, Vv	Monologická metoda
<b>duben</b>	Telefonujeme Popis Osnova	Telefonický rozhovor. Popis předmětu Sestavení osnovy Psaní – opis, přepis slov a vět	OSV – TO 3	Umí správně telefonovat. Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení. Popíše krátce předmět podle obrázku. Sestaví osnovu k vypravování. Provede kontrolu vlastního písemného projevu	M, Pč	Rozhovor
<b>květen</b>	Pozvánka Popis Vypravování	Pozvánka. Popis hračky Vypravování příběhu Psaní – rozdělování slov, křížovky	OSV – TO 2	Napíše pozvánku na oslavu. Kontroluje vlastní písemný projev. Vypráví jednoduchý příběh, používá i souvětí. Popíše dle osnovy svou hračku. Upevňuje správné psaní tvarů písmen a číslic	Vv, Pč	Instruktaž
<b>červen</b>	Píšeme dopis	Dopis, adresa. Psaní – vyplňování poštovních formulářů, krátký dopis		Napíše správně adresu i formu dopisu. Sestaví seznam věcí a zájmové činnosti na školu v přírodě či tábor. Správně vyplní poštovní formulář, napíše krátký dopis	Prv	Samostatná práce



# ČTVRTÝ ROČNÍK

## JAZYKOVÁ VÝCHOVA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Opakování a procvičování učiva 3. ročníku Význam slov Stavba slova	Zvuková, grafická podoba slova, dělení hlásek. Druhy slov a jejich význam. Druhy vět. Lexikální pravopis.	OSV – TO 1	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, slabiky. Porovnává, třídí druhy slov. Rozlišuje v textu druhy vět.	Hv, Vv	Skupinová práce
říjen	I-Y Předpona, předložka, Slovní zásoba	Lexikální pravopis, stavba slova, slovní zásoba.	MuV – TO 2	Odůvodní, napíše správně i-y po tvrdých, měkkých souhláskách, i-y u známých vyjmenovaných slov. Rozliší v jednoduchých případech základní části slov.	Vv, Př	Poslech vhodného textu
listopad	I-Y po obojetných souhláskách	Slovní druhy. Vyjmenovaná slova.	OSV – TO 2	Určí slovní druhy hlavně u plnovýznamových slov, Uvědoměle používá I-Y po obojetných souhláskách uvnitř slov	Vv, Př	Práce ve dvojicích, diktát
prosinec	Tvarosloví	Slovesa	MuV – TO 1	Užívá v mluveném i písemném projevu správné slovesné tvary, rozliší spisovné a nespisovné tvary, určuje infinitiv, osobu, číslo a čas, časuje slovesa	Vv	Vyhledávání a určování sloves v textu

<b>leden</b>	Tvarosloví	Skloňování podstatných jmen.		Skloňuje podstatná jména, zdůvodňuje psaní i-y v koncovkách podstatných jmen.	Vv	m. demon- strační
<b>únor</b>	Tvarosloví	Skloňování podstatných jmen.		Skloňuje podstatná jména, zdůvodňuje psaní i-y v koncovkách podstatných jmen.	Vv	Sam. práce
<b>březen</b>	Tvarosloví	Skloňování podstatných jmen.		Využívá znalostí správných tvarů u podstatných jmen ve svém projevu.	Člověk a jeho svět.	Skupinová práce
<b>duben</b>	Skladba	Věta jednoduchá. Základní skladební dvojice, shoda přísudku s podmětem.		Odliší větu jednoduchou od souvětí. Užívá vhodných spojovacích výrazů. Pokusí se vyhledat základní skladební dvojici.	Vv	Práce s vybraným textem
<b>květen</b>	Skladba	Věta jednoduchá, souvětí, základy syntaktického pravopisu.	MeV – TO 5	Zkouší vhodně změnit větu jednoduchou v souvětí, spojovací výrazy podle potřeby obměňuje. Seznámí se se základy syntaktického pravopisu.	Vv	diktát
<b>červen</b>	Procvičování učiva 4. Ročníku	Učivo 4. ročníku českého jazyka a jeho užití v každodenním životě.		Vypravuje, napíše text s použitím znalostí učiva.	Vv	

## LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Konec prázdnin	Poslech literárního textu. Čtení. Tvořivé činnosti.	OSV - TO 1	Vyslechne text a odpovídá na otázky týkající se textu. Hovoří o přečtené knize a pokouší se vytvořit na ni názor. Vyjadřuje se k ilustraci, vytváří vlastní ilustraci. Pokouší se své nápady dotáhnout do reality.	Vv	poslech
říjen	Podzim	Čtení. Tvořivé činnosti. Poslech textu.	MeV – TO 2	Přečte a reprodukuje text. Všimá se různých typů literárních hrdinů a pokouší se hodnotit jejich chování. Přednese báseň se správným frázováním a přízvukem.	Př	beseda
listopad	Domov a vlast	Základy literární teorie. Poslech textu. Tvořivé činnosti.	MeV – TO 4	Odliší poezii od prózy, rozeznává různé lit.žánry. Vyjadřuje postoj k obsahu textu. Pokouší se o vlastní literární tvorbu a tvoří nadpisy, rýmy a ukončení. Učí se plánovat řešení úkolu.		výklad
prosinec	Kouzlo Vánoc	Čtení Tvořivé činnosti. Poslech k textu	MuV -TO 4	Přednese báseň, doplní ji pohybem a gesty. Vyjadřuje vlastní vztah k textu. Rozlišuje různé typy uměleckých textů . Zná tradice jiných kultur.	Vv	literární pásmo
leden	Zima Svět her	Čtení. Základy literární teorie		Reprodukuje text, dotváří ho, obměňuje ho. Rozlišuje krásnou a umělecko naučnou literaturu.	Tv, Vv	výstavka

<b>únor</b>	Člověk a čas	Čtení. Tvořivé činnosti	MeV – TO 7	Sleduje členění literárních textů, vyhledává okrasná pojmenování. Pokouší se o vlastní literární text na dané téma. Rozvíjí schopnost vidět věci jinak, v souvislostech.		experiment
<b>březen</b>	Jaro	Čtení Tvořivé činnosti a poslech textu		Hovoří o oblíbené knize, ilustraci a hrdinech. Pokouší se o dramatický dialog na základě četby a poslechu.	Hv	beseda
<b>duben</b>	Velikonoce	Tvořivé činnosti, čtení	OSV – TO 1	Recituje s citovým zaujetím. Přednáší úryvky z prózy, vyhledává působivá vyjádření. Učí se hledat vztah k sobě samému.	Vv, Pč	literární pásmo
<b>květen</b>	Kouzla a čáry	Tvořivé činnosti. Čtení. Základy literární teorie	MuV – TO 3	Pokouší se dotvářet neúplné literární texty. Uvědomuje si a respektuje členění čtených textů. Zná významné spisovatele. Zná literární hodnoty jiných etnik.	Vv	výklad
<b>červen</b>	Výprava za dobrodružstvím	Základy literární teorie Tvořivé činnosti. Čtení.	MeV – TO 6	Pohovoří o filmových, televizních a divadelních pořadech. Dramatizuje jednoduché výjevy ze života i četby. Porovnává různé texty se stejnou tematikou.		divadelní nebo

## KOMUNIKACE A SLOH

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Pravidla hodnocení
září	Vypravování prožitku	Čtení Mluvený projev Písemný projev	VMEGS – TO 1	Čte se správným přízvukem a intonací. Vypravuje o svém zážitku.  Sestavuje osnovu projevu.	Vl, Př	Beseda
říjen	Vypravování	Členění textu.		čte s porozuměním přiměřeně náročné texty. Reprodukuje obsah textu. Orientuje se v textu a vyhledává důležité informace. Člení text na odstavce.	Vl, Př	Referát
listopad, prosinec	Adresa	Písemné formy společenského styku	MeV – TO 7	Správně píše adresu na dopis. Píše dopis s vhodným oslovením. Seznámí se s vyplňováním poštovní poukázky, podacího lístku na odeslání doporučeného dopisu. Píše pohlednici a přání.	Vv, Pč	Didaktická hra
leden	Popis	Popis osoby. Popis věci a děje. Popis činnosti.	MeV – TO 2	Popisuje osobu z literárního díla, filmu, z kolektivu, z rodiny. Na základě pozorování popisuje zvolenou věc. Zkouší moderovat vybranou událost. Rozlišuje podstatné informace v textu. Utvvrzuje techniku psaní		Skupinová práce
únor	Vypravování	Vypravování podle obrázkové osnovy	OSV – TO 1	Vypravuje událost podle série obrázků. Tichým čtením porozumí a orientuje se v textu. Udržuje úhledný, čitelný a plynulý písemný projev.	Vv	dramatizace

<b>březen</b>	Plakát	Oznámení	VDO – TO 1	Píše pozvánku na vybranou akci. Zhotoví plakát. Vypisuje údaje z naučné literatury, uchovává přehlednost.	Vv	Návštěva kulturní akce
<b>duben</b>	Blahopřání	Blahopřání k narozeninám		Správná forma blahopřání. Snaží se o bezchybný přepis a opis textu, plynule čte daný i vlastní text.	Vv, Pč	
<b>květen</b>	Obohacování textu	Bohatost vyjadřování		Obsah pohádky nebo příběhu s úpravou. Volí náležitou intonaci frázování a tempo. Vypravuje slohové zážitky.		Dramatizace
<b>červen</b>	Moderní způsoby komunikace	Zpráva SMS, e-mail		Učí se komunikovat moderními způsoby. Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta. Vede správně dialog, telefonický rozhovor.		Práce v učebně informatiky

# PÁTÝ ROČNÍK

## JAZYKOVÉ DOVEDNOSTI – MLUVNICE

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Nauka o slově	Stavba slova a pravopis Předpony a předložky	OSV 1	Zopakuje si dělení slova na část předponovou, kořen, část příponovou. Rozpozná nově koncovku a příponu. Poznává slova příbuzná. Umí rozpoznat souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene. Rozpozná předložku a předponu a umí je správně napsat.		Systematizace učiva – vytvoření přehledů
říjen	Pravopis	Psaní i, í a y, ý po obojetných souhláskách v kořenu, předponě a příponě		Vytvoří si dovednost správně psát i, í a y, ý po obojetných souhláskách uvnitř slov a v předponách. Seznámí se s nejčastějšími příponami.		
listopad	Tvarosloví	Slovní druhy Podstatná jména	OSV 1	Umí určit všechny slovní druhy. Určí rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen. Podst. jména skloňuje podle vzorů, zná gramatiku podstatných jmen.		
prosinec	Tvarosloví	Přídavná jména	OSV 1	Určí druhy přídavných jmen. Zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen.		
leden	Tvarosloví	Zájmena, číslovky	OSV 1	Poznává základní druhy zájmen a číslovek.	Ma	

<b>únor</b>	Tvarosloví	Slovesa		Časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu. Poznává všechny slovesné způsoby. Poznává zvrátané sloveso, rozlišuje tvary jednoduché a složené. Zná pojem příčestí minulé a umí ho vytvořit.		
<b>březen</b>	Tvarosloví Přímá řeč	Slovesa – tvary oznamovacího způsobu		Osvojí si systém slovesných tvarů a uvědomí si rozdíl mezi tvary spisovnými a nespisovnými. Prohloubí si učivo o časování sloves. Rozpozná přímou řeč a větu uvozovací. Umí užít přímou řeč ve vypravování.		
<b>duben</b>	Skladba	Stavba věty		Odlišuje větu jednoduchou a souvětí. Umí vyhledat základní a vedlejší skladební dvojice.		
<b>květen</b>	Skladba Psaní velkých písmen	Podmět a přísudek Vlastní jména, názvy	VMEGS 1	Poznává podmět a přísudek. Rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný. Užívá shodu podmětu s přísudkem. Správně píše názvy národností, více-slovné názvy států a jejich zkratky, názvy uměleckých děl, novin a časopisů.	VI, Př, Hv, Vv	
<b>červen</b>	Skladba	O souvětí a jeho stavbě	OSV 1	Určí větu řídicí a závislou. Určí větu hlavní a vedlejší. Poznává spojky a spojovací výrazy v souvětí. Zaznamenává stavbu souvětí značkami. Umí tvořit souvětí, používat spojovací výrazy a správně číst souvětí. V psaných projevech umí klást správně interpunkční znaménko.		



## ČTENÍ A LITERATURA

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Hádky, říkadla a písničky	Lidová tvorba Česká poezie	MuV 1, 2, 3	Zná lidovou slovesnost – okolnosti vzniku, písně, hádky, básně, říkadla, pranostiky a přísloví. Čte přiměřeně rychle s prvky uměleckého přednesu. Recituje báseň, naučí se ji nazpaměť.	Vv, Př, Hv	Čtenářské deníky
říjen	Hádky, říkadla a písničky	Česká poezie	OSV 1	Seznámí se s českou básnickou tvorbou pro děti – Halas, Hrubín, Sládek, Florian ad. Zná pojmy rým, verš, sloka. Pokusí se o dramtizaci textu a o vlastní básničku.	Vv, Hv	
listopad	Bylo, nebylo	Pohádka		Rozpozná pohádku jako umělecký žánr. Čte přiměřeně rychle s prvky uměleckého přednesu.	Vv	
prosinec	Bylo, nebylo	Pohádka		Osvojuje si příslušné základní literární pojmy. Pokusí se o dramtizaci pohádky. Procvičuje tiché čtení s porozuměním.		Beseda: divadelní a televizní tvorba
leden	Svět pověstí a bájí	Pověst	MuV 1, 3, 4	Rozpozná pověst jako samostatný umělecký žánr. Seznámí se s pověstmi jiných národů (našich sousedů, z rodné země spolužáka apod.).Přečte si text a vypráví ho.	VI	Beseda: knížky pod vánočním stromkem

<b>únor</b>	Bajky	Bajka	MuV 4	Rozpozná bajku jako samostatný literární žánr. Pokusí se o dramtizaci bajky. Seznámí se s bajkami cizích autorů. Procvičuje tiché čtení s porozuměním.		Návštěva knihovny
<b>březen</b>	Svět plný dobrodružství	Dobrodružná četba		Rozpozná dobrodružnou četbu od ostatních žánrů. Seznámí se s úryvky české a zahraniční dobrodružné četby pro děti. Osvojí si příslušné literární pojmy.	VI	Comics, Beseda: filmová tvorba
<b>duben</b>	Neuvěřitelné	Tvořivá činnost s literárním textem		Přečte poezii a vytváří k přečtenému otázku, pokusí se vyslovit vlastní názor na přečtené téma. Pokusí se dramtizaci a o vlastní tvorbu. Recituje báseň, naučí se ji nazpaměť.		
<b>květen</b>	Dospělým vstup zakázán	Čtení o dětech	MuV 2	Poslechne si úryvek a vyjádří své dojmy. Osvojuje si základní literární pojmy. Připraví a nacvičí ukázkou z běžného života.	Př	Rozhovory o dané problematice: dospívání, problémy s rodiči, s kamarády
<b>červen</b>	Dospělým vstup zakázán	Čtení o dětech	MeV 1, 2, 5	Přečte text a připraví si k němu otázky. Rozlišuje podstatné a nepodstatné informace v textu. Sehraje scénku na dané téma. Čte s porozuměním. Beseduje o současné filmové tvorbě pro děti a mládež, o časopisech pro děti a dospívající.	Př	Beseda: filmová tvorba, časopisy pro dospívající

## KOMUNIKACE A SLOH

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Na poště	Dopis, telefonický rozhovor	OSV 1	Dodržuje správné hygienické návyky při psaní. Napíše dopis, zná jeho části, zvládá psaní adresy. Dbá na formální úpravu textu. Umí správně telefonovat, nacvičí a provede telefonický rozhovor.	Tv	
říjen	Chci si dát inzerát	Inzerát Časopis, denní tisk	MeV 5, 7	Sestaví inzerát na dané téma. Rozlišuje podstatné informace od nepodstatných. Seznámí se s pojmy redakce, redaktor, redakční rada, beseduje o časopisech a denících.		beseda, projekt: Náš časopis
listopad	Učíme se, jak se učit	Reprodukce textu		Reprodukuje obsah textu a zapamatuje si důležitá fakta. Rozlišuje v textu podstatné a okrajové informace. Vytvoří zkrácený zápis textu. Orientuje se v naučných textech přiměřených jeho věku. Dbá na přehlednost a úpravu písemného projevu.		
prosinec	Dorozumíváme se beze slov	nonverbální komunikace		Seznámí se s nonverbální komunikací (řeč těla, gestikulace, mimika ...). Seznámí se s různými symboly, značkami atd. Dokáže zdramatizovat vhodný text.	Tv	
leden	Předpověď počasí	Vyprávění Popis pracovního postupu		Napíše krátké vyprávění. Zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu. Sestaví popis pracovního postupu, dbá na stručnost a přesnost vyjadřování. Dbá na přehlednost a úpravu písemného projevu.	Pč	
únor	Kreslené příběhy	Osnova		Sestaví osnovu k popisu a vyprávění. Podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje.		

<b>březen</b>	Seznamte se	Popis Seznámení	MuV 2	Napiše popis postavy (vymyšleného strašidla apod.). Dbá na úpravu písemného projevu. Představí sebe a svého kamaráda. Dbá na zdvořilé vystupování. Nacvičí a předvede různé scénky.		
<b>duben</b>	Člověk a zvíře	Popis Inzerát		Sestaví popis zvířecího kamaráda. Napiše inzerát (Hledá se ztracený ...). Dbá na formální úpravu textu.	Př	
<b>květen</b>	Výlet na kole	Popis Vyprávění		Stručně popíše prohlídkovou trasu, trasu výletu. Sestaví popis jízdního kola (např. pro potřeby policie apod.). Napiše vyprávění o zajímavém výletu (např. jako příspěvek do časopisu). Dbá na úpravu písemného projevu.	VI	Práce s mapou, s plánkem
<b>červen</b>	Nehoda není náhoda	Komunikace v krizových situacích	OSV 1, 2, 3	Nacvičí a předvede přivolání pomoci, zopakuje si důležitá telefonní čísla. Nacvičí a předvede dialogy s lékařem, s nemocným kamarádem. Seznámí se se základy první pomoci.	Př	

## **2.1.1.2. CIZÍ JAZYK**

- viz. druhý stupeň

## **2.1.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

### **2.1.2.1. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

#### **Charakteristika předmětu Matematika a její aplikace:**

Výuka předmětu Matematika a její aplikace zahrnuje ve všech ročnících dvě základní oblasti aritmetiku a geometrii. Především o tyto oblasti se opíráme při rozvoji logického myšlení, schopnosti indukce, dedukce a získávání klíčových kompetencí. Vedeme žáky k osvojení obecně užívaných termínů, symbolů a znaků, u zadaných úloh dbáme na čtení s porozuměním, učíme žáky, aby získané matematické poznatky uplatňovali v praktických činnostech a rozvíjíme paměť a matematickou představivost. Klademe důraz na hledání vlastního postupu při řešení problémů, vhodné zařazování problémových úloh, kvízů, soutěží apod.

# PRVNÍ ROČNÍK

	Tematická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Předpočtářské období	Cvičení smyslového vnímání. Vidění počtu do 5. Hry s početním zaměřením.	OSV-TO 1	Žák si cvičí smyslové vnímání. Rozvíjí smysly. Učí se vidět počet věcí do 5. Pracuje s matematickými pomůckami pro 1.ročník, řadí, seskupuje, rozděluje, určuje počet..	Prvouka, Pč	objevování, vysvětlování, práce s obrazy, modely a matematickými pomůckami
říjen	Počtářské období Numerace do 5.	Čtení, psaní čísel. Číselná řada. Vytváření matematického slovníku. Geometrické tvary.		Rozvíjí své smysly, pozornost a soustředění, cvičí si dovednost zapamatování a rozumového zpracování problému. Komunikuje ve skupině, umí navázat na druhé, učí se vedení a organizaci skupiny. Používá prvky jejich kultury. Žák čte a píše čísla, řadí je do číselné řady. Tvoří úlohy na určování počtu věcí. Tvoří zadání, otázku, odpověď. Rozlišuje a třídí uspořádaný počet věcí. Rozlišuje geometrické tvary.	Prvouka, Čj, Pč	práce s modely a matematickými pomůckami, skupinová práce, matematická komunikace, poznávání tvarů
listopad	Číselný obor do 5.	Početní spoje v oboru do 5, sčítání, odčítání, automatizace spojů v oboru do 5.		Učí se početní spoje v oboru do 5. Sčítá, odčítá. Automatizuje si početní spoje. Tvoří slovní úlohy k obrázkům. Uplatňuje kreativní nápady.		vedení k vyhledávání chyb, jejich náprava, práce s obrázky, textem

<b>prosinec</b>	Počet do 10.	Vidění počtu do 10. Uspořádání. Tělesa.		Žák pracuje s uspořádanou skupinou věcí (např.kolečky). Učí se vidět prvky v počtu do 10.vytváří si matematický slovník.Řeší i tvoří slovní úlohy ze života dětí. Poznává, který příklad k úloze patří. Poznává a třídí tělesa.	Čj, Prvouka	utváření matematického vyjadřování, poznávání těles
<b>leden</b>	Numerace do 10.	Čtení a psaní čísel do 10, porovnávání, uspořádání číselné řady-hned před, hned za. Doplnění prvků do počtu.		Čte a píše čísla do 10. Porovnává je, uspořádá je do číselné řady.Doplňuje prvky do počtu, který je dán číslem.	Vv	nácvik matematických operací, kladení otázek, tvoření odpovědí, vysvětlování
<b>únor</b>	Číselný obor do 10.	Početni spoje v oboru do 10. Obchodování.		Učí se početní spoje v oboru do 10. Sčítá, Odčítá. Spojí automatizuje v oboru do 8. Učí se obchodovat -vyplácí peníze, platí za zboží, vrací peníze, rozměňuje. Rozumově zpracovává problém, učí se hledat pomoc při obtížích. Zná a používá prvky z jiných prostředí	Prvouka	obchodování, nácvik spojů, úlohy ze života
<b>březen</b>	Číselný obor 0 -10.	Rozklady Čísel. Číselná řada do 10. Automatizace spojů na sčítání o odčítání v první desítce.		Žák pracuje s číselným oborem do 10. Tvoří početní hádanky. Rozkládá Čísla. Vytváří si matematický slovník - řeší i tvoří slovní úlohy. Počítá s názorem. Automatizuje si spoje na sčítání a odčítání v první desítce.	Vv	sebehodnocení a hodnocení práce (průběžný nácvik), řešení úloh, projektové vyučování



<b>duben</b>	Číselný obor 0 -20.	Vidění počtu do 20. Číselná řada -řazení, porovnávání. Analogie s první desítkou. Numerace do 20.		Učí se vidět prvky v oboru do 20. Vytváří si představy čísla. Učí se používat analogii s první desítkou. Pracuje s číselnou řadou do 20. Řadí, porovnává. Pracuje s pojmy hned před, hned za.	Pč	poznávání souvislostí, analogie, vyšetřování
<b>květen</b>	Počítání do 20 bez přechodu přes desítku.	Automatizace spojů, analogie s první desítkou. Vztahy o několik více, o několik méně. Obchodování. Hodiny. Měření času.		Počítá do dvaceti bez přechodu přes desítku. Spoje si automatizuje. Objevuje analogii s počítáním v první desítce. Počítá příklady, kde se objevují vztahy o několik více, o několik méně. Obchoduje. Nakupuje do 20 Kč. Pracuje s hodinami. Měří čas.	Prvouka	počítání, nakupování, placení, poznávání hodin, měření času, poznávání souvislostí, vedení k zodpovědnosti
<b>červen</b>	Číselný obor 0 -20.	Procvičování, automatizace spojů na sčítání a odčítání v první a druhé desítce. Navození počítání s přechodem přes 10. Slovní úlohy.		Žák si procvičuje a automatizuje spoje na sčítání a odčítání do 20 bez přechodu přes desítku. Řeší slovní úlohy, tvoří slovní úlohy ze života z různých oborů lidské činnosti. Navozuje si počítání s přechodem přes desítku, nejlépe kolečkovým modelem. Cvičí si dovednosti k zapamatování, k učení.	Prvouka	zadávání úloh vedoucích k vytrvalosti a systematickosti, práce se slovní úlohou

# DRUHÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Číselný obor 0 – 20 Geometrické tvary-opak.	Počítání do dvaceti bez přechodu přes desítku. Sčítání s přechodem přes 10	OSV 1průběžně	Orientuje se v číselné řadě do dvaceti. Porovnává čísla a umí je uspořádat podle velikosti. Umí sčítat a odčítat v oboru do dvaceti. Řeší a vymýšlí slovní úlohy. Rozlišuje geometrické tvary Cvičí smyslové vnímání, pozornost a soustředění.	Pč	vysvětlování, skupinová práce, samostatná práce
říjen	Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku. Tělesa.	Počítání příkladů s přechodem přes 10  Slovní úlohy vymyšlené s žáky, obměny. Hry s tělesy.	MuV 2průběžně	Umí sčítat a odčítat do 20 s přechodem přes 10. Automatizuje spoje na sčítání a odčítání. Řeší slovní úlohy s užitím vztahů n-více (méně). Umí sestavit jednoduché stavby z těles. Tvoří slovní úlohy ze života různých sociokulturních skupin.	Čj	práce s chybou, skupinová práce, demonstrace.
listopad	Číselný obor od 0 do 100. Druhy čar.	Čtení a psaní čísel v oboru do 100. Porovnávání čísel Slovní úlohy. Rovné a křivé čáry.		Vytváří si konkrétní soubory s daným počtem prvků do 100. Porovnává čísla Umí kreslit rovné a křivé čáry.	Čj	skupinová práce, demonstrace.
prosinec	Číselný obor od 0 do 100.	Sčítání a odčítání v oboru do 100. Hry s rovinnými obrazci. Přímka, úsečka.		Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 bez přechodu přes 10, zaměřuje sčítance. Umí narýsovat přímku, úsečku.		vysvětlování, práce s názorem

<b>leden</b>	Číselný obor 0-100. Jednotky délky	Sčítání a odčítání v oboru do 100. Sčítání a odčítání dvojciferných čísel Měření délky-jednotky délky.		Sčítá a odčítá čísla v oboru do 100 Měří délku měřítkem. Poznává jednotku délky 1m, 1dm, 1 cm. Utváří si představu jednoho metru, odhaduje délku a výšku předmětu.	Prv	pozorování, pokusy, názor
<b>únor</b>	Číselný obor 0-100 Úsečky.	Sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes 10. Slovní úlohy. Rýsování úseček dané délky.		Sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes 10. Řeší slovní úlohy vedoucí k sčítání a odčítání čísel v oboru do 100. Umí narýsovat úsečku.	Vv	skupinová práce, mon-strace, soutěže, pokusy
<b>březen</b>	Číselný obor 0-100. Geom. tvary.	Procvičování sčítání a odčítání v oboru 0-100. Slovní úlohy. Vrcholy a strany geom. tvarů		Upevnění učiva – sčít. a odčít.s přechodem přes 10. Tvoří slovní úlohy. Seznamuje se a poznává vrcholy, strany geom. tvarů		vysvětlování, diskuse skupinová práce
<b>duben</b>	Násobení. G-procvičování	Násobení přirozených čísel. Názorné zavedení násobilky 5,2,3,4. Slovní úlohy.		Násobení . Dělení. Slovní úlohy. Seznámí se s násobilkou 5,2,3,4. Řeší slovní úlohy na násobení		soutěže, kvízy, skupinová práce, názor
<b>květen</b>	Násobení a dělení. G-polopřímky	Upevňuje násobilku 5,2,3,4. Seznámí se s dělením. Řeší slovní úlohy na dělení.		Užívá násobení a dělení v praktických situacích. Řeší slovní úlohy ke dvěma početním výkonům. Umí pracovat s číselnou osou. Zaokrouhluje na desítky.		samo-statná práce, práce s chybou
<b>červen</b>	Opakování.	Slovní úlohy se vztahem n – krát více (méně). Opakování učiva.		Počítá do 20 s přechodem přes deset. Sčítá a odčítá do 100 bez přechodu i s přechodem přes 10. Umí měřit délku, rýsovat a měřit úsečky.	Čj	opakování, hodnocení

# TŘETÍ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Opakování učiva 2. ročníku G: Opakování učiva	Opakování učiva z 2. ročníku G: bod, úsečka, přímka, polopřímka, tělesa		Řeší úlohy v oboru 0 -100 o kolik více, o kolik méně. Rýsuje, odhaduje a porovnává délku úsečky.	Vv	Samo- statná práce
říjen	Sčítání a odčítání do 100, násobení a dělení G: Rovinné útvary a tělesa, vzájemná poloha dvou přímek	Opakování a procvičování učiva 2. ročníku – čísla jednociferná a dvojciferná, sudá a lichá čísla, násobení a dělení č.6,7,8 G: Rovinné útvary a tělesa. Měření a porovnávání úseček. Přímky a jejich vzájemná poloha – rovnoběžka, různoběžky, kolmice		Zobrazí číslo na číselné ose. Zapisuje a porovnává přirozená čísla. Umí násobit a dělit č. 2,3,4,5,6,7,8. Popíše základní rovinné útvary. Porovnává velikost útvaru. Rozezná, modeluje a popíše jednoduchá tělesa.	Pč	Motivační metoda
listopad	Násobení a dělení G: Rovinné útvary	Násobení a dělení č.8,9,10. Zaokrouhlování na desítky. G: trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdelník, mnohoúhelníky	OSV – TO I	Tvoří a řeší slovní úlohy z praktického života i složené. Zvládne eticky situaci soutěže a konkurence. Umí popsat vrcholy a strany trojúhelníku.	Vv	Hra
prosinec	Sčítání a odčítání do 100 Násobení a dělení G: Souměrnost	Sčítání a odčítání dvojciferných čísel bez přechodu přes 10 Sčítání a odčítání dvojciferných čísel s přechodem přes 10 Násobení a dělení v oboru malé násobilky G: souměrnost		Řeší praktické úlohy na násobení a dělení. Sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem i bez přechodu přes 10. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině.	Čj	Fixační metoda

<b>leden</b>	Násobení a dělení. Písemné sčítání a odčítání G: Opakování učiva	Opakování násobení a dělení. Písemné sčítání a odčítání bez i s přechodem přes základ, písemné sčítání se součtem jednotek 10 G: vzájemná poloha dvou přímk, rovinné útvary, tělesa, souměrnost, převody jednotek		Aplikuje vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, které jsou do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školní matematiky. Užívá nabytých vědomostí v rozšiřujícím učivu geometrie. Dokáže využít poznatků při praktických činnostech.	Pč	Aplikační metoda
<b>únor</b>	Písemné odčítání G: Průsečík přímk, kruh, kružnice, plánky, mapky	Číselný obor 0 – 1000 -zápis čísel, porovnávání. Písemné odčítání bez i s přechodem přes 10 G: Přímk, průsečík přímk, kruh, kružnice, plánky, mapky, stavby z krychlí		Pomocí peněz, čtvercové sítě i číselné osy počítá, čte, zapisuje a porovnává čísla do 1000. Provede rozbor úlohy, plán řešení, odhadne výsledek. Rýsuje pomocí kružítka.	Vv	Hra, praktická cvičení
<b>březen</b>	Číselný obor 0-1000. G: trojúhelník	Obor přirozených čísel 0 – 1000 sčítání, odčítání do 1000 s i bez přechodu 100, násobení a dělení z paměti. Zaokrouhlování na stovky. G: konstrukce trojúhelníku, rovnostranný trojúhelník		Zobrazí číslo na číselné ose jako výsledek početní operace v jednoduchých případech. Zvládne sestavit konstrukci trojúhelníku.	Pč	Abstrakční a konkrétní metoda
<b>duben</b>	Násobení a dělení do 1000 G: Jednotky délky	Násobení a dělení do 1000 Násobení a dělení č. 10 a 100 Násobení a dělení č. 20,30,40,50		Násobí a dělí v oboru do 1000. Využívá učivo na převody délky. Správně postupuje při řešení problému.	Pč	Kooperativní učení
<b>květen</b>	Násobení a dělení Dělení se zbytkem G: Měření úseček	Násobení a dělení č. 60,70,80,90, dělení se zbytkem G: Jednotky délky, měření úseček na cm, mm		Umí dělit se zbytkem a provést kontrolu výpočtu, měří s přesností dané úsečky, ovládá převody jednotek délky	Pc, Vv	

červen	Násobení a dělení, opakování G: opakování učiva	Násobení jednociferným a dvojciferným číslem s jednou desítkou, dělení dvojciferným č. číslem jednociferným, opakování G: Opakování a procvičování učiva.		Tvoří a řeší úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.	Čj	Práce ve skupinách
--------	----------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	------------------------------------------------------------------------------	----	--------------------

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
<b>září</b>	Opakování, procvičování učiva 3. ročníku	Obor přirozených čísel, číslo v desítkové soustavě, zápis čísla číslicí, číselná osa. Základní rovinné útvary.	OSV – TO 1	Zapiše, přečte, porovná přirozené číslo, zobrazí ho na číselné ose. Narýsuje různé typy čar v rovině. Učí se zařazovat relaxační činnosti	Vv	m. opakovací
<b>říjen</b>	Rozšíření oboru přirozených čísel Základní rovinné útvary	Jednoduché pamětní operace v oboru přirozených čísel, odhady zaokrouhlování. Základní útvary v rovině.		Zapiše, přečte, porovná přirozené číslo, provádí jednoduché pamětní početní operace. Zao-krouhlí v daném oboru čísel. Pokouší se sestrojít rovnoběžky, kolmice.	Vv,Pč	m. apli-kační
<b>listopad</b>	Písemná numerace v oboru přirozených čísel Základní rovinné útvary	Písemné algoritmy početních operací v daném oboru. Vzájemná poloha dvou přímek, n-úhelník.		Provádí písemné operace v daném oboru přirozených čísel a aplikuje je na situace každodenního života. Užívá jednoduché konstrukce.	Př	
<b>prosinec</b>	Rozšíření oboru přirozených čísel do 10 000 Základní útvary v rovině	Obor přirozených čísel do 10 000, číslo v desítkové v soustavě, zápis čísla číslicí, číselná osa, nerovnice. Základní rovinné útvary.		Zapiše, přečte, porovná přirozené číslo, zobrazí ho na číselné ose. Užívá jednoduché konstrukce v rovině.	Vv	m. samo-statné práce

<b>únor</b>	Obor přirozených čísel a jeho aplikace do situací z každodenního života	Jednotky délky, obvod n-úhelníku, osově souměrné útvary.	VMEGS – TO 3	Seznámí se se způsobem určení obvodu mnohoúhelníků sečtením délek jeho stran. Pokusí se nakreslit osově souměrný útvar.	Pč	m. aplikační
<b>březen</b>	Rozšíření oboru přirozených čísel do 1 000 000	Obor přirozených čísel do 1 000 000, číslo v desítkové v soustavě, zápis čísla číslicí, číselná osa,	OSV – TO 1	Zapiše, přečte, porovná přirozené číslo do 1 000 000, zobrazí ho na číselné ose.	Př., VI.	
<b>duben</b>	Aplikační úlohy Části celku Základní útvary v prostoru	nerovnice. Zaokrouhlování do 1 000 000 Kvantitativní části celku zlomkem. Útvary prostoru. Obsah čtverce, obdélníku ve čtvercové síti, základní jednotky obsahu.		Seznámí se s principem zaokrouhlování do 1 000 000. Pokouší se využít nejjednodušších případů kvantitativního vyjádření části celku v situacích každodenního života. Seznámí se s jednotkami a určením obsahu.	Pč , Čj	
<b>květen</b>	Části celku Prostor	Zlomky, základní útvary prostoru, určování obsahu ve čtvercové síti.		Modeluje jednoduché početní situace se zlomky, popisuje základní útvary prostoru, řeší aplikační úlohy při určování obsahu.	Vv,Pč	
<b>červen</b>	Procvičování učiva 4. ročníku	Zápis čísla,číselná osa, porovnávání, zaokrouhlování, početní operace do 1 000 000. Základní poznatky o útvarech v rovině a prostoru.		Zapiše, přečte, porovná číslo do 1 000 000, provádí jednoduché pamětní, písemné operace. Aplikuje své poznatky na situace v každodenním životě.	Cj, VI	m. dia- gnostické a klasifi- kační



# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezi-předm.vztahy	Poznámky
září	Přirozená čísla Data	Písemné početní operace Pamětné počítání s užitím komutativního a asociativního zákona Vyhledávání a třídění dat	OSV I	Zopakuje si písemné početní operace. Provádí pamětné operace s využitím komutativního a asociativního zákona. Řeší slovní úlohy. Vyhledává a zpracovává data, pracuje s nimi. Pracuje s grafy.		jízdní řády
říjen	Geometrická tělesa	Sítě těles Pravidelný a nepravidelný hranol Pravidelný pětiboký jehlan Jednotky objemu	OSV I	Pozná síť krychle, kvádrů, jehlanu, válce a kužele. Umí narýsovat síť krychle a toto těleso slepit. Pochopí označení pro hranol, používá termíny horní a spodní podstava a plášť tělesa. Rozpozná pravidelný pětiboký jehlan a jeho síť. Řeší slovní úlohy s jednotkami objemu. Zná vztah mezi litrem a hektolitrem.	Pč	
listopad	Rovinné útvary Přirozená čísla	Mnohoúhelníky Obvod mnohoúhelníků Přirozená čísla větší než jeden milion	OSV I	Zopakuje si konstrukce čtverce a obdélníku. pozná mnohoúhelníky pravidelné a nepravidelné. Zvládne konstrukci pravidelného šestiúhelníku. Dbá na přesnost a čistotu rýsování. Vypočítá obvod mnohoúhelníku pravidelného i nepravidelného. Řeší slovní úlohy. Umí zapsat a přečíst čísla větší než jeden milion. Orientuje se na číselné ose v oboru nad milion. Čísla větší než jeden milion umí porovnávat, zaokrouhlovat na miliony, násobit deseti, stem a jednociferným činitelem. Procvičí si písemné sčítání, odčítání těchto velkých čísel a také násobení dvojciferným činitelem a dělení jednocif. dělitelem.	Př – planety, sluneční soustava	

prosinec	Přirozená čísla Rovinné útvary	Dělení dvouciferným dělitelem Distributivní zákon Rovnoběžníky		Dělí písemně dvouciferným dělitelem včetně dělení se zbytkem. Algoritmus používá při řešení slovních úloh. Používá roznásobení sčítanců pro usnadnění výpočtů, využívá ve slovních úlohách. Zopakuje si pojmy čtyřúhelník, čtverec, obdélník a také jejich vlastnosti. Vyvodí pojem rovnoběžník. Poznává a pojmenuje kosočtverec a kosodélník.		
leden	Zlomky Rovinné útvary Desetinná čísla Souměrnost	Zlomek, desetinný zlomek, smíšené číslo Rovnoramenný trojúhelník Desetinná čísla Střed souměrnosti	OSV 1	Zná pojem zlomek. Poznává a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu, příp. jiné části celku. Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem. Poznává desetinný zlomek. Zlomek umí zapsat pomocí smíšeného čísla. Vše využívá v praktických úlohách. Zopakuje si pojmy trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnostranný a jejich konstrukce. Rozpoznává druhy trojúhelníků na příkladech kolem sebe. Zvládne konstrukci rovnoramenného trojúhelníka, dbá na čistotu a přesnost. Desetinný zlomek umí převést na desetinné číslo. Desetinná čísla umí porovnávat a znázornit na číselné ose. Umí vyznačit střed souměrnosti. Znalost použije v praktických úlohách, např. vystřihování sněhové vločky.	Pč	
únor	Desetinná čísla Rovinné útvary	Sčítání a odčítání desetinných čísel Shodnost geom. útvarů v rovině	OSV 1	Umí sčítat a odčítat desetinná čísla se stejným i s různým počtem desetinných míst, využije ve slovních úlohách. Shodnost útvarů v rovině ověří v praktických úlohách, např. práce s průsvitkou, folií apod.	Pč	

<b>březen</b>	Desetinná čísla Přímky Geometrická tělesa	Zaokrouhlování desetinných čísel Vzájemná poloha přímek v rovině a v prostoru Povrch krychle a kvádrů	OSV I	Umí zaokrouhlovat desetinná čísla na jednotky a na jedno, dvě a tři desetinná místa. Využije zaokrouhlování v praktických úlohách. Zopakuje si pojmy různoběžky, rovnoběžky a kolmice. Vymodeluje tyto vzájemné polohy přímek v rovině a v prostoru. Vyvodí na modelu pojem mimoběžky. Pomocí sítě tělesa a vzorce vypočítá povrch krychle a kvádrů. Umí použít v praktických úlohách.		
<b>duben</b>	Desetinná čísla Souměrnost	Násobení a dělení desetinných čísel Souměrnost podle roviny		Umí násobit desetinná čísla deseti a stem a přirozenými čísly menšími než deset. Umí dělit desetinná čísla deseti a stem a čísly menšími než deset. Využije v praktických úlohách. Umí rozdělit tělesa (předměty) řezem na dvě stejné poloviny. Pochopí pojem rovina souměrnosti. Umí ukázat osy souměrnosti na modelech těles.	Pč	
<b>květen</b>	Aritmetický průměr Opakování, prohloubení a systematizace učiva	Aritmetický průměr Operace přirozenými čísly Rýsování Tělesa Převody jednotek		Umí vypočítat aritmetický průměr ze dvou i více čísel. Zná příklady využití v praxi. Zopakuje si a utřídí učivo matematiky.		Vyhotovení přehledů
<b>červen</b>	Opakování, prohloubení a systematizace učiva	Obvod, obsah, povrch Desetinná čísla Složené slovní úlohy Diagramy, grafy, jízdní řády		Zopakuje si a utřídí učivo matematiky.		

## **2.1.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

### **2.1.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE**

- viz. druhý stupeň – předmět PRÁCE NA POČÍTAČI – 4. a 5. ročník

## 2.1.4. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

### 2.1.4.1. PRVOUKA

#### Charakteristika předmětu Prvouka:

Předmět Prvouka náleží do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Zahrnuje v sobě poznatky o společnosti i přírodě. Ve čtvrté a páté třídě členíme předmět na vlastivědnou a přírodovědnou část. V přírodovědné části jsou žáci vedeni především k chápání přírodních zákonitostí a ekologické závislosti našeho života na přírodě. Prostřednictvím výkladu, pokusů a pozorování a exkurzí získají potřebné znalosti. Ve vlastivědné části žáci poznávají naši vlast. Propojením zeměpisného a dějepisného aspektu se snažíme o to, aby získali komplexní pohled na náš stát a jeho začlenění v Evropě. Zvláštní pozornost je věnována regionu, ve kterém žijeme. Vlastivěda též významně přispívá k rozvoji multikulturního citění. V neposlední řadě pak učí žáky pracovat s informacemi. Žáci jsou pomocí různých forem práce poutavě seznamováni s reáliemi a připravováni na běžné i mimořádné situace.

# PRVNÍ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky
září	Jsem školák Cesta do školy	Prvňáček, chování ve škole. Organizace školního života. Právo a spravedlnost. Bydliště, domov. Bezpečnost při cestě do školy. Dopravní výchova – chůze po chodníku, stezka pro chodce, přechod vozovky.	VDO TO 1	Předvede správné chování školáka, sestaví pravidla chování a jednání, řekne, co je spravedlivé a nespravedlivé, zná svou adresu, dodržuje pravidla správného chování, přispívá k utváření mezilidských vztahů ve třídě, komunikuje a naslouchá ostatním. Zná spolužáky a jejich rozmanitosti, vyznává spravedlnost pro každého. Navrhne nejbezpečnější cestu do školy a zdůvodní, proč je bezpečná. Dodržuje pravidla silničního provozu. Vnímá okolí a jeho změny. Chápe zásady bezpečnosti při chůzi po chodníku, stezce pro chodce, na přechodu na rovném a přehledném úseku.	Učivo této oblasti na celém 1. stupni úzce propustuje ostatními předměty. Je zde široká paleta mezipředmětového využití v každém tematickém celku. Čj, Vv, Tv	komunikační kruhy, dramatické zasedání, dialog, návčiny chování, vytváření modelových situací, tvorba pláňky, výcházka
říjen	Náš sad	Pozorování změn v přírodě během roku. Jablono - změny během roku. Dopravní výchova - světelné signály pro chodce, nebezpečná místa při přecházení vozovky. Reflexní materiály za snížené viditelnosti.	EV TO 4	Žák roztřídí do skupin obrázky stromu podle ročních období. Najde společné a rozdílné znaky ročních období. Umí předpovědět znaky následujícího ročního období. Roztřídí druhy ovoce využitím smyslu. Vytvoří modely ovoce a zeleniny. Chápe význam světelných signálů pro chodce, rozezná nebezpečná místa přecházení vozovky. Poznává reflexní barvy a užívá je.	Čj, Vv, Pč	dialog, skup. práce, návštěva sadu, vycházka, pozorování, porovnávání, ochutnávka, výstavka, výtvarné činnosti
listopad	Moje rodina	Členové, role, povinnosti, soužití generací.		Rozliší blízké příbuzenské vztahy v rodině. Předvede role jednotlivých členů rodiny. Sestaví výstavku rodinných fotografií. Uvědomuje si své postavení v rodině, vztahy k ostatním. Uvědomuje si jedinečnost každého člověka, jeho individuální zvláštnosti. Utváří pravidla mezilidských vztahů v rodině, mezi rodinami.	Vv, Pč, Ev	dialog, řízený rozbor, hovor, scénky, didaktická hra, kresba členů rodiny

<b>prosinec</b>	Mikuláš, Vánoce	Kdy má svátek? Kdo s ním chodí? Co nosí? Pohádková bytost, podoba. Omalovánky. Symboly Vánoc. Pojem „Ježíšek“. Vánoční besídka - dle možností.		Odlišuje pohádkový svět od skutečnosti. Zaspívá píseň. Seznámí se se symboly Vánoc. Vypráví o vánočních zvycích.	Hv, Vv	návštěva Mikuláše s čerty, dialog, dramatizace, zpěv, besídka, výstavka, výt. činnosti
<b>leden</b>	Hygienické návyky	Mytí, česání, zuby. Výměna prádla. Správné sezení, osvětlení. Oblékání podle počasí. Úklid pokoje.	OSV TO1	Nakreslí jednotlivé hygienické úkony a ve skupině sestaví časovou posloupnost těchto dějů. K ročním obdobím přiřazuje vhodné oblečení. Učí se pečovat o dobrou mysl a vztah k sobě samému.	Vv	dialog, přiřazování a třídění, skup. práce, nácvik hyg. návyků a oblékání
<b>únor</b>	Masopust	Zvyky. Tradice jako součást života. Maškarní bál. Průvod masek.		Rozvíjí fantazii. Vyrobí masku. Vyjádří masku mimikou. Pozoruje zvyky různých kultur.	Pč	řízený rozhovor, dramatizace, tvorba masek, karneval
<b>březen</b>	Velikonoce	Svátky jara. Mlád'ata. Jarní den. Dopravní výchova – bezpečnost při hře dětí, sáňkování, lyžování. -cyklistická helma.		Seznámí se se symboly Velikonoc, vypráví o zvycích. Poznává mlád'ata, třídí je do skupin. Poznává bezpečné místo pro dětské hry. Při jízdě na kole používá cyklistickou helmu. Respektuje zvyky v různých kulturách.	Čj, Pč, Vv	beseda, výstavka, pozorování, výtvarné činnosti
<b>duben</b>	Povolání	Proč pracujeme? Povolání rodičů. Práce a volný čas. Koníčky. Sport. Dopravní výchova - chování v automobilu, autosedáčka.		Roztřídí nejznámější povolání podle vlastních kritérií. Zdůvodní význam práce. Obhajuje vybrané povolání. Předvede pantomimou vybrané povolání. Navrhne řešení využití volného času. Posoudí způsoby využití trávení volného času při jízdě v autě chápe význam autosedáčky a užívání bezpečnostních pásů. Vzájemně se poznává, organizuje, vede skupinu, podřizuje se. Integruje příslušníky etnik a cizinců v profesních vztazích.	Vv	dialog, třídění, didaktické hry, dramatizace, pantomima, nákreby rozvržení volného času

kveten	Časové údaje	Režim dne. Dny. Dopravní výchova – hromadná do- prava.		Umí vyjmenovat dny, řadí je. Řadí chronologicky obrázky čin- ností. Dodržuje zásady bezpečného chování v hromadné dopravě.	Čj, M	sestavení schématu dne, dialog, třídění, razení, tvořivá hra, výtvarné činnosti
červen	Opakování	Shrnutí po- znatku, opakování.				



# DRUHÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Jsem školák Cesta do školy	Škola, chování při vyučování, o přestávce Chování účastníka silničního provozu Dopravní prostředky	OSV 1, MuV 2	Ví, jak se chováme ve škole, umí se orientovat v budově školy, dodržuje pravidla chování ve škole. Zná zásady správného chování na chodníku a při přecházení silnice. Dbá na bezpečnost při jízdě na in-line, skateboardu a koloběžce. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.	Čj	m. problémového výkladu
říjen	Proměny přírody na podzim	Podzimní měsíce Živočichové ve volné přírodě. Sklizeň zeleniny, ovoce.		Umí vyjmenovat podzimní měsíce, pojmenovat stěhovavé a nestěhovavé ptáky. Poznává savce, hmyz, rozdíl mezi stavbou těla savců a ptáků. Umí vyjmenovat jednotlivé části rostliny. Umí vyjmenovat zeleninu, ovoce+názvy plodů ovoce.	Vv, Čj, Pě	informačně-receptivní m.
listopad	Moje rodina Chováme zvířátka Náš domov	Pojmenování jednotlivých členů rodiny Domov, obec, vlast	VDO 2, OSV 3	Zná pojmenování členů rodiny, ví, jak pečovat o domácí mazlíčky. Ví, co je pojem domov, vlast.	Pě, Čj	Kvizy, křížovky

<b>prosinec</b>	Proměny přírody v zimě. Zimní sporty. Člověk. Ochrana čl.za mimořádných událostí	Zimní měsíce. Vánoce. Zvířata v lese Druhy zimních sportů. Naše tělo, nemoc a úraz Důležitá čísla, přivolání, poskytnutí první pomoci		Umí vyjmenovat zimní měsíce sporty. Pojmenuje části těla. Ví, jak se chovat při zranění kamaráda – zná důležitá telefonní čísla.	Vv, Pč, Čj	
<b>leden</b>	Lidé a čas	Orientace v čas podle hodin Kalendářní rok Minulost, současnost, budoucnost	OSV 1	Učí se orientovat v čase – zná hodiny, kalendářní rok Správně rozvrhne svůj pracovní den	Vv, Pč	simulační m. m. skupinové práce
<b>únor</b>	Práce Volný čas	Povolání Zájmy ve volném čase	MuV 2	Zná povolání svých rodičů, další povolání a činnosti. Vypráví o svých koníčcích i o zálibách svých rodičů	Vv, Pč, Tv, M	Hádky, rozhovory, pantomima
<b>březen</b>	Proměny přírody na jaře	Jarní květiny Stromy na jaře Ptáci Velikonoce	EV 4	Umí vyjmenovat jarní měsíce, jarní květiny, pozoruje tažné ptáky. Setí semínek. Svátky jara -Velikonoce a zvyky.	Pč, Vv	Rozhovor Praktické práce
<b>duben</b>	Hospodářská zvířata. Na louce. Na poli.	Zvířata a jejich mláďata. Život na louce. Život na poli		Vyjmenuje hospodářská zvířata a zná jejich užitek. Zná rostliny na louce a zvířata žijící na louce. Zná polní plodiny a zvířata žijící na poli.	Čj, Vv	Vycházka

<b>květen</b>	V lese a u lesa. U vody a ve vodě.	Listnaté a jehličnaté stromy, Lesní plody, houby, živočichové. Vodní plochy, vodní živočichové a rostliny.	<b>MuV 1</b>	Umí vyjmenovat a pozná listnaté a jehličnaté stromy, plody a houby, zná lesní živočichy. Ví, jak se chováme v lese, v přírodě. Pojmenuje ryby, zvířata a rostliny u vody. Zná zásady chování v přírodě.	<b>Čj</b>	<b>Rozhovor, vy- cházka</b>
<b>červen</b>	Proměny přírody v létě	Letní měsíce Počasí v létě Závěrečné opakování		Umí vyjmenovat letní měsíce, zná letní kytičky, letní plody. Zvládne závěrečnou prověrku znalostí.	<b>Vv</b>	<b>Rozhovor křížovky</b>

# TŘETÍ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky
září	Opakování učiva 2. ročníku Chování lidí	Dny v týdnu, měsíce v roce, roční doby čas, lidské tělo, savci, ptáci, listnaté a jehličnaté stromy. Vlastnosti lidí, pravidla slušného chování, školní řád	OSV – TO 1	Rozpozná vlastnosti, jednání a chování lidí, vytvoří a dodržuje pravidla chování ve škole. Chová se podle zásad slušného chování ke všem lidem. Přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů ve třídě i mimo ni.	Čj	Kooperativní učení
říjen	Místo, kde žijeme Dopravní výchova	Domov, rodina, škola, cesta do školy, naše obec, minulost obce. Chování účastníka silničního provozu	OSV – TO 2	Umí vyjmenovat členy rodiny. Zná některou z pověstí, která se váže na město, ve kterém žije. Zná zásady správného chování na chodníku a při přecházení silnice. Dbá na bezpečnost při jízdě na kole a koloběžce. Uplatňuje základní pravidla silničního provozu a řídí se jimi. Zná zásady bezpečného chování v automobilu. Reaguje na vozidla se zvláštními výstražnými znameními. Zná místa a úseky v okolí, kam je vstup chodcům zakázán.	Vv, Čj	Mentální mapování
listopad	Země, v níž žijeme Naše vlast	Krajina v okolí domova, povrch krajiny, využití krajiny, voda v krajině  Česká republika	EV – TO 4	Dokáže zacházet s buzolou či kompasem. Určí hlavní i vedlejší světové strany. Vyhledá na mapě dle zbarvení názvy některých nížin, vysočin a hor. Vyhledá na mapě řeky, sleduje její tok od pramene. Umí určit pravý a levý břeh. Vyhledá v encyklopedii jména některých prezidentů a panovníků. Ví, kdo složil hudbu a napsal text ke státní hymně ČR. Vyjmenuje státní symboly.	Pě	Výzkumné metody
prosinec	Lidé a čas Věci a činnosti kolem nás	Orientace v čase a časový řád, jak žili lidé dříve Lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, lidé a výrobky, svět v pohybu	EV – TO 3	Převádí jednotky času. Dokáže odlišit život lidí v minulosti a v dnešní době. Při tvorbě výrobku se snaží být trpělivý a vytrvalý. Svou práci vykonává zodpovědně. Vhodně využívá svůj volný čas. Dokáže porovnat cenu některých výrobků.	Vv, Pě, Čj	Skupinová práce

<b>leden</b>	Neživá příroda	Látky a jejich vlastnosti, vzduch		Třídí látky podle skupenství, najde společné a rozdílné znaky látek. Svě domněnky si dokáže ověřit pokusem.	Vv, Pč	Výzkumné metody
<b>únor</b>	Neživá příroda - pokračování učiva Chování v krizových situacích	Voda, půda, Slunce a Země Důležitá tel.čísla, přivolání a poskytnutí první pomoci	OSV – TO 3	Umí vytvořit schéma oběhu vody v přírodě, posoudí a porovná vlastnosti a složení vody, vzduchu. Reaguje uvědoměle na pokyny dospělých při mimořádných událostech, živelných pohromách apod. Ošetří drobná poranění, umí přivolat pomoc.	Vv, Pč, Tv, M	Praktické metody
<b>březen</b>	Živá příroda	Rostliny a houby		Provádí jednoduché pokusy s rostlinami. Vytvoří herbář daných rostlin z našeho regionu. Umí vyjmenovat a poznat některé druhy rostlin a živočichů. Porovná a posoudí stavbu těla rostlin a hub, rozezná nejznámější jedlé a jedovaté houby.	Pč, Vv	Praktické metody
<b>duben</b>	Živá příroda	Živočichové, zkoumáme přírodu	EV – TO 1	Porovná a posoudí stavbu těla daných živočichů. Pozoruje změny přírody v závislosti na ročním období. Zná přezimující ptáky. Pozoruje a zobecňuje vliv počasí na přírodu.	Pč, Vv, Čj	Mentální mapování
<b>květen</b>	Rozmanitost přírody a její ochrana Člověk	Rozmanitost života v přírodě, rovnováha v přírodě, chráníme přírodu Lidské tělo, růst a vývoj	EV – TO 3	Uvědoměle třídí odpad, zná chráněné rostliny a živočichy. Při pobytu v přírodě se řídí ekologickými pravidly a zásadami. Analyzuje vlastní i cizí postoje a hodnoty. Vytvoří si obrázkové leporelo (koláž) z fotografií vlastní rodiny. Popíše jednotlivá období vývoje člověka.	Čj, M	Praktické metody
<b>červen</b>	Člověk – pokračování učiva	Muž a žena, stavba těla Pečujeme o své zdraví	EV – TO 2	Rozlišuje odlišnosti pohlaví muže a ženy. Pojmenuje jednotlivé části lidského těla. Popíše kostru člověka. Rozpozná vnitřní orgány a vysvětlí jejich funkci. Správně rozvrhne svůj pracovní den. Umí správně sedět, pravidelně cvičit, zvolí si úměrnou zátěž. Vytvoří graf pokojové a venkovní teploty.	M, Čj	Kooperativní učení

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Podmínky života na zemi a jejich rozmanitost	Výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a proudění vzduchu, význam pro život Rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí	EV – TO 2	Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Provádí jednoduché pokusy u známých látek	Vv, ČJ	Vycházka, pozorování a výklad
říjen	Přírodní společenstva, rostliny	Orgány rostlin - stavby těla, význam pro člověka	EV – TO 1	Rozdělí rostliny podle určujících znaků, zhodnotí význam pro člověka	Vv	Práce s encyklopedií
listop. - prosinec	Les	Co roste v lese	EV – TO 4	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodňuje podstatné vzájemné vztahy a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Pč, ČJ	Referát
leden	Živočichové	Stavba těla živočichů		Třídí živé organismy podle zadaného tématu. Popíše základní části živočichů, určí známé organismy.	Vv	Skupinová práce

únor - březen	Rovnováha v přírodě, vzájemné vztahy mezi organismy	Háj na jaře. Rostliny a živočichové vod a bažin. Rostliny suchých stanovišť.	EV – TO 3	Prakticky třídí organismy do známých skupin. Využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy.	Pč	
duben - květen		Rostliny a živočichové v zahradě a na poli. Živočichové v lese.		Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka		
červen	Význam lesů pro člověka	Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody	EV – TO 4	Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě. Rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ČJ	Beseda

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Třídění organismů	Třídění živočichů a rostlin	Ev 1	Umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biologického systému. Ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení.		
říjen	Země ve vesmíru	Sluneční soustava, zkoumání vesmíru Země – globus, velikost	OSV 1, OSV 2	Zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice. Vyjmenuje planety sluneční soustavy. Vyhledá zajímavé informace o jednotlivých planetách a o zkoumání vesmíru.	VI, Vv a Čj (prezentace) Ma	Prezentace: Planety (skupinová, týmová práce)
listopad	Země ve vesmíru	Země – pohyby země a jejich důsledky, zemská přitažlivost, vzdušný obal	OSV 2	S pomocí spolužáka umí předvést s globusem otáčení Země kolem své osy a oběh Země kolem Slunce. Zná časové trvání těchto pohybů a umí vysvětlit střídání dne a noci, chápe střídání ročních období. Zná pojem zemská přitažlivost a vzdušný obal.	VI, Ma	
prosinec	Rozmanitost podmínek života na Zemi	Pevnina, oceány, podnebí	OSV 1	Zná pojmy pevnina, oceán, moře. Umí je ukázat na globusu a na mapě světa. Zná rozmanitost podnebí na Zemi a uvede příklady, Pracuje s mapou .	VI	



<b>leden</b>	Člověk	Člověk na zemi – lidské rasy, různé podmínky života lidí	MUV 1, 3	Zná základní lidské rasy, chápe, že všechny lidské rasy si jsou rovny. Zná pojmy rasismus, terorismus. Zná pojmy základní lidská práva, práva dítěte.		
<b>únor</b>	Člověk	Lidský organismus – stavba těla, kůže, kostra, smysly a nervy, dýchání, přijímání a využívání potravy, krev, vylučování	OSV 1, OSV 2	Zná původ člověka jako druhu. Zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci. Vyhledává informace v encyklopediích a na internetu.	Vv a Čj (prezentace)	Prezentace: Orgány lidského těla (skupinová, týmová práce)
<b>březen</b>	Člověk	Lidský organismus – stavba těla, kůže, kostra, smysly a nervy, dýchání, přijímání a využívání potravy, krev, vylučování Naše tělo a zdraví – denní režim, hygiena, nemoci, úrazy	OSV 1, OSV 3	Zná důležité orgány a jejich funkci. Zná základní hygienické návyky moderního člověka. Chápe význam péče o zdraví, souvislost s denním režimem. Uvede pravidla a příklady zdravé výživy. Zná a dovede jednat podle zásad první pomoci. Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství.	Pč	Zdravý jídelníček, můj denní režim
<b>duben</b>	Člověk	Muž a žena – rozdílnost pohlaví, dospívání, od početí k narození Lidský život – průběh lidského života, práva a povinnosti	MUV 2	Zná rozdíly mezi tělem muže a ženy. Zná způsob rozmnožování. Zná pojmy partnerství, rodičovství. Zná základy sexuální výchovy. Umí charakterizovat hlavní etapy lidského života. Uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu pro dospívající organismus.		Beseda: vztahy v rodině, rodinný život, škodlivé návyky
<b>květen</b>	Člověk	Člověk a technika – síla, páka, kladka, kolo, druhy energie, parní stroj, spalovací motor, el.energie	OSV 1	Zná jednoduché stroje a jejich praktické využití páka, kladka, kolo apod. Zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v techn. pokroku. Má základní poznatky o využití el. energie. Zná a dodržuje pravidla bezpečné manipulace s běžnými el. přístroji. Zná pravidla první pomoci při zasažení el. proudem. Umí sestavit jednoduchý el. obvod.	Pč	

červen	Člověk	Člověk a přírodní zdroje – vzduch, voda, potrava, půda, Člověk a výroba – průmyslová odvětví Člověk a prostředí – ochrana životního prostředí	EV 3, 4	Zná význam zdravého životního prostředí pro člověka. Zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. Zná a umí vysvětlit význam čističek odpadních vod. Zná základní průmyslová odvětví. Zná pojem recyklace. Zná pravidla chování v CHKO a v přírodě. Uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad.	Vv	Práce ve dvojicích: Co nám poskytuje Země
--------	--------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----	----------------------------------------------

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipřem. vztahy	Poznámky
září	Mapa	Místo, kde žijeme. Mapy a plány	VMEGS – TO 3	Vyhledává podle mapy, používá mapové značky. Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy.	Vv, ČJ	Práce ve dvojicích
říjen	Naše vlast ČR	Domov, krajina – zemský povrch a jeho tvary, světové strany, státní symboly, sousední státy	OSV – TO 2	Určí světové strany v přírodě i podle mapy, určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu. Zná státní symboly, složí směrovou růžici. Umí určit výškové rozdíly v krajině, typy krajiny.	Pč	
listopad	Z dějin naší vlasti	Velkomoravská říše	VMEGS – TO 1	Popíše pravěkého člověka a jeho život. Převypráví nebo zpracuje kresbou pověst. Vyhledává zajímavosti z této doby, pochopí rozvoj řemesel, zná důvod příchodu učenců.	Vv, ČJ	Referát
prosinec				Zná postavy prvních Přemyslovců, naše první krále, jejich historický význam. Zná jméno našeho prvního prezidenta.	ČJ	Beseda

leden		Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly.	VDO – TO 2	Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce.	ČJ	Práce s tiskem
únor	Poznávej svou vlast	Praha	VDO – TO 3	Seznámí se s historií a současností města (kultura, významné budovy, průmysl, doprava) Zná pojem CHKO, postavu Karla IV. A některé jeho zásluhy.	ČJ	Beseda
březen		Cestujeme po různých oblastech naší vlasti	EV – TO 4	Umí začlenit vodstvo v krajině. Pracuje s mapou i se slepou mapou, shromažďuje zajímavosti o ČR.	Vv	Práce ve dvojicích
duben		Současnost a minulost v našem životě	MuV – TO 5	Vyhledává v mapě, zná naše nevyšší hory, některé názvy hradů, dokáže popsat život na hradě. Nakreslí znak husitů, některé zbraně, charakterizuje osobu M. Jana Husa.	ČJ, Vv	Poslech čtené ukázky
květen – červen		Vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí	EV – TO 3	Vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest. Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	ČJ	Beseda

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast	Učivo	PT	Výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Kapitoly z našich dějin	Národní obrození Revoluční rok 1848 Česká kultura a společenský život Hospodářský rozvoj českých zemí	OSV 1	Zná podstatu politického zřízení v 19. stol. na našem území, úroveň života. Zná okolnosti stavby Národního divadla. Vyjmenuje nejdůležitější technické vynálezy v 19. stol. a přelomu století.	Čj - čtení	Muzea, Věda, Kultura
říjen	Kapitoly z našich dějin	Vznik Rakouska – Uherska První světová válka Vznik československého státu První Československá republika – demokratický stát Život v Československu mezi dvěma válkami	VDO 2, 4	Zná základní informace o první světové válce – okolnosti vzniku, používané zbraně, útrapy obyvatel. Zná letopočet vzniku ČR. Zná jméno prvního prezidenta. Zná pojmy vláda, parlament, zákon, lidská práva.	Čj – čtení, Ma	Práce s mapou
listopad	Kapitoly z našich dějin	Protektorát Čechy a Morava Na cestě ke svobodě Období vlády jedné strany Obnovení demokracie v Československu	MuV 2, 3, 4, VDO 1, 2, 4	Zná základní údaje o vzniku a průběhu druhé světové války. Zná pojmy rasismus, fašismus, holocaust, koncentrační tábory. Chápe základní lidská práva a povinnosti. Uvědomuje si neslučitelnost rasové intolerance a demokratické společnosti. Zná jméno našeho současného prezidenta.	Čj – čtení, Ma	Beseda: lidská práva Publikace o II. sv. válce

<b>prosinec</b>	Evropa – světadíl, kde leží naše vlast	Poloha a povrch Podnebí a vodstvo Rostliny a živočichové Česká republika Slovenská republika	OSV 1	Seznámí se se základními pojmy. Umí vyjmenovat a ukázat na mapě jednotlivé kontinenty. Vyhledává a třídí zajímavé informace o jednotlivých kontinentech. Umí používat různé tematické mapy, pracovat s atlasem světa.	Ma, Př	
<b>leden</b>	Evropa	Česká republika		Umí najít na mapě ČR jednotlivé kraje. Umí najít významná města, řeky, pohoří apod. v jednotlivých oblastech. Zná významné průmyslové podniky, významné zemědělské plodiny. S pomocí mapy umí porovnat hustotu osídlení, zalesnění, průmysl jednotlivých oblastí.	Ma	
<b>únor</b>	Evropa	Slovenská republika Polská republika Střední Evropa	VMEGS 1, 2	Orientuje se na mapě. Umí na mapě ukázat vybrané státy. Umí na mapě určit polohu států k ČR, najít hlavní města. Vybrané státy dokáže stručně charakterizovat. Vyhledává informace na internetu a v odborných publikacích. Sleduje dovoz zboží z uvedených států.	Ma, Čj – velká písmena	Prezentace – Státy Evropy (skupinová, týmová)
<b>březen</b>	Evropa	Spolková republika Německo Rakousko	VMEGS 1, 2	Orientuje se na mapě. Umí na mapě ukázat vybrané státy. Umí na mapě určit polohu států k ČR, najít hlavní města. Vybrané státy dokáže stručně charakterizovat. Vyhledává informace na internetu a v odborných publikacích. Sleduje dovoz zboží z uvedených států.	Ma, Čj – velká písmena	EU, Státy EU
<b>duben</b>	Evropa	Velká Británie Francie	VMEGS 1, 2	Orientuje se na mapě. Umí na mapě ukázat vybrané státy. Umí na mapě určit polohu států k ČR, najít hlavní města. Vybrané státy dokáže stručně charakterizovat. Vyhledává informace na internetu a v odborných publikacích. Sleduje dovoz zboží z uvedených států.	Ma, Čj – velká písmena	
<b>květen</b>	Evropa	Cestujeme po Evropě	VMEGS 3	Naplňuje zájezd do evropského státu a stane se průvodcem. Vytváří si vlastní názor na soužití národů. Učí se vnímat odlišnosti lidí a řešit jejich konflikty, vnímá odlišnosti různých kultur. Dovede reprodukovat informace ze sdělovacích prostředků.	Čj	Prezentace

červen	Planeta Země – všude žijí lidé	Mapa světa	MuV 3	Zná jednotlivé světadíly, oceány a umí je ukázat na mapě. Zná základní informace o planetě Zemi – Země ve vesmíru, podmínky života, podnebné pásy. Uvědomuje si rovnocennost různých etnických skupin.	Př	Základní globální problémy
--------	--------------------------------	------------	-------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----	----------------------------

## 2.1.5. UMĚNÍ A KULTURA

### 2.1.5.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

#### Charakteristika předmětu Hudební výchova:

Hudební výchova klade důraz na rozvoj estetického citění jedince a dle individuálního nadání přispívá k prohloubení rytmického a melodického vnímání. V nižších ročnících též pomáhá dechovými cvičeními a rytmizací správnému čtení. Jedním z cílů předmětu je seznamovat žáky s významnými skladateli, jejich díly a hudebními tradicemi národa.

# PRVNÍ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Lidová říkadla	Lidová říkadla a jednoduché lidové písně podporující předčtenářské a předpočtářské období. Dechová cvičení.		Žák se naučí jednoduchá říkadla a lidové písně. Učí se hygienickým návykům, správnému držení těla a hlavy, správnému dýchání - průběžně. Průběžně: komunikuje, učí se pravidlům správného chování a jednání. Umí se uvolnit, relaxovat, pozitivně naladuje mysl, rozvíjí smyslové vnímání.	Učivo na 1. stupni nabízí široké spektrum mezi-předmětového využití v každé tematické oblasti. Učivo je spojeno s výukou ve všech předmětech. Prvouka, ČJ	nácvik písní a říkadel, rytmizování, nácvik vnímání a hlasové hygieny
<b>říjen</b>	Lidové písně s podzimní tematikou	Jednoduchá lidová píseň s podzimními náměty. Rytmičtý doprovod. Zvuky a tony, jejich charakteristika.	MuV TO 1	Žák se naučí lidovou píseň. Rytmizuje říkadla. Rozlišuje zvuky a tóny. Provede dechová cvičení. Poznává říkadla a písně odlišných kultur, naslouchá jim.	Čj Tv	rytmizování, zapamatování textu, vytváření dovedností a návyků
<b>listopad</b>	Rodina	Píseň s rodinou tematikou. Říkadlo se jmény. Základní vlastnosti tónu.		Zpívá písně, naslouchá písním a skladbám. Rytmizuje a melodizuje říkadlo, provádí hru na tělo. Seznamuje se se základními vlastnostmi tónu. Pohybově ztvárňuje melodii. Rozvíjí kreativitu.	Tv	Porozumění textu, tvořivé hry, dialog, vyjádření rytmu pohybem
<b>prosinec</b>	Vánoce	Písně s vánoční tematikou. Koledy.	MuV TO 1	Naučí se jednoduchou koledu. Poslouchá koledy a vánoční skladby. Podřizuje se, vede a organizuje skupinu (při besídce, pásmu), cvičí se v naslouchání.	Pč Čj Prvouka	nácvik besídek, text. písně, říkadla, dramatizace



leden	Zima	Písňe se zimními náměty. Základní vlastnosti tónu. Rytmus.	Zpívá, naučí se rytmické a melodické cvičení. Seznámení s dětskými hudebními nástroji. Rozlišuje rytmus, snaží se udržet rytmus. Rozvíjí hudební sluch a paměť.	Tv	nácvik hry na dětské hudební nástroje, nácvik vnímání, rytmizace, rozvoj hudební paměti, poslech
únor	Zvířata Masopust	Písňe o zvířatech. Říkadla o masopustu. Masopust projekt.	Naučí se písni a říkadlům. Naslouchá skladbám. Opakuje a hudebně ztvárňuje říkadla. Hraje na hudební otázku a odpověď. Rozvíjí kreativitu.	Čj Vv	nácvik písni, dramatizace, rozhovor
březen	Jaro	Písničky o jaru. Jarní den- projekt. Jarní hry dětí. Hudební nástroje.	Pracuje s písni, poslouchá, zpívá, doprovází rytmicky a pohybově. Rozvíjí hudebnost poslechem. Seznamuje se nejnámějšími hudebními nástroji. Hraje na ozvěnu.	Tv Pč	tvořivé hra, ztvárnění doprovod hudebních nástrojů, nácvik zpěvu
duben	Práce	Písňe s tematikou „Práce“. Hudba a pohyb. Hudební nástroje.	Zpívá a naslouchá skladbám. Tvoří pohybový doprovod. Poznává nejnámější hudební nástroje. Rozvíjí hudební sluch a paměť na melodii a slova.	Prvouka Tv	pohybové ztvárnění, poslech, porozumění textu písni
květen	Práce lidové a umělé	Lidové a umělé písňe. Noty - základní přehled. Tóny - shrnutí vlastností	Opakuje písňe, pohybově doprovází. Doprovází písňe na dětské hudební nástroje.	Tv	rozvoj hudební paměti, hra na hudební nástroje
červen	Léto	Písničky na léto.	Opakuje naučené písňe čistě a výrazně. Učí se písňe s letní tematikou. Uplatňuje hygienické návyky. Utváří si estetický pohled na svět	Čj	vedení k pochopení umění, nácvik zpěvu

# DRUHÝ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Rytmizace Prázdniny a škola	Upevňování pěveckých návyků ( dýchání,tvoření tónu, pěvecké dělení slov, výslovnost )	OSV 1	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase.	Čj	reproduktivní m.
říjen	Podzimní tematika	Upevňování dovedností zpívat tóny ve vzestupné a sestupné řadě, noty c1 -a1 Poslech české hudby pro slavnostní příležitosti		Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty.	Čj, Pč, Tv	samostatná práce
listopad	Pohybové hry	Nácvik dvoudobé chůze a tanec přísunným krokem		Reaguje pohybem na znějící hudbu. Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.	Tv	hra
prosinec	Vánoční písně a koledy	Nácvik, zpěv a poslech českých koled	VDO 2	Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	Prv	projektové m.
leden	Zimní písně Nástroje	Nácvik jednoduchého dvojhlasu, jednoduchý kánon Hudební nauka – nota celá, půlová, čtvrtěová		Zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf. Samostatně zapíše do notové osnovy noty c1 – a1.		skupinová práce

<b>únor</b>	Masopust	Poslech taneční hudby, vyjádření melodie pohybem Pohybové hry		Emocionální zažívá hudbu a pohyb. Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Tv	aplikační m.
<b>březen</b>	Jarní písně Dynamika	Poznávání melodie postupující v krocích a skocích, melodie		Vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku a směr melodie.		hra
<b>duben</b>	Hudební nástroje	Rozlišování hudebních nástrojů podle vzhledu i zvuku (strunné, dechové, bicí)	MuV 4	Využívá dětské rytmické nástroje pro doprovod písní. Zná vlastní kulturu.		fixační m.
<b>květen</b>	Hudební nauka	Hudební nauka – notová osnova, houslový klíč, taktová čára, pomlky		Orientuje se v notovém zápisu písní ve zpěvníku.		praktické m.
<b>červen</b>	Prázdninové písně	Nácvik písní ve 4/4 taktu	OSV 1	Odlišuje hudbu populární od hudby určené ke slavnostním příležitostem. Vytváří si vlastní postoje a hodnoty	Tv	praktické m.

# TŘETÍ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Rytmizace Prázdniny a škola	Upevňování pěveckých návyků ( dýchání, tvoření tónu, pěvecké dělení slov, výslovnost ). Hudební nauka - Hudební nauka – notová osnova, houslový klíč, taktová čára, noty c1 –f1, dynamická znaménka.	OSV – TO 1	Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Samostatně zapíše do notové osnovy noty c1 – f1.	Čj	Fixační metoda
říjen	Podzimní tematika	Upevňování dovednosti zpívat tóny ve vzestupné a sestupné řadě. Poslech české hudby pro slavnostní příležitosti. Hudební nauka - noty g1 – c2, taktování 2/4 taktu.		Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Samostatně zapíše do notové osnovy noty g1 – c2.	Čj, Tv	Praktické metody
listopad	Pohybové hry	Nácvik dvoudobé chůze a tanec přísunným krokem. Jednoduchý kánon. Hudební nástroje. Hudební nauka – nota celá, půlová, čtvrtová, pomlky		Reaguje pohybem na znějící hudbu. Improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem. Umí zazpívat jednoduchý kánon.	Tv, Vv	Skupinová práce
prosinec	Vánoční písně a koledy	Nácvik, zpěv a poslech českých koled.		Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje.	Prv, Čj	Hra

leden	Zimní písně	Nácvik jednoduchého dvojhlasu. Hudební nauka - taktování $\frac{3}{4}$ taktu.		Zpívá s dynamickými odstíny slabě – silně v rozmezí p – mf. Umí zazpívat jednoduchý kánon.	Vv	Aplikační metody
únor	Masopust Nástroje	Poslech taneční hudby, vyjádření melodie pohybem. Pohybové hry. Hudební nauka – hudební nástroje.		Emocionálně prožívá hudbu a pohyb. Odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Tv	Praktické metody
březen	Jarní písně Kánony	Poznávání melodie a její doplňování. Poslech vážné hudby. Hudební nauka – opakování, kánony		Vyjadřuje pohybem tempo, dynamiku a směr melodie.	Tv	Samostatná práce
duben	Hudební nástroje	Rozlišování hudebních nástrojů podle vzhledu i zvuku (strunné, dechové, bicí)		Využívá dětské rytmické nástroje pro doprovod písní. Rozlišuje hudební nástroje podle vzhledu i zvuku.	Vv, Pč	Praktické metody
květen	Česká hymna Hudební nauka	Poslech a nácvik státní hymny. Hudební nauka – dirigování, hudební nástroje, doprovod písní, notový zápis písní.		Orientuje se v notovém zápisu písní. Doprovodí rytmickými nástroji svůj zpěv. Umí zazpívat hymnu České republiky.	Čj	Fixační metody
červen	Prázdninové písně	Nácvik písní ve 4/4 taktu		Odlišuje hudbu populární od hudby určené ke slavnostním příležitostem. Vytváří si vlastní postoje a hodnoty	Tv	Praktické metody

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Návraty	Orientace v hudební formě, rytmus řeči a hudební rytmus. Pěvecké návyky, hlasová hygiena.	OSV-TO 1	Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	Tv	Hra na tělo
říjen	Barvy v hudbě Notopis	Lidové písně s podzimními náměty, funkce hudby.		Využívá při zpěvu správné pěvecké návyky, jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.	Čj, Tv	Do- pro- vod na ná- stroje
listopad	Snění	Hudební styly a žánry	MuV – TO 1	Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Vv	Poslech
prosinec	Vánoce	Koledy, poslechové skladby s vánoční tematikou		Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě.	Čj	
leden	Na plese	Hudební improvizace, pohybové vyjádření hudby, polka, valčík.	OSV – TO 1	Vyjadřuje emoce gestem, výrazem, postojem. Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků.	TV, Čj	Tane- ček
únor	Hádanky a hlavolamy	Pantomimické hádanky, hrátky s říkadly, jazykolamy.		Vytváří a provádí elementární hudební improvizace. Dovede vysvětlit pojem, melodii rytmus.	Čj	Poslech
březen	Jarní probouzení Hudba mistrů	Nálada v písni, skladbě. Rytmičká říkadla. Různorodost hudebního umění.		Porovnává odlišnosti, seznámí se s pojmy opera, opereta, revue, muzikál. Zná některá zajímavá díla našich skladatelů.	Čj	Ná- vštěva kultur- ního po- řadu

<b>duben</b>	Lidové tradice v hudbě	Hudební nástroje v lidové hudbě, dvojhlas. Lidové Písně.. Hudební forma Písně..		Poslechem zkouší určit hudební nástroje, různé kombinace zpěvních hlasů a nástrojů.	Tv	Poslech
<b>květen</b>	Hudební pokusy	Intonační modely, kvalita tónů a vztahy mezi nimi. Cvičení sluchu. Cvičení sluchové a zrakové Paměti..		Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v dur a moll stupnicích.		Zpěv s doprovodem
<b>červen</b>	Cestování v hudbě	Základní poznatky a dovednosti, hlasová výchova, můj nejoblíbenější hudební autor.		Upevňuje hudební poznatky, dovednosti, zpevní návyky.	Čj, Tv	

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Na koncertě	Opakování Hudební nástroje	OSV 1	Zná pojmy: stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení. Poznává basový a houslový klíč. Čte noty v rozsahu c1 – g2, umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie. Zopakuje si písně. Seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru.	Ma	
říjen	Podzim	Zpěv písní Poslech		Naučí se zpívat lidovou píseň dle výběru, doprovodí pohybem. Poznává hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	Čj – čtení Tv	
listopad		Hudební nástroje Zpěv písní		Poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje. Naučí se zpívat umělé písně dle výběru. Svěrák-Uhlíř, P. Skoumal	Čj - čtení	Svěrák-Uhlíř, P. Skoumal aj.
prosinec	Vánoce	Zpěv písní Poslech Taktování Výrazové prostředky	MV 3	Zpívá známé koledy. Poznává vánoční písně a hudbu. Poslouchá vánoční hudbu českých i jiných národů Zopakuje si různé druhy taktů. Taktuje 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet. Poznává různé výrazové prostředky: řeč těla, zvuků.	Vv Čj	
leden	Odvaha	Hudební forma Hudební hra Dvojhlas	MV 3	Poslechne různé melodie tanců našich a cizích národů a vytvoří pohybový doprovod. Opakuje vědomosti. Reprodukuje motivy, témata, jednoduché skladbičky na Orfeovy nástroje. Poslechne si a naučí se dvojhlasou píseň.	Vl Př Tv	
únor	Na ples	Zpěv písní Hudební formy Hudební nástroje		Zpěv písně dle výběru. Realizuje píseň ve 2/4 taktu, naučí se tancovat polku. Poslechne si další hudební formy. Hraje na různé hudební nástroje. Zopakuje si skupiny hudebních nástrojů.	Tv	



<b>hřezen</b>	Domov	Státní hymna Hudební skladatelé Zpěv písní Poslech Zpěvohra	Zopakuje si státní hymnu. Zná původ státní hymny. Seznámí se s dalšími hudebními skladateli. Zazpívá vybrané písně. Bedřich Smetana Poslechne si úryvek opery.	Čj VI	
<b>duben</b>	Cestování s písní	Zpěv písní a poslech Hudební pojmy Pěvecká a hlasová hygiena Zpěv písní a rytmický doprovod	Pozná trampské a country písně. Dle výběru se jednu naučí zpívat. Seznámí se s novými pojmy. Pozná durovou a molovou tóninu. Zopakuje si základní návyky. Dbá na správné dýchání. Doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje.		
<b>květen - červen</b>	Letní setkání	Zpěv písní Taktování a notový zápis Poslech Zpěv písní Rytmická pohybová cvičení	Naučí se novou píseň. Zopakuje si taktování a notový zápis. Poslechne si další skladby. Zazpívá vybrané písně. Doprovodí zpěv hrou na rytmické nástroje a pohybem.	Tv	Svěrák-Uhlíř, P. Skoumal aj.

## **2.1.5.2. VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

### **Charakteristika předmětu Výtvarná výchova:**

Výtvarná výchova v těsném propojení s pracovními činnostmi vede žáky vedle estetického vnímání dvojrozměrných a trojrozměrných kompozic k rozvoji jemné motoriky. Vedeme žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet. Ukazujeme žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat.

# PRVNÍ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Vyjadřování skutečností na základě prožitku	Náměty ze školy a třídy. Naše činnosti ve škole. Podpora grafo-motorických cviků	OSV TO 1,2,3-kreativita	Žák kreslí a maluje. Podle obrázku vypravuje. Správně drží tužku, pastelku, štětec. Učí se správnému držení těla při práci-průběžně. Tvořivě pracuje na dané téma.	Kreslení a malování má prvoučný charakter, stále bude propojováno s ostatními předměty. . M, Čj	rozvíjení výtvarného vyjadřování, naslouchání, řízený rozhovor, seznámení s návyky, seznamování s výtvarnými technikami (průběžně)
říjen	Podzim, barvy podzimu	Podzimní témata. Podzimní den – projekt. Barvy. Tvary a struktura.		Maluje, kreslí. Ztvární výtvarně říkadlo. Poznává barvy, vlastnosti barev, experimentuje s barvou. Rozlišuje a hodnotí tvary, strukturu.	M, Prvouka	projektové vyučování, vycházka, experimentování s materiály
listopad	Rodina	Tématika rodiny. Nejběžnější výtvarné techniky.		Vytváří práce s tematikou rodiny. Seznamuje se s dalšími výtvarnými technikami. Koloruje, vytrhává, modeluje, vytváří koláž. Uvědomuje si vztahy mezi lidmi. Zná funkci rodiny v jiných zemích.	Pč	hodnocení a sebehodnocení, práce (průběžně), osvoio-
prosinec	Vánoce	Advent, Vánoce. Zimní den.		Vytváří vánoční práce, výzdobu. Připravuje dárky.	Prvouka	besídka
leden	Zima ve výtvarném vyjádření	Výtvarné ztvárnění tématu „Tělo, hygiena“. Estetické vnímání krásy těla, kultury odívání a bydlení. Dekorativní práce, rytmické střídání prvku.		Poznává a zobrazuje tvary, vystihuje proporční tvary. Navrhuje a vytváří dekorativní práci. Uvědomuje si vlastní tělo.	Prvouka	skupinová práce, neustálé vytváření návyků

únor	Masopust	Zimní sporty. Masopust –maska.		Vytváří práci s danou tematikou . Kompozičně rozvrhne plochu. Výtvarně vyjádří své pocity. Navrhne a zpracuje masku.	Pč	projek- tové vy- učování, beseda
březen	Velikonoce	Jarní a velikonoční náměty. Jarní den – projekt. Dekorativní práce. Kraslice.		Kreslí a hovoří o své práci. Vytváří kresby a malby. Kombinuje techniky. Seznamuje se s různými technikami zdobení kraslic. Zdobí kraslici.	Prvouka	projektové vyučování, seznamování s dalšími technikami
duben	Výtvarné vypravování	Tematické práce-povolání, zaměstnání rodičů. Řemeslníci a jejich nářadí. Linie.		Výtvarně ztvárňuje téma povolání. Pracuje s linií. Spolupracuje na dané výt. téma.	Prvouka	rozhovor, expe- rimentování
květen	Roční období	Tématika času, ročních období. Barva.		Maluje a kreslí. Používá další kombinované techniky. Navrhne vhodnou techniku k tématu. Poznává a experimentuje s barvou. Návštěva výstavy výtvarného umění.	Prvouka	předvedení vý- tvárných děl, ná- vštěva výstavy, rozhovor o poči- tech
červen	Léto	Léto. Malba na kámen, frotáž, malba-hra s barvou.	MuV TO 1-5	Žák sleduje a srovnává tvary. Rozvíjí své schopnosti a paměť. Uplatňuje poznané výtvarné techniky. Vytváří práce a hovoří o nich. Kreslí představu dovolené strávené v cizí zemi.	Prvouka	řízený rozhovor po- znávání, experimento- vání s technikami, hodnocení a sebehod- nocení prací

# DRUHÝ ROČNÍK

	Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Prázdniny a škola	Výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního prožitku Výtvarné dotváření přírodnin	OSV 1	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybere nebo upraví.	Cj, Pc, Prv	m.názorně demonstřování
říjen	Barvy podzimu	Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvaru, barvy, struktury. Práce s přírodninami.	EV 4	Využívá barev základních i barev vzniklých mícháním. Využívá přírodních materiálů.	Cj, Pč	názorně demonstřování
listopad	Život dětí	Prostorová tvorba – formování, deformování materiálu, pokus o plastické komponování Hračka, loutka, Maňásek v životě dětí		Pozoruje tvary užitkových předmětů, řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích. Výtvarně navrhne hračku, pokusí se ji vyrobit. Umí pružně využívat svých nápadů.	Pc, Cj	praktické m.
pros.	Vánoce	Prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky		Uplatňuje při práci představivost a fantazii, organizuje vlastní výtvarnou práci.	Prv, Pc, Hv	m. praktické
leden	Zima a člověk	Ilustrace textu, poznávání různých vyjadřovacích prostředků porovná -váním ilustrací		Zná 4 významné osobnosti výtvarného umění, pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih.	Cj	abstrakce a kontrast
únor	Masopust Nástup jara	Vztah postavy a prostředí, porovnávání činností lidí a přírody	OSV 1 MuV 1	Chápe výrazové vlastnosti barvy, světlostní a teplotní kontrast. Poznává vlastní kulturní tradice.	Prv	aplikační m. a m. motivační
březen	Dekoratивní umění	Rytmičné řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev Pozorování tvarů různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu	EV 5	Prakticky využívá své návrhy. Výtvarně vyjádří pohyb a zobrazí předmět.		praktické m.

duben	Život očima dětí	Dětský příběh vyjádřený kresbou, individuální i skupinová práce různými technikami s velkými formáty		Ovládá základní technické dovednosti.	Cj	skupinová práce
květen	Přírodní inspirace	Poznávání různých druhů linií a výrazových možností Práce s přírodním materiálem		Rozeznává různý charakter lineární kresby. Umí kreativně tvořit		praktické m.
červen	Plány Náčrty	Kombinace prvků moderní techniky, jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti Návštěva výstavy, galerie	MuV 4	Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa. Poznává vlastní kulturu.	M	m. srovnávací

# TŘETÍ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Prázdniny a škola	Výtvarné vyjádření skutečnosti na základě vlastního prožitku. Výtvarné dotváření přírodnin.	OSV – TO 1	Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří, vybere nebo upraví.	Čj, Pč, Prv	Názorně – demonstřední metody
<b>říjen</b>	Barvy podzimu	Pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvaru, barvy, struktury, otiskování, , frotáž, vrypy		Využívá barev základních i barev vzniklých mícháním.	Čj, Pč	Praktické metody
<b>listopad</b>	Život dětí	Prostorová tvorba – formování, deformování materiálu, pokus o plastické komponování. Vyjadřování vlastních vjemů, postojů, prožitku. Fantazie a dětská představivost ve výtvarném vyjadřování.		Pozoruje tvary užitkových předmětů, řeší přiměřené úkoly v prostorových pracích. Umí pružně využívat svých nápadů.	Pč, Čj, M	Praktické metody
<b>pros.</b>	Vánoce	Prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky.		Uplatňuje při práci představivost a fantazii, organizuje vlastní výtvarnou práci.	Prv, Pč, Hv	Samoostatná práce
<b>leden</b>	Zima a člověk	Ilustrace textu, poznávání různých vyjadřovacích prostředků, porovnávání ilustrací. Práce s reprodukcí, vyjadřování nálady z obrazu. Výtvarné parafráze.	OSV – TO 1	Zná 4 významné osobnosti výtvarného umění, pozná rozdíly ve výtvarném vyjadřování ilustrátorů dětských knih. Vyjadřuje vlastní fantazii.	Čj	Aplikační metody
<b>únor</b>	Masopust Nástup jara	Vztah postavy a prostředí, porovnávání činnosti lidí. Porovnávání změn v přírodě. Projekt – Masopust	MuV – TO 2	Chápe výrazové vlastnosti barvy, světlé, teplé, studené barvy, kontrasty. Poznává vlastní kulturní tradice.	Prv	Aplikační metody

březen	Dekoratívni umění Kompozice plochy	Rytmičké řešení plochy s využitím různých prvků a střídání barev. Pozorování tvarů různých užitečkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu.		Prakticky využívá své návrhy. Výtvarně vyjádří pohyb a zobrazí předmět.	Čj	Skupinová práce
duben	Život očima dětí	Dětský příběh vyjádřený kresbou, individuální i skupinová práce, využití různých technik a velkých formátů		Ovládá základní technické dovednosti. Dokáže pracovat ve dvojici či skupině.	Čj, Prv	Praktické metody
květen	Přírodní inspirace	Poznávání různých druhů linií a výrazových možností - přítlaky, odlehčení, zhušťování, křížení. Práce s přírodním materiálem, kresba uhlím, rudkou.		Rozeznává různý charakter lineární kresby. Pracuje na projektech třídy.	M	Projektové metody
červen	Přepis reprodukce Plány Náčrty	Přepis reprodukce – zvětšování, práce s hledáčkem. Kombinace prvků moderní techniky, jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti. Návštěva výstavy, galerie	OSV – TO 2	Dle svých výtvarných schopností dokáže pracovat s reprodukcí. Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa. Poznává vlastní kulturu.	M, Prv, Čj	Praktické metody



# ČTVRTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Návraty	Výtvarné vyprávění	OSV-TO 1	Pracuje s pravidly hry, řadí situace v časové posloupnosti. Poznává metody výtvarného umění.	Cj, Tv	Be-seda
říjen	Barevný podzim	Rozlišování teplých a studených barev, barevných odstínů, míchání barev.	EV-TO 4	Uplatňuje fantazii, experimentuje, svobodně volí a kombinuje barvy. Své schopnosti aplikuje ve výtvarné práci.		Výstavka
listopad	Stromy, listy	Rozvoj grafického vyjadřování - linie, tvar, objem. Zesilování a zeslabování linií, střídání linií.		Chápe harmonické, kontrastní a neuspořádané řazení prvku. Alternativně přistupuje k chápání reality.	Př	Rozbor výtvarného díla
prosinec	Zima a člověk	Užití, kombinování výtvarných technik a materiálu, různorodost výtvarného umění a jeho užití v praktickém životě.		Vytváří samostatně dekorativní kompozice z různých materiálů.		
leden	Pohyb a sport	Časoprostorové vyjádření. Základní informace o proporcích lidského těla.	MuV - TO 3	Výtvarně se orientuje v prostoru, reprodukuje pohyb. Uvědomuje si své tělo.	Př	
únor	Masopustní veselice. Lásky a přátelství	Návrhy masek, odívání, vkus. Funkce a symbolika barev.	MuV - TO 1	Respektuje netradiční kompozice, zdůvodňuje a hodnotí práci svou a druhých. Učí se komunikovat ve skupině.		Výstavka
březen	Jarní krajina	Prostorové vyjadřování, rozvržení v ploše.		Vyjadřuje své pocity a představy	M, Hv	

duben	Lidové obyčeje	Dekoratívni práce, užití různých přírodních materiálů. Užitě umění.		Uplatňuje osobitost svého vnímání jako zdroj aktivního přístupu k realitě.	Pč	
květen	Cestování	Kombinované techniky, zachycení reality v čase a prostoru.		Kombinuje obrazové prostředky, nahlíží na situace a příběhy z pozic různých postav.	Cj	
červen	Svět lidí	Prožívání a stylizace reality.		Poznává metody moderního výtvarného umění, respektuje jeho různorodost.	Př	Beseda

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Prázdniny Příroda	Vizuálně obrazné prostředky Hra s barvou, míchání barev Výtvarné osvojování přírody Výrazové vlastnosti linie	OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Prohloubí si a zdokonalí techniky malby. Umí barevně vyjádřit své pocity a nálady. Komunikuje o obsahu svých děl. Prohloubí si a zdokonalí techniky kresby. Dokáže kresbou vystihnout strukturu materiálu a tvar. Zvládne obtížnější práci s linií. Využívá výrazové vlastnosti linie. Ke kresbě využívá různé materiály – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel	Čj	např. kresba skutečnosti, zážitková kresba...
říjen	Podzim Halloween	Kompozice, seskupení do celku Hra s barvou Rozvoj tvořivosti, fantazie	OSV 2 – spolupráce, kooperace	Maluje tematickou práci. Pracuje s kompozicí na ploše a s barvou. Porovnává barevné kontrasty a proporční vztahy. Zvolí vhodnou výtvarnou techniku a vytvoří strašidlo podle své fantazie. (možnosti: formát A2, A1, malba špachtlí, monotyp, rozlévání a rozfoukávání barev, strašidelný objekt, maska, motivace v literatuře, projekt Strašidla, Příšery)	Př Čj, Pě	kooperativní práce
listopad	Vánoce	Textilní tvorba Techniky plastického vyjadřování	MuV 1	Vyrobí dárek pro své blízké a použije výtvarné textilní techniky, např. batika vosková, vázaná, tisk nebo malba na textil. Vyrobí vánoční dárek modelováním z papíru, těsta, keramické hlíny, drátu, sádry nebo z kaširovaného papíru. Pracuje podle předlohy nebo podle vlastní fantazie.	Čj, Pě	
prosinec	Vánoce	Čeští ilustrátoři a Vánoce Výtvarné zpracování přírodního materiálu	OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Pozná ilustrace známých autorů – J. Lada, R. Pilař, J. Trnka aj. Vyrobí další vánoční dárek s využitím přírodního materiálu. Využije znalosti kompozice a barevných kontrastů.	Čj Pě	sváteční vazba na stůl, svícen, vánoční věnec

<b>leden</b>	Ilustrace Zima a děti	Beseda – Knížky pod vánočním stromečkem Vizuálně obrazové vyjádření Experimentování s výtvarnými prostředky	OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Seznámí se se jmény dalších českých ilustrátorů. Porovnává různé interpretace, osobitý přístup k realitě, škálu výrazových prostředků. Maluje tematickou práci. Namaluje postavy, pokusí se vystihnout pohyb. Pokusí se výtvarně vystihnout zimní krajinu. Využije kombinaci různých technik.	Čj Př	koláž, tisk z kólaže, monotyp
<b>únor</b>	Masopust Malý architekt	Práce s fantazií Prostorové objekty	MuV 4; OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Seznámí se s lidovými zvyky. Vytvoří práci na zadané téma. Maluje postavy. Beseduje na téma architektura – lidová architektura, moderní architektura. Vytvoří prostorový objekt na zadané téma.	Čj Ma	projekt, masky atd.; beseda, skupinová práce
<b>březen</b>	Jaro Ze života dětí a dospělých	Dekoratивní práce Malba	OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Použije různé techniky: šablony, otisk, vyškrabávání, nalepování. Využije poznatky o barevné kompozici a kontrastech, o plošném vyjádření linie, o uspořádání prvků. Využije poznatky o malbě a namaluje práci na zadané téma. Maluje postavy.	Př Ma	
<b>duben</b>	Jaro	Výtvarné osvojování přírody Techniky plastického vyjadřování	OSV 1 – rozvoj poznávacích schopností	Prohloubí si a zdokonalí techniky kresby. Dokáže kresbou vystihnout strukturu a tvar. Využívá výrazové vlastnosti linie. Ke kresbě využívá různé materiály – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba skutečnosti, zážitková kresba... Vyrobí dárek z keramické hlíny podle vlastní fantazie.	Ma	
<b>květen</b>	Fantazie Jaro	Malování na kameny Tematická práce	OSV 1 – seberealizace	Zapojí fantazii, využije tvar a barvu kamenů. Nalézá vhodné náměty na základě smyslového vnímání. Vytvoří práci na zadané téma. Využije kombinaci různých technik (vosková technika aj.).	Př	neobvyklý formát, kooperace

Červen	Léto	Beseda o výtvarném umění Ilustrace	Využije poznatky z výletů a exkurzí, připraví si referát (encyklopedie, internet). Využije zážitky z četby. Zvolí vhodnou výtvarnou techniku.	Čj	beseda
--------	------	---------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----	--------

## 2.1.6. ČLOVĚK A ZDRAVÍ

### 2.1.6.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA

#### Charakteristika předmětu Tělesná výchova:

Tělesná výchova přispívá k všestrannému rozvoji jedince. Žáci většinou formou hry prohlubují základní fyzické a posturální stereotypy, relaxují a postupně jsou vedeni k podávání přiměřených výkonů. Neoddělitelnou součástí Tělesné výchovy je vedení k ideálu fair play. Tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové. Předmět se vyučuje v tělocvičně a na víceúčelovém hřišti. Součástí tělesné výchovy je plavecký kurz. Metody práce jsou zaměřeny na rozvíjení tělesné zdatnosti a upevňování kolektivu žáků.

# PRVNÍ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Organizace, hygiena Atletika	Příprava na pohybovou činnost. Komunikace v Tv. Základní cvičební polohy a postoje. Organizace při Tv. Hygiena při Tv, oblečení a obutí. Správné držení těla ve stoji, v sedu, dýchání. Atletika – průprava běhu, skoku, hodu. Tv –chvilky /průběžně/. Kompenzační, relaxační a vyrovnávací cvičení.	OSV OT 1,2,3	Učí se jednoduchým pohybovým činnostem. Učí se základním organizačním činnostem na smluvené povely a signály. Seznamuje se se zákl. hygienickými pravidly při Tv a uplatňuje je. Dovede se samostatně převléci do cvičebního úboru a umýt se. Seznamuje se se správným držením těla a správným dýcháním. Pohybem odstraňuje únavu při vyučování. Zařazuje průběžně komp., relax. a vyrovnávací cvičení, poznává účinky cviku. Poznává své tělo, uvědomuje si význam zdraví. Učí se zvládat stres, uvolňuje se, relaxuje.	Prvouka	postupné osvojování pohybových dovedností, vedení k pochopení účinků pohybu na zdraví, tělovýchovné chvilky (průběžně), seznamování s hygienickými pravidly
říjen	Pohybové hry Atletika	Jednoduché hry. Atletika – průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti.	OSV OT 1,2,3	Osvojuje si pravidla jednoduchých her a činností. Spolupracuje při soutěžích, usiluje o zlepšení Tv schopností. Seznamuje se s významem pohybu pro zdraví a vývoj organismu. Provádí atletickou přípravu Seznamuje se s pojmy související s atletikou. Učí se reagovat při běžných a vypjatých situacích.	Hv	seznamování se s významem pohybu na zdraví, průběžně nácvik atletických a gymnastických dovedností
listopad	Gymnastika Pohybové hry Sportovní hry Gymnastika	Pohybové hry. Sportovní hry – držení míče, zákl. přihrávky. Gymnastika – průprava kotoulu vpřed, akrobacie, gymn. držení těla.	OSV OT 1,2,3	Pomáhá připravovat a uklízet náčiní a nářadí. Rozšiřuje své pohybové dovednosti, zvyšuje svou zdatnost. Rozvíjí své kondiční a koordinační předpoklady. Učí se základním pravidlům osvojovaných her a dodržuje je. Manipuluje s míčem. Osvojuje si činnosti. Učí se základním cvičebními polohám, postojům a pohybům. Seznamuje se s průpravnými cviky ke kotoulu vpřed a pokouší se je zacvičit. Učí se ovládat vlastní chování a jednání. Podřizuje se, umí vést skupinu.	Hv	hra, cvičení, předvedení estetického pohybu, vnímání významu pohybu, rozho- vor

prosinec	Pohybové hry Sportovní hry Gymnastika	Pohybové hry. Sportovní hry. Gymnastika – průprava přeskočení. Rytmická cvičení.	OSV OT 1,2,3	Poznává, že hra přináší radost a příjemné zážitky. Učí se základním příhrávkám. Cvičí průpravná cvičení pro nácvik gymnast. odrazu z trampolíny. Učí se jednoduchým tanečním pohybům, provádí rytmizovaný pohyb, získává základy estetického pohybu. Poznává příjemné a radostné zážitky ze hry.	Prvouka	vedení k po- znávání pojmu, hry
leden	Hry Gymnastika	Sportovní hry. Gymnastika – kotoul vpřed, lavička - chůze s dopomocí. Pohybové hry.	OSV OT 1,2,3	Učí se znát základní pojmy při sport. hrách. Nacvičuje kotoul vpřed. Provádí chůzi po kladince s dopomocí. Rozvíjí koordinaci. Učí se pohybovým hrám.	Hv	předvedení estetického pohybu
únor	Hry Gymnastika	Sportovní hry. Pohybové hry. Gymnastika – kotoul vpřed, akrobacie. Rytmická cvičení.	OSV OT 1,2,3	Učí se základním způsobům házení a chytání míče. Postupně poznává své pohybové přednosti a nedostatky, s pomocí rodičů a učitele je ovlivňuje, snaží se o zlepšení. Seznamuje se s dalšími pohyb. hrami, rozvíjí při nich své schopnosti. Reaguje na základní pokyny. Zvládá kotoul vpřed a jednoduché akrobatické cviky. Vyjadřuje pohybem pocity při hudbě. Vnímá a prožívá rytmus. Dodržuje pravidla, přispívá k regulaci vlastního chování a jednání.	Hv	hry, učení pravidel, ná- cvik, rozvíjení obratnosti, nácvik estetického po- hybu
březen	Hry Gymnastika	Sportovní hry. Pohybové hry. Gymnastika – výskok do vzporu dřepmo s dopomocí. Tanečky.	OSV OT 1,2,3	Seznamuje se se základními pravidly jednoduchých sport. her. Spolupracuje při hrách. Osvojuje si různé pohybové hry. Ví, že hry přinášejí příjemné zážitky. Provádí výskok do vzporu dřepmo s dopomocí. Podporuje rozvoj obratnosti. Ovládá tanečky založené na taneční chůzi a běhu. Utváří dobré mezilidské vztahy. Hrou pomáhá utvářet vztahy s ostatními spolužáky	Hv	nácvik příhrávek, komunikace, vni- mání prožitků
duben	Gymnastika Atletika.	Gymnastika – hrazda - ručkování ve visu. Atletika - průprava běhu, skoku, hodů.	OSV OT 1,2,3	Cvičí ručkování ve visu, rozvíjí silové dovednosti. Spojuje svou každodenní pohybovou činnost se zdravím. Adaptuje se na vodní prostředí. Učí se základním plaveckým dovednostem. Uvědomuje si pozitivní naladění a dobrý vztah k sobě samému.		nácvik gymnastic- kých cviků, pozná- vání významu po- hybu pro zdraví, nácvik plaveckých technik

květen	Atletika Plavání	Atletika-rychlý běh 20-60m -motivovaný běh terénem až do 1000m -běh prokládaný chůzí -skok do dálky, odraz -hod z místa - hod z chůze.	OSV OT 1,2,3	Učí se zvládat techniku běhu, skoku do dálky, hodu míčkem. Začíná poznávat, že běhy, skoky a hody jsou vedle plavání nevhodnějšími přirozenými činnostmi, které všestranně ovlivňují organismus. Zvládá tyto disciplíny, usiluje o zlepšení. Poznává, že sport všestranně ovlivňuje organismus.	Prvouka	návuk atletických dovedností
červen	Atletika	Atletika. Turistika – chůze v terénu.	OSV OT 1,2,3	Uvědomuje si význam pohybu. Ví, že by měl denně 2-3 hodiny akt. cvičit, zařazuje si cvičení i sám doma. Umí reagovat na základní pokyny, signály a gesta. Učí se základní pojmy atletických disciplín. Pochoduje terénem, zvládá přesun chůzí. Seznamuje se s chováním v přírodě a se základními turistickými pojmy. Uvědomuje si význam pohybu. Při sportu si uvědomuje vlastní identitu, uplatňuje principy slušného chování.	Prvouka	chůze v terénu, učení pokynům a signálům



# DRUHÝ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Organizace, hygiena Atletika Hry	Atletika -běh ( štafeta, sprint,vytrvalost ), skok do dálky Pohybové hry s míčem Chůze v terénu	OSV 1	Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu. Dbá na čistotu těla, prádla a cvičebního úboru. Zná a dodržuje pravidla několika pohybových her.. Umí se správně chovat v přírodě. Správně odhadne své možnosti a schopnosti	Hv, Prv	m. názorně demon- strační
<b>říjen</b>	Atletika	Atletika -běh 50 m., běh 10 min., skok daleký s rozběhem Průpravná cvičení	OSV 3	Zvyšuje svou výkonnost Zaujímá správné základní cvičební polohy.		m. prak- tické
<b>listopad</b>	Zdravotní výchova	Zdravotní výchova –držení těla, relaxace		Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Otužuje se. Využívá Tv chvilky k překonávání únavy. V režimu dne zařazuje pohybové aktivity. Umí se uvolnit a relaxovat.	Čj, M, Prv	m. prak- tické
<b>pros.</b>	Hry –pohybové. míčové	Vybíjená –základní pravidla Nácvik házení a chytání míče	MuV 2	Osvojí si techniku házení a chytání. Osvojí si pravidla hry.		hra, m. prak- tické, projek- tové m.
<b>leden</b>	Gymnastika	Rytmizace jednoduchých pohybu -přísunný krok, poskočný krok, cval stranou.Využití tanečních kroku v lidovém tanci. Průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení		Naučí se lidový tanec se zpěvem.Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti.	Hv	m. prak- tické
<b>únor</b>	Gymnastika	Akrobacie		Posiluje, koordinuje.		m. prak- tické
<b>březen</b>	Gymnastika Plavání	Cvičení na nářadí Plavání	OSV 2	Zvládá jednoduché pohybové činnosti podle individuálních předpokladů žáka. Rozvíjí plavecké dovednosti.		m. prak- tické

duben	Gymnastika	Základy gymnastiky - kotoul vpřed, vzad i opakovaně. Odraz, výskok		Umí 2 kotouly vpřed za sebou, vztyčí se bez pomoci paží. Nebojí se odrazit sounož.		m. aplikační
květen	Hry Atletika	Míčové hry. Atletika. Pohyb v přírodě	MuV 2	Spolupracuje se spoluhráči. Umí se pohybovat s míčem. Chytá míč oběma rukama po vlastním nadhozu i odrazu od země i ode zdi. Překonává terénní překážky, umí se ohleduplně chovat v přírodě, vzájemně spolupracuje při činnostech ve skupině. Získává dovednosti při řešení problému.		projektové m.
červen	Hry Atletika	Hry na hřišti, hry spojené s během, házením, hry pro uklidnění Atletika	OSV 1	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Usiluje o zlepšení svých osobních výkonu.		hra

# TŘETÍ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Organizace, hygiena Atletika Hry	Atletika -běh ( štafeta, sprint, vytrvalost ), skok do dálky. Pohybové hry s míčem	OSV – TO I	Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportu. Dbá na čistotu těla, prádla a cvičebního úboru. Zná a dodržuje pravidla několika pohybových her. Umí se správně chovat v přírodě. Správně odhadne své možnosti a schopnosti.	Hv, Prv	Názorně – de- monstrační metoda
<b>říjen</b>	Atletika	Atletika -běh 50 m., běh 10 min., skok daleký s rozběhem. Průpravná cvičení		Zvyšuje svou výkonnost Zaujímá správné základní cvičební polohy.	Prv	Prak- tické metody
<b>listopad</b>	Zdravotní výchova	Zdravotní tělesná výchova. Cvičení na relaxačních míčích		Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech. Využívá Tv chvilky k překonávání únavy. V režimu dne zařazuje pohybové aktivity. Umí se uvolnit a relaxovat.	Prv	
<b>prosinec</b>	Akrobatická cvičení	Průpravná cvičení pro stoj na rukou, cvičení na nářadí, šplh o tyči		Osvojuje si rovnováhu na kladince a kladině. Zvládne přeskok přes kozu skrčkou i roznožkou. Osvojuje si techniku šplhu a dokáže vyšplhat.	Prv	Praktické metody
<b>leden</b>	Gymnastika	Rytmizace jednoduchých pohybu -přísunný krok, poskočný krok, cval stranou. Využití tanečních kroků v lidovém tanci. Průpravná kondiční, koordinační a relaxační cvičení.		Naučí se lidový tanec se zpěvem. Zná několik základních cviků z každé osvojované oblasti.	Hv	

únor	Míčové hry	Cvičení s plnými míči, hod míčkem na cíl, košíková, fotbal, floorball, vybíjená	OSV – TO 3	Spolupracuje se spoluhráči. Umí se pohybovat s míčem.. Chytá míč oběma rukama po vlastním nadhozu i odrazu od země i ode zdi. Osvojuje si pravidla her, hraje fair-play. Ovládá střelbu na koš. Umí driblovat v běhu i na místě. Zvládá jednoduché pohybové činnosti podle individuálních předpokladů žáka.	Prv	Hra
březen	Plavání	Průpravná cvičení, vodní hry, plavání s pomůckami	OSV – TO 1	Překonává strach či obavu z vody, připravuje se na zvládnutí techniky plavání, učí se manipulovat s různými vodními pomůckami.	Čj, Prv	
dub.	Plavání	Plavecké techniky – splývání, znak, prsa		Rozvíjí plavecké dovednosti a vytrvalost. Naučí se základním technikám plavání.	Prv	
květen	Gymnastika	Základy gymnastiky - kotoul vpřed, vzad. Odraz, výskok. Cvičení se švihadlem a lanem.		Umí základní gymnastické prvky. Zvládne přeskakovat švihadlo snožmo.	Hv	Praktické metody
červen	Hry Atletika	Hry na hřišti a v terénu, hry spojené s během, házením, překonávání překážek, hry pro uklidnění. Atletika	EV – TO 3	Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci. Usiluje o zlepšení svých osobních výkonů. Osvojí si techniku odhodu vrchem a rychlý start krátkého běhu. Překonává terénní překážky, umí se ohleduplně chovat v přírodě, vzájemně spolupracuje při činnostech ve skupině. Získává dovednosti při řešení problému.	Prv	Názorně – demonstrační metody

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Organizace, hygiena, bezpečnost v hodinách TV	Osobní hygiena v různých pohybových aktivitách. Základní pojmy spojené s pohybovými činnostmi. Jednání fair play.	OSV- TO 3	Pohybuje se bezpečně ve všech prostorách v hodinách TV. Sleduje význam základních tělesných parametrů pro zdraví i pohybovou činnost..	Př	m. ná-zorně demon-strační
<b>říjen</b>	Atletika a pohybové hry	Běžecká abeceda, běh do 60 m, vytrvalý běh až do 15 min. Skok do dálky z rozběhu, rozměření rozběhu. Hod míčkem z rozběhu.		Chápe význam sportu pro rozvoj zdatnosti, zvládá základní techniky atletických disciplín podle svých možností.		m. hry
<b>listopad</b>	Gymnastika a pohybové hry	Akrobacie, akrobatické kombinace, přeskoky, kladinka. Základní pojmy související s funkcemi her, pravidly a používaným náčiním.		Umí poskytnout základní pomoc a záchranu při cvičení.. Chápe, že je gymnastika založena na přesném provádění pohybů a snaží se o to.		m. prak-tická
<b>prosinec</b>	Průpravná, kondiční, relaxační cvičení	Cvičení pro správné držení těla, dechová cvičení, náměty pro cvičení v jiných předmětech, cvičení pro „každý den“.	OSV- TO 3	Rozpozná nevhodné činnosti, které ohrožují jeho zdraví, ví o vhodnosti relaxačních cvičení		m. apli-kační
<b>leden</b>	Rytmické a kondiční gymnastické činnosti s hudbou	Základy estetického pohybu těla a jeho částí, některé taneční kroky a tance.		Vyjadřuje emoce gestem, výrazem, postojem. Ztvárňuje hudbu pomocí pohybu a tanečních kroků.	Vv,Hv,Čj	m. apli-kační
<b>únor</b>	Zimní sporty podle možností počasí a prostředí Průpravná, kondiční, relaxační cviky	Sáňkování, bobování. Základy estetiky pohybu, bezpečný pohyb v praktickém denním životě.	EV – TO 4	Uvědomuje si význam pohybu v zimní krajině, které mu umožní bezpečný pohyb v nenáročném terénu.	Vv,Hv	m. praktická

hřezen	Plavání	Základní hygiena při plaveckém výcviku, splývání, dýchání do vody.	OSV – TO 1	Zná zásady hygieny a bezpečnosti plavání.	Čj	pobyt v ba- zenu
duben	Plavání Spor- tovní hry	Základní hygiena při plaveckém výcviku, splývání, dýchání do vody, pády a skoky z nízkých poloh, jeden plavecký způsob. Základní pojmy osvojovaných činností, role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, Přihrávky..		Zvládá jeden plavecký styl.		
květen	Sportovní hry	Základní pojmy osvojovaných činností, role ve hře, pravidla zjednodušených sportovních her, Přihrávky..		Zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly a chápe základní role hráče v družstvu, uplatňuje zásady fair play v jednání ve hře. Reguluje vlastní chování. Respektuje odlišnosti etnických skupin.	Př, Čj, Hv	m. hry
červen	Atletika a po- hybové hry. Olympijský den	Běžecá abeceda, běh do 60 m, vytrvalý běh . Skok do dálky z rozběhu, rozměření rozběhu. Hod míčkem z rozběhu.	VMEGS – TO 1	Chápe význam sportu pro rozvoj zdatnosti, zvládá základní techniky atletických disciplín podle svých možností.		soutěže

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Atletika Kondiční cvičení Sportovní hry	Základy atletiky – rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Průpravná cvičení Pohybové hry, Míčové hry – přehazovaná	OSV 1 – sebezpoznaní, sebezpojetí ; OSV 1- psychohygiena, relaxace ; OSV 2 – spolupráce, kooperace	Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Umí změřit svoje výkony a výkony svých spolužáků. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí. Dbá na správné držení těla a na správné dýchání. Zvládá různé náročné pohybové hry a soutěže. Zná různé varianty pohybových her a umí je organizovat. Zná pravidla přehazované. Nacvičuje přehazovanou. Umí přihrávky jednoruč a obouruč, zvládá dribling.	Ma Př	
říjen	Atletika Kondiční cvičení Sportovní hry	Základy atletiky Průpravná cvičení, dětský aerobic Míčové hry – vybíjená, basketbal	OSV 1 – sebezpoznaní, sebezpojetí ; OSV 1 – výchova ke zdraví; OSV 2 – spolupráce, kooperace	Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Umí změřit svoje výkony a výkony svých spolužáků. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí. Dbá na správné držení těla a na správné dýchání. Seznámí se se základy dětského aerobiku, nacvičí jednoduchou skladbu. Rozlišuje míč na basketbal a volejbal. Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem. Nacvičuje střelbu na koš a dribling.		Nácvik na vánoční akademii

<b>listopad</b>	Kondiční cvičení Akrobacie	Průpravná cvičení, relaxační cvičení Základy gymnastiky – cvičení na žíněnce	OSV 1 - psychohygiena, relaxace	Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí. Dbá na správné držení těla a na správné dýchání. Zná kompenzační a relaxační cviky. Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na rukou s dopomocí.	Př	
<b>prosinec</b>	Kondiční cvičení Akrobacie Sportovní hry	Cvičení s hudbou Základy gymnastiky- cvičení na nářadí Míčové hry – malá kopaná	OSV 1 – sebeznaní, sebezpečení	Seznámí se se základy kondičního cvičení s hudbou (kalanetika aj.). Umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze. Umí roznožku, výskok do kleku a dřepu, pokusí se o skrčku. Provádí cvičení na švédské bedně. Dbá na bezpečnost. Zná pravidla malé kopané a řídí se jimi.		
<b>leden</b>	Kondiční cvičení Sportovní hry Plavání	Lidové tance Míčové hry Základní plavecké styly, hry ve vodě, bezpečnost	OSV 2 – spolupráce, kooperace	Zvládne základní kroky lidových tanců. Dbá na správné držení těla a dýchání. Výběr z předchozích míčových her. Zvládá techniku základních plaveckých stylů. Pokusí se o skoky do vody. Hraje ve vodě různé hry.	Hv	
<b>únor</b>	Plavání Sportovní hry	Základní plavecké styly, hry ve vodě Míčové hry – florbal		Zvládá techniku základních plaveckých stylů. Pokusí se o skoky do vody. Hraje ve vodě různé hry Seznámí se s pravidly florbalu.		
<b>březen</b>	Plavání Kondiční cvičení	Základní plavecké styly, soutěže Průpravná cvičení	OSV 1 – výchova ke zdraví; OSV 1 - psychohygiena, relaxace	Zvládá techniku základních plaveckých stylů. Pokusí se o skoky do vody. Hraje ve vodě různé hry. Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí. Dbá na správné držení těla a na správné dýchání.		



<b>duben</b>	Plavání Akrobacie Atletika	Základní plavecké styly, první pomoc Základy gymnastiky- šplh, kruhy, žebřiny, lavičky Základy atletiky		Zvládá techniku základních plaveckých stylů. Pokusí se o skoky do vody. Hraje ve vodě různé hry. Zvládá cvičení na uvedeném nářadí. Dbá na bezpečnost. Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Umí změřit svoje výkony a výkony svých spolužáků.		
<b>květen</b>	Kondiční cvičení Atletika Sportovní hry	Dětský aerobic Základy atletiky Míčové hry - přehazovaná		Seznámí se se základy dětského aerobiku, nacvičí jednoduchou skladbu. Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Umí změřit svoje výkony a výkony svých spolužáků. Seznámí se s pravidly přehazované a nacvičí taktiku.		
<b>červen</b>	Kondiční cvičení Atletika Sportovní hry	Relaxační cvičení Základy atletiky Míčové hry- přehazovaná		Zná relaxační a kompenzační cviky. Dbá na správné provedení. Zná techniku hodů kriketovým míčkem. Zná princip štafetového běhu. Uběhne 400 m a 800 m. Zná taktiku běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami. Umí skákat do dálky. Nacvičí správnou techniku skoku z místa. Umí změřit svoje výkony a výkony svých spolužáků. Sehraje zápas v přehazované.		

CELÝ ROK	Všechny tem. celky	Bezpečnost a hygiena Vztah ke sportu Tělocvičné pojmy a komunikace	OSV 1, 2, 3; MuV 5	<p>Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě a ve vodě. Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv. Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka. Zná a reaguje na smluvené povely, gesta a signály pro organizaci cvičení. Uplatňuje zásady pohybové hygieny. Zná význam sportování pro zdraví. Dokáže objektivně hodnotit svůj výkon a porovnat ho s předchozími výsledky. Respektuje rozdíly mezi pohlavími a respektuje zdravotní handicapy. Projevuje samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti .</p> <p>Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní. Zná pojmy z pravidel soutěží a míčových her. Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p>		
CELÝ ROK	Sportovní hry	Pravidla a zásady fair play	OSV 3	<p>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech. Zná pravidla uvedených míčových her. Umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji. Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a pro družstvo. Poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. Vždy dodržuje zásady fair play.</p>		

## 2.1.7. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

### 2.1.7.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE – PRAKTICKÉ ČINNOSTI

#### Časové, obsahové a organizační vymezení předmětu

Tomuto předmětu je věnována časová dotace 1 hodina týdně. Je možné vyučovat ve dvouhodinových blocích jednou za čtrnáct dní (např. ve spojení s výtvarnou výchovou).

Učivo je rozděleno do těchto tematických celků: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a ve 3., 4. a 5. ročníku ještě Příprava pokrmů. Žáci získávají základní přehled a pracovní návyky k běžnému životu – pracují s jednoduchými nástroji a s tradičními i méně obvyklými materiály, učí se dodržovat zadaný pracovní postup, udržovat pořádek na pracovním místě a dodržovat při práci bezpečnostní zásady.

Realizace vzdělávacího obsahu probíhá většinou ve třídě. Pro přípravu pokrmů lze využít dobře vybavenou školní kuchyňku.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k řešení problému – učitel zadává úkoly, pokusy a pozorování tak, aby žáci využili vlastní úsudek a zkušenost, naplánovali vlastní řešení problému, sledovali vlastní pokrok.
- Kompetence sociální – učitel volí práci ve skupinkách, kde žáky navzájem vytvářejí a dodržují pravidla práce v týmu, jsou vedeni k pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.
- Kompetence k učení – učitel zadává úkoly obecně užívanými termíny, vede žáky k samostatnému pozorování a experimentování, k porovnávání výsledků.
- Kompetence komunikativní – učitel vede žáky ke kvalitní spolupráci s ostatními, povzbuzuje žáky, aby si práci mezi sebou sami organizovali a v závěru společně hodnotili.
- Kompetence pracovní – učitel vede žáky, aby využívali bezpečně a účinně nástroje a materiály, využívali znalosti k přípravě na své budoucí povolání.
- Kompetence občanské – učitel vede žáky k respektování druhého, vede je k zodpovědnosti a ochraně svého zdraví i zdraví ostatních.

#### Průřezová témata

OSV – 1,2,3

VMEGS - 3

MuV – 1,2,4,5

EV - 4

# PRVNÍ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem, překládání, stříhání. Modelování.	OSV TO 1 - rozvoj schopností poznání	Pracuje podle slovního návodu a předlohy. Vytváří jednoduchými postupy různé výrobky. Dbá na hygienu a bezpečnost práce /průběžně/. Poznává vlastnosti modelíny, tvaruje, vytváří výrobky. Pracuje pozorně a opatrně. Cvičí smyslové vnímání.	M, Prvouka	seznamování s pracovními návyky (průběžně), dodržování bezpečnostních pravidel (průběžně), poznávání vlastností materiálů
<b>říjen</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s přírodninami z vycházky. /figurky, korále, přívěsky/ Výstavka.	EV TO 4	Zpracovává přírodniny. Poznává vlastnosti materiálu. Volí vhodný pracovní postup, uplatňuje nápaditost a tvořivost. Udržuje pořádek na pracovním stole – průběžně. Spolupracuje se spolužáky.	Prvouka	projektové vyučování, vycházka, osvojování pracovních dovedností (průběžně)
<b>listopad</b>	Práce s drobným materiálem	Drobné dárky.	OSV -mezilidské vztahy	Poznává základní pravidla péče o malé děti. Vytváří výrobky, daruje je. Rozvíjí jemnou motoriku a manuální zručnost. Dbá na kvalitu práce. Seznamuje se se základními nástroji a pomůckami. Chová se citlivě ke spolužákům.	Prvouka	uplatňování tvořivosti, skupinová práce, upevňování návyků
<b>prosinec</b>	Práce s drobným materiálem	Vánoční přání. Ozdoby na stromek. Lidové zvyky a tradice. Projekt – Zimní den	MV TO 2,5 multikulturalita -lidské vztahy.	Tvoří výrobky s vánočními motivy. Dává prostor tvůrčí aktivitě. Poznává vánoční tradice. Zná tradice jiných zemí, národnostní rozdíly mezi dětmi.	Vv, Hv, Prvouka	projektové vyučování, beseda, besídka
<b>leden</b>	Práce s drobným materiálem	Modelování. Práce s papírem – vytrhávání, vystřihování. Stolování – prostření stolu.		Modeluje, uvažuje o různých možnostech využití materiálu. Poznává vlastnosti papíru, zkouší různé techniky práce s papírem. Prostře stůl, vhodně se chová u stolu. Upevňuje své sociální chování, estetické cítění.	Prvouka	seznámení s materiály, vedení k pochopení významu práce

únor	Práce s drobným materiálem	Stavba sněhuláka. Výroba masky. Lidové zvyky a tradice.		Poznává lidové tradice. Rozšiřuje si rozumový obzor.	Prvouka	komunikace při práci
březen	Pěstitelské práce	Setí semen, pozorování klíčení. Velikonoční kraslice-zdobení. Lidové zvyky a tradice – výstavka. Projekt – Jarní den.		Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky pozorování. Zdobí, ztvárňuje kraslice.	Hv, Vv	neustálé osvojování návyku, spolupráce a odpovědnost při práci
duben	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti	Netradiční materiály k výrobě květin, figurek, zvířátek. Práce montážní a demontážní.	OSV TO 1- kreativita	Poznává vlastnosti materiálu, plánuje a volí postupy a nástroje. Rozvíjí svou představivost a obrazotvornost. Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi. Tvoří vlastní výtvořky, uplatňuje vlastní nápady.	Prvouka	uplatňování tvořivosti a nápadů
květen	Práce s drobným materiálem	Výroba pomůcek k tématu čas. Papírové loutky.	OSV TO 1-kreativita	Připravuje pomůcky. Tvoří loutky, hovoří o nich, využívá je k dramatizaci. Formuje své estetické cítění. Tvoří esteticky vhodné výrobky.	Hv, Vv	komunikace při práci
červen	Pěstitelské práce	Výrobky s letními motivy. Péče o pokojové rostliny.		Připravuje letní dárky. Uvědomuje si význam vlastní činnosti a práce. Pečuje o nenáročné rostliny. Dbá o hygienu.	Prvouka	vedení ke vztahu k práci, neustálé podporování odpovědnosti, vytrvalosti a soustavnosti při práci

# DRUHÝ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce	Práce s papírem Péče o květiny- průběžně	EV 4	Vyrobí záložku do knihy a jednoduché pomůcky na vyučování. Ošetřuje pokojové rostliny ve třídě.	Čj, M, Vv, Pě	demonstrační m.
<b>říjen</b>	Práce s drobným materiálem	Práce dekorativní Modelování	OSV 3	Použije přírodniny na výrobek pro výzdobu třídy. Vymodeluje výrobky, které probírá v jiných předmětech. Uskutečňuje své nápady.	Vv	názorně demonstrační m. a metody praktické
<b>listopad</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s textilem		Přišije knoflík. Ušije jednoduchý výrobek z textilu.	Čj	
<b>prosinec</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem Lidové zvyky a tradice		Vyrábí vánoční ozdoby a přání. Použije různý dostupný materiál k výrobě svícnu.	Čj, Vv, Prv	
<b>leden</b>	Konstrukční práce Práce s drobným materiálem	Práce montážní a demontážní Práce s papírem a kartonem		Sestaví jednoduchý pohyblivý model podle předlohy i podle vlastní představy. Vytvoří plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvku. Vyrobí notýsek	M	abstrakce a konkretizace
<b>únor</b>	Práce s drobným materiálem	Modelování z keramické hlíny nebo modalitu		Vyrobí dárek Vyrobí masku	Vv	motivační m.
<b>březen</b>	Práce s drobným materiálem	Lidové zvyky, tradice a řemesla	MuV 1	Vyrobí jednoduchou ozdobu na Velikonoce Originálně zhotoví výrobek	Vv,Prv	projektové m.

duben	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem a kartonem		Ozdobí předmět papírem.		praktické m.
květen	Práce drobným materiálem Pěstitelské práce	Práce s papírem a kartonem Setí		Složí z papíru loďku, parník. Vysává semena zeleniny nebo květin. Pozoruje a zaznamenává postup klíčení.	Čj	aplikační m.
červen	Práce s drobným materiálem Konstrukční činnosti	Přírodniny Práce s jednoduchou stavebnicí		Umí provést jednoduchou vazbu a úpravu květin. Sestavuje konstrukčních prvky dle předlohy	Vv	praktické m.

# TŘETÍ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce	Práce s papírem Péče o pokojové rostliny		Vyrobí záložku do knihy a jednoduché pomůcky na vyučování. Ošetřuje pokojové rostliny ve třídě a na chodbě.	Čj, M, Vv,	Demonstrační metoda
<b>říjen</b>	Práce s drobným materiálem	Práce dekorativní Práce s plastelínou, modelování a hnětení	OSV-TO 1	Použije přírodniny na výrobek pro výzdobu třídy. Vymodeluje výrobky, které probírá v jiných předmětech. Uskutečňuje své nápady.	Vv	Názorně - demonstrační metoda
<b>listopad</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s textilem		Přišije knoflík. Ušije jednoduchý výrobek z textilu.	Čj, M	Praktické metody
<b>prosinec</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem. Lidové zvyky a tradice	MuV – TO 1	Vyrábí vánoční ozdoby a přání. Použije různý dostupný materiál k výrobě svícnu.	Čj, Vv, Prv	Motivační metody
<b>leden</b>	Konstrakční práce Práce s drobným materiálem	Práce montážní a demontážní. Práce s papírem a kartonem		Sestaví jednoduchý pohyblivý model podle předlohy i podle vlastní představy. Vytvoří plošné i prostorové kompozice ze stavebnicových prvků. Vyrobí z „odpadového materiálu“ hračku, dekoraci.	M	
<b>únor</b>	Práce s drobným materiálem	Výroba masky		Vyrobí dárek. Vyrobí masku.	Vv, Čj	Praktické metody



<b>hřezen</b>	Práce s drobným materiálem	Lidové zvyky, tradice a řemesla	MuV – TO 1	Vyrobí jednoduchou ozdobu na Velikonoce. Originálně zhotoví výrobek.	Vv, Čj, Prv	Projektové metody
<b>duben</b>	Pěstitelské práce Práce s drobným materiálem	Péče o pokojové rostliny Práce s papírem a kartonem	EV – TO 4	Přesadí a ošetří pokojovou rostlinu. Hnojí a zalévá. Skládá jednoduché skládanky a origamy, vystřihuje drobné vystřihovánky.	Prv, Čj, M	Práce ve skupinách
<b>květen</b>	Příprava pokrmů Práce s papírem a drobným materiálem Pěstitelské práce	Příprava jednoduchého pokrmu Stolování. Práce s papírem, kartonem a drobným materiálem. Výroba dárku ke Dni matek. Jarní práce		Připraví stůl, prostírání i jednoduché pohoštění pro slavnostní příležitost. Uplatňuje zásady společenského chování u stolu. Vyrobí jednoduchý dárek. Seznamuje se s nástroji a pomůckami a s účelem jejich použití. Dodržuje zásady bezpečnosti. Vysazuje rostliny, kypří půdu a zalévá.	Prv	Praktické metody
<b>červen</b>	Práce s drobným materiálem	Přírodniny Modelování Práce s moduritem, modelovací hlinou.		Umí provést jednoduchou vazbu a úpravu květin. Pracuje i s jinými materiály a pracovními prostředky.	Vv, Prv	Aplikační metody

# ČTVRTÝ ROČNÍK

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>září</b>	Pěstitelské práce. Práce s drobným materiálem	Péče o pokojové rostliny Práce s papírem .	OSV- TO 1	Samostatně ošetřuje a přesazuje pokojovou rostlinu. Dovede vyrobit výrobek z různých druhů papíru k výzdobě třídy. Uvědomuje si nutnost soustředění na práci.	Vv , Pč	Pokus, skupinová práce
<b>říjen</b>	Práce s drobným materiálem	Podzim. Modelování	OSV- TO 3	Zhotoví výrobek z drobného materiálu jako dárek. Zhotoví výrobek z modeliny nebo moduritu jako dárek Uvědomuje si nutnost sebeovládání.	Př	Výstavka, individuální práce
<b>listopad</b>	Práce s drobným materiálem Pěstitelské práce	Práce s textiliemi. Rozmnožování pokojových rostlin		Ušije jednoduchý výrobek z textilu jako dárek. Ošetřuje pokojové rostliny.	Př	
<b>prosinec</b>	Práce s drobným materiálem Příprava pokrmu	Lidové zvyky a tradice U nás doma. Projekt Zimní den	OSV- TO 3; OMEGS – TO 3	Zhotoví výrobek pro vánoční výzdobu. Připraví vánoční pohoštění Upraví stůl k vánoční oslavě, umí se u stolu chovat. Učí se komunikovat ve skupině, řešit složité situace.	Vl	Skupinová práce
<b>leden</b>	Konstrukční činnosti	Práce montážní a demontážní		Samostatně pracuje se stavebnicí dle předlohy i fantazie. Dovede zhotovit kartonový prvek a sestaví z něho jednoduchý výrobek..		Skupinová práce, výstavka
<b>únor</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s textiliemi		Vyšije obrázek křížkovým stehem. Umí přišít různé druhy knoflíků.		Výklad
<b>březen</b>	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem a kartonem Projekt Jarní den	OSV- TO 1	Ovládá základní praktické činnosti při práci s papírem, hospodárně zachází s materiálem. Vyrobit výrobek k jarní výzdobě. Učí se eticky zvládat situaci konkurence.		

duben	Práce s drobným materiálem	Lidové zvyky a tradice Práce s hlinou	MuV – TO 4	Vyzdobí kraslici , zhotoví výrobek na velikonoční výzdobu. Zhotoví výrobek z moduritu jako dárek ke Dni matek. Zná tradice jiných kultur.		Výstavka
květen	Pěstitelské práce	Setí a sázení	OSV – TO 3	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti a správně zachází s pěstitelským materiálem a pomůckami!!!! Učí se spolupracovat bezkonfliktně.	Př	Práce v týmu
červen	Pěstitelské práce. Práce s drobným materiálem	Péče o rostliny Práce se sádkou, odlitek		Zhotoví výrobek ze sádky jako dárek. Učí se pružně zpracovávat své nápady.	Vv	Individuální práce

# PÁTÝ ROČNÍK

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Pěstitelské práce	Péče o pokojové rostliny – základní podmínky pěstování rostlin, péče o pokojové rostliny, podzimní práce na zahradě	OSV 1- rozvoj schopnosti poznání; OSV 2 – poskytnutí pomoci	Zná základy péče o pokojové rostliny. Zná nejběžnější druhy pokojových rostlin. Přesazuje a množí pokojové rostliny. Zná množení rostlin odnožemi a řízkováním. Seznámí se s rostlinami jedovatými, s rostlinami jako s drogami, alergiemi. Udržuje pořádek na pracovišti. Dbá na bezpečnost. Vyjmenuje nejběžnější podzimní práce na zahradě. Podle možností se účastní práce v parku kolem školy (shrabuje listí, uklízí záhony s letničkami, zazimuje záhony apod.). Pracuje ve skupině. Dbá na bezpečnost. Umí poskytnout základní první pomoc a ošetřit drobná poranění.	Př	práce ve dvojici, výklad, motivační metody
říjen	Práce s drobným materiálem	Práce s přírodninami		Pracuje s přírodninami – vyřezává, děruje, lepí. Seznámí se se základy aranžování. Seznámí se při činnosti s různými materiály a seznámí se s lidovými tradicemi. Náměty: využití podzimního listí a plodů, Halloween – dýně, přírodní materiály,	Vv, Čj	lidové zvyky a tradice, práce ve skupině
listopad	Práce s drobným materiálem	Práce s papírem a kartonem	MuV 1	Dovede stříhat vyřezávat, děrovat, polepovat. Vytváří prostorové objekty.	Ma	Individuální práce
pros.	Práce s drobným materiálem	Práce s textilem – výroba vánočních dárků	MuV 1	Seznámí se s ručním tkaním a s látáním. Zvládne různé stehy – přední zadní, ozdobný.	Čj	lidové tradice aplikační metody
leden	Konstrakční činnosti	Práce se stavebnicí nebo s netradičním konstrukčním materiálem	OSV 1 – spolupráce, kooperace	Montuje a demontuje stavební díly. Pracuje podle vlastní fantazie. Dovede sestavovat i složitější konstrukce. Náměty: netradiční stavebnice ze špaget a měkkých bonbonů, práce ve dvojici	Ma	Demonstrační metody Abstrakce a konkretizace

únor	Příprava pokrmů	Příprava jednoduchých pokrmů.	OSV 2 – spolupráce, kooperace; OSV 1	Zná základní vybavení kuchyně. Naplňuje výběr a nákup potravin. Zvládne připravit jednoduchý pokrm teplé i studené kuchyně. Dovede jednoduše upravit stůl ke stolování. Zná pravidla správného stolování. Pracuje v týmu. Umí držet čistotu a pořádek v kuchyni. Dbá na hygienu a bezpečnost. Umí poskytnout první pomoc při nejčastějších úrazech v kuchyni.	Př	týmová práce
březen	Pěstitelské činnosti	Pěstitelské práce na jaře	OSV 1; OSV 2 – poskytnutí pomoci	Zná rozdíl mezi setím a sázením. Vede pěstitelské pokusy a pozorování. Umí zvolit správné pomůcky, nástroje a nářadí. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti. Poskytne první pomoc při úrazu.	Př	Výklad. demonstrační metody
duben	Konstrukční činnosti	Práce s návodem, práce podle předlohy	OSV 1	Umí pracovat podle slovního návodu, podle předlohy a podle jednoduchého schématu. Dodržuje pořádek na pracovní desce.		práce ve dvojici
květen	Libovolné téma	Výběr z učiva celého školního roku				
červen	Libovolné téma	Výběr z učiva celého školního roku Shrnutí získaných vědomostí a dovedností				

## 2.2. DRUHÝ STUPEŇ

### 2.2.1. JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

#### 2.2.1.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu a vztahu k mateřskému jazyku
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích, samostatné získávání informací z různých zdrojů
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání, prožitků a rozvoje čtenářského vkusu, vztahu k divadlu a filmu
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, video, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

#### Obsahové vymezení předmětu:

Vzdělávací obsah předmětu český jazyk je rozdělen:

#### 1. mluvnice

- jazykověda
- hláskosloví
- tvarosloví
- skladba
- význam slov
- slovní zásoba
- pravopis
- slohové útvary

Tyto okruhy jsou zpracovány do tematických celků v jednotlivých ročnících.

**2. literatura** – prohlubuje poznatky z 1. stupně o další vědomosti z oblasti literární teorie a historie

### **Časové a organizační vymezení**

Vyučovací předmět **český jazyk a literatura** se vyučuje jako samostatný předmět

v 6., 7. ročníku - 4 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku - 5 hodin týdně.

## **Výchovné a vzdělávací strategie**

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

### **1. Kompetence k učení**

- vyhledání a zpracování informací, jejich užití v praktickém životě
- diskuse, zdůvodňování
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- kvízy, tajenky
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb

### **2. Kompetence k řešení problému**

- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti výsledku
- kladení cílených otázek, odpovědi na zadané otázky, diskuse
- skupinová práce
- analýza kladů a záporů

### **3. Kompetence komunikativní**

- porozumění různým typům textu
- kooperativní metody
- metody kritického myšlení
- dramatizace
- dialog

- vedení k obhajobě vlastního názoru na základě věcných argumentů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí

#### **4. Kompetence sociální a personální**

- vzájemná spolupráce
- simulace životních situací
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky i pochvaly
- video, internet

#### **5. Kompetence občanské**

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku
- vedení k pracovitosti, vytrvalosti, zodpovědnosti

#### **6. Kompetence pracovní**

- získávání informací z různých zdrojů
- zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny, texty
- mediální prezentace výsledku
- tvorba vlastních textů
- využití internetu
- samostatnost v práci



## Hodnocení v předmětu: ČESKÝ JAZYK

V průběhu i na vysvědčení bude hodnoceno známkou.

### mluvnice

- v každém ročníku 6 kontrolních diktátů hodnocených podle této klasifikační stupnice:

1	0 hr. chyb	3 ostatní	celkem 3
2	2 hr.chyby	4 ostatní	celkem 6
3	4 hr.chyby	6 ostatních	celkem 10
4	8 hr. chyb	8 ostatních	celkem 16
5	9 a více hr. chyb		

- jazykové testy
- diktáty a pravopisná cvičení, pětiminutovky
- jazykový rozbor
- ústní zkoušení u tabule
- aktivita
- skupinová práce při hodině
- plnění domácích úkolů

### literatura

- referát o přečtené knize, o spisovateli
- recitace básně
- kvalita čtení
- ústní zkoušení u tabule
- aktivita
- práce s textem, rozbor přečteného textu
- písemný text v okruhu určité kapitoly (autor, dílo, literární pojmy)
- vedení čternářského deníku

### sloh

- 2 písemné (slohové) práce v každém ročníku
- krátké slohové práce (školní i domácí)

- mluvní cvičení
- plnění domácích úkolů
- vlastní tvorba v rámci výuky i domácí přípravy

**Celkově:** vztah k předmětu, aktivita, píle a zájem o učení, žákovská účast v soutěžích

Při hodnocení mluvnické části jsou nejdůležitější známky z kontrolních diktátů, pololetních a závěrečných prací, protože obsahují širší okruh učiva. Výslednou známku ovlivní i výkony v dílčích úkolech / ústní zkoušení, krátké písemné prověrky a diktáty atd./

Při celkovém hodnocení budou uplatněny všechny tři složky /mluvnice, sloh a literatura/ s důrazem na mluvnici.

# JAZYKOVÁ VÝCHOVA

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
<b>6. ročník</b>	Opakování Jazyk a jeho útvary	Opakování 5. ročníku Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) Zvuková stránka jazyka (spisovná a nespisovná výslovnost) Slovní zásoba a tvoření slov (způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby)	OSV – 1,2; VMEGS – 3, MuV – 4, EV – 4, MeV - 4	Dokáže pracovat se základními jazykovými příručkami  Odliší spisovný a nespisovný jazykový projev  Rozpozná nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov	Na základě výběru textu Li, Z, Ov, Hv, cizí jazyk	Pravopis - v průběhu celého školního roku Samostatná práce, diktáty, desetiminutovky, testy, doplňovačky, práce s příručkami
	Tvarosloví	Pravopis (lexikální a morfologický) Ohebné slovní druhy Tvary jmen Tvary sloves		Ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické Dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy		
	Skladba	Základní a rozvíjející větné členy Větná stavba Pravopis (shoda přísudku s podmětem) Skladba-rozvíjející větné členy Věta jednoduchá a souvětí		Uvědomuje si vztah mezi základními větnými členy (podmět a přísudek) Rozliší Přs, Při, Přjs a druhy Po Vysvětlí pravidlo shody Př s Po (i několikanásobným) Rozlišuje Pt, Pu, Pk		
		Opakování o přímé řeči		Nepřímou řeč dokáže převést na přímou a opačně		

7. ročník	Opakování Tvarosloví	Opakování 6. ročníku Ohebné slovní druhy Důraz na slovesa Neohebné slovní druhy Psaní velkých písmen	MeV – 4,7;EV – 4;MuV – 4;VMEGS – 3;OSV – 1,2,3	Ovládá pravopisné jevy morfologické Rozlišuje jména obecná a vlastní	Na základě výběru textu Li, Ov, Z, HV	Pravopis - v průběhu celého školního roku Samostatná práce, diktáty, desetiminutovky, testy, doplňovačky, práce s příručkami
	Slovní zásoba	Význam slov Slova jednoznačná, mnohoznačná, syno- noma Odborné názvy Tvoření slov – odvozo- vání, skládání, zkraco- vání		Chápe přenášení pojmenování Používá samostatně vý- kladové a jiné slovníky pro určení významu slova Vysvětlí pojmy, uvede příklady		
	Skladba	Stavba věty – základní a rozvíjející větné členy i několikanásobné - procvičení a doplnění Věty jednočlenné, dvoj- členné, větný ekviva- lent Druhy vedlejších vět		Rozlišuje větné členy, ovládá základní pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché Chápe souvislost mezi větným členem a větou vedlejší (př. Pt-V.V.předmětná) Rozezná a uvede příklady		

<b>8. ročník</b>	Opakování Obecné poučení o jazyce	Opakování 7. ročníku Skupiny jazyků Rozvrstvení národního jazyka	MeV – 4,7;EV – 4;MuV – 4;VMEGS – 3,4;OSV – 1,2,3	Má přehled o slovanských a světových jazycích	Na základě výběru textu Li, Ov, Z, D, HV, cizí jazyk	Pravopis a jazykový rozbor v průběhu celého školního roku Samostatná práce, diktáty, desetiminutovky, testy, doplňovačky, práce s příručkami
	Slovní zásoba	Obohacování, slova přejatá a jejich skloňo- vání Pravopis				
	Tvarosloví	Nepravidelnosti skloňo- vání podst. jmen Skloňování přejatých jmen obecných a vlast- ních		Seznámí se pravopisem, výslovností a odchylkami sklo- ňování jmen přejatých		
		Slovesný vid Využití sloves – tvarů Psaní i/y v koncovkách		Rozliší slovesný vid, tvoří vidové dvojice Opakuje a procvičuje pravopis		
Skladba	Věta jednoduchá Věta dvojčlenná a jed- nočlenná (ekviv.) Významové poměry mezi vět. členy a vě- tami Několikanásobné větné členy Grafické znázornění větných členů a jejich významové poměry Souvětí podřadné a sou- řadné Druhy vět vedlejších Významové poměry	Rozliší větu jednoduchou a souvětí Určuje druhy vedlejších vět Rozliší souvětí podřadné a souřadné Zvládá pravopisné jevy syntaktické ve větě jednoduché a souvětí				

<b>9. ročník</b>	Opakování Obecné výklady o jazyce	Opakování 8. ročníku Obecné poučení o ja- zyce Původ a základy vývoje češtiny	<b>MeV – 4,7;EV – 4;MuV – 4;VMEGS – 3,4;OSV – 1,2,3</b>	Uvede hlavní skupiny jazyků ve stř. Evropě Seznámí se s vývojem českého jazyka	Na základě výběru textu Li, Ov, Z, D, HV, Př	Pravopis a jazykový rozbor v průběhu celého školního roku Samostatná práce, diktáty, desetiminutovky, testy, doplňovačky, práce s příručkami
	Zvuková stránka jazyka	Spisovná výslovnost Přízvuk, melodie, tempo Psaní a výslovnost slov přejatých		Spisovně vyslovuje Rozlišuje věty podle melodie Pracuje s PČP (psaní cizích slov)		
	Slovní zásoba	Stavba a tvoření slov (pravopis) Synonyma, homonyma, antonyma Odborné názvy		Rozliší části slov Vyjmenuje způsoby tvoření slov Zvládá pravopis Rozliší slova podle významu Pracuje s jazykovými příručkami		
	Tvarosloví	Slovní druhy Skloňování přejatých jmen obecných a vlast- ních Slovesné tvary Velká písmena		Určuje slovní druhy a jejich mluvnické kategorie Zvládá pravopis koncovek Píše správně velká písmena ve vlastních jménech a ná- zvech Ověřuje v PČP		
	Skladba	Větná stavba Větné členy Odchylky od pravidel- ného větného členění Souvětí podřadné a sou- řadné Hlavní zásady českého slovosledu Závěrečné opakování učiva		Rozliší větu jednoduchou a souvětí Doplňuje interpunkci Určuje základní a rozvíjející větné členy Určuje druhy vět vedlejších a významové poměry vět hlavních Naznačí stavbu vět graficky		

# SLOH

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm.vztahy:	Poznámky,hodnocení:
6. ročník	Vypravování	Dějová posloupnost Osnova vypravování Jazykové prostředky	OSV 1,2; VMEGS 1,2; EV 4; MeV 1,2,3,5,6	Umí reprodukovat texty Sestaví osnovu(heslovitou, Větnou) Využívá rozmanité jazykové prostředky Využívá přímou řeč	Li,D,Ov	MC,R,scénky, tvořivé psaní, dialog, práce s tiskem, samostatná práce, kontrolní práce, Pozn.:MC -mluvní cvičení,R – rozhovor
	Popis	Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu		Vyjmenuje druhy popisu Dodržuje postup při popisu Vybírá vhodné jazykové prostředky (přirovnání,přívlastky,dějová slovesa)	F,Př,Vv,Hv,Pč	
	Komunikační žánry	Zpráva a oznámení Výpisek a výtah		Rozliší zprávu a oznámení Samostatně sestaví zprávu a oznámení Vysvětlí,co znamená výtah Vyhledá hlavní myšlenky textu Pořídí výpisek ze snadného odborného textu		
		Dopis Dopis osobní a úřední		Uvede části dopisu Umí stylizovat osobní dopis Vysvětlí rozdíly mezi dopisem osobním a úředním		



<b>7. ročník</b>	Vypravování	Osnova Dějové napětí Jazykové prostředky	OSV 1,2; VMEGS 1,2; EV 4; OSV 1,3; MeV 1,2,3,5,6; OSV 2	Upevní si vědomosti ze 6.ročníku Využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí Pracuje s textem Napíše vypravování(použije přímou řeč,přirovnání a personifikaci)	Li,D,Ov	Scénky,MC,R, tvořivé psaní, dialog, práce s tiskem, samostatná práce, kontrolní práce, Pozn.: MC –mluvní cvičení R - rozhovor
	Popis	Popis uměleckých děl Líčení Popis výrobků a pracovních postupů		Vyhledává ústřední motiv Zvládne osnovu popisu,rozdělí na jednotlivé plány Výstižně formuluje a sděluje pocity,prožitky,rozvíjí emocionální vnímání Prohloubí využití vhodných jazykových prostředků Používá odborné názvy	Vv,Hv,F,Pč,Př,Li	
	Charakteristika	Charakteristika vnější Charakteristika vnitřní Charakteristika postavy		Rozliší,co je ch. vnější a vnitřní Rozliší ch. přímou a nepřímou Využívá rčení a přirovnání Stručně charakterizuje postavu	Vv,Hv,Li	
	Životopis	Vlastní profesní životopis		Sestaví strukturovaný životopis a výstižně zachytí základní údaje Uvědomí si způsob zpracování a význam profes. životopisu	Ov,D,Li	
	Komunikační žánry	Žádost Pozvánka Výtah		Zdůvodní účel žádosti Dokáže formulovat žádost ústně a písemně Dokáže napsat jednoduchou pozvánku		

		Shrnutí učiva		Upevní vědomosti ze 6.ročníku Porovná výtah a výpisek Připraví výtah z textu		
--	--	---------------	--	------------------------------------------------------------------------------------	--	--

<b>8. ročník</b>	Charakteristika literární postavy	Charakteristika vnější a vnitřní Charakteristika přímá a nepřímá Líčení	<b>OSV 1 ; OSV 2 ; EV 3; VDO 1, EV 3, 4; MeV 2;</b>	Procvičí a zopakuje jednotlivé charakteristiky Používá vhodné jazykové prostředky, přirovnání, rčení	Vv, Hv, Li	<b>Tvořivé psaní, dialog, práce s tiskem, scénky, MC, R, samostatná práce, kontrolní práce</b> Pozn.: MC – mluvní cvičení R - rozhovor
	Komunikační žánry	Výklad mluvený, psaný		Formuluje myšlenky a názory v logickém sledu Vypracuje výklad Pracuje se Slovníkem cizích slov Uvede zdroje	M, F, Ch, Př	
		Výtah		Zopakuje vědomosti z předchozích ročníků Pracuje s odborným textem Zpracuje výtah z určeného textu Využívá citáty Uvede přesně zdroje citace	Li, D	
		Úvaha		Rozliší subjektivní a objektivní sdělení Porovná úvahu s výkladem Pokusí se o vlastní tvořivé psaní Vyjadřuje vlastní postoj ke sdělovanému obsahu	Li, D, Ov	
	Shrnutí o slohu	Styly – prostě-sdělovací, odborný, publicistický, umělecký  Jazykový projev – mluvený, psaný		Rozpozná jazykové projevy podle funkce a formy		

9. ročník	<p>Vypravování</p>		<p>OSVI</p> <p>Zopakuje vlastnosti vypravování, kompozici a prostředky k oživení děje S jistotou používá přímou i nepřímou řeč Pracuje s textem Odstraní nevhodná vyjádření Dbá na návaznost Napíše vypravování na libovolné téma</p>	Li,Z,	Opakování, práce s textem, samostatná práce, mluvní cvičení, skupinová práce, dialog-monolog, práce s tiskem, slohová kontrolní práce
	<p>Vypravování v umělecké oblasti</p>		<p>Uvede literární žánry, které jsou založeny na vypravování Využívá řeč přímou i nepřímou Reprodukuje náročnější text</p>	Vv,Li,D	
	<p>Popis a charakteristika</p>	<p>Shrnutí a prohloubení poznatků</p>	<p>Rozliší popis statický a dynamický, prostý, odborný a subj. zbarvený Popíše umělecké dílo Zpracuje složitější pracovní postupy Popíše a charakterizuje liter., filmovou postavu</p>		
	<p>Tiskopisy</p>	<p>Vyplňování tiskopisů</p>	<p>Zúročí vědomosti z minulých ročníků Vyplní poukázku, průvodku, podací lístek, objednávku Uvede, kterou činnost může vykonávat pomocí mobilního telefonu</p>		
	<p>Životopis</p>		<p>Shrne a upevní vědomosti ze 7. ročníku Napíše svůj životopis Vyplní profesní životopis</p>	Li,Ov	Inter-view, práce s tiskem

Komunikační žánry	Výklad a výtah		Shrne a upevní si vědomosti Zpracuje a přednese výklad z odborného textu Pořídí výtah z odborného textu	Ov,Li,Z,Př,F,Ch,Inf
	Úvaha	EV 3,4; VDO 1; MeV 1,2,3,4,6; VMEGS 1	Shrne a upevní vědomosti z 8.roč. Uplatní své zkušenosti a názory v písemné úvaze	Ov
	Proslov		Uvede,z jakých částí se skládá proslov Připraví si krátký proslov Dbá na zřetelnou výslovnost,přízvuk,tempo, melodii Dbá na vystupování	Ov
	Diskuse		Vyjadřuje své názory na problémy a dodržuje pravidla diskuse	
Publicistické útvary				

		<p>Zpravodajské útvary</p> <p>Úvahové útvary</p> <p>Přechodné útvary</p>	<p>Shrne a upevní si vědomosti</p> <p>Sestaví zprávu,oznámení,inzerát</p> <p>Připraví interview</p> <p>V novinách vyhledá úvodník a komentář</p> <p>Pokusí se komentovat nějakou aktuální událost ze třídy,školy...</p> <p>Vyjádří své stanovisko k současným problémům(ekologie,drogy,násilí, událost v obci...)</p> <p>Charakterizuje pojmy reportáž a fejeton</p> <p>Pokusí se o vlastní tvorbu</p>		
9. ročník	Souhrnné poučení o slohu		<p>Uvede, na čem závisí tvorba jazykových prostředků</p> <p>Rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální</p> <p>Vyjmenuje různé stylové vsvy(prostěsdělovací,odbornou, publicistickou, uměleckou)</p> <p>Odliší spisovný a nespisovný projev</p> <p>Dokáže se zapojit do diskuse</p> <p>Využívá základy studijního čtení,formuluje hlavní myšlenky</p> <p>Dorozumívá se kultivovaně</p>		

# LITERATURA

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
<b>6. ročník</b>	Literatura minulosti.	Mýty, báje, pohádky, pověsti, bible	OSV – 2,3; VMEGS – 3; EV – 2; MuV – 2,3,5; MuV – 2, 5	Vysvětlí vznik mýtů a bájí Dokáže reprodukovat text a hlavní myšlenky Uvede dvě části bible Vyjmenuje znaky pohádky Čte s porozuměním Porovná pověst s pohádkou Porovnává filmové zpracování s literární předlohou Přečte knihu pověstí	D, Z, Ov	V průběhu roku: základy literární teorie, divadlo, besedy, exkurze, liter. referáty, čtenářský deník, návštěva knihovny
	Česká literatura 19. stol.	Ukázky z děl B. Němcové, K. J. Erbena, A. Jiráska		Z ukázek vyvodí pojem povídka, balada Rozliší pojem próza, poezie Recituje verše z paměti Orientuje se v přečteném textu Vzhledá zastaralá slova Vyhledá další díla těchto autorů	D, Z, Ov	
	Dobrodružná literatura	Naši i cizí autoři		Čte s porozuměním ukázky s náměty od pravěku po současnost Sestaví osnovu dobrodruž. příběhu Zhodnotí jednání postav Vyhledá zeměpisné názvy a historické údaje v ukázkách	D, Z	
	Svět lidí a svět zvířat	Naši i cizí autoři	EV - 2	Čte s porozuměním ukázky z knih se zvířecím hrdinou Texty reprodukuje Zhodnotí vztahy mezi člověkem a zvířetem		
	Humorná literatura	Humoristé české literatury – Hašek, Poláček, Frynta, Čapek		Vyhledává humorné situace a humorná slova Najde hlavní myšlenku a zdroj humoru Vyjadřuje vlastní názor na četbu		

<b>7. ročník</b>	Literatura a fantazie	Bajka, povídka, poezie	VMEGS – 1, 2, 3; MuV – 2, 3, 4, 5; OSV - 3	Čte pomalu s porozuměním Pracuje s textem, reprodukuje Vysvětlí pojem bajka Vyhledává hlavní myšlenky, metafory, přirovnání, personifikaci Uvede autory bajek Vyvodí typické znaky povídky Charakterizuje hlavního hrdinu Vysvětlí rozdíl próza – poezie	Hv, Z, Ov, D, Inf, Čj, Vv	Průběžně připravuje referáty z vlastní četby ; Pracuje s literárním textem ; Shromažďuje informace o autorech ; Dokáže získat informace z internetu; Navštěvuje knihovnu, divadlo, besedy; Čtením nahlas zdokonaluje výrazné čtení; Vede čtenářský deník
	Přátelství a láska v literatuře	Poezie – balada, romance Próza, drama		Rozliší lyriku a epiku Objasní – sloka, verš, rým – jeho druhy Hledá smysl básně Vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí Recituje z paměti Uvede základní rozdíly mezi prózou, poezií a dramatem Drama zhlédne v divadle nebo na videu		
	Staré příběhy	Pověsti, pohádky		Upevňuje učivo ze 6. roč. Uvádí autory pověstí a pohádek		
	Knihy odvahy a dobrodružství	Dobrodružná literatura, sci-fi		Charakterizuje druh této literatury Vyhledává prvky sci-fi Uvádí knihy na základě vlastní četby Shromažďuje údaje o autorech Dokáže vyhledat dobrodružné prvky Dokáže sestavit osnovu ukázky		
	Humor a vtip v literatuře	Humorná literatura		Uvede knihy s humornými náměty na základě vlastní četby Vyhledává v ukázkách humorné prvky nebo situace		



<b>8. ročník</b>	Setkání se starší literaturou	Bible	OSV – 1, 2, 3 ; VDO – 1. 4 ; VMEGS – 1 ; MuV – 2, 5 ; EV – 3 ; MeV – 5	Zopakuje a upevní si vědomosti ze 6. roč. Vypráví libovolný biblický příběh Vyjmenuje nejznámější biblické postavy Vypráví o bibli – vznik, jazyk, rozdělení Informace vyhledá na internetu	D, Hv, Vv, Ov, Z	Průběžně pracuje s literárním textem ; Přípravuje referáty z vlastní četby ; Shromažďuje informace o autorech ; Získává informace z internetu ; Navštěvuje knihovnu, popř. besedy, divadlo ; Zdokonaluje výrazné čtení ; Vede čtenářský deník
		Starší česká literatura		Přečte si ukázky ze starší české literatury a vyhledá jazykové odlišnosti Poslechne si nahrávky nejstarších českých písní Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice Charakterizuje dobu husitskou / Hus, Žižka, husitský chorál / , pobělohorskou / Komenský – dílo a myšlenky / , období národního obrození / jmenuje nejznámější představitele, myšlenky, díla / Pracuje s textem		
		Starší světová literatura		Přečte ukázky z děl Boccaccia, Villona...		
	Od romantismu k moderní literatuře	Česká literatura		Charakterizuje a časově vymezí romantismus Přečte ukázky z Máje, vyhledá jazykové prostředky, naučí se úryvek zpaměti Seznámí se s ukázkami z děl autorů 2. pol. 19. stol. Rozpozná román, povídku, bajku, novelu Zhlédne některé adaptace lit. děl Rozpozná řeč postav a řeč autora Rozliší lyriku a epiku, verš a strofu, určí druhy rýmu Zjistí, co obsahuje scénář / internet /		
		Světová literatura		Přečte si ukázky z děl Puškina, Huga, Dickense, Čechova... Formuluje názory na umělecké dílo Časově zařadí autory		
		Chvála jazyka		Poznává jazykové hříčky v uměleckém textu našich i cizích autorů		
		Science fiction		Přečte si ukázky našich i světových autorů Vyhledá prvky sci-fi Odhalí hlavní myšlenky		

9. ročník	Literatura 20.století Próza	Literární žánry (pohádka,pověst,povídka,novela, román,fejeton)	OSV 1,2,3; MVEGS 3; MuV 2,5; MeV 1,5	Opakuje na základě vědomostí z minulých ročníků Doplňuje nové literární druhy na základě ukázek Uvede charakteristické rysy pohádky,pověsti,povídky,nove-ly,románu,fejetonu	D,Vv,Hv,Ov,Z	Poznámky – viz 8.ročník  Pozn.: případně poslouchá originální nahrávky
	Drama	Film a adaptace Drama		Zopakuje a upevní vědomosti o filmu Srovnává filmovou adaptaci s literární předlohou Zopakuje a upevní vědomosti o divadle Jmenuje české a cizí dramatiky Rozliší komedii a tragedii Uvádí názvy nejznámějších divadel		
	Poezie			Zopakuje znaky poezie Uvádí jména významných básníků Pracuje s textem – vyhledává básnické prostředky Naučí se text zpaměti Čte ukázky písňových textů Vyhledává v nich básnické prostředky		
9. ročník	Období mezi válkami	Poezie		Uvede nejznámější představitele(Wolker,Seifert, Nezval ...a další) Čte ukázky básní Pracuje s textem		

	Próza Divadlo		Uvádí nejznámější představitele(Čapek, Vančura...) Doplňuje informace o díle K. Čapka jako dramatika Shrnuje vědomosti o Osvobozeném divadle(Ježek, Voskovec, Werich)		
	Literatura po roce 1945 do současnosti		Do časové přímky zařadí autory (např. Seifert, Nezval, Pavel, Hrabal...) Poznává odpor proti válce v cizí literatuře Pracuje s textem Uvádí téma a hlavní myšlenku Rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní		
	Literatura exilová a samizdatová		Seznamuje se s autory žijícími v exilu(Škvorecký, Kohout, Kundera, Lustig, Vaculík) Vysvětlí pojem samizdat		
	Současná literatura	VDO 2,4	Dokáže vyjmenovat současné autory Přečte některé ukázky z jejich tvorby Uvede filmové adaptace Uvede nejznámější světové autory(využije internet)		
<b>9. ročník</b>	Závěrečné shrnutí  Hlavní vývojová období v české literatuře		Orientuje se v základních literárních směrech a žánrech Má přehled o hlavních představitelích české i světové literatury Formuluje vlastní názory na umělecké dílo		

### Anglický jazyk

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučovací předmět, který škola nabízí od třetího ročníku v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2, Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

#### Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

S vyučovacím předmětem Anglický jazyk děti začínají ve 3. ročníku. V 3 hodinové dotaci týdně v každém ročníku v jeho výuce pokračují až do 9. třídy. Výuka probíhá ve skupinách tvořených v rámci třídy nebo tříd v ročníku. Výuka směřuje k „praktickým dovednostem“. Náročnost a rozsah učiva, použitého jako prostředku k dosažení těchto dovedností volí vyučující s ohledem na schopnosti a možnosti žáka. Výuka anglického jazyka v základní škole směřuje více než k ovládnutí tohoto cizího jazyka – k jeho praktickému používání jako komunikačního prostředku (nejlépe v kombinaci s využíváním ICT). Ve výuce Anglického jazyka se v ZŠ využívají prvky systému „Evropské jazykové portfolio“. Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na 5 základních „oblastí“ cizího jazyka: **Poslech, Rozhovory, Samostatný ústní projev, Čtení a Psaní.**

Na I. stupni ZŠ (3.-5. ročník) představuje výuka anglického jazyka úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu žáka o studium tohoto cizího jazyka a o vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby jazyka a o zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí, příslušné jazykové oblasti. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatizace improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Do výuky

jsou zařazovány i vhodné programy na PC, příp. lze (podle schopností žáků) využívat i připojení k internetu. Významnou úlohou vyučujícího je rozvíjet představivost dětí, podněcovat a oceňovat jejich aktivitu a invenci a jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Na II. stupni ZŠ (6. – 9. ročník) jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Stále více se pracuje s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), více se do výuky zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s PC a internetem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře cizích (zejména evropských) zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami v zahraničí zejména prostřednictvím internetu a osobními kontakty (zahraniční jazykově poznávací zájezdy, partnerské školy v zahraničí apod.). Významná je i motivace žáků k výuce Dalšího cizího jazyka.

## **Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Anglický jazyk**

### **KOMPETENCE K UČENÍ**

- vést žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravujeme je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení
- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učíme práci s chybou
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v Anglickém jazyce rozšiřujeme svůj „pedagogický obzor“.

### **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů
- jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace ve škole

## **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**

- vést žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci
- podporujeme různé formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa
- klademe důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporujeme integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt. prezentace apod.)
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jdeme příkladem sami otevřeně komunikujeme na „kulturní úrovni“, své názory opíráme o logické argumenty
- pozitivně svoji školu a učitelskou profesi prezentujeme na veřejnosti

## **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**

- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých
- minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- podporujeme „inkluzi“ („začlenění“) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňujících vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ost. členů týmu
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí
- jdeme příkladem – podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy. Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních. Nedělíme sbor na první a druhý stupeň. Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy. Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti

## **KOMPETENCE OBČANSKÉ**

- vychovávat žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých
- jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí
- jako ohleduplné bytosti, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích

- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření
- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jdeme příkladem – respektujeme právní předpisy, vnitřní normy školy, plníme příkladně své povinnosti
- respektujeme osobnost žáka a jeho práva. Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

## **KOMPETENCE PRACOVNÍ**

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci, naučit žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, naučit žáky chránit své zdraví při práci, pomoci žákům při volbě jejich budoucího povolání
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně posilujeme (motivujeme) žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstrujeme lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka
- jdeme příkladem – příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku ...)
- dodržujeme dané slovo. Vážíme si své profese. Svůj vyučovací předmět, svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností doma i v zahraničí.

# Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (OVO) Cizí jazyk

## 1. stupeň

### 1. RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 1. období (OVO) 3.ročník – žák:

- 1.1 vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby
- 1.2 rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje
- 1.3 rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova
- 1.4 pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění
- 1.5 používá abecední slovník učebnice

### 2. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník – žák:

- 2.1 rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům
- 2.2 rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci
- 2.3 čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
- 2.4 vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku
- 2.5 používá dvojjazyčný slovník

### 3. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník – žák:

- 3.1 sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů
- 3.2 reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
- 3.3 obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu

### 4. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy - 2. období (OVO) 4.-5.ročník – žák:

- 4.1 aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci

### Učivo (U)

- 1.1 pravidla komunikace v běžných každodenních situacích - pozdrav, poděkování, představování
- 1.2 jednoduchá sdělení - adresa, blahopřání, pozdrav a dopis z prázdnin, omluva, žádost



- 1.3 tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas a zájmová činnost, oblékání, nákupy, příroda a počasí, tradice a zvyky, svátky, důležité zeměpisné údaje
- 1.4 slovní zásoba a tvoření slov - synonyma, antonyma, význam slov v kontextu
- 1.5 základní gramatické struktury a typy vět, základy lexikálního principu pravopisu slov - věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě

## **2. stupeň**

### **5. RECEPTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy (OVO) – žák:

- 5.1 čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu
- 5.2 rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory, v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky
- 5.3 rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci
- 5.4 odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu
- 5.5 používá dvojjazyčný slovník, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku

### **6. PRODUKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy (OVO) – žák:

- 6.1 sestaví jednoduché(ústní i písemné) sdělení týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy
- 6.2 písemně, gramaticky správně tvoří a obměňuje jednoduché věty a krátké texty
- 6.3 stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, promluvy i konverzace
- 6.4 vyžádá jednoduchou informaci

### **7. INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI**

Očekávané výstupy (OVO) – žák:

- 7.1 jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích

## Hodnocení činností – anglický jazyk

### 3. ročník

- hodnocení hlavně pozitivně motivační
- žáci se seznamují s jazykem, získávají k němu pozitivní vztah, vše formou her soutěží, říkadel, písní
- soustředíme se na mluvenou formu
- individuální přístup jak k dětem nadaným, tak s vývojovými poruchami učení
- hodnotíme ústní projev, v písemném projevu formou motivačních razítek (smajlíci) hodnotíme přiřazování grafické podoby slova a transkripce, doplňování chybějících písmen, spojování anglického slova s českým významem, křížovky, doplňovačky
- přihlížíme k aktivitě žáka, ke schopnosti umět splnit zadaný úkol samostatně nebo naopak ve spolupráci s jiným, příp. jinými žáky, ke snaze, pílí i k plnění projektů na dané téma

### 4. ročník

- od jednoduchého popisu slovy žáci přecházejí ke krátkému vypravování jednoduchými větami
- hodnotíme už i písemnou podobu slov, frází, vět
- přetrvává důraz na hravou tvořivou formu, jednoduché scénky, poslech, čtení a překlad, vlastní nápaditost
- vycházíme z možností každého žáka
- přihlížíme k aktivitě, snaze, pílí, schopnosti pracovat samostatně nebo v týmu, k plnění projektů
- kontrola znalostí – ústní – říkanky, slovní zásoba, četba, odpovědi na otázky, popis obrázků, vypravování, překlad
- kontrola znalostí – písemná – malé testy po každé lekci, cvičení v pracovním sešitě, krátké diktáty, 2 opakovací testy za každé pololetí, zůstává motivační hodnocení razítka smajlíka

### 5. ročník

- žáci získávají hlubší znalosti, zvětšuje se slovní zásoba, formy a metody práce zůstávají rozmanité, ale žáci si musí také osvojovat mluvnici
- hodnotíme stejné oblasti jako v předchozím ročníku, zůstává stejná kontrola znalostí
- vycházíme z možností žáka

### Další ročníky

I na druhém stupni bude důraz kladen na ústní vyjadřování (rozhovory, vypravování, reakce na různé situace, práci s textem), kontrola znalostí ale bude probíhat i písemnou formou.

**Vypravování ústní** - 10 – 15 vět z paměti na určené téma

Plynulé bez chyb, popř. s drobnými chybami	1
S chybami, reaguje správně na pomocnou otázku	2
S chybami, chybně reaguje na pomocné otázky, krátké vyprávění	3

#### **Překlad (věty v Unitu)**

Správně 4 věty	1
Správně 3 věty	2
Správně 2 věty	3
Správně 1 věta	4
Správně 0 vět	5

#### **Diktát**

0 chyb	1
1 – 3 chyby	2
4 – 6 chyb	3
7 – 10 chyb	4
více chyb	5

#### **Testy – v každém pololetí 2 povinné**

100% - 95%	1
94% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 20%	4
19% - 0%	5

#### **Projekty**

- za vypracování 1
- projekt s menšími chybami 2
- projekt s více chybami, popř. krátký 3

Učitel rozhodne, která slovíčka a fráze budou pro žáka povinné.

Při konečné klasifikaci učitel přihlédne k aktivitě, přístupu žáka k práci při hodině, schopnosti pracovat samostatně i v týmu.

## 3. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	Introduction	Greetings, alphabet		Umí se zeptat na jméno, představit se, pozdravit, anglickou abecedu a spelování.		
	My classroom	Things in the classroom, plural of nouns, sloveso to be		Umí označit věci a jejich barvy, požádat o informaci.		
	My family	Family, describing people, sloveso to be, zájmena his, her		Umí jednoduše popsat lidi, zeptat se na jejich jména a věk		
	My home	Rooms, prepositional phrases, Great Britain, sloveso to be		Umí popsat svůj dům – byt, vyjádřit kde někdo je, odkud je.		
	My room	Toys, furniture, adjectives, there is – there are		Umí hovořit o bolíbených hračkách, o jejich umístění, porovnání věcí.		
	Me and my friends	Parts of face, body, sloveso to have got		Umí popsat sebe a jiné lidi		
	My pets	Pets, parts of animal's bodies, sloveso to have got		Umí popsat zvířata, hovořit o nich nebo se na ně zeptat.		
	Christmas	adjective + noun, sloveso to be, to have got – shrnutí		Umí popisovat věci.		

## 4. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	My hobbies	Can x can't, sport, music		Umí vyjádřit své schopnosti, umí komunikovat o svých koníčcích.		
	My favourite food and drink	I like x I dislike		Umí komunikovat o oblíbeném jídle, pití.		
	Leisure time	Present simple, seasons, collocations with the verb to play		Umí se vyjádřit o počasí, o tom, co lidé čtou a hrají.		
	My school	In, on, school subjects, time expressions		Umí popsat rozvrh, komunikovat o školních předmětech, o průběhu dne.		
	Clothes	Present continuous, clothes		Umí vyjádřit, co má kdo na sobě.		
	People	Present simple + continuous, countries, nationalities, languages, jobs	VMEGS1	Umí se vyjádřit o původu lidí, jazycích, schopnostech, koníčcích, o tom, co kdo v danou chvíli dělá		
	Easter	There is x there are		Umí vyjádřit kde co je.	VI	

## 5. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Shopping	Names of films + books, shopping phrases, names of shops, I'd like, prices		Umí se vyjádřit o filmu, knize, umí používat fráze pro nakupování, popsat, kde je obchod.		
Birthday	Ordinal numbers, dates, past simple, months, birthday celebrations		Umí vyjádřit řadové číslovky, děje v minulosti, umí použít fráze vhodné při oslavě.		
Animals	Past simple, farm animals, their sounds, animal's names		Umí popsat farmu, zeptat se na správnost směru, sám dát informace na otázky kudy, kam?	Přírodověda	
In the past	To be – past, to have – past, can – past, time expressions, abilities		Umí komunikovat o tom, kde kdo byl, jací jsou to lidé, co uměli v minulosti nebo umí teď.		
Leisure time activities	Past tense – regular x irregular verbs, names of more sports, musical instruments		Umí komunikovat o minulém ději, vyjádřit, co měl nebo neměl kdo rád, co si kdo koupil nebo viděl.		
Holiday	Present continuous with future meaning, going to, names of holiday equipment		Umí vyjádřit své plány na příští týden, prázdniny, diskutuje s přáteli o plánech		
Countries and continents	Names of countries, nationalities and languages, present simple	VMEGS1	Umí se vyjádřit o původu lidí, národnosti, jazycích, umí formulovat otázky a odpovědi na toto téma.	Vlastivěda	

## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
	Poslech na téma: - člověk a společnost - rodina - oslava - ČR - škola - nakupování - výlet - město	VMEGS 1	Žák rozliší základní informace o lidech, rodině, bydlišti, práci a koníčcích OVO: 5.2,5.3	OV Z	
	Čtení na téma: - dům, byt - ČR - škola - záliby - výlet - víkend - město		rozumí krátkým jednoduchým textům odhadne význam nových slov z kontextu OVO: 5.1, 5.2, 5.3, 5.4	OV Z	
	Rozhovory na téma: - oslovení, pozvání, omluva - rodina, domácí mazlíčci - domácí práce - škola - nakupování - výlet - víkend - dotaz na cestu, popsat ji		užívá jednoduché obraty ke zdvořilému oslovení, pozvání, omluvě vyjádří se k přijetí či odmítnutí pozvání, k přijetí omluvy vytváří jednoduché konverzační obraty na daná témata, reaguje na partnerovy repliky OVO: 6.4		

	<p>Samostatný ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rodina</li> <li>- záliby</li> <li>- škola</li> </ul>		<p>popíše sebe, rodinu, další lidi sestaví jednoduchý popis míst a různých předmětů reprodukuje přiměřeně obtížný text OVO: 6.1, 6.3, 7.1</p>		
	<p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- rodina</li> <li>- škola</li> <li>- záliby</li> <li>- se základními vztahy – existencionálními, prostorovými a časovými</li> <li>- dotazník</li> <li>- gramatické struktury a typy vět</li> <li>- lexikální princip pravopisu slov</li> </ul>		<p>napiše o své rodině, škole, koníčcích používá dvojjazyčný slovník OVO: 5.5, 6.1, 6.2</p>		
	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- minulé časy</li> <li>- frekvenční příslovce</li> <li>- doplňovací otázky</li> </ul>		<p>prostředek k osvojování větších řečových dovedností umí používat minulé časy, frekvenční příslovce, tvoří doplňovací otázky</p>		
	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- britské školy</li> </ul>		<p>má základní vědomosti</p>		
			<p>Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své údaje do formulářů Reprodukuje ústně a písemně obsah přiměřeného textu a jednoduché konverzace Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci</p>		



## 7. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
		Poslech na téma: - výlet - oslava - jídlo - nehoda - telefonování - budoucnost	VMEGS 1, 2, 3	Žák při zřetelném ústním projevu rozliší základní informace a rozpozná, o čem se mluví OVO: 5.2, 5.3		
		Čtení na téma: - jídlo - nehody, bezpečnost - první pomoc - životní prostředí - budoucnost - Velká Británie	EV 3,4	rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům, zjistí, kde se nachází oslovení, prosba -odhadne význam nových slov z kontextu umí opravit chybná tvrzení -odpovídá na otázky k textu OVO5.1, 5.2, 5.4	Z Inf	
		Rozhovory na téma: - prázdniny, cestování - volný čas, povinnosti - jídlo - první pomoc - budoucnost		domluví se s kamarády na tom, co budou dělat, kam půjdou a kdy a kde se sejdou užívá jednoduché obraty při hledání cesty OVO: 6.1, 6.4, 7.1		
		Samostatný ústní projev na téma: - prázdniny, cestování - budoucnost - Velká Británie		sestaví vyprávění na dané téma za pomoci jednoduchých vět hovoří o Velké Británii reprodukuje přiměřeně obtížný text OVO: 6.1, 6.3		

	<p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- osobní dopis</li> <li>- pozvání</li> <li>- poděkování</li> <li>- omluva</li> <li>- budoucnost</li> </ul>		<p>napíše stručný osobní dopis a zařadí pozvání, poděkování, omluvu používá dvojjazyčný slovník OVO: 5.5, 6.1, 6.2</p>		
	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- must, have to</li> <li>- vyjádření množství</li> <li>- stupňování přídavných jmen</li> <li>- budoucí děje</li> <li>- předpřítomný čas</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- prostředek k osvojení větších řečových dovedností</li> <li>- umí použít způsobová slovesa, vyjádřit množství, míru vlastností, osvojuje si předpřítomný čas jako spojení minulosti a přítomnosti</li> </ul>		
	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- zeměpis Velké Británie</li> <li>- svátky Velké Británie</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- má základní vědomosti</li> </ul>	<p>Z D</p>	

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
		Poslech na téma: - rozhlas - Londýn - populární píseň - kvíz - americká angličtina - USA	VMEGS 1, 2, 3	Žák v krátkých nahrávkách o běžných věcech i o vztazích mezi zeměmi rozpozná důležité informace OVO: 5.2, 5.3, 5.4	D Z	
		Čtení na téma: - vyhledávání důležitých informací - vynálezy - Londýn - rozdílnost kultur - internet - USA	MuV 2, 3	určí význam běžných nápisů /např. na ulicích, nádražích/ -vyhledá jednoduché informace v jídelních lístcích a na informačních letácích používá autentické materiály ze zemí studovaného jazyka a běžně užívá slovník odhadne význam nových slov z kontextu OVO: 5.1, 5.2, 5.4, 5.5		
		Rozhovory na téma: - sport - volný čas - Londýn - Internet		používá obraty, kterými se zeptá na základní informace o veřejné dopravě a koupí si jízdenky s pomocí mapy nebo plánu se zeptá na cestu nebo poradí někomu jinému užívá obraty, kterými se zeptá na to, co lidé dělají v práci nebo ve škole a co ve volném čase, najde vhodné výrazy k odpovědím na takové otázky vyjádří, jak se cítí, co ho bolí OVO: 2.1, 2.3		

	<p>Samostatný ústní projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sport</li> <li>- volný čas</li> <li>- Londýn</li> <li>- USA</li> </ul>		<p>vysvětlí, co má a nemá rád -popíše, co pravidelně dělá, co si nejraději obléká, jaké je venku počasí a kde se nachází -reprodukuje přiměřeně obtížný text OVO: 6.1, 6.3, 7.1</p>		
	<p>Písemný projev na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- blahopřání</li> <li>- volný čas</li> <li>- jednoduchý příběh</li> <li>- hrdina</li> </ul>		<p>sestaví stručný popis nějaké události nebo své cesty vyhledá neznámá slova ve slovníku napíše dopis s blahopřáním OVO: 5.5, 6.2</p>	Z	
	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- podmínkové věty</li> <li>- vztahné věty</li> <li>- zvrtná zájmena</li> <li>- dovětky</li> <li>- způsobová slovesa</li> <li>- předpřítomný čas</li> <li>- gerundivum</li> </ul>		<p>prostředek k větším řečovým dovednostem</p>		
	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- britská a americká angličtina</li> <li>- USA – Florida, Aljaška, Kalifornie</li> </ul>		<p>má základní vědomosti</p>		

## 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
		Poslech na téma: <ul style="list-style-type: none"> <li>• New York</li> <li>• v hotelu</li> <li>• píseň</li> <li>• rady a problémy</li> <li>• příprava prezentace</li> <li>• předsudky</li> <li>• význam angličtiny</li> <li>• Austrálie</li> <li>• nepochopení</li> </ul>	VMEGS 1,2; MuV 2	Porozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě. Porozumí jednoduché písni.	D, Z, Čj, Hv, Z	
		Čtení na téma: <ul style="list-style-type: none"> <li>• mnohonárodnostní Amerika</li> <li>• předsudky</li> <li>• Londýn</li> <li>• profily lidí</li> <li>• dopis</li> <li>• Austrálie</li> </ul>	MuV 2,3,4	Čte text přiměřeného rozsahu nahlas, plynule a foneticky správně. Rozumí obsahu jednoduchých textů. Vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky v textu. Používá slovník.	Z, D	
		Rozhovory na téma: <ul style="list-style-type: none"> <li>• oslava</li> <li>• v hotelu</li> <li>• telefonování</li> <li>• rady</li> <li>• předsudky</li> <li>• zdvořilé otázky</li> <li>• rande</li> <li>• reakce při nedorozumění</li> <li>• nakupování</li> <li>• diskuse – rodina</li> </ul>		Domluví se jednoduchým způsobem v běžných každodenních situacích.		

	<p>Samostatný ústní projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• prezentace</li> <li>• o sobě, svých plánech</li> <li>• o mládeži</li> <li>• opsání významu slova</li> <li>• reprodukce projevu druhých</li> </ul>		<p>Reprodukuje přiměřeně obtížný text, tvoří správně věty. Sestaví jednoduché sdělení týkající se situací, které souvisejí s životem v rodině, škole a probíranými okruhy.</p>		
	<p>Písemný projev:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• pozvánka</li> <li>• žádost o radu</li> <li>• životopis, žádost</li> <li>• formální dopis</li> </ul>		<p>Sestaví jednoduché sdělení, které se týká situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými okruhy.</p>		
	<p>Mluvnice:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• předminulý čas</li> <li>• abstraktní a látková podstatná jména</li> <li>• rod činný a trpný</li> <li>• nepřímá řeč</li> <li>• vedlejší věty příslovečné časové</li> <li>• posun času v nepřímé řeči</li> <li>• vyjádření budoucnosti</li> </ul>			Čj	
	<p>Reálie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• populace USA</li> <li>• osídlování západu USA</li> <li>• minulost a současnost Velké Británie</li> <li>• zajímavosti Austrálie</li> </ul>		<p>Má základní vědomosti.</p>	Z, D	

# Ruský jazyk

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### **Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu**

Vyučovací předmět ruský jazyk se vyučuje jako samostatný předmět (další cizí jazyk) v 6.– 9. ročníku 2 hodiny týdně. Žáci se dělí na skupiny v rámci ročníku.

### **Vzdělávací obsah předmětu**

- přispívá k chápání a objevování skutečností
- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění

### **Průřezová témata**

- OSV ( 1.,2., TO)
- VMEGS ( 1.,2.,3. TO)
- MuV ( 2. TO)
- MeV ( 3. TO)
- EV ( 3. TO)

### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

### **Formy a metody realizace**

**vyučovací hodina** - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC

## **Kompetence**

### **Kompetence k učení**

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- žáci propojují získané poznatky do širších celků
- žáci poznávají smysl a cíl učení

Postup: - vedení žáků k ověřování výsledků  
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

### **Kompetence k řešení problémů**

- žáci jsou schopni pochopit problém
- žáci umí vyhledat vhodné informace

Postup: - kladení vhodných otázek  
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

### **Kompetence komunikativní**

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat

Postup: - vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu  
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky  
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...

### **Kompetence sociální a personální**

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci se podílejí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup: - hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok  
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti  
- podněcování žáků k argumentaci

### **Kompetence občanské**

- žáci respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup: - vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů



- vedení žáků k diskuzi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

### **Kompetence pracovní**

- žáci jsou schopni efektivně organizovat svou práci

Postup: - napomáhání při cestě ke správnému řešení

- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

## **Hodnocení ruského jazyka**

Žáci jsou hodnoceni klasifikací s ohledem na žáky s vývoj. poruchou učení

Kritéria hodnocení:

1. Píle a zájem o učení
2. Ústní projev
  - a. úroveň schopnosti domluvit se, reagovat na pokyny, vést dialog
  - b. znalost říkanek, písniček, ...
  - c. plynulost a fonetická správnost čtení s porozuměním
  - d. schopnost reprodukce vyslechnutého
3. Písemný projev
  - a. znalost tvarů psací abůky
  - b. schopnost psát jednotlivá slova, věty podle předlohy (opis, přepis), diktovaná slova, jednoduché věty
  - c. schopnost napsat jednoduchý souvislý text (např. dopis)
4. Slovní zásoba
  - a. ústně i písemně pro základní komunikaci
  - b. porozumění v kontextu

## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
<p>Domov Rodina Škola Volný čas Zájmy, záliby</p>	<p>Pokyny a instrukce Techniky mluveného projevu (výslovnost, intonace) Říkaný, písničky, rozpočítadla podle obrázků Jednoduché dialogy Technika čtení (přízvuk intonace) – postupně celá tiskací azbuka Krátká sdělení Postupně celá psací azbuka Jednoduché věty  Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV (1.,2. TO), VMEGS (1.,2.,3. TO), MuV (2. TO), MeV (3. TO)</p>	<p>rozumí jednoduchým pokynům (v cizím jazyce) při práci ve třídě a dokáže na ně reagovat  prezentuje říkanky, básničky a písničky  řeší jednoduché situace související se seznamováním  rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl  postupně si osvojí tiskací azbuku  orientuje se v obsahu jednoduchého textu, vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci  používá abecední slovník učebnice  naváže kontakt s konkrétní osobou</p>	<p>Čj, Vv, Hv, Ov, Tv, Z, ostatní cizí jazyky</p>	<p>Předazbukové období – možno zařadit jednotlivé lekce přímo s azbukou <b>Jazykové prostředky:</b> vyplývají z obsahu použité učebnice rozhovor, říkadla, rozpočítadlo, píseň, pohádka, diktát, doplňovačka, domácí samozkoušení</p>

## 7. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
<p>Zdvořilostní fráze Kalendář Činnosti lidí Škola Portrét</p>	<p>Opakování Jednoduché dialogy našich i roditelých mluvčích Čtení tiché i hlasité Práce se slovníkem Sestavení textu jednoduchého dopisu a odpovědi Nejdůležitější zeměpisné údaje Tradice a zvyky Minulý čas sloves Základní číslovky Časování sloves – I., II. časování  Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV (1.,2. TO),VMEGS (1.,2.,3. TO),MuV (2. TO),MeV (3. TO),EV (3. TO)-Bajkal</p>	<p>reaguje na otázky i roditelých mluvčích  čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché audioorálně připravené texty  umí vyhledat informaci z potichu přečteného textu  udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu jednoduchých sdělení  používá slovníky  stručně sdělí obsah jednoduchého textu  písemně obměňuje krátké texty  má základní poznatky o Rusku  řeší jednoduché situace související se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových i jiných informací  dokáže doplnit zákl. údaje o sobě do dotazníku</p>	<p>Čj, Vv, Hv, Ov, M, Tv, Z, ostatní cizí jazyky</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice rozhovor, říkadla, píseň, pohádka, diktát, doplňovačka, domácí samozkoušení, dopis, dotazník</p>

# 8. ročník

Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Bydliště, orientace ve městě Ruská lidová pohádka Státy Evropy Povolání Jídlo, oblečení Počasí Určování času	Opakování Popis osoby, předmětu, místa, situace, děje, činnosti Orientace ve městě Tradice, zvyky, lid. písně, pohádky Dotazník Názvy vybraných států světa Vyjádření profese Sestavení jídelníčku Časování sloves Tázací zájmena – pádové otázky Skloňování podst. jmen a přídavných jmen tvrdých Shrnutí a opakování	OSV (1.,2. TO), VMEGS (1.,2. TO), MuV (1.,2.,4. TO), EV (3. TO), MeV (3. TO)	Žák rozumí obsahu promluvy a dokáže rozlišit zásadní informace od informací významově nepodstatných rozumí přiměřeně obtížnému monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout rozumí přiměřeně obtížným krátkým souvislým sdělením i konverzaci dvou a více osob vede komunikaci v situacích souvisejících se životem v rodině, ve škole a běžných každodenních situacích užívá jednoduché obraty vyjadřující svolení (odmítnutí, radost), politování, omluvu, prosbu, žádost, výzvu, pozvání a reakci na pozvání, blahopřání dokáže doplnit základní informace o sobě do dotazníku reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu	Čj, Inf, Ov, Hv	<u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice rozhovor, říkadla, píseň, pohádka, diktát, doplňovačka, domácí samozkoušení, dopis, dotazník

## 9. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
<p>Nákupy Dopisování Zájmy, záliby Trávení volného času Režim dne, život rodiny</p>	<p>Opakování Volná reprodukce přečteného nebo vyslechnutého přiměřeně obtížného textu Zpracování zadaného či volného tématu s využitím slovníku Vyjádření potřeby, nutnosti, povinnosti něco dělat Adresa Množné číslo podstatných jmen Skloňování osobních zájmen Určování času  Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV (1.,2. TO), VMEGS (1.,2. TO), MuV (3.,4. TO), EV (4. TO), MeV (3. TO)</p>	<p>Žák postihne hlavní smysl sdělení  reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně dlouhé promluvy a jednoduché konverzace  porozumí úryvkům autentických textů převážně informativního charakteru  běžně používá cizojazyčné slovníky  napíše jednoduchá sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět  zapojí se do jednoduché pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace  orientuje se v základních zeměpisných, hospodářských, společenskopolitických, kulturních a historických reáliích, a to i v porovnání s reáliemi mateřské země</p>	<p>Čj, Př, Z, D, Inf, Vv, Hv, Ov, ostatní cizí jazyky</p>	<p><u>Jazykové prostředky:</u> vyplývají z obsahu použité učebnice rozhovor, říkadla, píseň, pohádka, diktát, doplňovačka, domácí samozkoušení, dopis, dotazník</p>

# Německý jazyk

## Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento vyučovací předmět reprezentuje jeden ze dvou nabízených druhých volitelných předmětů v rámci oboru Druhý cizí jazyk.

Cílem je osvojení jazyka na úrovni běžné konverzace v osobním životě i v pracovním uplatnění. Má umožnit žákům poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí a jejich v zahraničí, seznámit se s cizími kulturami a tradicemi. Přispívá k vědomí mezinárodního porozumění a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech. Připravuje žáky na plnohodnotný život v Evropské unii.

## Obsahové , časové a organizační vymezení předmětu

Předmět je vyučován v dvouhodinové týdenní dotaci od 6. ročníku. výuka směřuje k praktickým dovednostem , k praktickému používání cizího jazyka jako komunikačního prostředku. Získávání praktických dovedností je zaměřeno na 5 základních oblastí osvojení - poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Cílem výuky je vytváření pozitivního vztahu ke studiu cizího jazyka. Žáci se učí jednoduše reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života. Výklad gramatiky je omezen na potřebné minimum. Žáci budou pracovat se slovní zásobou , která je potřebná v běžné komunikaci. Součástí výuky je seznamování žáků s reáliemi německy mluvících zemí , práce s PC a internetem. Hlavní formou a metodou je komunikativní a kooperativní vyučování. Cílem je navazovat kontakty s německy hovořícími vrstevníky v zahraničí, především v zemích Evropské unie. Vedení školy bude podporovat projektové vyučování v rámci programu Socrates – Comenius.

## Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu

### kompetence k učení

- vést žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a tím za jejich budoucnost
- připravit žáky na celoživotní vzdělávání
- učit žáky vyhledávat , zpracovávat a používat potřebné informace na internetu a v odborné literatuře
- při hodnocení používat prvky pozitivní motivace

### kompetence k řešení problémů

- učit žáky nebát se řešení problémů
- vytvářet problémové úlohy a situace a prakticky je řešit
- podporovat samostatnost, tvořivost, logické myšlení

- vést žáky k týmové spolupráci a společnému řešení problémů

### **kompetence komunikativní**

- podporovat různé formy komunikace v rámci mezinárodní spolupráce
- klást důraz na kulturu komunikace
- učit žáky prezentovat své myšlenky a názory , reprezentovat svou osobu a svoji školu na veřejnosti
- učit žáky naslouchat druhým

### **kompetence sociální a personální**

- podporovat skupinovou a párovou výuku
- pracovat v týmech , učit žáky efektivní spolupráci ,rozvíjet schopnost zastávat různé role v týmu
- učit žáky kriticky hodnotit práci týmu, svého podílu a podílu ostatních členů týmu
- podporovat vzájemnou pomoc žáků
- integrovat žáky se SVP
- bojovat proti projevům rasismu a xenofobie

### **kompetence občanské**

- vést žáky k sebeúctě i k úctě k druhým lidem
- pravidelně hodnotit chování žáků, přijímat vhodná výchovná opatření
- vést žáky k aktivní ochraně zdraví , k ochraně životního prostředí
- v hodnocení uplatňovat prvky pozitivní motivace
- individuálně pracovat se zaostávajícími a nadanými žáky

### **kompetence pracovní**

- vést žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- motivovat žáky k volbě povolání , nacházet smysl dalšího studia
- poukázat na možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí cizích jazyků

# Hodnocení

## ústní vyprávění :

6. a 7. třídy 5 – 10 vět , 8. a 9. třídy - 10 – 15 vět	
plynulé bez chyb nebo s drobnými chybami .....	1
plynulé s většími chybami .....	2
s chybami, kratší vyprávění .....	3
nesouvislý projev , větší chyby , chybná stavba vět .....	4
neschopnost sestavit větu , vyjádřit myšlenku .....	5

## překlad z němčiny do češtiny

bez chyb, 1 – 2 menší chyby .....	1
více chyb, ale chyby dovede opravit, odůvodnit .....	2
více chyb , ale smysl textu v podstatě chápe .....	3
smysl textu uniká, ale izolovaná slova překládá .....	4
nechápe smysl textu ani význam slov .....	5

## překlad z češtiny do němčiny

bez chyb nebo s 1 – 2 drobnými chybami .....	1
více chyb, ale chyby dovede opravit, odůvodnit .....	2
věty překládá s chybami , ty nedovede opravit .....	3
překládá izolovaná známá slova, nevytvoří celek .....	4
nepřeloží ani známá slova .....	5

## písemný projev

bez hrubých chyb , 1 – 3 malé chyby .....	1
2 – 3 hrubé chyby + do 4 malých chyb .....	2
4 – 6 hrubých chyb + do 6 malých chyb .....	3
7 – 10 hrubých chyb + malé chyby .....	4
11 a více hrubých chyb .....	5



### **slovní zásoba - překlad 10 slovních spojení**

10 správně .....	1
9 a 8 správně .....	2
7 a 6 správně .....	3
5 a 4 správně .....	4
3 a méně správně .....	5

### **Odpovědi na otázky -**

8 správných odpovědí s 2 malými chybami .....	1
7 správných odpovědí s menšími chybami .....	2
6 a 5 správných odpovědí s menšími chybami .....	3
4 a 3 správné odpovědi s menšími chybami .....	4
2 a méně odpovědí .....	5

## 6. ročník

Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Poslech	škola číslovky Praha Německo – náš soused Barvy	VMEGS – 1,2	žák chápe význam studia cizích jazyků rozliší názvy věcí ve třídě rozumí číslovkám do 100 rozumí jednoduchým pokynům v NJ a reaguje na ně	Z VO M VV	
Čtení	rodina , můj domov Naše město, naše obec		v jednoduchých testech najde známá slova, fráze , česky reprodukuje obsah	Z VO	
Dialog	setkání – pozdrav, představení se, poděkování, rozloučení zájmy tázací věty, pořádek slov Dny v týdnu		zdraví se se spolužáky představí se, poděkuje, umí pozdravit, rozloučit se užívá jednoduché obraty v otázkách i odpovědích, zvládá stavbu tázací a oznamovací věty správně užívá intonaci věty	VO	
Ústní projev	Sloveso sein, haben časování sloves Rodina, škola Vyučovací hodina zájmy a koníčky režim dne pořádek slov ve větě		správně časuje pravidelná slovesa vytvoří jednoduché věty o tom, kdo je popíše, kde žije, kam chodí do školy, popíše život ve škole, průběh vyučovací hodiny reprodukuje jednoduchý text, popíše obrázek k tématu třída, škola, rodina odpovídá na otázky k textu v němčině	VO	
Písemný projev	osobní dopis / pozdrav, sdělení / základní gramatické struktury a typy vět, lexikální princip pra- vopisu slov , velká písmena		napíše krátký, jednoduchý pozdrav napíše jednoduchá sdělení , jednoduše odpoví na sdělení správně užívá základní gramatické struktury	ČJ	

## 7. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
	Poslech	Setkání Rakousko – náš soused Praha, Vídeň, Berlín ZOO , sport	VMGES – 1,2	reaguje na jednoduché otázky k textu česky převypráví obsah	Z VO Př	
	Čtení	zájmová činnost pozdrav, prázdniny, dovolená návštěva		vyhledává základní informace v textu , přečte a volně přeloží jednoduchý text	VO	
	Dialog	setkání – pozdrav, poděkování, představování, omluva, žádost, blahopřání počasí , návštěva oslava narozenin roční období		představí se, poděkuje, představí jinou osobu,užívá jednoduché obraty k tomu, aby se zeptal , dovede formulovat odpovědi na jednoduché dotazy	PŘ VO	
	Samostatný projev	Skloňování podstatných jmen zájmena ve větách domov, rodina, příroda, výlet , Vánoce , narozeniny, školní potřeby „ich möchte “ zápor ve větě přivlastňovací zájmena		jednoduchými větami sdělí základní údaje o svém domově, rodině , o spolužácích prezentuje básničku, písně reprodukuje přiměřeně obtížný text tvoří zápornou větu	VO	
	Písemný projev	narozeniny, rodina, pohlednice, dopis základní gramatické struktury a typy vět , dělení slov ve větě		napiše krátké blahopřání k narozeninám, napiše, kde žije a kdo je, orientuje se ve slovnících , funkčně je používá	ČJ	



## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
	Poslech	Volný čas Jídlo Švýcarsko Příroda Životní prostředí Dům a byt Památky v Německu	VMGES – 1,2	rozumí základním informacím, rozumí slovní zásobě k tématům, vyhledává neznámá slova v dvojjazyčném slovníku	Z D Vv	
	Čtení	Sport, kultura, tradice, zvyky, svátky, doprava, dopravní prostředky Náš region, cestování, člověk a společnost	MuV – 1	odhadne význam krátkých textů, ovládá výslovnost, má zažitá fonetická pravidla němčiny ovládá intonaci vět	Z Vo	
	Dialog	Divadlo, kino, sportovní utkání Nákup, restaurace Plány na víkend Měsíce		zapojí se do jednoduché konverzace, klade otázky, reaguje na podněty, ovládá oslovení	Z Tv D Vo	
	Samostatný projev	Způsobová slovesa Domov, oblákání, móda, bydlení, tvoření slov Minulý čas 3.a 4. pád osobních zájmen Předložky		Používá minulý čas ve větách, sestaví popis osoby, rodiny, sdělí základní informace, reprodukuje přiměřeně obtížný text, správně používá předložky ve větě, zvládá rámcovou konstrukci ve větě.	Vo Čj	
	Písemný projev	Zájmy, škola, třída, kolektiv, moje město, má obec	OSV 1	popíše jednoduchými větami bydliště, své město, sestaví dopis o své rodině, třídě, vyhledává ve slovnících	Čj Et, Z, Vo	



## 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
	Poslech	Volba povolání Životopis denní program školské systémy Německo – spolková země Rakousko – ráj turistů	VMGES – 1,2,3; VDO I	rozumí sděleným informacím odhaduje význam neznámých slov, orientuje se v dvojjazyčných slovnících , užívá internetové překladové slovníky	Z VO ET	
	Čtení	tradice a zvyky svátky u nás a v německy mluvících zemích památky , turistika základní a řadové číslovky, letopočty mezinárodní spolupráce škol Zeměpisné zajímavosti	MuV 1,4; MeV I	ovládá pravidla německé výslovnosti, rozumí významu přečteného textu , rozpozná gramatické kategorie – čas, číslo, rod, ovládá čtení používaných zkratk v textu, čte správně číslovky , letopočty	Z D M VO	
	Dialog	Volba povolání, plány do budoucna ochrana životního prostředí návštěva u lékaře hudba a umění, architektura vedlejší věty silná slovesa	EV 2,3,4	vede rozhovor na dané téma, formuluje své myšlenky, dovede vyjádřit svůj názor hovoří v souvětích , rozlišuje gramatickou kategorii číslo a čas	Eko HV VV ČJ	

Samostatný projev	zdraví a nemoci volný čas plány do budoucna počasí ochrana životního prostředí	EV 2, 3, 4	správně používá vedlejší věty , časuje silná slovesa, používá je v minulém čase , formuluje své myšlenky v krátkých sděleních ,	Eko Z PŘ VO	
Písemný projev	Životopis Zájmová činnost Cestování, dovolená Zaměstnání , studium, projekt Comenius	MuV 1,2,4; VMGES 1,2,3; Mev 1,5,6	napiše svůj životopis, napiše dopis o svých plánech do budoucna , o projektové práci napiše text na téma – volby povolání, plány do budoucna	ČJ Z VO	



## 2.2.2. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

### 2.2.2.1. MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

#### Charakteristika vzdělávacího předmětu

Vzdělávací oblast matematika a její aplikace prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. ročníku. Je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost.

#### Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah předmětu matematika a její aplikace je na druhém stupni rozdělen na čtyři tématické okruhy:

V 9. ročníku se završuje učivo matematiky na základní škole tématickými celky lomený výraz, soustavy lineárních rovnic se dvěma neznámými, funkce a tématickým celkem podobnost, ve kterém žáci poznají také goniometrické funkce. Seznámí se se základy finanční matematiky. Geometrii završuje učivo o jehlanu, kuželu a kouli.

#### Časové a organizační vymezení předmětu

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 7. ročníku: 4 hodiny týdně

v 8. a 9. ročníku: 5 hodin týdně.

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

#### Kompetence k učení

- vybírání úloh, které vedou k využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro řešení úloh
- zadávání vícekrokových úloh, které vedou k plánování

- diskuse, zdůvodňování
- používání a přiřazování pojmů a symbolů
- vedení k hledání, vysvětlování a nápravě chyb
- práce s textem, čtení textu s porozuměním
- metody kritického myšlení

### **Kompetence k řešení problému**

- zadávání problémových úloh, modelových situací vedoucích k hledání vlastního úsudku a odhadu
- podpora hledání podstaty problému / analýza /, hledání příčin, logiky, dávání věci do souvislosti / syntéza /
- vedení k objevování různých variant řešení
- podpora hledání a nápravy chyb, ověřování si správnosti výsledku
- kladení cílených otázek, odpovědi na zadané otázky, diskuse

### **Kompetence komunikativní**

- podpora vyjadřování a formulace myšlenek a názorů v logickém sledu, stručné a jasné vyjadřování
- vedení k obhajobě svého názoru na základě věcných argumentů
- porozumění různým typům textu
- vedení k tvorbě a formulaci vlastních úloh
- podpora stručného a jasného zdůvodňování svých tvrzení
- vysvětlování postupu, hledání chyb
- kooperativní metody, metody kritického myšlení

### **Kompetence sociální a personální**

- simulace životních situací
- uplatnění zodpovědnosti a tvůrčího přístupu
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly

### **Kompetence občanské**

- úlohy, které řeší pracovní a společenské vztahy
- vedení k pracovitosti, vytrvalosti a zodpovědnosti

### **Kompetence pracovní**

- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematičnosti
- dodržování pravidel, termínů – výchova k zodpovědnosti
- úlohy s podnikatelským záměrem
- úlohy zaměřené na volbu povolání
- plánování, hodnocení, sebehodnocení
- samostatnost v práci

## Hodnocení žáků v matematice

**5** – nesnaží se, chybuje v jednodušších příkladech, nezná základní pravidla pro početní výkony, nezná vzorce, z kontrolních prací získá méně než 25 %

**4** – snaží se, samostatně počítá jen jednodušší příklady, další přiměřené (příklady pro trojkaře) počítá s pomocí, zná základní pravidla pro početní výkony, zná vzorce alespoň krátkodobě, z kontrolních prací tématických a čtvrtletních získá méně a 40 % a zároveň průměr z ostatních známek do 4,5

**3** – samostatně počítá jednodušší příklady, složitější příklady (příklady pro dvojkaře a jedničkaře) spočítá s pomocí, dovede používat naučená pravidla a vzorce v příkladech z praxe, z kontrolních prací tématických a čtvrtletních získá více než 40 % a průměr z ostatních známek do 3,5

**2** – dovede používat naučené znalosti v praxi, pracuje samostatně, z prací tématických a čtvrtletních získá více než 65 % a zároveň průměr z ostatních známek do 2,5

**1** – samostatně logicky myslí, z kontrolních prací tématických a čtvrtletních získá více než 85 % a zároveň průměr z ostatních známek do 1,5

**Poznámka:** Při rozdílu jednoho nebo dvou stupňů mezi kontrolními pracemi a ostatními známkami může učitel přihlídnout k další aktivitě – práci v hodinách, vypracování domácích úkolů atd.

Možné způsoby získávání podkladů pro klasifikaci:

1. kontrolní práce – čtvrtletní, tématické prověrky hodnocené procentuálně
2. ostatní známky – ústní zkoušení, písemné zkoušení
3. další aktivita – samostatná práce, domácí úkoly, referáty, úspěšná účast v soutěžích

## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm.vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Opakování učiva z 1. – 5. ročníku Aritmetika	Přirozená čísla  Desetinná čísla řádu desetin a setin  Zlomky		Porovnává přirozená čísla a zobrazuje je na číselné ose. Zaokrouhluje př. Čísla s požadovanou přesností. Umí zapsat dané číslo v desítkové soustavě. Z paměti sčítá, odčítá, násobí a dělí. Provádí písemně početní výkony s přirozenými čísly včetně dělení jedno- a dvojciferným dělitelem. Řeší slovní úlohy vedoucí na jeden až dva početní výkony. Umí přečíst a zapsat dané desetinné číslo. Zaokrouhlí dané desetinné číslo. Z paměti a písemně sčítá a odečítá desetinná čísla. Násobí a dělí 10, 100, .... Řeší jednoduché úlohy. Umí sčítat zlomky se stejným jmenovatelem. Řeší jednoduché úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, ... daného počtu.	F	Samostatná práce, skupinová práce, soutěže
Opakování učiva z 1. – 5. ročníku Geometrie	Rovinné obrazce, tělesa		Rozeznává rovinné obrazce. Umí narysovat obdélník a čtverec. Vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce. Dokáže převádět jednotky délkové i obsahu. Vypočítá povrch kvádru a krychle. Řeší úlohy z praxe.	F, Ch	
Desetinná čísla	Rozšiřování pojmu desetinné číslo  Početní operace s desetinnými čísly	OSV – 1	Umí znázornit desetinné číslo na číselné ose. Porovnává a zaokrouhluje desetinné číslo na daný řád. Písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí. Provádí odhady a kontroly výsledků. Řeší slovní úlohy z praxe. Umí použít kapesní kalkulátor. <i>Je pozorný a soustředěný</i>	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovním sešitem, sebekontrola

Úhel a jeho velikost	Úhel, osa úhlu Velikost úhlu  Sčítání a odčítání úhlů  Násobení a dělení úhlů Vedlejší a vrcholové úhly		Umí narýsovat osu úhlu. Užívá jednotky stupeň a minuta. Změří velikost úhlu pomocí úhlooměru. Narýsuje úhel dané velikosti. Umí početně i graficky sčítat a odčítat úhly. Násobí a dělí úhel dvěma. Dokáže úhly vyznačit a určit jejich velikost.	F	Výklad, samostatná práce
Osová souměrnost útvarů	Shodnost geometrických útvarů  Osová souměrnost  Osově souměrné útvary		Určí, zda jsou dva rovinné obrazce shodné. Umí sestrojít obraz rovinného obrazce v osově souměrnosti. Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce.		Výklad, samostatná práce, práce s modely osově souměrných obrazců
Dělitelnost	Znaky dělitelnosti  Rozklad čísla na prvočinitele  Největší společný dělitel, nejmenší společný násobek  Čísla soudělná a nesoudělná		Zná znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10. Rozezná prvočíslo a číslo složené. Umí provést rozklad čísla na součin prvočísel. Řeší úlohy k určení nejmenšího společného násobku nebo největšího společného dělitele dvou a tří přirozených čísel.		Výklad, samostatná práce, skupinová práce, práce s učebnicí, soutěž
Trojúhelník	Vnější a vnitřní úhly trojúhelníku  Rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník  Výšky a těžnice Kružnice vepsaná a opsaná	OSV – 1	Vypočítá velikost vnitřního úhlu, jsou-li dány velikosti dalších dvou vnitřních úhlů. Rozumí trojúhelníkové nerovnosti. Třídí a popisuje trojúhelníky. Smyslovým vnímáním rozezná různé druhy trojúhelníků. Umí sestrojít výšky a těžnice. Dokáže sestrojít kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku. <i>Dokáže si zapamatovat vzorce.</i>		Výklad, samostatná práce
Objem a povrch kvádra a krychle	Volné rovnoběžné promítání		Dokáže sestrojít obraz kvádra a krychle ve volném rovnoběžném promítání. Zná a umí převádět objemové jednotky. Řeší úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu krychle a kvádra. Vymodeluje síť kvádra a krychle.	F, Vv	Výklad, demonstrační pokus, samostatná práce, práce s modely těles



## 7. ročník

Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezi-předm.vztahy	Poznámky, hodnocení:
Opakování učiva ze 6. ročníku	Dělitelnost Desetinná čísla Úhel Trojúhelník Objem a povrch kváдру a krychle Osová souměrnost		Žák si upevní učivo ze 6. ročníku.		Samostatná práce, skupinová práce, soutěže, sebekontrola
Zlomky	Pojem zlomku Znárodnování zlomku na číselné ose Krácení a rozšiřování zlomků Porovnávání zlomků podle velikosti Smišená čísla Sčítání a odčítání zlomků Násobení zlomků Dělení zlomků Zlomky a desetinná čísla Složené zlomky Slovní úlohy na početní výkony se zlomky	OSV – 1	Žák uvádí zlomky na základní tvar. Zobrazí zlomky na číselné ose. Porovnává dva zlomky. Sčítá a odčítá dva až tři zlomky, násobí a dělí dva zlomky. Převádí smíšené číslo na zlomek a naopak. Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky. <i>Cvičí si pozornost a soustředění. Získává dovednosti pro další učení a studium.</i>	F	Výklad, samostatná práce, skupinová práce, práce s textem a pracovními sešity, sebekontrola a sebehodnocení
Shodnost Středová souměrnost	Shodnost rovinných útvarů Shodnost trojúhelníků Středová souměrnost Útvary souměrné podle středu	OSV – 1	Žák určuje shodné útvary, užívá věty sss, sus, usu o shodnosti. Sestrojí trojúhelník podle konstrukce sss, sus, usu. Sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti. Užívá středovou souměrnost v praxi. <i>Cvičí si smyslové vnímání.</i>		Výklad, samostatná práce, práce s modely



Celá čísla	Kladná a záporná celá čísla Porovnávání celých čísel podle velikosti Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel	OSV – 1	Žák zapisuje kladné a záporné číslo a zobrazí ho na číselné ose. Určuje absolutní hodnotu a opačná čísla. Sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla. Řeší slovní úlohy s celými čísly. <i>Cvičí pozornost a soustředění.</i>	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovním sešitem, sebekontrola a sebehodnocení
Racionální čísla	Opakování přirozených, celých a desetinných čísel a zlomků Racionální čísla Porovnávání racionálních čísel Početní výkony s racionálními čísly	OSV – 1	Žák zobrazuje racionální čísla na číselné ose a porovnává je. Dokáže racionální čísla sčítat, odčítat, násobit a dělit, početní výkony využívá v praktických úlohách. <i>Cvičí si pozornost a soustředění.</i>	F	Výklad, samostatná práce, sebekontrola a sebehodnocení
Čtýrúhelníky	Základní pojmy Rovnoběžníky Obsah a obvod trojúhelníku Lichoběžníky	OSV – 1	Žák rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků a zná jejich vlastnosti. <i>Cvičí si smyslové vnímání.</i> Sestrojuje rovnoběžníky a lichoběžníky. Počítá obvod a obsah rovnoběžníků a lichoběžníku. Řeší úlohy z praxe vedoucí na tyto výpočty.	F	Výklad, samostatná práce, práce s modely
Poměr Přímá a nepřímá úměrnost	Porovnávání čísel a veličin Poměr Změna v daném poměru Měřítko plánu a mapy Přímá úměrnost Nepřímá úměrnost Úměra. Trojčlenka Slovní úlohy na trojčlenku	OSV – 1	Žák porovnává dvě veličiny poměrem. Mění hodnotu v daném poměru, rozděljuje celek na části v daném poměru. Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. Využívá měřítko při zhotovování plánů a čtení map. Určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti, svá tvrzení zdůvodňuje. Řeší slovní úlohy s využitím přímé a nepřímé úměrnosti. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky. <i>Učí se řešit problémy.</i>	Z, F	Výklad, práce s textem, práce s pracovním sešitem, analýza a syntéza, obhajoba vlastních tvrzení, samostatná práce

## 8. ročník

Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředmětové vztahy	Poznámky, hodnocení
Opakování učiva z nižších ročníků	Opakování učiva				
Procenta	Pojem procenta Tři typy základních úloh na procenta Jednoduché úrokování Procenta na diagramech Promile		Žák určuje, kolik procent je daná část z celku, jak velkou část celku tvoří daný počet procent a určí celek z dané části a daného počtu procent. Řeší slovní úlohy z praxe na všechny tři typy úloh – učí se řešit problém. Zvládá jednoduché úrokování. Počítá jednoduché úlohy s promilemi.	F, Ch	Výklad, analýza a syntéza, samostatná práce, práce s textem, práce s pracovním sešitem, sebekontrola a sebehodnocení
Hranoly	Základní pojmy Povrch a objem hranolu	OSV – 1	Počítá povrch a objem hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou podstavou. Dokáže si zapamatovat vzorce. Rozlišuje různé druhy hranolů. <i>Cvičí si smyslové vnímání.</i>	F	Výklad, demonstrační pokus, práce s modely, samostatná práce, práce s pracovním sešitem
Druhá mocnina a odmocnina	Druhá mocnina Druhá odmocnina		Žák určuje druhoumocninu a odmocninu výpočtem, z tabulek a pomocí kalkulatoru.		Samostatná práce, skupinová práce, soutěž, sebekontrola
Pythagorova věta a její užití	Pythagorova věta Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Užití Pythagorovy věty		Žák zná Pythagorovu větu a její algebraický a geometrický význam. Užívá Pythagorovu větu v praxi, řeší pomocí ní úlohy z praxe.	F	Výklad, demonstrační pokus, práce s náčrtkem, samostatná práce, analýza a syntéza

Mocniny s přirozenými mocniteli a operace s nimi	Mocniny s přirozenými mocniteli Určování třetích mocnin pomocí tabulek Mocnina nuly, kladného a záporného čísla Sčítání a odčítání mocnin Násobení a dělení mocnin Mocnina součinu, zlomku a mocniny Rozvinutý zápis čísla	OSV – 1	Žák určuje mocniny s přirozeným mocnitelem. Provádí základní početní operace s mocninami. Zapisuje dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti. <i>Žák je pozorný a soustředěný při práci s mocninami.</i>	F	Výklad, práce s tabulkami, samostatná práce, práce s pracovním sešitem
Kružnice a kruh	Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Thaletova věta Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice Obvod a obsah kruhu	OSV – 1	Žák sestrojí tečnu kružnice z bodu na kružnici i vně kružnice. Užívá Thaletovu větu v praxi. Zná vzájemné polohy přímky a kružnice a dvou kružnic. Počítá obsah a obvod kruhu a délku kružnice. <i>Žák si dokáže zapamatovat vzorce, řeší problémové úlohy z praxe.</i>	F	Výklad, samostatná práce
Válec	Základní pojmy Povrch a objem válce	OSV – 1	Žák sestrojí síť válce. Počítá objem a povrch válce a to i ve slovních úlohách z praxe. <i>Dokáže si zapamatovat vzorce.</i>	F, Vv	Výklad, práce s modely, samostatná práce
Výrazy a jejich užití	Proměnná a výraz; Výraz s proměnnou; Jednočlen a mnohočlen; Sčítání a odčítání jednočlenů; Přičítání a odčítání mnohočlenů; Násobení jednočlenů; Násobení mnohočlenů jednočlenem; Násobení mnohočlenů mnohočlenem; Druhá mocnina dvojčlenů; Rozdíl druhých mocnin; Dělení jednočlenem; Úpravy mnohočlenů na součiny	OSV – 1	Žák určuje hodnotu daného číselného výrazu. V jednoduchých případech umí zapsat slovní text pomocí výrazů s proměnnými. Sčítá a odčítá celistvé výrazy. Násobí a dělí výraz jednočlenem. Dokáže násobit mnohočleny. Upravuje výraz vytýkáním před závorku. Používá vzorce ke zjednodušení výrazů. <i>Žák si cvičí dovednosti pro učení a studium, pozornost a schopnost soustředění.</i>	F	Výklad, samostatná práce, práce s pracovním sešitem

Konstrukční úlohy v rovině	Základní konstrukční úlohy Množiny bodů daných vlastností Konstrukční úlohy řešené pomocí MBDV Konstrukce troj- a čtyřúhelníků Další konstrukční úlohy		Žák používá základní pravidla přesného rýsování. Sestrojí osu úsečky a úhlu, rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti, soustředné kružnice, tečnu kružnice. Sestrojí trojúhelníky podle vět sss, sus a usu. Sestrojí troj- a čtyřúhelníky zadané různými prvky v jednodušších případech.		Výklad, samostatná práce, analýza a syntéza
Lineární rovnice	Rovnost a její vlastnosti Lineární rovnice s jednou neznámou Slovní úlohy	OSV – 1	Žák řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav. Užívá řešení lineárních rovnic v praxi především ve slovních úlohách. Využívá vlastní originality řešení, schopnosti vidět věci jinak.	F	Výklad, samostatná práce, sebekontrola, práce s pracovním sešitem
	Výpočet neznámé ze vzorce		Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení všech číselných hodnot daných veličin. <i>Provádí zkoušku správnosti svého řešení, získává návyk sebekontroly.</i>		

## 9. ročník

Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení
Shrnutí a opakování učiva 8. ročníku	Racionální čísla Lineární rovnice Výrazy Obrazce Konstrukční úlohy		Žák si zdokonalí práci s proměnnou. Zautomatizuje si ekvivalentní úpravy rovnic. Zdokonalí si schopnosti výpočtů obvodů a obsahů. Upevní si analyticko-syntetické myšlení při řešení konstrukčních úloh.		Samostatná práce, skupinová práce, soutěž, sebekontrola a sebehodnocení
Lomené výrazy Rovnice	Lomený výraz Společný násobek a dělitel výrazů Rozšiřování a krácení lomených výrazů Početní výkony s lomenými výrazy Složené lomené výrazy Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli	OSV – 1	Žák určuje podmínky, za kterých má lomený výraz smysl. Krátí a rozšiřuje lomené výrazy. Umí sčítat, odčítat, násobit a dělit lomené výrazy. Zjednoduší složený lomený výraz. Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli a slovní úlohy řešené těmito rovnicemi. <i>Žák je pozorný a soustředěný. Získává dovednosti pro učení a studium.</i>		Výklad, samostatná práce, práce s pracovním sešitem
Podobnost	Podobnost geometrických útvarů v rovině Podobnost trojúhelníků Dělení úseček v daném poměru		Žák dokáže určit podobné útvary v rovině. Používá poměr podobnosti při práci s plány a mapami. Sestrojí rovinný obraz podobný danému.	Z, Vv	Výklad, samostatná práce, skupinová práce
Funkce	Pojem funkce Graf funkce Lineární funkce Nepřímá úměrnost Kvadratická funkce		Žák rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Určuje definiční obor funkce a množinu hodnot funkce. Sestrojí grafy jednoduchých funkcí. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe.	F	Výklad, samostatná práce, sebekontrola, analýza a syntéza, práce s pracovním sešitem

Goniometrické funkce	Goniometrické funkce Užití goniometrických funkcí při výpočtech délek stran a ostrých úhlů v pravouhlém trojúhelníku Další užití goniometrických funkcí	OSV – I	Určuje hodnoty goniometrických funkcí z tabulek nebo na kalkulátoru. Užívá goniometrické funkce při řešení pravouhlého trojúhelníku a při řešení úloh z praxe. <i>Rozvíjí základní rysy kreativity – pružnost nápadů, originalitu nápadů.</i>	F	Výklad, samostatná práce, práce s tabulkami a kalkulačkou, práce s náčrtkem
Soustavy lineárních rovnic	Lineární rovnice se dvěma neznámými Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic se dvěma neznámými Grafické řešení soustav dvou rovnic se dvěma neznámými	OSV – I	Žák umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací a sčítací metodou. Provádí zkoušku svého řešení, získává návyk sebekontroly. Řeší slovní úlohy pomocí soustav dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. <i>Využívá vlastní originality řešení, schopnosti vidět věci jinak.</i>	F	Výklad, samostatná práce, sebekontrola, analýza a syntéza, práce s pracovním sešitem
Jehlan, kužel, koule	Objem a povrch jehlanu Povrch a objem rotačního kužele Objem a povrch koule	OSV – I	Žák sestrojí síť jehlanu. Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule. Užije goniometrické funkce při výpočtu povrchu a objemu jehlanu a kužele. <i>Dokáže si zapamatovat vzorce.</i>	F, Vv	Výklad, práce s modely, samostatná práce, práce s tabulkami, kalkulačkou a náčrtkem
Základy statistiky	Základní pojmy Aritmetický průměr Další statistické pojmy Diagramy		Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledky. Čte tabulky a grafy, interpretuje je v praxi.	F	Výklad, statistické šetření, práce s tabulkou a grafem
Finanční matematika Závěrečné opakování	Jednoduché úrokování Složené úrokování		<b>Žák vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře.</b> Určí hledanou jistinu. Provádí jednoduché a složené úrokování. Vypočítá úrok z úroku.	Rv	Výklad, samostatná práce

## 2.2.3. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

### 2.2.3.1. INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

#### Charakteristika vzdělávacího předmětu informatika

Výuka počítačů a práce s informacemi je pojata jako samostatný předmět **informatika**, i když není úkolem základní školy vychovat ze všech dětí počítačové odborníky. Jedním z cílů využívání počítačů na škole je naučit se je používat jako nástroj při další výuce. Z tohoto důvodu je nutné, aby všichni žáci prvního stupně dokázali zvládnout základy počítačů a aby je práce na počítači nezdržovala od hlavních cílů. Na druhém stupni se žáci zaměřují na zautomatizování práce na počítači, na rozšiřování získaných znalostí. Žáci se učí aktivně využívat informačních technologií. Informační technologie jsou žákům přístupny i mimo přímou výuku počítačů a jsou využívány v co největším rozsahu jako nástroj výuky.

#### Obsahové vymezení předmětu

Obsah předmětu informatika je zcela podřízen cíli dosažení informační gramotnosti, tj. komplexu znalostí a dovedností spojujících v jeden celek počítačovou a funkční gramotnost.

**1. stupeň** Na 1. stupni žák získá dovednosti a znalosti nezbytné k ovládnutí systému výpočetní techniky a k poznání a pojmenování jejích základních hardwarových a softwarových komponent. Umí pracovat s myší, zná dobře jednotlivé klávesy, ovládá práci s okny a základní práci s programy. Sám pracuje s výukovými programy a samostatně si prohlíží www stránky. V páté třídě rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost a určité formáty souboru. Vlastní soukromou emailovou schránku. Vytváří bitmapové obrázky a edituje text.

**2. stupeň** Obsah výuky informatiky na 2. stupni vzbudí u žáka schopnost orientovat se ve světě informací, a to jak digitálních, tak tištěných, zpracovaných na textových i grafických editorech, uložených v celosvětové síti. Přínos obsahu informatiky na 2. stupni spočívá v tom, že naučí žáka získané informace smysluplně interpretovat, aplikovat je v reálných situacích za přispění dostupných hardwarových a softwarových prostředků. Aby si žák uvědomil všechny problémy, které vnáší do života komunikace s celosvětovou sítí, musí dokázat nejen určité vědomosti spojené s manipulací s hardwarovými a softwarovými prostředky celosvětové informační struktury, ale musí si být vědom zejména jejich možností jako prostředku poznání a mezilidské komunikace. S tím jsou také spojeny požadavky na jeho odpovědný postoj k mediálnímu obsahu. Ve srovnání s 1. stupněm je proto položen větší důraz na hodnocení informací z hlediska jejich věrohodnosti a pravdivosti. Žák je veden k tomu, aby dříve než informace získané z internetu či jiných médií použije, ověřoval jejich věrohodnost tím, že je konfrontuje se svými vědomostmi, dále využívá k posouzení věrohodnosti alternativních informačních zdrojů a rozlišuje informační zdroje s přihlédnutím k ohodnocení zdroje, významu autora... Žák dále zdokonaluje dovednosti s textovými, tabulkovými a grafickými editory (vektorovými i bitmapovými). Snaží se přitom respektovat estetická, typografická, stylistická a jiná pravidla. Také si vytváří vlastní www stránky a je schopen pracovat s programy na tvorbu prezentací.

#### Časové a organizační vymezení předmětu

**Informatika** je v 4., 5. a 6. ročníku vyučována pod názvem: **Práce na počítači**, s časovou dotací 1 hodina týdně. V 7. až 9. ročníku je informatika vyučována s časovou dotací 1 hodina týdně. Výuka probíhá v učebně informatiky, kde každý pracuje na počítači v ideálním případě po jednom.

## Výchovné a vzdělávací strategie

### 1. Kompetence k učení

- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- využívání výpočetní techniky ke zvýšení efektivity své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- práce s sebehodnocením žáku
- podněcování tvořivosti žáku, realizace jejich vlastních nápadů
- vedení žáků k účasti na různých soutěžích

### 2. Kompetence k řešení problému

- porovnávání informací a poznatku z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesu a tím k podněcování nových cest poznávání
- vedení výuky tak, aby žáci hledali různá řešení problému svoje řešení si dokázali obhájit

### 3. Kompetence komunikativní

- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- podporování přátelských vztahů ve třídách – žáci si spontánně vytváří vlastní stránky na [www.spoluzaci.cz](http://www.spoluzaci.cz), či založí vlastní profil na [www.facebook.com](http://www.facebook.com) případně [www.twitter.com](http://www.twitter.com)

### 4. Kompetence sociální a personální

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledku své práce
- používání skupinové práce žáku, vzájemné pomoci při učení

### 5. Kompetence občanské

- vyhledávání aktuálních informací o naší společnosti
- vedení k pracovitosti a zodpovědnosti

### 6. Kompetence pracovní



- úlohy na vyhledávání informací o středních školách
- zadávání problémových úloh k cvičení vytrvalosti a systematičnosti
- dodržování pravidel termínu – výchova k odpovědnosti
- schopnost samostatné práce s počítačem

## Hodnocení předmětu Práce s počítačem

Na první stupni (ve čtvrtém a pátém ročníku) a na druhém stupni (v šestém ročníku), je předmět hodnocen v pěti stupňových kategoriích:

1. stupeň: žák zvládá zadanou problematiku, jeví zájem o předmět; je schopen uživatelsky ovládat základní funkce počítače;
2. stupeň: žák jeví zájem o předmět, zvládá zadanou problematiku s drobnou pomocí učitele; ovládá základní funkce počítače s drobnou nápovědou;
3. stupeň: žák jeví menší zájem o předmět, neochotně spolupracuje, zadanou problematiku zvládá s větší pomocí učitele; potřebuje větší nápovědu;
4. stupeň: žák nejeví zájem o předmět, k předmětu nemá dobrý vztah; práce je pomalá, potřebuje výraznou pomoc vyučujícího; nejeví náznaky snahy o zlepšení a dosažení lepších výkonů;
5. stupeň: žák nejeví žádný zájem o předmět, v hodinách nepracuje, nesnaží se zlepšit a zdokonalit své znalosti; bez pomoci vyučujícího není schopen splnit zadaný úkol; nechápe souvislosti a v učivu se neorientuje;

## Hodnocení předmětu Informatika

Informatika se vyučuje na druhém stupni (v sedmém, osmém a devátém ročníku)

### Kritéria pro hodnocení:

- a) zájem o předmět
- b) aktivní přístup k zadaným úkolům
- c) flexibilita
- d) efektivita řešení zadaných úkolů
- e) inovace
- f) praktické zkoušení práce na počítači
- g) vypracování zadaných úkolů

### Hodnocení:

1. stupeň: žák jeví zájem o předmět, aktivně přistupuje k zadaným úkolům, které řeší efektivně, bez pomoci vyučujícího;
2. stupeň: žák jeví zájem o předmět, aktivně přistupuje k zadaným úkolům, které řeší efektivně, s malou pomocí vyučujícího;
3. stupeň: žák jeví menší zájem o předmět, s řešením zadaných úkolů má mírné potíže; řešení zadaných úkolů vyžaduje delší časový úsek; k řešení zadaných úkolů potřebuje větší pomoc ze strany vyučujícího;
4. stupeň: žák nejeví zájem o předmět, k předmětu nemá dobrý vztah; práce je pomalá, potřebuje výraznou pomoc vyučujícího; nejeví náznaky snahy o zlepšení a dosažení lepších výkonů;
5. stupeň: žák nejeví žádný zájem o předmět, v hodinách nepracuje, nesnaží se zlepšit a zdokonalit své znalosti; bez pomoci vyučujícího není schopen splnit zadaný úkol; nechápe souvislosti a v učivu se neorientuje;

## 4. ročník – Práce s počítačem

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Základní seznámení s počítačem	Bezpečnost práce s počítačem Základní části počítače Zapnutí a vypnutí počítače a monitoru Přihlášení do školní sítě		Nezapojuje přístroj do zástrčky. Nezasahuje dovnitř ani se nedotýká zadní strany skříně počítače a jeho periférií. Pozná tyto části počítače: monitor, skřín počítače, klávesnice, myš, reproduktory, sluchátka, tiskárna. Sám správně zapne a vypne počítač, ví že monitor nevypínáme. Umí se přihlásit do školní sítě.	všechny předměty prvního stupně	frontální výklad
říjen	Kurzor	Ovládání počítače myší		Používá kliknutí a dvojklik. Rozlišuje pravé a levé tlačítko, umí používat kolečko.		vytváření dovedností při
listopad	Okno	Orientace na ploše počítače Práce s oknem		Najde tlačítka: start, hodiny a hledanou ikonu na ploše. Otvírá okno dvojklikem. Zavírá okno křížkem.		vytváří manuální dovednosti
prosinec až březen	Program	Práce s ikonou Práce s programy		Samostatně zapne program pomocí ikony na ploše. Podle návodu učitele spustí a vypne program. Pracuje sám s výukovými programy určenými pro 3. ročník.		vedení žáků k větší samostatnosti u PC
duben až červen	Internet	Práce s Internetem		Za pomoci učitele si prohlíží www stránky		

## 5. ročník – Práce s počítačem

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Počítač	Základní části počítače Počítačová síť		Ví, k čemu slouží a jak jsou kabelově propojeny tyto části počítače: monitor, skříň, klávesnice, myš, reproduktory, sluchátka, tiskárna. Sám se správně přihlásí do počítačové sítě, umí si poradit i s menšími problémy.	všechny předměty prvního stupně	frontální výklad
říjen	Kurzor	Ovládání počítače myší		Perfektně ovládá kliknutí a dvojklik. Zná význam tlačítek myši.		vytváření dovedností při
listopad	Klávesnice	Ovládání počítače klávesnicí		Používá důležité klávesy: ester, esc, šipky, písmena, číslice, mezerník, shift, delete, backspace, ....		
prosinec	Okno	Práce s oknem		Přesouvá, zmenšuje a zvětšuje okno		
leden až únor	Program	Práce s programy		Pracuje sám s výukovými programy určenými pro 4. ročník		samo- statné řešení zadá- ného úkolu
březen až květen	Internet	Vyhledávání informací		Samostatně si prohlíží www stránky. Zapíše adresu www stránky do správného pole. Používá ikonu zpět, vpřed, přejít, zastavit, domů. Navštěvuje pouze stránky vhodné pro svou věkovou kategorii.		vedení žáků k větší sa- mostatnosti u PC
červen	Soubor	Práce se složkami a soubory		Ví, že složku může dál otvírat a mohou v ní být soubory.		

## 6. ročník – Práce s počítačem

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Hardware a software	HW – popis částí PC, druhy PC, historie PC Přehled SW Základní pojmy operačního systému (OS)		Orientuje se v druzích PC. Popíše základní periferie počítače. Uvede základní příklady typů programů. Bezpečně užívá základní ovládání používaného OS.		frontální výklad
říjen	Klávesnice	Klávesnice		Výborně zná použití jednotlivých kláves. Rozlišuje numerickou a alfanumerickou část klávesnice. Umí používat klávesové zkratky.		
listopad	Soubor	Základní pojmy informatiky (adresář, podadresář, soubor, typy souborů) Práce se složkami a soubory.		Rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost a odpovídající formáty souborů. Podle návodu učitele dokáže - prohlédnout soubor, složku v průzkumníku, vytvoří novou složku, soubor. Umí přejmenovat složku, soubor. Vyhodit soubor, složku do koše.		rozvíjení myšlenkových operací
prosinec . únor	Aplikace	Uživatelské programy – malování, poznámkový blok, kalkulačka, ... Nadstavba OS – TotalCommander Schránka		Vytvoří jednoduchý obrázek a text pomocí programů v nabídce Příslušenství OS. Umí používat schránku počítače - clipboard Umí pracovat s adresáři a soubory v programu TotalCommander		Samostatné řešení zadaného úkolu
březen	Internet	Využití služeb Internetu - procházení stránek, prohlížeče, elektronická pošta, chat, SMS, ochrana osobních dat		Využívá služby základních portálů Používá e-mail. Chrání si svá osobní data při práci s internetem a zvažuje, kde je zveřejnit.		

duben – květen	Word	Práce s textovým editorem	Umí nastavit formát písma a odstavce. Napíše krátký test. Zná zásady při psaní textu. Dokáže editovat text.		
červen	PC a zdraví	Práce s PC a naše zdraví – vliv práce na tělesné zdraví (oči, bolesti hlavy, zvýšená únava, záda, krční páteř, ruce, kompenzační cvičení)	Dokáže uvést negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit. Řídí se správnými zásadami při práci na PC. Zná a používá základní kompenzační cvičení.	Výchova ke zdraví Tv Př	

## 7. ročník - Informatika

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Hardware	HW – znát funkce jednotlivých částí PC – operační paměť, procesor, HDD, vnitřních a dalších komponent Psaní všemi deseti		Popíše základní součásti PC a jejich vztahy a vlastnosti. Vysvětlí funkci dalších periférií. Ví, jak mají být rozloženy prsty při psaní všemi deseti na klávesnici.	F	frontální výklad
říjen	Software	Operační systémy – vlastnosti programů určených ovládání počítače		Využívá podobnosti ovládání programů pro OS (Word, Internet Explorer, Průzkumník, ...)		samo- statné řešení zadáního úkolů
listopad – leden	Grafický SW	Počítačová grafika – druhy obrázků a grafických programů (získávání obrázků, rastrové a vektorové obrázky)		Rozlišuje grafiku bitmapovou a vektorovou, jejich vznik, vlastnosti a možnosti zpracování. Vytvoří bitmapový a vektorový obrázek. Umí používat základní bitmapové a vektorové editory.	Vv	skupinové hodnocení grafických prací
únor	Síť	Počítačové sítě – Internet a jeho fungování, možnosti připojení		Vysvětlí princip počítačové sítě a fungování Internetu. Zhodnotí různé možnosti připojení k Internetu.		
březne – květen	Word	pokročilejší funkce – popis prostředí, práce se souborem, formát písma a odstavce, schránka, objekty, ...		Zpracovává informace získané z různých zdrojů v textovém editoru. Vytváří různé dokumenty. Umí editovat text. Zařazuje vhodně do textu další objekty. Uplatňuje základní estetická a typografická pravidla	Čj	vypracování referátu
červen	PC a zdraví	Práce s PC a naše zdraví - psychologická a sociální rizika práce s PC (omezené schopnosti komunikace, rizikové skupiny, násilí, pornografie, ..)		Chápe rizika závislosti na PC. Zhodnotí klady a zápory počítačových her. Je informován o negativních vlivech Internetu.		

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Hardware a software Klávesnice	HW – základní parametry PC Operační systémy – stručná historie Psaní všemi deseti		Orientuje se v základních parametrech PC – dokáže posoudit vhodné nabídky z běžně dostupných inzerátů, orientuje se v cenách Porovná základní vlastnosti OS. Zvládá psaní textu základní řady klávesnice všemi deseti prsty (T: do konce ledna)	M	frontální výklad; vypracovává zadané úkoly v psaní na počítači;
říjen	Soubory a adresáře	Průzkumník TotalCommander Příkazový řádek OS		Provádí pokročilejší operace v Průzkumníku a TCmd. Používá hvězdičkovou konvenci. Provádí základní operace v Příkazovém řádku.		rozvíjení myšlenkových operací
listopad – prosinec	Grafický software	Počítačová grafika – vektorové obrázky (obrys, výplň, velikost, rotace, uspořádání, zarovnání objektů, efekty, ...) Úpravy fotografií – tvorba dokumentů		Vytvoří a upraví vektorové objekty v grafickém editoru. Zpracuje dokument v grafickém editoru. Získá bitmapový obrázek skenováním, fotografováním. Zkombinuje v dokumentu bitmapové a vektorové objekty.	Vv	skupinové hodnocení grafických prací
leden – únor	Internet	Počítačové sítě – služby Internetu (e-mail, WWW, FTP, chat, ...) HTML – úvod		Vyhledá potřebné informace s užitím WWW vyhledávačů. Využívá další způsoby el. komunikace. Odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách Vytvoří první jednoduchou www stránku v HTML kódu. Vysvětlí význam Jára Cimrmana k rozvoji internetu – tzv.: „Informační šapitó“		samostatné řešení zadaného úkolu
březen – květen	Prezentace	Vytváření a publikování prezentací – základy práce se snímky, vlastnosti prezentací, vkládání objektů (text, grafika, ...), zásady pro zpracování počítačové prezentace		Prezentuje svou osobu, třídu v programu pro tvorbu prezentací	Ov	projektová a skupinová práce



červen	Ochrana dat	Ochrana dat Zálohování Antivirové programy		Dbá na pořádek a logickou strukturu ve svých složkách. Využívá e-mailovou schránku. Ví, že je nutno pravidelně chránit počítač před počítačovými viry.		
--------	-------------	--------------------------------------------------	--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

## 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Hardware a software	HW – orientace v současném technickém vybavení PC, skenery a digitální fotografie, digitální a analogová zařízení SW – přehled programů (označení, verze, aktualizace, lokalizace, legalitě) - freeware, shareware, ... Psaní všemi deseti		Seznámí se s dalšími zařízeními a jejich využitím v ICT – fotoaparát, CD-RW, DVD, projektor, interaktivní tabule Dokáže vybrat vhodný program pro řešení úkolu. Rozlišuje druhy verzí programů. Snaží se psát všemi deseti prsty a dodržovat správný prstoklad.	F	frontální výklad; účastní se soutěže v psaní na klávesnici – školní, okresní kolo
říjen – leden	Tabulkový procesor	Tabulkový editor - tabulka, buňka, relativní a absolutní odkaz, adresování buněk, formát buňky, grafy, funkce Databáze – práce s databází (struktura databáze a tabulky, druhy polí a jejich obsah, práce se záznamy tabulky, ...), význam a nasazení databází MS Excel – podrobně MS Access – orientačně		Vytvoří a upraví tabulky s využitím vzorců v tabulkové editoru. Statistické tabulky doplní o grafickou prezentaci dat. Založí a upravuje jednoduchou databázi (např. v programu MS Excel, MS Access, ...)	M	rozvíjení myšlenkových operací

únor – červen	Shrnutí	Shrnutí a rozšíření získaných informací během 3.-9. ročníků	<p>Žák perfektně ovládá počítač, základní programové vybavení, dokáže řešit zadané problémy. Umí vytvořit dokument, grafický objekt, tabulku, databázi. Umí vyhledat zadané informace na Internetu, umí vytvořit prezentaci, umí pracovat s elektronickou poštou.</p> <p>Je si vědom předností a nevýhod práce s počítačem.</p> <p>Ví jak správně pečovat o své zdraví při práci na počítači.</p> <p>Je schopen vytvořit jednoduchou www stránku.</p> <p>Orientuje se v počítačových sítích, používá legální SW.</p> <p>Dokáže ohodnotit nabídku HW – orientuje se v aktuálních cenách.</p> <p>Umí používat internetových služeb – internetové obchody, bankovníctví. Dokáže psát všemi deseti prsty, ovládá správný prstoklad.</p> <p>Zná historii výpočetní techniky, dokáže pracovat s informací.</p> <p>Vyzvedne přínos Járy Cimrmana v oblasti ICT.</p>	všechny předměty druhého stupně	
---------------	---------	-------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------	--

## 2.2.4. ČLOVĚK A SPOLEČNOST

### 2.2.4.1. DĚJEPIS

#### Charakteristika vyučovacího předmětu

##### Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět dějepis se vyučuje jako samostatný předmět v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně .

##### Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

##### Vyučovací předmět dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

- **zeměpis** – orientace v prostoru, územní rozsah států,...
- **matematika, fyzika, přírodopis, chemie** – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky,...
- **výtvarná výchova** – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci,...
- **hudební výchova** – vývoj hudebních projevů, významní skladatelé,...
- **jazyky** – významní spisovatelé a jejich tvorba,...
- **občanská výchova** – člověk a společnost, stát a státní zřízení, lidská a občanská práva, volební systém,...
- **tělesná výchova** – odkaz řecké kultury, olympijské hry,...

##### Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV** – komunikace, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita,...(1.-3.TO)
- **VDO** – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...(1.-4.TO)

- **EV** – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...(2.-4.TO)
- **MuV** – sblížování a prolínání kult. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur,.mezinárodní solidarita,...(1.-5.TO)
- **VMEGS** – integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír. poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce,...(1.-3.TO)
- **MeV** – národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...(1.-4.TO)

## **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

### **Kompetence k učení**

#### **Učitel**

- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede k zamyšlení nad historickým vývojem

#### **Žák**

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí,
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

### **Kompetence k řešení problémů**

#### **Učitel**

- zařazuje rozmanité aktivity (diskuse, výklad, kreslení, řešení problémů, ICT,AV technika, )
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

#### **Žák**

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit

## **Kompetence komunikativní**

### **Učitel**

- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazuje do výuky diskuzi
- vede žáky k věcnému argumentování
- vede žáky k práci s různými typy textů
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

### **Žák**

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů,...
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní
- a účinnou komunikaci s okolním světem

## **Kompetence sociální a personální**

### **Učitel**

- vytváří příznivé klima třídy
- dodává žákům sebedůvěru
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

### **Žák**

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

## **Kompetence občanské**

### **Učitel**

- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

## **Žák**

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

## **Kompetence pracovní**

### **Učitel**

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

### **Žák**

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

## Hodnocení v dějepisu

Zásadou je, aby konečné hodnocení žáka vycházelo z celé škály žákovy činnosti a nebylo jednostranné. Tyto činnosti můžeme rozdělit do několika oblastí:

- 1) **Ústní zkoušení** – toto pracovní označení neznamená jen odříkávání textu tzv. „před tabulí“, ale patří sem zásadnější ústní projevy, kdy žák vypráví, popisuje, vysvětluje, oznamuje své řešení problému, argumentuje apod.
- 2) **Písemné zkoušení**
  - a) větší, souhrnné testy za určité období
  - b) menší úkoly prověřující faktografii i souvislosti, vztahy apod. písemnou formou
- 3) **Samostatná práce** – přímo v hodině nebo jako domácí úkol, většinou práce s textem, získávání a třídění informací, samostatné poznámky, pátrání apod.
- 4) **Referáty** (aktuality) – hodnotí se podle těchto kritérií:
  - a) výběr informací, referát má obohatit (ale nepřehltit málo zajímavými detaily jako např. množstvím časových údajů), ne opakovat už známé z výuky
  - b) přiměřený rozsah – ne sáhodlouhé, i za 2 minuty se dá sdělit mnoho
  - c) uvést zdroje informací
  - d) kvalita přednesu – co nejvíce vlastními slovy, zaujmout
  - e) příprava krátkého, výstižného zápisu pro žáky
  - f) kvalita písemného zpracování, písemné může být rozsáhlejší než výběr ústně sděleného
- 5) **Aktivita** – při vyučování (reakce, souvislosti, nápady apod.) i čerpané mimo školu a ve škole prezentované (informace z médií, fotografie, výstřižky do sešitu), účast v soutěžích.
- 6) **Spolupráce** – ochota a schopnost pracovat v týmu, spolehlivost zadaných úkolů, samostatnost.

Tyto oblasti tvoří souhrnný celek, který je hodnocen a na konci pololetí klasifikován příslušnou známkou na vysvědčení. Rozmanitost podkladů umožňuje respektovat individuální rozdíly a dává žákům příležitost kompenzovat oblasti, které jsou i z objektivních důvodů jejich slabinou.

## 6. ročník

Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Pravěk	Úvod do učiva Význam zkoumání dějin Získávání informací o dějinách Historické prameny	VDO(2.TO úcta k zákonu)	osvojí si práci s časovou přímkou osvojí si základní periodizaci dějin dokáže pracovat s pojmy prostor, čas uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány	OV M Čj	rozhovor, diskuse, encyklop., internet, literatura, soutěže, skup.práce, test
Starší doba kamenná	způsob života jednotlivých vývojových typů člověka	OSV (2.TO), EV, VMEGS(3.To)	rozpozná vývojová stadia člověka seznámí se se způsoby obživy a soužití lidí	Z – světové strany, světadíly VV – pravěké malby, pojmy	rozhovor, literatura, soutěže, skup.práce, test, dialog
Mladší doba kamenná	způsob života a obživy počátky řemesel	OSV – kreativita (1.TO)	pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství pochopí podmínky vzniku řemesel	Z – zemědělské oblasti	rozhovor, encyklop., literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, ta-jenky
Doba kovů	rozvoj řemesel a obchodu zánik rodové společnosti		pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu	Z – orientace v mapě	rozhovor, literatura, soutěže, skup.práce, test, dialog
Naše země v období pravěku	Shrnutí		uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa		rozhovor, encyklop., literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol



Starověk	<p>Oblasti starověkého východu</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- charakteristické rysy oblasti</li> <li>- vývoj společnosti</li> <li>- náboženské představy</li> <li>- počátek písma a kultury</li> <li>- přínos starověkých civilizací</li> </ul> <p>Shrnutí</p>	EV; OSV(2.TO); VMEGS(3.TO)	<p>pochopí souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států</p> <p>seznámí se s podstatou společenského uspořádání</p> <p>seznámí se s projevy náboženských představ</p>	Z M OV VV Čj	rozhovor, diskuse, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, práce s textem, dom.úkol
Řecko	<p>kořeny řecké civilizace</p> <p>archaické a klasické období</p> <p>Makedonie</p> <p>helénismus</p>	VDO – demokracie, despotie, tyránie(4.TO); MuV – sblížení a prolínání kult. vlivů v období helénismu (1.TO); OSV(2.TO)	<p>pochopí podstatu antické demokracie</p> <p>chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury</p> <p>uvědomuje si vlastní a občanskou identitu a nutnost respektovat identitu druhých</p> <p>uvědomí si prolínání kulturních vlivů</p>	VV – řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) - eposy, řecké báje a pověsti	rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky, četba bájí a pověstí, práce s mapou, textem, skup.práce
Řím	<p>království</p> <p>republika</p> <p>císařství</p> <p>počátky křesťanství</p> <p>římská kultura</p> <p>rozpad římské říše</p> <p>naše země v době římské</p> <p>Shrnutí</p> <p>Opakování učiva 6. ročníku</p>	VDO – občanská práva(2.TO); VMEGS – integrace Evropy, vliv Říma na rané střed. státy(3.TO)	<p>učí se chápat formy státní moci</p> <p>uvědomí si význam křesťanství pro vznik raně feudálních států</p> <p>získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin</p> <p>popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše</p> <p>dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky</p> <p>uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy</p>	VV – římské umění (stavitelství, sochařství, malířství) ČJ (lit.) - římské báje ČJ (sloh) – mluvní cvičení, řečnictví M Z	rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky, práce s mapou, textem, skup.práce, projektové vyučování – možno zařadit v průběhu roku

# 7. ročník

Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Raný středověk	<p>nový etnický obraz Evropy byzantská, arabská a franská říše první státní útvary na našem území český stát v době knížecí formování prvních státních celků v Evropě boj mezi mocí světskou a církevní křížové výpravy románská kultura a životní styl raného středověku</p> <p>Shrnutí</p>	<p>VMEGS – formování evropských států, klíč. události – vznik Svaté říše římské, křížové výpravy(3.TO); MuV – náš etnický původ(3.TO); EV – historické památky(3.TO)</p>	<p>osvojí si periodizaci středověku seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států učí se chápat úlohu křesťanství a víry uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního</p>	<p>Z VV – byzantské, arabské umění, románský sloh (archit., soch., malířství) ČJ – první písemné památky, české pověsti, kroniky OV - národ, vlast, čeští církevní patroni</p>	<p>rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, ta-jenky</p>
Vrcholný středověk	<p>rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam český stát za vlády posledních Přemyslovců nástup Lucemburků a vláda Karla IV. gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku konflikt mezi Anglií a Francií kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách</p> <p>Shrnutí</p>	<p>VDO – Magna charta 1215 – vznik parlamentu (2.TO); MuV – předsudky, stereotypy kat. církve, husitství(2,4,5. TO); EV – historické památky(3.TO); VMEGS (2.TO)</p>	<p>učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance</p>	<p>ČJ – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání VV – gotické umění (stav., soch., malířství) HV – gotická hudba, husitské písně OV - náš region (historie)</p>	<p>rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, ta-jenky</p>

Pozdní středověk	<p>doba poděbradská doba jagellonská</p> <p>Shrnutí</p>	VMEGS – mírové poselství Jiřího z Poděbrad(3.TO) + OSV (3.TO)	uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	VV – pozdní gotika (stav., soch., mal.)	rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky
Raný novověk Počátky novověku	<p>humanismus objevné plavby a jejich společenské důsledky náboženská reformace počátky absolutních monarchií český stát v předbělohorských poměrech třicetiletá válka občanská válka v Anglii</p> <p>Shrnutí</p>	MuV – poznávání jiných kultur(1.TO); VMEGS – reformace, klíč. události – 1492 – objevení Ameriky (3.TO); MuV – předsudky, stereotypy kat. církve (5.TO); OSV(2.TO): VDO(2,4TO)	<p>osvojí si periodizaci novověku seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus učí se chápat postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie</p>	VV, HV – renesance (stavit., soch., malířství, hudba) ČJ (lit.), OV – humanismus OV – typy států, složky státní moci	rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky
	<p>baroko a životní styl upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce</p> <p>Shrnutí,opakování 7.roč.</p>	VDO – rekatolizace, náb. nesnášenlivost(2.TO)	učí se rozpoznávat projevy barokní kultury seznámí se se situací českých zemích a vybraných evropských zemí po třicetileté válce	VV HV – baroko (stav., soch., mal., hudba); ČJ (lit.) – baroko	Projektové vyučování – možno zařadit v průběhu roku

## 8. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
<p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.</p>	<p>rozvoj vzdělanosti v době osvícenství české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických</p> <p>Shrnutí</p>	<p>VDO – USA, Fr. – revoluce (Listina práv a svobod, ústava)(2.,4.TO); VMEGS – revoluce USA, Fr., VB, 1848(3.TO); EV – historické památky (3.TO)</p>	<p>chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu ujasní si pojem osvícenský absolutismus</p> <p>uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie</p> <p>chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu</p>	<p>ČJ (lit.) – osvícenství, klasicismus; ČJ (lit.) – poč. národní obrození</p>	<p>rozhovor, encyklop.literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky, práce s textem a mapou, doplňovačky, referát</p>
<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</p>	<p>Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny napoleonské války a jejich důsledky průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury národní a osvobozenecská hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj utváření novodobého českého národa rok 1848 v Evropě a v Čechách postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé procesy sjednocování v Německu a v Itálii občanská válka v USA</p>	<p>VDO – občanská společnost(1.,2.TO); EV – prům. revoluce – dopad na živ. prostředí a přírodní zdroje, tech. vynálezy (3.TO); MeV – NO – obroda čes. jaz, knihy, noviny. (3.4. TO); OSV (2.TO) – komunikace – obhajování myšlenek; MuV – rasismus – otrokářství v USA (3.TO)</p>	<p>uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na živ. prostředí uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků chápe historický rozměr pojmu rasismus</p>	<p>VV, HV – klasicismus, romantismus (stav., soch., mal., hudba) ČJ (lit.) – národní obrození, romantismus ČJ (lit.), VV, HV – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.</p>	<p>rozhovor, encyklop.literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, tajenky, práce s textem a mapou, doplňovačky, referát</p>

## 9. ročník

Tematická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Moderní doba Situace v letech 1914 – 1918	první světová válka situace v Rusku, ruské revoluce  shrnutí a opakování 8. ročníku	VDO – vznik totalitního zřízení (4.TO); OSV-TGM,Mnichov(3.TO)	učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek		Projektové vyučování – možno zařadit v průběhu roku
Moderní doba	vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech počátky fašistického hnutí SSSR v meziválečném období světová hospodářská krize a její důsledky první projevy fašistické agrese, vznik, válečných ohnisek kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava	OSV-TGM,Mnichov(3.TO); MeV – propaganda(1,2,4.TO); VDO – volební systém, formy vlády, ČSR – Čechi,Němci,xŽidé(2,3,4,.TO); VMEGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN(2,3,.TO); MuV – rasismus 20.st., lid. solidarita během válek(1-5.TO); EV – prům. revoluce a živ. prostředí, tech. vý-nálezy(3.TO),důsledky válek na ŽP(2,4.TO)	učí se chápat okolnosti vzniku samostatné ČSR, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky  uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu seznájí se s vnitřní a zahraniční politikou ČSR v období druhé republiky, protektorátu	OV – problémy lidské neshášenlivosti - životní názor (náboženství) ČJ (lit.) – literatura 1. pol. 20. stol. VV, HV – umění 1. pol. 20. stol.	Rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, sam.práce, dom.úkol, ta-jenky, práce s textem a mapou, doplňovačky, referát

	<p>druhá světová válka domácí a zahraniční odboj mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa poválečné Československo v letech 1945 – 1948 únorový převrat 1948</p> <p><b>Shrnutí</b></p>	<p>OSV(3.TO)+VDO (2.TO)–ho- locaust ; VMEGS – OSN(3.TO); VDO – totalit. re- žim(4.TO); MeV – propa- ganda(1.2.4. TO)</p>	<p>učí se účte k odkazu účastníků odboje učí se chápat poválečný vývoj ČSR, který vyústil v únorové události 1948 chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím</p>		<p>Rozhovor, encyklop. lite- ratura, soutěže, skup.práce, test, referát, sam.práce, dom.úkol, ta- jenky, práce s textem a mapou, doplňovačky</p>
<p>Dějiny od polo- viny 20. století do současnosti</p>	<p>postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR, projevy sovětizace ČSR ve všech oblastech společen- ského života i v každodenním ži- votě lidí studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků rozpad koloniálního systému, mi- moevropský svět vnitřní situace v zemích východ- ního bloku (krizové projevy)</p>	<p>VDO – ČSR a komunismus, formy vlády, Listina práv a svobod a Charta 77(2.3.4.TO); VMEGS – Východ x Zá- pad, NATO, Varšavská smlouva(1.2.3.TO); EV – zásahy do při- rod. poměrů (SSSR) (3.TO); OSV (1.2.3.TO) – Vx Z</p>	<p>seznámí se s postavením ČSR v mezinárodních sou- vislostech učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti učí se chápat vznik a problémy existence bipolárního světa uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968)</p>	<p>OV – meziná- rodní organi- zace, meziná- rodní vztahy</p>	<p>Rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, referát, sam.práce, dom.úkol, tajenky, práce s textem a mapou, doplňo- vačky</p>
	<p>charakteristika západních zemí (na vybraných příkladech) krize sovětského impéria a „pe- restrojka“ obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ rozpad Československa, vznik ČR Česká republika na přelomu tisíci- letí technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, glo- balizace Problémy současnosti Shrnutí</p> <p>Opakování 9. roč.</p>	<p>VDO – formy vlády(4.TO); VMEGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu – vstup do EU(3.TO); MeV – sdělovací prostředky a politika (1.2.3.4.TO)</p>	<p>učí se chápat postupný rozpad východního bloku roz- kladem komunistických systémů seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik ČR ustavení demokrat. režimu hrozba terorismu vliv médií na každodenní život a politické dění ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) prokáže základní orientaci v problémech současného světa</p>	<p>ČJ (lit.)– lite- ratura 2. pol. 20. stol. VV, HV – umění 2. pol. 20. stol.</p>	<p>rozhovor, encyklop. literatura, soutěže, skup.práce, test, referát, sam.práce, dom.úkol, tajenky, práce, s textem a mapou, doplňo- vačky, projektové vyučování – možno zařadit v průběhu roku</p>

### **Charakteristika vyučovacího předmětu**

#### **Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím**

##### **Vzdělávací oblast předmětu**

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

##### **Časová dotace**

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

##### **Průřezová témata**

- OSV (1.-3. TO)
- VDO (1.-4. TO)
- VMEGS ( 1.-3. TO)
- MuV (1.-5. TO)
- EV (1.-4. TO)
- MeV ( 1.-4. TO)

##### **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

## **Formy a metody realizace**

- vyučovací hodina - skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky - interwiev

## **Kompetence**

### **Kompetence k učení**

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

### **Kompetence k řešení problémů**

- žáci tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- žáci umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

- kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

### **Kompetence komunikativní**

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- žáci umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky



### **Kompetence sociální a personální**

- žáci umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- žáci upevňují dobré mezilidské vztahy
- žáci umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

### **Kompetence občanské**

- žáci znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- žáci respektují názory ostatních
- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

### **Kompetence pracovní**

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup:

- dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

## Hodnocení občanské výchovy

Výchova k občanství je zaměřena především na vytváření postojů, formování vlastních názorů a uplatňování získaných vědomostí v občanském životě. Proto hlavní kritéria hodnocení spočívají v těchto oblastech:

1. Schopnosti samostatné i týmové práce
  - samostatné zpracování úkolů v hodině i doma
2. Dovednosti při vyhledávání a zpracování údajů, fakt, informací
  - výběr a zpracování aktuálních zpráv (zdůvodnění výběru, vyvolání diskuse)
  - vyhledávání údajů, shromažďování informací a forma zpracování, referáty
3. Dovednost vyjádřit přiměřeně svůj názor na věc či danou problematiku
  - zapojení do diskuse, aktivita v hodinách
  - úroveň diskuse, umění argumentace
  - schopnost vyslechnout názor druhých
4. Faktologické znalosti učiva a jejich použití při řešení situačních úkolů

## 6. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezi-předm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	Naše škola Naše obec (region)	Život v naší škole, školní řád, režim školy Vklad vzdělání pro život Naše obec, správní orgány obce	VDO (1.,2.,3. TO), EV (4. TO)	Žák vysvětlí, proč je třeba své chování ve škole podřizovat školnímu řádu objasní, jaký význam má základní vzdělání pro jeho vlastní vývoj a budoucí život posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci		rozhovor, dialog, referát, samostatná práce
	Člověk ve společnosti	Člověk a společnost, společenské role Mezilidská komunikace, asertivita Pravidla a normy chování Pravidla slušného chování	OSV (1.,2.,3. TO) MuV (1.-5. TO)	vysvětlí, k čemu člověk potřebuje druhé lidi uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty řeší nenásilným způsobem, objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám zná základní pravidla slušného chování popíše základní způsoby dorozumívání mezi lidmi		rozhovor, dialog, referát, samostatná práce, dramatizace, skupinová práce, hry
	Kulturní dědictví	Kultura a umění Kulturní instituce Masová kultura	OSV (1.-3. TO), MeV (1.,2.,4. TO), EV (3. TO)	vysvětlí jednotlivé významy pojmu kultura objasní význam kultury a umění pro život člověka uvede příklady činnosti důležitých kulturních institucí v místě bydliště i regionu zhodnotí nabídku kulturních institucí, kriticky přistupuje k mediálním informacím zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování objasní možná nebezpečí působení masové kultury uvede příklady nejvýznamnějších kulturních tradic	Čj Hv Vv	Rozhovor, referát, samostatná práce, skupinová práce, dramatizace

Naše vlast	Vlast a vlastenectví Mateřský jazyk Národ, národnost, národnostní menšiny Státní symboly, státní svátky  Shrnutí, opakování	VDO (2. TO), MuV (1.-5. TO), VMEGS (1. TO)	vyjádří, co nás navzájem spojuje v národ a co rozumíme pod pojmy vlast a vlastenectví rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu popíše nejdůležitější národní zvyky a obyčeje v průběhu roku	Čj Hv Vv	Samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování možno zařadit v průběhu roku
------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------	--------------------------------------------------------------------------------------------

## 7. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Majetek, vlastnictví a hospodaření	Peníze a majetek v životě lidí Zdroje získávání majetku, druhy majetku Hospodaření s majetkem a penězi Rozpočet Životní úroveň	VDO (2. TO), EV (1.-4. TO)	objasní, jaké místo mají peníze a majetek mezi dalšími životními hodnotami rozlišuje a poznává různé formy vlastnictví objasní potřebu dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví dodržuje zásady hospodárnosti popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi vysvětlí rozdíl mezi majetkem soukromým a veřejným objasní význam rozpočtu pro dobré hospodaření	M D	Test, rozhovor, samostatná práce
Člověk a morálka	Člověk a morálka, svědomí Kořeny morálky Morálka a právo	OSV (1.-3. TO), VDO (2. TO), MuV (1.-5. TO), MeV (1.,2. TO)	na příkladech vysvětlí rozdíl mezi morálním a nemorálním jednáním objasní úlohu svědomí vyjmenuje hlavní kořeny morálky vysvětlí rozdíl mezi morální a právní normou zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti	D Z	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce
Člověk a lidská práva	Rovnost a nerovnost lidí Základní lidská práva Specifická lidská práva Ochrana lidských práv	OSV (1.,2.,3. TO), VDO (2.,4. TO), MeV (1.,2. TO)	objasní potřebu tolerance ve společnosti respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva druhých lidí posoudí význam ochrany lidských práv a svobod uvede nejdůležitější dokumenty upravující lidská práva uvede příklady možných způsobů, jak se domáhat svých lidských práv	D	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce

<p>Člověk a dospívání</p>	<p>Základní etapy lidského života  Proměny člověka v období dospívání, rozvoj schopností, sociální vývoj, utváření charakteru  Využívání volného času  Žebříček hodnot  Smysl života  Životospráva v období dospívání  Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV /1.-3. TO), EV (4. TO)</p>	<p>stručně charakterizuje hlavní etapy životního cyklu člověka z hlediska významných vývojových a sociálních událostí (nástup do školy, zaměstnání, založení rodiny)  uvede, k jakým tělesným, duševním a sociálním změnám dochází v období dospívání  sestaví hodnotový žebříček  rozliší vhodné a nevhodné způsoby trávení volného času  objasní, jaký význam má rozumná životospráva a vyvážený režim dne pro dospívajícího člověka</p>	<p>PŘ  Výchova ke zdraví  CH</p>	<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, projektové vyučování možno zařadit v průběhu roku</p>
---------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

## 8. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Člověk jako jedinec	Pojem osobnosti Struktura osobnosti (temperament, charakter, schopnosti) Vnitřní svět člověka	OSV (1.-3. TO)	objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů objasní význam vůle rozpoznává projevy záporných charakter. vlastností u sebe i druhých lidí popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet přednosti a pěstovat zdravou sebedůvěru	PŘ PČ Vých. ke zdraví	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, dramtizace, domácí úkol
Člověk a citový život	Složitosti dospívání, citové vztahy, hledání sebe sama Vrstevnické skupiny	OSV (1.-3. TO)	charakterizuje kladné a pro zdravý vývoj osobnosti dospívajícího důležité citové vlastnosti rozpozná rozdíl mezi citovou odolností a bezcitností uvede, v jakých citových vztazích se může člověk v průběhu svého života ocitát (dítě, sourozenec, spolužák ...)	Výchova ke zdraví, PŘ	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol
Člověk a právo	Právo, pojem a vývoj práva Právní a morální normy Právní vztahy Právní řád Trestní právo	VDO (2. TO)	rozliší právní a morální normu dodrží právní ustanovení, která se na něho vztahují, uvědomuje si rizika jejich porušování		Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol

<p>Člověk a občanský život</p>	<p>Občanské právo – člověk jako občan Občanské právo a občanský zákoník Vlastnické právo Občanskoprávní smlouvy Pojištění Zdravotní a sociální péče</p>	<p>VDO (2. TO)</p>	<p>uvede, jaká má občan základní práva a povinnosti uvede, ve kterých právních dokumentech může občan vyhledat důležité informace o občanskoprávních vztazích provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství vysvětlí a zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojištění a sociálního zabezpečení</p>		<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol</p>
<p>Člověk a rodinný život</p>	<p>Rodinné právo – rodina, manželství, vztahy mezi rodiči a dětmi Rozvod manželství Náhradní výchova dětí Sociálně-právní ochrana dětí</p>	<p>OSV (1.-3. TO)</p>	<p>vysvětlí, za jakých podmínek může člověk uzavřít manželství uvede, jaká základní práva a povinnosti rodiče mají zhodnotí, jaký význam má pro děti vyrůstající mimo vlastní rodinu náhradní rodičovská péče</p>		<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol</p>
<p>Člověk a pracovní život</p>	<p>Příprava na pracovní uplatnění Péče státu o zaměstnanost Zákoník práce a pracovní poměr Pracovní proces, odměňování práce, péče o zaměstnance  Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV (1.-3. TO), MeV (1.-2. TO)</p>	<p>uvede, které významné okolnosti ovlivňují rozhodování mladého člověka o volbě další vzdělávací dráhy vyjádří a zdůvodní své představy o vlastní profesní dráze vysvětlí, co všechno by měl vědět člověk, který se chce ucházet o zaměstnání uvede základní práva a povinnosti zaměstnance a kde může hledat důležité informace o pracovněprávních vztazích</p>	<p>PČ INF</p>	<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol, projektové vyučování možno zařadit v průběhu roku, návštěva úřadů</p>



## 9. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Stát a právo	Stát, jeho vznik, znaky, symboly, druhy států Demokracie a její principy Dělbá moci ve státě Politika, polit. strany	VDO (2.,3.,4. TO)	Žák rozlišuje nejčastější typy a formy států rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu objasní výhody demokratického způsobu řízení státu vyloží smysl voleb v demokrat. státech uvede příklady, jak, mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů uvede rozdíly mezi státem demokratickým a totalitním uvede příklady důležitých politických stran ČR	D Z	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová, práce, domácí úkol
Stát a hospodářství	Principy tržního hospodářství Podstata fungování trhu Nejčastější formy podnikání Hospodářská politika státu Státní rozpočet	OSV (2. TO)	požívá pojmy nabídka a poptávka vysvětlí, jak funguje trh zboží a trh práce vyloží podstatu fungování trhu rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje vysvětlí, jaký význam mají daně z hlediska financování společensky důležitých nevýrobních oblastí národního hospodářství	M	Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová, práce, domácí úkol

Mezinárodní vztahy, globální svět	<p>Ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy</p> <p>Evropská integrace EU a ČR</p> <p>Globalizace</p> <p>Významné globální problémy a způsoby jejich řešení</p>	<p>VMEGS (1.,2.,3. TO), OSV (2.,3. TO), MeV (1.,2. TO), EV( 1.-4. TO)</p>	<p>objasní výhody ekonomické, politické a bezpečnostní spolupráce mezi státy</p> <p>uvede některé významné mezinár. organizace a společenství, k nimž má ČR vztah</p> <p>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů</p> <p>popíše funkce a objasní význam OSN a NATO</p> <p>uvede příklady některých projevů globalizace</p> <p>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj názor, popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</p> <p>uvede a popíše způsoby, jak se může jedinec, rodina podílet na ochraně přírodního a kulturního prostředí svého bydliště</p> <p>rozezná projevy národnost., náboženské nesnášenlivosti</p> <p>na základě informací hromad. sdělovacích prostředků uvede příklady mezinár. terorismu a vyjádří vlastní názor</p>	<p>Z D</p>	<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol</p>
Životní perspektivy	<p>Rozměry lidského života</p> <p>Životní cesta a cíle</p> <p>Význam informací při rozhodování</p> <p>Sebepoznání jako předpoklad úspěchu</p> <p>Hledání smyslu života</p> <p>Shrnutí, opakování</p>	<p>OSV (1.-3. TO), MuV (1.-5. TO), MeV (1.,2. TO), EV(3.,4. TO)</p>	<p>objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p> <p>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování cílů</p> <p>objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek</p> <p>rozpozná projevy záporných charakter. vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</p> <p>popíše, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru</p> <p>vyjádří svoji představu o vlastní budoucnosti</p> <p>uvede příklady základních faktorů, které ovlivňují vytváření představ o vlastním životě</p>	<p>PČ ČJ</p>	<p>Test, rozhovor, samostatná práce, doplňovačka, skupinová práce, domácí úkol, projektové vyučování možno zařadit v průběhu roku</p>

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím

#### Vzdělávací oblast předmětu

- cílem etické výchovy na základní škole je informovat žáka o etických zásadách, pomoci mu utvářet si svůj vlastní názor, aby být také schopen akceptovat názor druhých. Má žáka naučit osvojit si jeho věku přiměřené postoje a chování, jisté sociální zručnosti a dovednosti. Etická výchova má směřovat k prosociálnosti a jedním z nejméně náročných způsobů prosociálního chování a jednání je spolupráce, pomoc, snaha vykonat něco pro ostatní a neočekávat za to nějakou protihodnotu.
- etická výchova ve škole má podporovat vzájemné poznávání žáků, má pomoci vychovat z nich slušné, aktivní, asertivně jednající a kreativní mladé lidi, kteří umějí i naslouchat druhým a vžívat se do jejich problémů i radostí;
- měla by to být také jedna z cest k odbourání šikany a násilí;
- hlavní důraz by měl být kladen na praktické činnosti a aktivity, jako jsou hry, scénky, práce ve skupinách, ankety apod., výuka by měla být méně formální než v jiných předmětech, a proto i hodnocení a klasifikace tohoto předmětu by se měla odlišovat tím, že vystačí třemi klasifikačními stupni;

#### Časová dotace

- 7. – 8. ročník, 1 vyučovací hodina týdně

#### Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

##### **Kompetence k učení**

- žák si osvojuje různé sociální dovednosti, získává nové informace a snaží se jich využít v praktickém životě
- učí se pracovat s textem, filmem apod.
- osvojuje si metody, které mu mohou pomoci v dalším učení

##### **Kompetence k řešení problémů**

- žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni
- umí rozpoznat problém
- promýšlí různé způsoby řešení
- umí k tomu využít vlastní úsudek a zkušenosti

- přemýšlí o příčinách problému
- vyhledává vhodné informace

### **Kompetence komunikativní**

- uvědomuje si nutnost komunikace, její různé formy
- umí najít vhodné verbální či neverbální prostředky
- učí se komunikovat s různými lidmi a v různých situacích
- učí se dávat prostor ke komunikaci i ostatním
- snaží se odstraňovat překážky v komunikaci

### **Kompetence sociální a personální**

- učí se úctě k člověku i k sobě samému
- osvojuje si postoje, hodnoty, mravní chování
- uvědomuje si práva a povinnosti vyplývající z životních rolí
- chápe nutnost spolupráce
- učí se pomáhat slabším
- přemýšlí v souvislostech

### **Kompetence občanské**

- učí se toleranci, úctě k druhému člověku, jeho názorům a postojům
- orientuje se ve vztazích mezi lidmi
- učí se dodržovat i spoluvytvářet pravidla skupiny
- vnímá důležitost rodiny jako společenské instituce a význam rodinných vztahů na vývoj člověka
- učí se odpovědnosti

### **Kompetence pracovní**

- umí spolupracovat a pomáhat
- nenechá se odradit nezdarem a hledá nové postupy
- rozvíjí svou kreativitu
- učí se asertivnímu způsobu jednání
- dělí se o své zkušenosti
- poznává nutnost dovést řešení až do konce
- hledá poučení i v neúspěchu

## Hodnocení etické výchovy

- výborný: žák se aktivně zapojuje do většiny aktivit při hodinách, spolupracuje při nich s ostatními, je slušný, ochotný, umí zformulovat své myšlenky, ale dokáže i naslouchat ostatním a akceptovat jejich názor;
- chvalitebný: žák se zapojuje do aktivit v hodinách, své myšlenky formuluje, ochota nasloucha a spolupracovat je však slabší a kolísavá, občas neakceptuje názor druhých;
- dobrý: žák se zapojuje do aktivit minimálně nebo s rušivým výsledkem, neovládá se, je neochotný, neakceptuje názor druhých;
- dostatečný: žák spolupracuje v hodinách minimálně, nesnaží se uplatňovat základy etického chování;
- nedostatečný: žák není vůbec ochoten spolupracovat, není schopen v praxi uplatnit základy etického chování;

# 7. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Komunikace	Cíle etické výchovy Verbální a neverbální komunikace Seznamovací aktivity Pozdrav Prosba a poděkování Omluva Pravda a lež Rozhovor Nálady a naslouchání	OSV – 1,2,3; VDO – 1, 2; MeV – 1,2,5,7;	Skupinová práce Hry Scénky Rozhovor Hodnotová tabulka Anketa	Ov	
Důstojnost člověka a sebeúcta	Hodnota člověka Lidská práva Sebehodnocení Sebeovládání Láska a přátelství	OSV-1,2,3; VDO-1; MuV-2,5;	Strom přátelství Anketa: Jaký jsem? Strom sebeúcty Beseda Rozhovor, Hry	Ov	
Pozitivní hodnocení druhých	Pochvala Vyhledávání pozitivních vlastností a postojů	OSV-1,2; VDO-1; MuV-1,2;	Hry Recept dobrého kamaráda Beseda Diskuse Příklady z četby nebo filmu	Ov Čj	
Vyjádření a komunikace citů	City a postoje Smutek a reakce na něj Radost a její sdílení	OSV-1,3; VDO-1,2;	Scénky Předvádění a napodobování Pozorování Vnímání a přenos citů beze slov Dopis Míček sympatia a jiné hry		
Tvořivost a iniciativa	Rozvoj představivosti Verbální tvořivost Dramatizace Výtvarná tvořivost	OSV-1,2,3; MeV-6; EV-4	Pozorování Jazykové hry a slohová tvořivost Výroba dáreků Scénky	Čj Vv Pč	

## 8. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Empatie	Četba a analýza příběhu Umíme se navzájem pochopit ve třídě? Projev účasti Čtení citů Vztahy v rodině, mezi sourozenci.	OSV-1,2,3; VDO-1;MuV-2;MeV-1;VMEGS-1;	Hra Anketa Pantomima Scénky	Čj Ov	
Asertivita Uvolnění agresivity	Odmítnutí Umět se zeptat „proč“? Moje názory a práva Asertivní práva Fair play	OSV-1,2,3; VDO-1; VMEGS-1,3;MeV-1,2;	Scénka Diskuse Využití poznatků a zážitků z četby nebo filmu, popř. z novinových článků – např. fair play ve sportu	Čj	
Reálné a zobrazené vzory	Oblíbený literární a filmový hrdina Vliv televize a dalších médií Reálné vzory dětí	OSV-1,2,3;VDO-1;MuV-2,5;MeV-1,2,4,5;	Kresba oblíbeného knižního či filmového hrdiny Anketa Rozhovor Využití výchovného vlivu rodiny Zpracování zážitků z četby Video Slohová práce	Čj Vv	
Spolupráce Pomoc	Pomoc v rodině Pomoc a spolupráce ve škole i ve volném čase Vztah ke starým a nemocným lidem, k mladším dětem, k postiženým	VDO-1; OSV-1,2,3; Mev-1,2,5,7; EV-4; MuV-2;	Beseda o tom, komu a jak pomáháme; Snaha o zlepšení okolí školy, výzdoba třídy Spolupráce s první třídou nebo MŠ Dárčky pro mladší kamarády	Vv Pč	

<p>Darování Dělení se s dru- hými</p>	<p>Vhodné a nevhodné dárky Dávat a brát Přátelství Prosociální chování ve třídě, v ro- dině</p>	<p>MuV-1,2,5; MeV-5; OSV- 1,2,3;</p>	<p>Hra na pastýře Hra na duhu Rozhovor Beseda Dárek pro maminku ke Dni matek</p>	<p>Vv Ov</p>	
-----------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------	--



## 2.2.5. ČLOVĚK A PŘÍRODA

### 2.2.5.1. FYZIKA

#### Charakteristika vzdělávacího předmětu fyzika

V předmětu fyzika si žáci osvojují, především na základe pozorování, měření a experimentování nejdůležitější fyzikální pojmy, veličiny a zákonitosti potřebné k porozumění fyzikálním jevům a procesům vyskytujícím se v přírodě a v běžném životě i v technické praxi. Přispívá k rozvoji rozumových schopností žáků, učí žáky přesnému vyjadřování, rozvíjí jejich specifické zájmy a uvádí je do možností a perspektiv moderních technologií.

#### Obsahové vymezení předmětu

V **6. ročníku** se navazuje na poznatky z 1. stupně, opakuje, prohlubuje a upevňuje se učivo o tělesech a látkách, magnetizmu a elektrických obvodech. Nově se žáci seznamují s elektrickou vodivostí a základními fyzikálními veličinami i jejich měřením. V **7. ročníku** se znalosti žáků rozšiřují o pohyby a vzájemné silové působení těles. Dále poznávají mechanické vlastnosti kapalin a plynů a základy optiky. V **8. ročníku** se setkávají s dalšími fyzikálními veličinami: práce, výkon, energie a rozšíří i své vědomosti o elektrickém proudu, tepelných a zvukových jevech. V **9. ročníku** je učivo rozvrženo do tematických celků: elektromagnetické jevy, atomy a záření, jaderná energie, vesmír a kam směřuje fyzika?

#### Časové a organizační vymezení předmětu

Fyzika je vyučována v 6. ročníku s dvouhodinovou týdenní dotací a v 7.-9. ročníku po jedné hodině týdně

#### Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

##### Kompetence k učení

- práce s textem (učebnicemi, pracovními listy, odbornou a populárně vědeckou literaturou, časopisy)
- projektové vyučování
- skupinová práce
- vypracovávání referátu, laboratorní práce
- práce s počítačem, Internet

### **Kompetence k řešení problému**

- pozorování, rozhovor, řízená diskuze
- demonstrační a frontální pokusy
- problémové vyučování
- metoda analýzy a syntézy
- skupinová práce

### **Kompetence komunikativní**

- diskuze
- řešení výukových problému
- aplikace znalostí
- prezentace výsledku vlastní práce
- pojmenovávání jevu, problému
- hodnocení a sebehodnocení
- používání terminologie

### **Kompetence sociální a personální**

- skupinová práce (dělba rolí při práci)
- laboratorní práce
- výukové programy na videu

### **Kompetence občanské**

- výchova k zodpovědnosti za životní prostředí (sběr papíru, třídění odpadu, úklid okolí školy)
- výchova k uvědomování si negativních dopadu některých objevu
- nácvik první pomoci
- nácvik k chování v krizových situacích

### **Kompetence pracovní**

- samostatnost při práci
- spolupráce ve skupině
- příprava a prezentace pokusu
- výchova k zodpovědnosti
- seznámení a dodržování bezpečnosti práce

## Hodnocení prospěchu a výsledků žáků:

- a) ústní zkoušení
- b) orientační zkoušení
- c) testy ke zjištění úrovně znalostí kapitol
- d) opakovací prověrky
- e) úroveň laboratorních prací
- f) plnění domácích úkolů

Každý žák získá alespoň čtyři známky za pololetí.

### Klasifikace podle těchto zásad:

- ucelenost a trvalost získaných vědomostí a dovedností
- schopnost použít vědomostí v praxi
- schopnosti žáka a jeho úsilí k dosažení lepších výsledků, zájem o předmět
- kvalita myšlení, logika, samostatnost
- správnost a výstižnost ústního projevu

**STUPEŇ 1:** ovládá učivo přesně v logické souvislosti, nedopouští se chyb při teoretických i praktických úkolech

**STUPEŇ 2:** ovládá učivo, fakta a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně; v ústním nebo písemném projevu se vyskytují menší nepřesnosti; pracuje samostatně;

**STUPEŇ 3:** pracuje s menšími výkyvy, výsledky jsou dobré, menší samostatnost, dobře pracuje s malou dopomocí učitele, dopouští se občas chyb;

**STUPEŇ 4:** pracuje bez zájmu, získané vědomosti nedokáže samostatně využít – jedině s pomocí učitele; dopouští se závažných chyb, je nepřesný ve formulaci a v ústním projevu;

**STUPEŇ 5:** neprojevuje zájem o práci, neplní úkoly a domácí příprava je nedostatečná, neprojevuje snahu o zlepšení; nesplní úkoly ani s pomocí učitele; nechápe souvislosti, v učivu se neorientuje;

## 6. ročník

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Těleso a látka	Co nás obklopuje? Vlastnosti látek Skupenství látek	OSV – rozvoj schopností poznávání	Získává představu o tělesu Osvojí si poznatek, že těleso je složeno z látky. Experimentálně dokáže určit, že různé látky mají různé vlastnosti. Dokáže o každé látce říci, zda je pevná, kapalná či plynná. Vytváří si názor na složení hmoty.	Př	práce se soupravami, demonstrační a frontální pokusy
říjen	Magnetická síla Elektrická síla Gravitační síla	Vlastnosti magnetu Póly magnetu Pokusy s elektrickou silou Elektrické pole Gravitační síla ve vesmíru a na Zemi	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí	Seznámí se s vlastnostmi magnetu, magnetického pole a magnetického pole Země. Poznává vlastnosti elektrické síly, elektroskop. Seznámí se s bezpečným chováním při bouřce a bezpečným zacházením s elektrickými přístroji. Pochopí gravitaci ve vesmíru.	Z, Př, D	Frontální a skupinové pokusy
listopad	Fyzikální veličina Délka Hmotnost těles	Pojem a charakterizující znaky Rozměr těles Jednotky délky Měření délky Přesnost a chyby měření Pojem Jednotky Měření hmotnosti	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí	Umí rozeznat, co je a není veličina. Zná tři základní charakterizující znaky (značka, jednotka, měřidlo). Naučí se odhadovat rozměry i vzdálenosti a přepočítávat údaje v různých jednotkách. Poznává základní měřidla, jejich přesnost a zásady jejich používání. Pochopí, že každé měření má omezenou přesnost. Umí vypočítat aritmetický průměr. Poznává veličinu popisující množství látky v tělese. Naučí se odhadovat hmotnosti těles a převádět údaje v různých jednotkách. Seznámí se s několika druhy vah. Naučí se určovat hmotnost různých těles. Snaží se o sebeovládání při cvičení dovedností.	M, Z, Př, Tv	referáty, internet, skupinová práce s různými druhy měřidel, LP – určení hmotnosti tělesa
prosinec	Objem těles	Pojem Jednotky Měření objemu		Seznámí se s jednotkami objemu a naučí se objemy v těchto jednotkách přepočítávat. Naučí se používat odměrné nádoby a válce jak k měření objemu kapalin, tak i pevných a plyných těles.	M, Př, D	skupinová práce – měření objemu těles

leden – leden	Hustota Čas	Pojem Jednotky Výpočet hustoty Seznámení se s měřením a jednotkami času	OSV – kreativita	Naváže na znalosti, které získal v prouce. Poznává dvě jednotky hustoty. Řeší jednoduché příklady z praxe. Umí dotáhnout nápady do reality. Poznává druhy hodin a jednotky času.	M, D	
březen	Roztažnost těles Teplota	Objemová a délková roztažnost Pojem Jednotky Měření teploty	EV – vztah člověka k přírodě	Dovede jmenovat příklady z praxe, ve kterých se projevuje roztažnost. Osvojí si poznatek, že teplota souvisí s pohybem atomů. Pochopí konstrukci Celsiovy stupnice. Pochopí konstrukci základních teploměrů (kapalinových a bimetalových). Naučí se měřit teplotu. Uvědomuje si, že oteplování Země je důsledek spalování fosilních paliv.	Z, Př, M	referáty, video, internet
duben	Elektrické vlastnosti látek	Elektrování třením Dva druhy elektrického náboje Model atomu Elektroskop Elektrické vodiče a nevodiče Elektrické pole		Na pokusech poznává, že elektrické síly mohou být přitažlivé i odpuzivé. Vytvoří si představu o dvojakosti elektrického náboje. Poznává strukturu atomu a pochopí podstatu elektrování. Naučí se s přístrojem pracovat. Poznává jednu z nejdůležitějších vlastností látky – elektrickou vodivost. Poznává, že elektrické pole se projevuje silovým působením na všechna tělesa.	Ch, D	videoelektrostatika, frontální a demonstrační pokusy
květen – červen	Elektrický obvod	Elektrický proud a elektrické napětí Elektrické spotřebiče Elektrický obvod a jeho schéma Bezpečnost při práci s elektřinou	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Naučí se používat pojmy elektrický proud a napětí. Naučí se na příkladech ze života ukázat, jaké jsou účinky elektrického proudu. Pochopí, jaké podmínky musí být splněny, aby obvodem procházel elektrický proud. Bude umět používat základní schématické značky. Seznámí se s hlavními zásadami bezpečného zacházení s elektrickými spotřebiči. Umí poskytnout první pomoc při úrazu elektřinou, zná	Př, Hv	video – el. proud v pevných látkách, práce se soupravami MFT, nácvik první pomoci

## 7. ročník

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září – říjen	Pohyb tělesa	Klid a pohyb tělesa Pojmy: dráha, čas, rychlost Jednotky Druhy pohybu Výpočet pohybu Průměrná rychlost	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Rozpozná, zda je těleso v klidu nebo v pohybu vůči jiným tělesům. Rozšíří si poznatky o čase. Získá praxi v převádění jednotek času. Seznámí se s funkcí stopek Pozná běžné jednotky rychlosti a naučí se je převádět. Dokáže určit, zda je pohyb rovnoměrný či nerovnoměrný. Pochopí vzájemný vztah mezi dráhou, rychlostí a časem.. Umí sestavit graf závislosti dráhy na čase a odečítat z něho potřebné hodnoty. Osvojí si řešení problémů..	Z, Ov, Tv, M	video – mechanika pevných těles1, referáty, internet, technické časopisy
listopad	Síla Skládání sil	Pojem Jednotky Grafické znázornění Gravitační síla Skládání sil (rovnováha) Těžiště tělesa	OSV – sebezpoznání a sebepečení	Ujasní si, že síla může působit při dotyku i na dálku. Určí druhy sil. Získá představu o velikosti jednotky síly. Umí změřit sílu siloměrem. Pozná účinky síly. Pochopí, proč se síla graficky znázorňuje. S porozuměním používá vztah mezi gravitační silou a hmotností. Určí graficky i výpočtem výslednici dvou sil působících na těleso. Určí experimentálně těžiště tělesa. Osvojí si cvičením dovednosti(sebezpoznávání).	Tv, Z, M Prč	video – mechanika pevných těles2, skupinová práce se soupravami, výroba fyzikálních hraček
prosinec	Posuvné účinky síly Pohybové zákony	I. Newton Zákony setrvačnosti Zákony akce a reakce		Pomocí Newtonových zákonů umí objasnit či předpovědět změny pohybů těles.	D, Prč	referáty práce s encyklopediemi, výroba fyzikálních hraček
leden	Otáčivé účinky síly	Páky Moment síly Rovnovážná poloha Kladky – pevná, volná, kladkostroj	OSV – kreativita	Umí objasnit funkci páky a kladky v různých technických zařízeních. Řeší praktické úlohy. Umí dotáhnout nápady do reality.	D	problémové vyučování

<b>únor</b>	Deformační účinky síly Hustota	Tlak Pascal Tlaková síla Síla třecí Jednotky hustoty		Umí vyjádřit tlak ve zvolené jednotce. Používá s porozuměním vztah pro tlak a tlakovou sílu při řešení problémů a úloh. Řeší praktické úlohy na tření. Zopakuje si jednotky hustoty	M	video – mechanika kapalin 1, skupinová práce, frontální pokusy
<b>březen</b>	Mechanické vlastnosti kapalin	Hydrostatický tlak Tlaková síla v kapalině Pascalův zákon Hydraulická zařízení Vztlaková síla Archimédův zákon Plování těles	EV – ekosystémy (vodní zdroje)	Umí objasnit vznik hydrostatického tlaku a předpovědět jeho vliv na těleso. Používá vztah pro hydrostatický tlak a Pascalův zákon. Řeší praktické úlohy na hydrostatiku. Umí předpovědět, zda se těleso bude v tekutině potápět, vznášet nebo plovat. Zná lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím.	M	video – mechanika kapalin 1, referáty, video – mechanika kapalin
<b>duben</b>	Mechanické vlastnosti plynů	Atmosférický tlak Torricelliho pokus, tlakoměr Tlak plynu v uzavřené nádobě (přetlak, podtlak, normální tlak)	EV – základní podmínky života (ovzduší)	Pokusem prokáže atmosférický tlak. Měří tlak. Řeší praktické úlohy na tlak plynu. Zná problémy ovzduší jako výsledek chybných zásahů člověka a poznává možnosti k nápravě.	Z	video – mechanika plynů 1, 2, referáty
<b>květen - červen</b>	Světelné jevy	Zdroje světla Šíření světla, světelný paprsek Stín Měsíce a Slunce Rychlost světla Odrážení světla Rovinné a kulové zrcadlo Lom světla Spojka a rozptylka Optický hranol Optické spektrum	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí objasnit vznik stínu a vznik zatmění Slunce a Měsíce. Ví, že rychlost světla je konečná a největší ve vakuu. Řeší příklady z praxe. Řeší praktické úlohy se zrcadly. Určí pokusně ohnisko. Umí objasnit krátkozrakost a dalekozrakost oka a způsob jejich odstraňování brýlemi. Dokáže pokusem barevný rozklad světla. Cvičí si smyslové vnímání.	Z, D, PŘ, Vv	referáty, skupinová práce se soupravami LP – optická mohutnost spojky





	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Co jsme se naučili v 7. roč.	Zákl. pojmy-veličiny jednotky Vzorce Užití v praxi				
říjen	Energie	Mechan. práce Joule Výkon – Watt Účinnost Formy energie – informativně Pojmy - energie pohybová, polohová		Chápe pojmy nových jednotek –joule a watty, jejich převody. Řeší prak. úlohy na práci a na výkon. Chápe procesy přeměny energie a využívá poznatky o Ek a Ep.	Ch	prakt. cvičení, využitím $P=F \cdot v$ si mohou žáci ověřit svůj výkon
říjen-listopad	Energie tepelná	Vnitřní energie tělesa a její změny –zahřívání těles Teplota Tepelná výměna -proudění -záření Zdroje tepla-obnovitelné	EV – základní podmínky života, energie (zdroje, spotřeba, úspora) OSV – rozvoj schopnosti poznávání	Chápe a umí vysvětlit energet. změny při pohybu částic tělesa. Chápe pojem „c“. Umí se orientovat ve fyz. tabulkách. Řeší prakt. úl. výpočtu tepla. Zná zdroje tep. energie a chápe, který je úspornější. Má představu o spotřebě energie v domácnosti a ve škole. Chápe svou zodpovědnostu potřebu podílet senaúsporách energie.	M, Z	frontální pokusy, skupinová práce
prosinec	Přeměny skupenství	Skupenství I. Tání, tuhnutí Teplota tání, teplota varu, var, skupenské teplo varu Vypařování, kaplnění Sublimace, desublimace	EV – základní podmínky života ovzduší	Umí vysvětlit všechny změny skupenství. Umí hledat příslušné údaje v tab. a použít je při výpočtech. Řeší prakt. úlohy na změny skupenství látek. Uvědomuje si význam čistého ovzduší pro život na Zemi.	Ch, Př	video Termika II., rozšiřující učivo „výhřevnost“, funkce výparníků u ledniček a „mrazáků“

leden	Elektrostatika	Elektrické náboje Elektrování těles a) třením, dotykem těles b) elektrostatická indukce el. pole Polarizování izolantu		Umí vysvětlit elektrování těles na základě pohybu elektronů. Umí pokusem zjistit el. náboj v tělese.	D	video-Elektrostatika, skupinová práce
únor	Jednoduchý elektrický obvod	Pravidla sestavování el. obvodu Pojmy: spotřebič, spínač, zdroj el. napětí Elektrotechn. značky Zdroje napětí Stejněsměrný proud		Umí sestavit el. obvod. Umí zakreslit. Zná značky el. prvků. Zná zdroje napětí.	D	práce se soupravami, práce s usměrňovači, zmechanizovat zásady sestavování el. obvodů
únor-bře-	Intenzita elektrického proudu	Obvod – zapojení spotřebičů „ za sebou “ seriově El. proud, ampér; ampérmetr Měření el. proudu Izolanty Pojistky	OSV – seberegulace a sebeorganizace	Umí sestavit seriové zapojení spotřebičů. Zná převod jednotek proudu. Umí správně zapojit ampérmetr. Zná princip a druhy tavných pojistek. Snaží se osvojit ovládnutí při cvičení dovedností.		problémové vyučování, skupinová práce se soupravami
březen	Větvený elektrický obvod	Zapojení spotřebičů vedle sebe – paralelně. Měření napětí – seznámení s volt-metrem Voltův článek Kombinované obvody Lab. práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	Umí sestavit paralelní zapojení, nakreslit schéma.. Umí dle schéma sestavit různé kombinované obvody. Umí připravit a zapojit voltmetr. Vyčíst napětí. Osvojí si řešení problémů		problémové vyučování, práce se soupravami (frontální a demonstrační pokusy), fyzikální hračky
březen-duben	Ohmův zákon	Odpor – pojem a typy – stálý nebo proměnný Funkce reostatu – jako dělič napětí Ohmův zákon Výpočty Řazení odporu v nevětveném obvodu Výpočty		Chápe závislost na parametrech vodiče. Umí z naměřených hodnot vypočítat U, I, R . Umí zapojit proměnný odpor jako reostat i jako dělič napětí. Zvládá výpočty R, U a I v řazení odporů seriově.	M	ohmetr-pouze informativně využít digitální měřič

květen - červen	Ohmův zákon ve větveném obvodu Práce a výkon elektrického proudu	Řazení odporů paralelně Zákony pro větvený obvod Výpočty a) R b) I1 ; I2; U1; U2; I; U Příklady v praxi LP Vyvození pojmů: práce, výkon, příkon, spotřeba el. proudu Elektroměr Účinnost Vztah mezi prací elektrického proudu a přeměnou na tepelnou energii Výpočty	EV – základní podmínky života EV – lidské aktivity OSV – rozvoj schopností poznávání	Zná zákonité vztahy R, I, U ve větveném obvodu. Umí vypočítat jednotl. veličiny. Řeší prakt. příklady kombinovaných el. obvodů. Chápe rozdíl jednotlivých pojmů. Umí řešit př. z praxe. Umí vypočítat spotřebu el. energie. Umí využít výpočtů k výpočtu tepla. Zná zdroje elektrické energie v okrese Chápe význam a výhody a její využití Chápe svůj podíl zodpovědnosti a úsporách elektrické energie	M, Rv, Ov	problémy-proč při zapojení více spotř. na 1 zásuvku vypadne jistič v celé škole – viz, finanční rozpočet školy
-----------------	------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------

# 9. ročník

	Tématická oblast	Učivo	PT	Očekávané výstupy	Mezipředm. vztahy	Poznámky
září	Co jsme se naučili v 8. ročníku	Základní pojmy veličin, vzorce Užití v praxi				
říjen	Elektromagnetické jevy	Magnet. pole cívky s proudem Elektromagnet Užití elektromagnetu Elektromagnet. indukce Dynamo Alternátor	OSV – rozvoj schopností poznávání	Řeší úlohy elektromagnetu formou pokusů. Zná pojmy: kotva, rotor, stator komutátor, kolektor. Zná princip dynamavýroba proudu, stejnosměrného. Ví, kde se stejnosměrný proud používá. Osvojí sicvičenidovednosti.	D, Ov	veškeré pokusy za pomoci souprav, skupina = žáci v lavici. vyzozování. experimentem
říjen	Střídavý proud	Vznik Zobrazení-Sinusoida-pojmy: délka vlny, kmit, frekvence, perioda Jednotka-1Hz Parametry stříd. proudu v naší el. síti		Ovládá pojmy, zobrazení stříd. proudu. Zná princip vzniku stříd. proudu. Zná hodnotu efektivního napětí. Zná parametry stříd. proudu naší sítě.	M	referáty, internet
listopad	Transformátor a rozvod elektrického proudu	Části transformátoru. Princip Transformační poměr	EV – vztah člověka	Umí sestavit transformátor a zapojit na	M, Př, Ch	rozšiřující učivo-
listopad	Elektrický proud	Transformační poměr Transformace nahoru a dolů. Vztah mezi transf. U a I Výpočty Užití transf. Transformace od elektrárny ke spotřebiteli Elektrický proud v kapalinách Elektrický proud v plynech	k přírodě, problematika hledání nových zdrojů OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti	požadovanou transformaci. Umí vypočítat U, I, počet závitů. Zná využití transformátoru Zná rozvod el. energie. Zná základní pravidla při práci s el. spotřebiči. Seznámí ses ekologicky výhodnými zdroji výrobyel. proudu. Zná první pomoc přiúrazu el. proudem.Umí vysvětlit pohyb částic ve vodičích.		pokusy za pomoci souprav

prosinec - leden	Akustika	Zvuk Zdroje, rychlost Šíření zvuku v látkách. Tón: výška, barva, hlasitost Rezonance Odraz, ozvěna práh slyšitelnosti Hygiena hluku	EV – lidské aktivity	Chápe vztahy mezi kmitočtem a výškou tónu. Zná pravidla ochrany proti hluku. Uvědomuje sinegativní vliv hluknaživotního prostředí	Hv, PŘ, Ov, Rv	video- akustika, referáty
únor - březen	Vesmír	Sluneční soustava Planety, hvězdy, vesmírná tělesa, denní pohyb, ekliptika, zemit, nadir, souhvězdí, černá díra, červený obr, trpaslík, supernova, světelný rok, galaxie	EV – lidské aktivity Ekosystémy	Zná sluneční soustavu a základní údaje o Slunci, Zemi a Měsíci. Zná rozdíly: hvězda, planeta, kometa, meteor. Zná vel. svět. roku. Zná známá souhvězdí. Chápe výzkum vesmíru jako nutnostpro budoucí život našíplanety. Mápřehled o historiiidobývání kosmu a zná podíl našeho státu v rámci „Interkosmos“	Z	využit – pozorování noční oblohy – dalekohled ZŠ Komen., referáty a) historie; dobývání kosmu b) Procházka po měsíci c) náš 1. kosmonaut, znalosti z planetária, referáty
duben-květen	Jaderná energie	Atom štěpení jader Záření řetězové reakce Jader. syntéza Využití Zneužití Řízená at. reakce	EV – vztah člověka k přírodě Zdroje energie	Zná princip vzniku radioaktivity. Zná využití řízené štěpné reakce v jader. elektrárně. Zná ochranu proti radioakt. záření. Zná význam atomových elektráren pro zásobování světa energií. Zná problémy související s likvidacíjaderného odpadu.	Ch, Z	referáty-Hirošima Nagasaki
červen	Polovodiče	Polovodič typu P-N Přechod Usměrnovač Polovodičová dioda Užití		Chápe propustnost polovodiče. Umí zapojit polovodič. diodu.	Ch	obvody s polovodičovou diodou, LP

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

### Vzdělávání v předmětu chemie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

### Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácvik jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou. Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny a laboratoře, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Předmětem prolínají **průřezová témata**, důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví (Osobnostní a sociální výchova , Výchova demokratického občana), na zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí (Environmentální výchova, Myšlení v evropských a globálních souvislostech).

## **Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků**

### **Kompetence k učení**

Učitel :

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

### **Kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

### **Kompetence komunikativní**

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

### **Kompetence sociální a personální**

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi

- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

### **Kompetence občanské**

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

### **Kompetence pracovní**

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi



## Hodnocení prospěchu a výsledků žáků:

- g) ústní zkoušení
- h) orientační zkoušení
- i) testy ke zjištění úrovně znalostí kapitol
- j) opakovací prověrky
- k) úroveň laboratorních prací
- l) plnění domácích úkolů

Každý žák získá alespoň čtyři známky za pololetí.

### Klasifikace podle těchto zásad:

- ucelenost a trvalost získaných vědomostí a dovedností
- schopnost použít vědomostí v praxi
- schopnosti žáka a jeho úsilí k dosažení lepších výsledků, zájem o předmět
- kvalita myšlení, logika, samostatnost
- správnost a výstižnost ústního projevu

**STUPEŇ 1:** ovládá učivo přesně v logické souvislosti, nedopouští se chyb při teoretických i praktických úkolech

**STUPEŇ 2:** ovládá učivo, fakta a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně; v ústním nebo písemném projevu se vyskytují menší nepřesnosti; pracuje samostatně;

**STUPEŇ 3:** pracuje s menšími výkyvy, výsledky jsou dobré, menší samostatnost, dobře pracuje s malou dopomocí učitele, dopouští se občas chyb;

**STUPEŇ 4:** pracuje bez zájmu, získané vědomosti nedokáže samostatně využít – jedině s pomocí učitele; dopouští se závažných chyb, je nepřesný ve formulaci a v ústním projevu;

**STUPEŇ 5:** neprojevuje zájem o práci, neplní úkoly a domácí příprava je nedostatečná, neprojevuje snahu o zlepšení; nesplní úkoly ani s pomocí učitele; nechápe souvislosti, v učivu se neorientuje;

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
září	Pozorování, pokus, bezpečnost práce, náplň předmětu chemie Vlastnosti látek	Pozorování vlastností látek (skupenství, hustota, teplota varu, teplota tání, rozpustnost, vodivost) pokusem, měřením, smyslovým vnímáním, fyzikální a chemická změna, zásady bezpečné práce ve školní chemické pracovní, nebezpečné látky a mimořádné události-havárie chem. provozů		Na základě pozorování chemických pokusů žák: rozpozná vlastnosti látek a přeměny skupenství; prakticky je ověřuje a měří; vytváří písemný záznam pozorovaných skutečností; rozpoznává podstatu chem. a fyzikální změny; předvádí nejpoužívanější druhy chem. skla; vyjadřuje vlastními slovy náplň předmětu chemie Umí používat R a S věty	F PŘ	výklad, pokus, samostatný pokus
říjen	Směsi, oddělování složek směsí	Různorodé, stejnorodé směsi, roztok koncentrovanější, zředěný, nasycený a nenasycený, vliv teploty, míchání, plošného obsahu na rychlost rozpouštění pevné látky; Oddělování složek směsí – filtrace, usazování, destilace, krystalizace, sublimace		rozlišuje rozdílné směsi a chemické látky; je schopen roztřídit různé druhy směsí; vypočítá složení roztoků; navrhne různé postupy k oddělování složek různých směsí; využívá získaných poznatků k návrhům postupů oddělování směsí v praxi; sestaví filtrační aparaturu, provede filtraci směsí s použitím různých typů filtrů – porovná a posoudí vhodnost filtrů k různým účelům;	F M Inf	výklad, pokus, laboratorní skupinová práce
říjen	Částicové složení látek, chemické prvky	Částicové složení – atomy, molekuly; Stavba atomu – jádro (protony, neutrony); elektronový obal (elektrony ve vrstvách, valenční vrstva z hlediska vlastnosti prvků); Prvky – názvy, značky		Žák používá pojmy: atom, molekula ve správných souvislostech; rozeptá schematicky stavbu atomu libovolné prvku; ovládá značky a názvy 40 nejpoužívanějších prvků	F	výklad, skupinová práce

řjen - listopad	Chemické prvky, chemické sloučeniny	Prvky – protonové číslo, vlastnosti a využití vybraných prvků, kovů, nekovů; Periodický zákon – skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; Chemické sloučeniny – typy chem. vazeb, elektronegativita, vzorce		rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny pojmy ve správných souvislostech; Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků; Rozpozná vybrané kovy a nekovy; Zobecní vlastnosti prvků v hlavních podskupinách; Dle stavby atomů odhadne podobné vlastnosti u prvků v hlavních podskupinách; Vysvětlí rozdílnost vlastností prvků v periodách; Vypočítá a určí typ chem. vazby mezi 2 prvky	F	výklad, pokus, skupinová práce, diskuze
listopad	Chemické reakce	Chem. reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice Faktory ovlivňující rychlost chem. reakcí – teplota, druh látek, koncentrace, plošný obsah povrchu látek, katalyzátory		Žák rozpoznává výchozí látky chem. reakcí. Sestaví a přečte chemické rovnice z předvedených chemických pokusů.		výklad, pokus, diskuze
prosinec - leden	Vzduch Kyslík Vodík Halogeny	složení vzduchu, teplotní inverze, smog, čistota ovzduší Kyslík – nejrozšířenější prvek na Zemi Vodík – nejrozšířenější prvek ve vesmíru Halogeny	EV2 – základní podmínky života	Žák uvádí příklady způsobů ochrany čistoty ovzduší; hodnotí negativní působení lidské činnosti na životní prostředí; Žák charakterizuje kyslík, jako nejrozšířenější prvek na Zemi, Žák charakterizuje vodík, zná jeho vlastnosti, použití a chemické reakce. Žák charakterizuje a vyjmenuje halogeny, zná jejich vlastnosti, použití a chemické reakce.	PŘ F Z INF	výklad, pokus, demonstrační pokus, vyhledávání informací, skup. práce, prezentace, diskuze
leden	Kyseliny a zásady	Halogenvodíky Nejznámější a nejdůležitější kyseliny Čpavek – amoniak Významné zásady Měření kyselosti a zásaditosti roztoků – stupnice pH	EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP	Žák charakterizuje dvouprvkové sloučeniny halogenů a síry s vodíkem, zná jejich vlastnosti, použití a chemické reakce. Žák charakterizuje kyseliny jako látky schopné odštěpit vodíkový kation. Žák zná vlastnosti a charakteristiku nejdůležitějších kyselin – k. sírová, dusičná, uhličitá, siřičitá, chlorná. Zná základní pravidla pro ředění kyselin. Žák zná vlastnosti a charakteristiku amoniaku, charakterizuje látky, které odštěpují hydroxidový anion jako zásady. Žák zná vlastnosti a charakteristiku nejdůležitějších zásad - hydroxid sodný, hydroxid vápenatý. Orientuje se na stupnic pH roztoku indikátorovým papírkem. Žák uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Zná pojmy pH, indikátor, neutralizace.		výklad, pokus, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, prezentace, diskuze

únor- březen	Uhlovodíky	Uhlík Vlastnosti organických sloučenin, typy vazeb v –C-C- řetězci, typy řetězců a vzorců Alkany Alkeny Alkiny Aromatické uhlovodíky Pohonné hmoty	EV – základní podmínky života, EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí.	Žák charakterizuje uhlík a jeho vlastnosti. Zná základní zdroje energie z fosilních paliv. Rozlišuje jednoduché a násobné vazby. Vytváří různé typy uhlíkatých vzorců a řetězců. Žák sestavuje tyčinkovité modely nejjednodušších uhlovlíků, odvodí z nich všechny typy vzorců, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Charakterizuje jednotlivé skupiny uhlovlíků, zná jejich vlastnosti, vzorce a použití v praxi. Žák porovná různé kvality benzinů. Zdůvodní nutnost využívání katalyzátorů v automobilech. Žák umí předpovídat ekologickou zátěž dopravy v důsledku zvyšující se hustoty dopravních sítí.	Př, F	výklad, pokus, sestavování modelů org. sloučenin
březen	Polokovy Kovy	Křemík Polovodiče Alkalické kovy, prvky alkalických zemín. Nejpoužívanější kovy na Zemi		Žák charakterizuje křemík jako druhý nejrozšířenější prvek na Zemi, zná jeho vlastnosti, použití. Charakterizuje použití polokovů jako polovodiče, zná charakteristiku germania a arsenu. Uvědomuje si zdravotní rizika sloučenin arsenu. Charakterizuje a zná vlastnosti alkalických kovů a prvků alkalických zemín. Charakterizuje a zná vlastnosti nejpoužívanějších kovů – Fe, Cu, Al, Au, Pt, Ti, Zn.	Inf	
duben	Anorganické sloučeniny	Halogenidy, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a využití; Oxidy – názvosloví, vlastnosti a využití Sulfidy – názvosloví, vlastnosti a využití	EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP	Žák vytvoří vzorec a určí název libovolného halogenidu, oxidů a sulfidů; Popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů a sulfidů; Uvědomuje si zodpovědnost průmyslové revoluce za znečištění ovzduší v propojenosti se světem a nutnost řešení ochrany čistoty ovzduší v mezinárodní spolupráci.	PŘ Inf	výklad, pokus, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, prezentace, diskuze

květen - červen	Deriváty uhlovodíků	Halogenderiváty – druhy, využití, škodlivost freonu na ozonovou vrstvu. Dusíkaté deriváty uhlovodíků. Alkoholy – druhy, průmyslová výroba, škodlivost na lidský organismus. Aldehydy, ketony a ethery.	EV – základní podmínky života, lidské aktivity a problémy ŽP, vztah člověka k prostředí.	Žák rozliší deriváty uhlovodíků. Uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. Žák umí posoudit škodlivost freonů na ničení ozónové vrstvy a uvádí možnosti globálního řešení v mezinárodním měřítku. Žák uvádí důsledky nadměrné konzumace alkoholu na lidský organismus a uvědomuje si nutnost preventivních zásahů před vznikem závislosti na alkoholu. Žák umí vysvětlit reakci v dechové zkoušce.	Př Inf	výklad, skupinová práce, analýza, vyhledávání informací, zpracování informací, prezentace, diskuze
květen - červen	Deriváty uhlovodíků	Karboxylové kyseliny - základní KK, KK v tucích. Estery a esterifikace. Soli karboxylových kyselin.		Žák rozliší druhy karboxylových kyselin. Uvede jejich zdroje, výskyt, vlastnosti. Žák zná význam a podstatu esterifikace. Zná základní druhy esterů. Žák zná a charakterizuje základní soli karboxylových kyselin, zná jejich použití v potravinářském průmyslu, zná vlastnosti mýdla; definuje pojem detergent; Žák zná pojem tvrdá voda, definuje funkci změkčovačů.	Př	výklad, diskuze
červen	Anorganické sloučeniny	Soli – vlastnosti, použití, názvosloví		Žák vytvoří vzorec a určí název libovolného hydroxidu a kyseliny. Orientuje se na stupnic pH roztoku indikátorovým papírkem. Žák uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. Vytvoří vzorec a určí název libovolné soli.	Př	výklad, pokus, skupinová práce, laboratorní práce

# 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
září - říjen	Opakování učiva 8. ročníku	Opakování Chemické názvosloví – procvičování				
listopad - prosinec	Přírodní látky	Lipidy Sacharidy Fotosyntéza Dýchání Kvašení	EV – vztah člověka k prostředí	Žák rozliší výchozí látky a produkty fotosyntézy. Uvede příklady zdrojů a posoudí vhodnost a škodlivost jednotlivých druhů sacharidů z hlediska zdravé výživy. Uvede příklady rostlinných a živočišných zdrojů tuků. Posoudí vhodnost a škodlivost jednotlivých druhů tuků z hlediska zdravé výživy. Předpoví negativní důsledky nadměrné konzumace živočišných tuků a jednoduchých cukrů na zdraví člověka a uvědomuje si nutnost ochrany svého zdraví.	Př	výklad, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, diskuze
leden - únor	Přírodní látky Chemie přírodních látek Základy biochemie	Bílkoviny Nukleové kyseliny Plasty Vitamíny Hormony, Alkaloidy, Drogy a návykové látky, Doping ve sportu Exotermické a endotermické děje, reakční teplo		Charakterizuje bílkoviny, popíše jejich strukturu (aminokyseliny, peptidová vazba, prostorové uspořádání). Denaturace, důkaz, funkce bílkovin a jejich význam pro člověka. Charakterizuje nukleové kyseliny, rozliší dva základní typy NK. Stručně definuje základní pojmy z oblasti genetiky – chromozom, gen, genetická informace. Definuje vitamíny a určí jejich význam pro organismy. Vysvětlí vztah mezi provitaminem a vitamínem. Dělí vitamíny na rozpustné ve vodě a na rozpustné v tucích. Charakterizuje jednotlivé vitamíny. Charakterizuje hormony u jednotlivých skupin organismů. Vymezí skupinu alkaloidů, zná výskyt alkaloidů v přírodě a jejich základní funkce. Orientuje se v problematice návykových látek, uvědomuje si rizika spojená s jejich užíváním, včetně negativního dopadu na psychickou i fyzickou stránku člověka. Umí vymezit chemickou reakci a fyzikální děj – definuje základní rozdíly. Charakterizuje reakce exotermické a endotermické.		výklad, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, diskuze

březen	Chemické reakce a děje	Látkové množství Molární reakční teplo Katalýza, inhibice, enzymy, katalyzátory, inhibitory Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí	Definuje látkvé množství, jakožto základní veličinu pro vyjadřování množství chemických látek. Definuje molární reakční teplo, zná jeho význam v chemii. Používá pojem aktivační energie, zná jeho význam pro posouzení podmínek průběhu chemické reakce. Charakterizuje význam enzymů jakožto biokatalyzátorů, zná základní druhy enzymů. Vysvětlí pojem katalyzátor, katalytický jed, inhibitor a stabilizátor, zná význam těchto látek a uvede konkrétní případy. Popisuje průběh srážky částic reaktantů, uvádí základní podmínky pro průběh chemické reakce. Zná faktory ovlivňující průběh chemické reakce.	výklad, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, diskuze
březen - duben	Chemické reakce a děje	Redoxní děje, hoření, koroze Elektrolýza, vedení proudu v roztocích Řada napětí kovů Galvanický článok, akumulátory Chemické reakce a jejich klasifikace	Ovládá základní charakteristiku chemických reakcí, vymezuje redoxní (oxidačně-redukční) reakci. Charakterizuje oxidaci a redukci, rozumí výměně oxidačních čísel u chemických prvků, rozlišuje látku oxidovanou a redukovanou. Uvádí hoření jako příklad redoxní reakce, uvádí příklad a význam pro člověka. Vyjmenuje podmínky potřebné k tomu, aby došlo k hoření. Rozlišuje základní typy hasicích přístrojů a zná jejich využití v praxi. Vyjmenuje základní zásady při vypuknutí požáru. Charakterizuje korozi jako fyzikálně-chemický děj. Orientuje se v problematice koroze kovů. Vymezi pojem elektrolýza a vysvětlí její podstatu. Rozlišuje katodu a anodu, zná jejich význam při průběhu fotosyntézy. Vyjmenuje základní chemické látky průmyslově vyráběné pomocí hydrolyzy. Vymezuje oxidačně-redukční potenciál kovových prvků, vyjmenuje prvky seřazené do Beketovovy řady napětí kovů. Ovládá uplatnění postavení kovů v Beketovově řadě. Vysvětlí složení a princip galvanického článku, popíše průběh redoxních procesů probíhajících v článku. Orientuje se v problematice akumulátorů. Popíše průběh reakce, princip a uvede konkrétní příklady u reakcí skladných, rozkladných, vytěsňovacích, reakcí podvojně změny.	výklad, skupinová práce, vyhledávání informací, zpracování informací, diskuze

květen	Základní chemické výpočty	Molární hmotnost Relativní atomová hmotnost Hmotnostní zlomek Nasycený a nenasycený roztok Látková koncentrace Výpočty z chemické rovnice		Alespoň orientačně ovládá základní chemické výpočty, dokáže chemické výpočty použít v praxi.		výklad, praktické výpočty
květen – červen	Výroba paliv a energie Alternativní zdroje energie Chemie a společnost	Chemický průmysl v ČR – rizika v souvislosti s životním prostředím a zdravím člověka, recyklace surovin. Plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace. Průmyslová hnojiva – výroba, vliv na ŽP. Hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti. Stavební pojiva – cement, vápno, sádra. Detergenty a pesticidy - nutnost ochrany ŽP. Léčiva a návykové látky.	EV – lidské aktivity a problémy ŽP	Rozlišuje základní zdroje energie – fosilní i alternativní zdroje. Žák si ověří vlastnosti jednotlivých druhů plastů. Posoudí vhodnost využití přírodních a syntetických vláken. Porovná vhodnost používání průmyslových a přírodních hnojiv z hlediska škodlivosti na ŽP a zdraví člověka. Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Umí posoudit nutnost hospodaření s odpady a nutnost recyklace odpadů. Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe. Posoudí využívání pesticidů v praxi vzhledem k ŽP a zdraví člověka, porovná s možnostmi jejich nepoužívání ekologickým zemědělstvím Vhodnost a škodlivost léčiv a látek na zdraví člověka.	Př Z	výklad, diskuze



### 2.2.5.3. PŘÍRODOPIS

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6., 7. a 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

#### Vzdělávání v předmětu přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

#### Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

Řád učebny přírodopisu je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie** : ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- **fyzika**: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- **zeměpis**: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

**Předmětem prolínají průřezová témata:**

- aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí (VDO)
- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

### Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

### Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

### Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

### Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

### Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

### Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

## Hodnocení prospěchu a výsledků žáků:

- m) ústní zkoušení
- n) orientační zkoušení
- o) testy ke zjištění úrovně znalostí kapitol
- p) opakovací prověrky
- q) úroveň laboratorních prací
- r) plnění domácích úkolů

Každý žák získá alespoň čtyři známky za pololetí.

### Klasifikace podle těchto zásad:

- ucelenost a trvalost získaných vědomostí a dovedností
- schopnost použít vědomostí v praxi
- schopnosti žáka a jeho úsilí k dosažení lepších výsledků, zájem o předmět
- kvalita myšlení, logika, samostatnost
- správnost a výstižnost ústního projevu

**STUPEŇ 1:** ovládá učivo přesně v logické souvislosti, nedopouští se chyb při teoretických i praktických úkolech

**STUPEŇ 2:** ovládá učivo, fakta a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně; v ústním nebo písemném projevu se vyskytují menší nepřesnosti; pracuje samostatně;

**STUPEŇ 3:** pracuje s menšími výkyvy, výsledky jsou dobré, menší samostatnost, dobře pracuje s malou dopomocí učitele, dopouští se občas chyb;

**STUPEŇ 4:** pracuje bez zájmu, získané vědomosti nedokáže samostatně využít – jedině s pomocí učitele; dopouští se závažných chyb, je nepřesný ve formulaci a v ústním projevu;

**STUPEŇ 5:** neprojevuje zájem o práci, neplní úkoly a domácí příprava je nedostatečná, neprojevuje snahu o zlepšení; nesplní úkoly ani s pomocí učitele; nechápe souvislosti, v učivu se neorientuje;

## 6. ročník

	Téma- tická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
září	Planeta Země a vznik života na Zemi Život na Zemi	Úvod Planeta Země Vznik života na Zemi Projevy života Podmínky života Rozmanitost přírody Vztahy mezi organismy		Žák zná postavení Země ve vesmíru, pozná některé teorie o jejím vzniku a vzniku života na ní, umí popsat stavbu zemského tělesa. Pochopí projevy života organismů jako celek. Posoudí, které děje patří mezi projevy života a které nikoli. Pochopí, že bez vody, živin, kyslíku a slunečního záření by nebyl život na Zemi možný. Uvědomí si, že život je vázán na rozmanité formy organismů. Ví, na kterých látkách jsou závislé jednotlivé skupiny organismů. Pochopí potravní vztahy mezi organismy a také okolnost, že člověk je též součástí těchto vztahů. Porozumí potravnímu řetězci a potravní pyramidě, umí sestavit potravní řetězec.	Z D	projektové vyučování, práce s textem
říjen	Základní struktura života	Jak zkoumáme přírodu Mikroskop Buňka – rostlinná, živočišná – srovnání Soustava organismů <b>Viry</b>		Pochopí poznávání přírody člověkem jak proces, který má velký praktický význam. Umí rozlišit základní metody zkoumání přírody. Zná přístroje sloužící k poznání přírody. Umí používat mikroskop a zhotovovat mikroskopické preparáty. Pochopí, že život je vázán na buňku – elementární živý útvar. Umí popsat její stavbu a uvědomí si shodné i rozdílné znaky jednotlivých typu buněk. Pochopí stupňovité uspořádání živých soustav (od jednobuněčných organismu přes soubory buněk až k mnohobuněčným), stejně tak i stupňovité uspořádání mnohobuněčných organismu. Umí zařadit příklady částí těl organismu k příslušným hierarchicky uspořádaným skupinám živých soustav a naopak. Pochopí význam třídění organismů do systému a jejich pojmenování podle principu mezinárodního i národního odborného názvosloví. Zná základní systematické skupiny a umí do nich (zjednodušeně) zařazovat organismy. Pochopí, že viry jsou biologické struktury bez vlastní metabolismu, které se množí „na účet“ hostitelské buňky. Zná choroby virového původu a způsoby ochrany před virovými nákazami.		práce s textem, projektové vyučování

listopad	Přehled organismů	<b>Bakterie</b> – nejstarší obyvatelé Země <b>Sinice</b> – modrozelené organismy <b>Houby</b> – rostliny nebo živočichové? <b>Lišejníky</b> – průkopníci života		Pochopí, že bakterie jsou nejen původci mnoha onemocnění, ale jsou též důležitým činitelem oběhu látek v přírodě a jsou významné pro některé biotechnologie. Zná tvary bakteriálních buněk, způsob života bakterií a choroby bakteriálního původu. Zná způsoby ochrany před bakteriálními onemocněními. Pochopí sinice jako mikroorganismy, v nichž probíhá fotosyntéza. Zná stavbu buněk sinic a způsob jejich života. Zná rizika vyplývající z přemnožení sinic v letním období. Pochopí, že houby jsou stélkaté organismy závislé na příjmu organických látek. Zná stavbu jejich stélky (hyfy, podhoubí, plodnice), princip rozmnožování, jejich místo v potravním řetězci a jejich vztahy k jiným organismům. Umí rozeznat běžné druhy hub podle plodnic, umí rozlišit jedlé a jedovaté druhy, ví o významu hub pro člověka. Ovládá zásady sběru hub. Pozná složení lišejníkové stélky. Pochopí význam soužití dvou různých organismů (řasové a houbové složky). Rozlišuje základní typy stélek. Určuje běžné druhy. Chápe význam lišejníku jako bioindikátoru.		projektové vyučování, práce s textem
prosincec	Přehled organismů	<b>Řasy</b> – stélkaté organismy <b>Prvoci</b> – jednobuněční živočichové <b>Žahavci</b> – žahaví dravci		Pochopí souvislosti mezi způsobem výživy vodních řas a jejich významem pro ostatní vodní organismy. Pochopí rozdíl mezi mnohobuněčným organismem a souborem buněk. Uvědomí si rozmanitost prostředí, ve kterém se řasy vyskytují. Umí rozeznat jednotlivé zástupce a zařadit je do prostředí, v němž žijí. Pochopí, že i jediná buňka je schopna samostatné existence, že vykonává všechny důležité životní funkce. Pozná rozmanitost prostředí, kterému se prvoci přizpůsobili. Umí zařadit zástupce prvoku do skupin podle způsobu pohybu. Pochopí význam názvu skupiny živočichů – funkce žahavých buněk. Uvědomí si prostředí, kde žijí, a místa, kde se s nimi můžeme setkat. Umět popsat tělo, způsob získávání potravy a způsob rozmnožování.	Z	projektové vyučování
leden	Třídění organismů	<b>Ploštěnci</b> – živočichové s plochým tělem <b>Hlísti</b> – cizopasnici rostlin a živočichů <b>Měkkýši</b> – živočichové s měkkým tělem		Pochopí rozdíl ve způsobu života volně žijících ploštěnců a cizopasných ploštěnců, zejména způsob výživy a rozmnožování. Umí vysvětlit pojem vnitřní cizopasník. Pochopí nebezpečí cizopasných hlístů pro člověka. Zná zásady dodržování hygieny jako jediného způsobu ochrany proti nákaze. Umí rozlišovat zástupce měkkýšů podle různých typu schránek, pochopí rozdíl mezi lasturou a ulitou. Umí popsat tělo a vnitřní orgány hlemýždě, škeble a sépie. Rozezná běžné zástupce plžů, mlžů a hlavonožců.	Z Pč	projektové vyučování, práce s textem

únor	Třídění organismů	<b>Kroužkovci</b> – článkovaní „červi“ <b>Členovci</b> – nejpočetnější skupina živočichů <b>Pavoukovi</b> <b>Korýši</b>		Seznámí se se stavbou těla žížaly a pozorováním vyvodí znaky, které dokazují přizpůsobení se k životu ve vlhké puze. Umí vysvětlit hospodářský význam žížaly. Zná základní členění těla, pochopí pojem vnější kostra, umí popsat vnitřní stavbu těla členovců. Zná členění těla pavoukoců a jeho vnitřní stavbu. Pochopí princip mimotělního trávení. Zná zástupce uvedených rádu pavoukoců (pavouci, sekáči, roztoči, štíři). Uvědomí si vliv některých zástupců roztočů na zdraví člověka. Zná způsoby preventivní ochrany. Pochopí, proč členíme korýše mezi členovce. Uvědomí si velkou rozmanitost této skupiny živočichů – velikost, způsob pohybu, stavbu těla a rozmanitost životního prostředí, kterému se přizpůsobili. Umí zařadit jednotlivé zástupce do prostředí, ve kterém žijí, a zná jejich význam pro člověka.		projektové vyučování
březen	Třídění organismů	<b>Vzdušnicovci</b> <b>Hmyz</b> Rozmnožování hmyzu Hmyz s proměnou nedokonalou		Vyvodí souvislosti mezi pojmenováním této skupiny členovců a způsobem jejich dýchání. Pozná rozdíly se stavbě těla a způsobu života mnohonožek a stonožek. Umí popsat vnější i vnitřní stavbu těla hmyzu, rozeznat různé typy ústních ústrojí a jejich přizpůsobení se druhu přijímané potravy. Pochopí rozdíl ve způsobu rozmnožování hmyzu s proměnou nedokonalou a s proměnou dokonalou. Zná jednotlivé fáze proměny od vajíčka v dospělce. Umí zařadit uvedené rády do skupin podle způsobu rozmnožování a popsat jednotlivé druhy tohoto hmyzu.	F Z Pč	projektové vyučování
duben	Třídění organismů	Blechy, síťokřídli Motýli Brouci Dvoukřídli		Umí popsat přizpůsobení stavby těla blechy parazitickému způsobu života. Ví o přenosu nebezpečného onemocnění – moru, uvědomí si souvislosti s morovými epidemiemi v historii, vyvodí závěr, co bylo příčinou rychlého šíření nemoci. Zná způsob ochrany proti blechám. Vyvodí souvislosti mezi názvem řádu a typem žilnatiny křídel. Umí rozlišit a pojmenovat dva hlavní zástupce této skupiny hmyzu. Zná stavbu těla a typické ústní ústrojí motýlu. Pochopí význam šupinek na křídlech. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní denní a noční motýly. Umí rozeznat motýlí škůdce. Umí popsat stavbu těla brouka, pochopí funkci krovek. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce brouků a zná jejich význam v přírodě. Pochopí souvislosti mezi názvem řádu a počtem křídel, zná význam kyvadélek. Umí rozlišit a pojmenovat hlavní zástupce řádu.	D F Z Ch Pč	projektové vyučování, skupinové práce
květen	Třídění organismů	Blanokřídli Přírodopisná vycházka Ostnokožci – „mořské hvězdy, kalichy a okurky“		Umí popsat stavbu těla blanokřídleho hmyzu. Umí rozlišit a pojmenovat běžné zástupce tohoto řádu hmyzu. Pochopí způsob života ve společenstvu u mravenců a včel. Zná základní společné znaky stavby těla ostnokožců, ví o jejich regenerační schopnosti. Ví o nebezpečí poranění ostny ježovky.		projektové vyučování
červen	Člověk a příroda	Společenstvo organismů Jak člověk zasahuje do přírody Vývoj zásahů člověka do přírody Ochrana přírody	EV – základní podmínky života	Porozumí pojmem společenstvo a ekosystém. Pochopí závislost člověka na přírodě a nutnost její ochrany. Popíše možnosti ochrany různých biologických druhů, důvody ochrany a způsoby ochrany. Chápe ekosystém a jeho biodiverzitu, funkce ekosystému, význam biodiverzity, její úroveň, ohrožování a ochranu ve světě a u nás.	Z	projektové vyučování

# 7. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
září	Zoologie – nauka o živočišných	Úvod – opakování učiva ze 6. ročníků Strunatci Kruhoústí a paryby Ryby – nejpočetnější skupina obratlovců Sladkovodní ryby Nejnámější sladkovodní ryby		Chápe, proč obratlovce řadíme mezi strunatce. Umí odlišit vývojové nižší strunatce od vyšších, zná společné znaky strunatců. Chápe, proč jsou kruhoústí a paryby méně dokonalejšími obratlovci než ostatní. Umí popsat jejich charakteristické znaky, prostředí, ve kterém žijí, zná jejich zástupce. Umí podrobněji charakterizovat na příkladu kapra. Dokáže vysvětlit, jak jsou ryby přizpůsobeny životu ve vodě. Vnímá rozdíl mezi slanou a sladkou vodou jako odlišné životní prostředí. Chápe, že sladkovodní ryby jsou přizpůsobeny pouze životu v pevninských vodách. Umí rozlišit ryby rychle tekoucích a stojatých vod. Ví, čím se ryby živí. Umí odlišit jednotlivé druhy ryb podle charakteristických znaků.	Z F Pč Ch	projektové vyučování, práce s textem
říjen	Zoologie – nauka o živočišných	Rozmnožování a chov ryb Významné mořské ryby Obojživelníci Naši obojživelníci Plazi Želvy a krokodýli	EV – ekosystémy	Chápe význam chovu ryb pro člověka, seznámí se s nejčastějšími způsoby chovu ryb, umí popsat způsoby rozmnožování ryb. Zná významné zástupce mořských ryb a jejich využití člověkem. Zná místa jejich výskytu. Vytvoří si představu o jejich lovu. Vyjmenuje základní zástupce obojživelníků. Zná společné a odlišné znaky želv a krokodýlu. Chápe moře jako ekosystém, uvědomuje si druhové odlišnosti, význam pro biosféru, umí vyjmenovat mořské řasy.	Z F Pč	projektové vyučování
listopad	Zoologie – nauka o živočišných	Šupinatí – ještěři a hadi Cizokrajní ještěři a hadi Ptáci – vnější stavba těla Ptáci – vnitřní stavba těla Chování ptáků 2. laboratorní práce		Zná společné a odlišné znaky ještěřů a hadů a zástupce těchto šupinatých na našem území. Umí rozeznat užovku obojkovou od zmije obecné. Zná zásady první pomoci při uštknutí zmijí. Zná zástupce cizokrajních ještěřů a hadů. Umí rozlišit jejich charakteristické znaky a zařadit zástupce do prostředí, ve kterém žijí. Umí zhodnotit vnější a vnitřní stavbu ptačího těla v souvislosti s ptáky samými a také ve srovnání s dalšími skupinami obratlovců. Ekologickou úspěšnost ptáků chápe jako souhrn jejich morfologických a fyziologických přizpůsobení (přeměna předních končetin v křídla, opeření, výkonná dýchací soustava, řízená tělesná teplota, vejcorodost, rozvinuté instinkty). Chápe složité prvky v chování ptáků (rozmnožování, hnízdění, dorozumívání, tahy). Umí dát do souvislostí druh přijímané potravy a způsob jejího získávání se stavbou zobáku a nohou.	Z D F	projektové vyučování, práce s textem



prosinec	Zoologie	Vodní ptáci Mokřadní ptáci Mořští ptáci Dravci a sovy Lesní stromoví ptáci	Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy vodních ptáku (schopnost plavání a potápění, husté a neskučivé peří, přizpůsobení nohou pohybu ve vodě, získávání potravy). Zná běžné druhy vodních ptáku. Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy mokřadních ptáku (prodloužené běháky a prsty, brodění, získávání potravy, letové schopnosti). Zná běžné druhy mokřadních ptáku. Umí zhodnotit biotopní nároky a je schopen zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy mořských ptáku (tučňáci – pohyb pod vodou, adaptace na drsné klima jižních polárních a subpolárních oblastí; albatrosi – výborní letci; plameňáci – brodění, procezování, potravní závislost na moři). Odliší uvedené ptáky od našich druhů. Umí zhodnotit biotopní nároky a dokáže zdůvodnit související tělesné znaky a životní projevy dravců a sov (vazba na les, přizpůsobení zobáku a nohou k lovu kořisti, letové schopnosti, vliv dravců a sov na biologickou rovnováhu, význam jejich aktivní ochrany). Zná běžné druhy dravců a sov. Umí zhodnotit tělesné znaky a životní projevy lesních stromových ptáku (šplhavci – šplhavé nohy, dlátovité zobáky; pěvci – dlouhé běháky, šídlovité nebo kuželovité zobáky). Zná běžné druhy lesních stromových ptáku. Zná způsoby zimního přikrmování stálých ptáku a vytváření vhodných podmínek k hnízdění.	D F Ov Z	projektové vyučování, skupinové práce
leden	Zoologie	Ptáci okraje lesa, křovin a otevřené krajiny Ptáci otevřené krajiny Ptačí obři a trpaslíci Vznik a vývoj ptáků	Umí zhodnotit tělesné znaky a životní projevy ptáku okraje lesa, křovin a otevřené krajiny (ptáci žijící v místech měnícího se charakteru krajiny, nohy přizpůsobené pohybu ve větvích i po zemi, potravní zdroje v otevřené krajině). Zná běžné druhy ptáku tohoto biotopu. Zhodnotí tělesné znaky a životní projevy ptáku otevřené krajiny (hrabaví – silné hrabavé nohy, pohyb po zemi; rorýsi, vlaštovky a jiříčky – výborní letci, pohyb převážně ve vzduchu; ostatní pěvci). Zná běžné druhy ptáku otevřené krajiny. Zdůvodní související tělesné znaky a životní projevy ptáku břehu tekoucích vod (přizpůsobení se pohybu ve vodě a v její blízkosti, způsoby lovu potravy). Zná běžné druhy ptáku břehu tekoucích vod. Umí zhodnotit tělesné znaky a životní projevy zástupců běžců na jedné straně a kolibříků na druhé straně. Dokáže aplikovat poznatky o ptácích znacích s ohledem na rozdíly ve velikosti ptáku obou těchto skupin. Zná vybrané zástupce těchto skupin. Uvědomuje si vývojové souvislosti mezi plazy a ptáky. Chápe shody a rozdíly plazích a ptačích znaků a současný pohled na nálezy archeopteryxe.	Čj Hv M Z Vv	projektové vyučování, skupinové práce

únor	Botanika – nauka o rostlinách	Přehled systému rostlin, přechod rostlin na souš Mechorosty Plavuně, přesličky Kapradiny Kořen Stonk	Umí popsat odlišnosti ve stavbě těla nižších a vyšších rostlin, zná základní společné znaky vyšších rostlin a má představu o rozmanitosti rostlinné říše a jejím členění. Zná a dokáže popsat stavbu těla mechorostu a jejich životní cyklus. Umí vysvětlit význam mechu v přírodě a je schopen určit nejběžnější druhy vyskytující se u nás. Dokáže popsat stavbu těla kapradorostů a jejich životní cyklus. Chápe význam těchto rostlin v přírodě a umí vysvětlit jejich úlohu při vzniku černého uhlí. Poznává vybrané zástupce plavuní, přesliček a kapradin. Umí vysvětlit funkci kořene, zná jeho stavbu a dokáže popsat jeho přeměny. Dokáže vysvětlit, jaký význam má stonk pro rostlinu, umí popsat jeho stavbu a rozpozná základní typy stonku.	Z Ch F Čj	projektové vyučování, práce s textem
březen	Botanika – nauka o rostlinách	List Květ Květenství, opylení a oplození Semena a plody Rozmnožování rostlin Nahosemenné rostliny	Umí objasnit hlavní děje, které probíhají v listech. Dokáže vysvětlit, které látky rostlina přijímá a které vznikají při fotosyntéze a dýchání. Popíše jednotlivé části listu a zná hlavní morfologické znaky listu. Dokáže popsat stavbu květu a umí vysvětlit, jaký význam má květ pro rostlinu. Dokáže rozlišit hroznovité a vrcholičnaté květenství a pozná základní typy květenství. Umí popsat proces opylení a oplození a chápe rozdíl mezi nimi. Dokáže vysvětlit význam těchto procesů vzhledem k rozmnožování rostlin. Zná rozdíl ve způsobu opylení větrosnubných a hmyzosnubných rostlin. Dokáže popsat stavbu semene a uvést jeho význam. Umí rozlišovat základní typy plodu. Rozumí rozdílu mezi pohlavním a nepohlavním rozmnožováním. Umí využít některé jednoduché metody vegetativního rozmnožování rostlin. Dokáže vyjmenovat příklady jednoletých a dvouletých rostlin. Umí vysvětlit pojem nahosemenná rostlina, dokáže popsat její stavbu a charakteristické vlastnosti a je schopen na příkladech demonstrovat hospodářský význam jehličnanů.	Čj M Rv Z Ch	projektové vyučování, práce s textem
duben	Botanika – nauka o rostlinách	Srovnání jednoděložných a dvouděložných rostlin Listnaté stromy a keře Pryskyřníkovité Brukvovité Růžovité Bobovité Miříkovité Hluchavkovité	Umí vysvětlit pojem krytosemenná, dvouděložná a jednoděložná rostlina. Poznává rozdíly mezi dvouděložnými a jednoděložnými rostlinami. Je schopen uvést příklady těchto rostlin. Rozpoznává a dokáže pojmenovat naše listnaté dřeviny. Rozeznává vybrané zástupce pryskyřníkovitých rostlin. Umí popsat stavbu těla a charakteristiku znaky těchto rostlin. Umí popsat diakritické znaky čeledi brukvovitých. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců těchto čeledí. Dokáže rozeznat a správně pojmenovat vybrané zástupce brukvovitých. Zná stavbu těla růžovitých rostlin a hlavní typy plodu. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Rozeznává a umí vybrané zástupce planých růžovitých rostlin správně pojmenovat. Umí rozeznat bobovitou rostlinu podle jejího znaku a dokáže popsat stavbu těla bobovitých. Zná využití hospodářsky významných zástupců této čeledi a umí uvést příklady našich zástupců bobovitých rostlin. Dovede popsat základní znaky miříkovitých rostlin. Zná využití významných zástupců této čeledi. Umí pojmenovat zástupce našich miříkovitých rostlin. Umí vysvětlit, čím se hluchavkovité rostliny odlišují stavbou těla od ostatních čeledí. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi a umí rozeznat některé zástupce hluchavkovitých.	Čj Z Rv	projektové vyučování, skupinové práce

květen - červen	Botanika – nauka o roślinách	Lilkovité Hvězdicovité Liliovité Lipnicovité Vstavačovité Cizokrajné rostliny	<p>Umí uvést základní znaky lilkovitých rostlin. Je schopen pohovořit o významu hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Zná původ lilku bramboru a historii jeho pěstování. Umí rozeznat naše zástupce lilkovitých a zná jejich vlastnosti. Rozezná podle stavby těla hvězdicovité rostliny a umí popsat základní části jejich květenství. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi. Umí určit některé plané druhy čeledi hvězdicovitých.</p> <p>Umí uvést základní znaky liliovitých rostlin. Zná význam hospodářsky využívaných zástupců této čeledi a rozezná některé zástupce liliovitých. Umí popsat stavbu těla lipnicovitých rostlin. Rozezná základní obiloviny a zná jejich význam. Umí pojmenovat některé další zástupce lipnicovitých. Umí uvést základní znaky vstavačovitých rostlin. Pozná chráněné druhy této čeledi a zná způsoby jejich ochrany. Poznává některé cizokrajné rostliny. Zná jejich původ a význam pro člověka.</p>	Ov Z D Čj Pč	projektové vyučování
-----------------	------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------	----------------------

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Pozn.:
září	Úvod Savci	Opakování učiva ze 7. ročníku Savci – nejvyvinutější obratlovci Vnitřní stavba těla savců Přehled hlavních skupin savců Vejcorodí		Žák zná a dokáže uvést rozmanitosti nejvyvinutější skupiny živočichů – savců na konkrétních příkladech. Seznámí se se základy vývoje savců. Dokáže charakterizovat jednotlivá vývojová období v historii Země důležitá z hlediska vývoje savců. Chápe základní rozdíl mezi vejcorodými a živoro-dými. Chápe přizpůsobení různých druhů savců odlišnému životnímu prostředí a způsobu života. Dokáže uvést příklady. Zná základní vnější a vnitřní stavbu těla savců, na modelu psa nebo kočky umí pojmenovat a lokalizovat hlavní kosti kostry a vnitřní orgány. Dokáže vysvětlit základní funkce orgánových soustav. Má přehled o základních skupinách savců. Dokáže uvést příklady zástupců jednotlivých skupin. Dokáže charakterizovat základní znaky vejcorodých savců. Zná některé zástupce a umí ukázat místo jejich výskytu na mapě světa.	Z	
říjen	Savci	Živorodí – vačnatci Hmyzožravci Letouni, Chudozubí Hlodavci, Zajíci Šelmy Ploutvonožci, Kytovci Chobotnatci, Lichokopytníci		Žák dokáže charakterizovat skupinu vačnatců, je schopen na mapě lokalizovat místa jejich výskytu na Zemi, umí objasnit důvod vývoje mláďat ve vaku samice. Zná základní znaky placentálů a dokáže uvést hlavní rozdíly mezi placentály a vačnatci, dokáže uvést hlavní identifikační znaky hmyzožravců, na příkladech hmyzožravců je schopen ukázat adaptace na prostředí a způsob života. Dokáže podle charakteristických znaků odlišit letouny od ptáků, umí vysvětlit pojem echolokace, rozliší základní skupiny letounů podle potravních specializací, dokáže vysvětlit adaptaci na vzdušné prostředí. Umí charakterizovat znaky chudozubých, dokáže porovnat kvalitu zubů chudozubých a ostatních savců, zná zástupce chudozubých, jejich potravní specializace a adaptace na prostředí. Umí charakterizovat základní znaky hlodavců, pozná vybrané druhy a dokáže rizika při přemnožení hlodavců. Zná základní znaky skupiny zajíců a umí uvést rozdíly při srovnání se skupinou hlodavců, rozezná zajíce a králíka podle diakritických znaků. Žák dokáže charakterizovat základní znaky šelem, rozlišuje skupiny šelem podle společných znaků, rozpozná vybrané zástupce, je schopen zařadit je do jednotlivých skupin, uvědomuje si postavení šelem v potravním řetězci. Umí charakterizovat skupinu ploutvonožců, na příkladu jednoho ze zástupců demonstroe jeho adaptaci na prostředí a způsob života, zná vybrané zástupce a oblasti jejich výskytu na Zemi. Uvede základní znaky kytovců a jejich životní prostředí. Dokáže popsat jejich chování, zná vybrané zástupce, jejich potravní specializace a adaptace na danou potravu. Umí char. skupinu chobotnatců, adaptace na způsob života a prostředí, podle základních diakritických znaků bezpečně pozná slona afrického a slona indického. Umí charakterizovat základní znaky lichokopytníků, dokáže popsat stavbu nohy lichokopytníka, zná vybrané zástupce a dokáže porovna jejich adaptace na prostředí.	Z, Fy	

listopad	Savci Sudokopytníci Primáti Savci biomů světa Etologie		Žák umí charakterizovat společné znaky sudokopytníků, je schopen skupinu rozdělit podle char. znaků na nepřežvýkavce a přežvýkavce, zná vybrané zástupce a hospodářsky významné domestikované druhy. Umí char. skupinu primátů, dokáže vysvětlit důležité vývojové znaky, rozumí chování primátů v tlupě, dokáže rozdělit primáty do skupin podle společných vývojových znaků, je schopen uvést zástupce. Zná základní biomy světa, umí je charakterizovat a ukázat na mapě, dokáže uvést savce typické pro jednotlivé biomy. Umí vysvětlit pojem etologie, chápe rozdíl mezi chováním vrozeným a získaným, dokáže oba způsoby charakterizovat a demonstrovat na příkladech, při pozorování určitého savce dokáže zařadit a vysvětlit způsoby jeho chování.	Z	
prosinec	Biologie člověka Stavba těla a funkce jednotlivých orgánů člověka	Úvod do biologie člověka Člověk v živočišném systému Původ a vývoj člověka Lidská plemena Buňky, tkáně, orgány Opora a pohyb Soustava opěrná	Dokáže charakterizovat jednotlivé vědy o člověku, rozpozná rozdíly v obsahu těchto vědních disciplín a umí jejich názvy používat, dokáže vyhledat potřebné informace. Orientuje se ve schématu základních vývojových větví savců, umí zařadit člověka do systematických skupin, rozpozná shodné a odlišné znaky lidoopa a člověka, umí jednoduše vyjádřit diakritické znaky. Chápe vznik, původ a vývoj člověka jako živočišného druhu, fylogenetický vývoj, je schopen uvést a objasnit základní anatomické, fyziologické, psychologické a sociální změny, které u člověka nastaly během jeho vývoje, rozumí pojmem hominizace a sapientace. Chápe společný původ a vývoj člověka, odvodí na základě získaných poznatků, jak vlivem podmínek prostředí, podnebí, společenského prostředí a fylogenetického vývoje došlo ke vzniku lidských plemen. Posuzuje i jiné teorie o vzniku a původu člověka a vyjadřuje k nim své stanovisko. Dokáže charakterizovat nehumanistické tendence a nevědecké teorie a jejich negativní dopad na společnost. Vysvětlí vztah mezi stavbou a funkcí orgánové soustavy, objasní na příkladu. Vysvětlí sepnutost organizačních úrovní. Na modelu kostry ukáže důležité kosti a pojmenuje je. Z předložených kostí sestaví kostru končetiny. Porovná ženskou a mužskou kostru a ukáže rozdíly na modelu (obrázku). Nakreslí průřez dlouhou kostí, popíše její části a jejich funkce. Popíše tvar páteře a jeho vývoj během života jedince.	Ov, D	projek- tové vy- učování
leden	Soustava pohybová Energie Soustava trávicí		Vysvětlí funkce kostí a svalů při pohybu a jejich součinnost. Vysvětlí nejčastější vady držení těla a navrhne preventivní zásady. Vymenuje 3 typy svalstva v těle, objasní jejich úlohu a umístění v těle. Vymenuje základní složky výživy a uvede jejich nejbohatší zdroje. Sestaví zdravý jídelníček pro lidi různého věku. Posoudí pozitiva a negativa vegetariánské výživy. Vyjádří vlastní názor na problematiku zdraví a diskutuje na jeho téma. Objasní pojem metabolismus, funkci a součinnost jednotlivých soustav. Vytvoří schéma soustav a vysvětlí činnost jednotlivých orgánů a jejich poruchy a onemocnění.	Ch Ov Pč	projek- tové vy- učování, skupi- nové práce
únor	Soustava dýchací Transport, obnova a ochrana těla Soustava oběhová		Vysvětlí mechanismus nádechu a výdechu. Zdůvodní důležitost krve a mízy v organismu. Nakreslí schéma srdce a pomocí něj vysvětlí krevní oběh. Vymenuje projevy srdeční akce a vysvětlí způsoby jejich zjišťování. Vysvětlí princip rozlišení krevních skupin. Posoudí pozitiva a úskalí krevní transfuze (dárcovství krve)	F Rv	projek- tové vy- učování

březen		Soustava vylučovací (močová) Soustava kožní Řízení, vnímání a koordinace Soustava nervová		Najde společné a rozdílné znaky nervového a hormonálního řízení. Nakreslí neuron a synapsi, vysvětlí princip přenosu vzruchu. Vytvoří schéma nervové soustavy a vysvětlí funkci jednotlivých částí.		projektové vyučování, práce s textem
duben		Smyslové orgány Soustava žláz s vnitřní sekrecí reprodukce – a život pokračuje ... Soustava pohlavní Sexualita a odpovědnost v partnerských vztazích Plánované rodičovství		S pomocí obrázku popíše stavbu smyslových orgánů, objasní jejich činnost a podstatu jejich onemocnění. Objasní vliv jednotlivých žláz s vnitřní sekrecí. Objasní princip zpětné vazby a uvede příklad. Popíše obrázek mužské a ženské pohlavní soustavy a vysvětlí funkci jednotlivých částí. Pomocí obrázku (schématu) vysvětlí menstruační a ovulační cyklus ženy. Zdůvodní význačnost puberty v životě člověka.	Ov Ch Ov	projektové vyučování, řízený rozhovor
květen	Poškození lidského organismu	Složky zdravého životního stylu Vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka		Zdůvodní potřebu dostatečného spánku. Vysvětlí pozitiva a negativa stresu pro organismus. Diskutuje o faktorech ohrožujících reprodukční zdraví člověka.	Ov	projektové vyučování, práce s textem
červen	Rozmnožování organismů	Čím člověk odlišuje od ostatních savců Za všechno můžou geny Rosteme pod maminkiným srdcem	MV – kulturní difference	Popíše proces vzniku jedince a jeho prenatální vývoj. Objasní princip asistované reprodukce. Obhájí zásady zdravého pohlavního života a zdravého těhotenství. Orientuje se v potřebách těhotné matky a novorozence. Diskutuje o formách náhradní rodinné péče. Popíše postnatální vývoj jedince s důrazem na důležité anatomické a fyziologické změny lidského těla. Uvede častá dědičná onemocnění a obhájí význam prenatálního poradenství. Žák chápe a umí vysvětlit jedinečnost každého člověka a chápe člověka jako nedílnou jednotu tělesné i duševní stránky.	Ov	projektové vyučování, práce s textem
		Návykové látky organismu škodlivé	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vytvoří přehled návykových látek a ohledem na jejich původ a účinky. Řekne, proč a jak alkoholismus a kouření matky škodí plodu. Vysvětlí, co může ovlivnit smyslové vnímání, pozornost a soustředění.	Rv Ch	projektové vyučování

## 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září - říjen	Země – náš domov	Vědy o Zemi Jak vznik svět? Stavba Země Pohyb kontinentů Tektonika		Zná vědy o Zemi a umí je vysvětlit. Umí vysvětlit vznik světa. Na modelu popíše stavbu Země. Popíše důsledek pohybu kontinentu. Objasní příčiny a důsledky pohybu litosférických desek. Nakreslí a popíše vrásu a zlom. Vysvětlí princip vzniku pohoří.	Z D F	projektové vyučování, práce s textem
listopad - prosinec		Minerály a jejich vznik		Vysvětlí rozdíl mezi nerostem a horninou a uvede příklady. Pozná na předložené přírodnině, zda se jedná o nerost či horninu. Uvede základní tvary (podoby) nerostu a uvede příklady. Vysvětlí závislosti vnějšího tvaru krystalu na jeho vnitřní stavbě. Vytvoří schéma (modely) krystalu základních krystalových soustav. Vyjmenuje základní fyzikální a chemické vlastnosti nerostu a zjistí některé tyto vlastnosti u předložených vzorků nerostů. Určí (rozřídí do skupin) předložené nerosty s pomocí určovacích pomůcek.	Ch F	projektové vyučování, párové vyučování, práce s textem
leden		Sopečná činnost a zemětřesení Magma a vyvřelé horniny Zvětrávání		Ukáže na mapě světa oblasti s intenzivní sopečnou činností a zemětřesení. Objasní příčiny a důsledky sopečné činnosti a zemětřesení. Vysvětlí způsob a zdůvodní význam měření zemětřesení. Uvede společné a rozdílné znaky povrchových a hlubinných vyvřelin. Nakreslí schéma činné sopky, popíše její části a pomocí tohoto schématu vysvětlí vznik vyvřelin. Vysvětlí pomocí tohoto schématu vysvětlí vznik vyvřelin. Pojmenuje běžné krasové útvary, vysvětlí jejich vznik, na mapě ČR ukáže krasové oblasti. Objasní proces zvětrávání a vzniku pud. Posoudí vliv jednotlivých půdotvorných činitelů na vznik pud.	Z D Ch Pč	projektové vyučování, párové vyučování

únor	Eroze Usazené horniny Přeměněné horniny		Vyjmenuje vnější geologické činitele a u každého z nich konkretizuje jejich tvořivou, rušivou a transportní činnost (podíl na utváření terénu). Diskutuje o působení člověka coby geologického činitele utvářejícího zemský povrch. Zdůvodní roli vnitřních a vnějších geologických činitelů při vzniku hornin. Vysvětlí základní způsoby vzniku usazených hornin. Vysvětlí princip přeměny. Poznává běžné vyvřelé, usazené a přeměněné horniny. Roztřídí do skupin vzorky hornin na základě práce s určovacími pomůckami. Uvede společné a rozdílné znaky vyvřelých, usazených a přeměněných hornin.	Pč Z	projektové vyučování, skupinové práce
březen	Historie Země Člověk poznává Zemi Prahory a starohory Vznik života Vývoj života Symbiotická Země Prvohory Druhovory	EV – vztah člověka k prostředí	Porovná jednotlivé názory na vznik a vývoj života na Zemi. Vysvětlí význam jednotlivých abiotických a biotických faktorů pro existenci, reprodukci a fylogenezi organismu. Zdůvodní význam adaptace ve vývoji života na planetě a uvede příklady. Objasní proces vzniku zkamenělin. Vyjmenuje ve správném pořadí jednotlivé geologické éry (včetně datování) a jejich útvary. Chápe a umí vysvětlit nerovnost života na Zemi, rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi.	Z D	projektové vyučování, skupinové práce, práce s textem
duben	Třetihory Čtvrtohory Geologický vývoj území ČR		Charakterizuje geologické éry z hlediska významných geologických „událostí“ a výskytu specifické fauny a flóry. Roztřídí organismy (obrázky, zkameněliny) do skupin jednotlivých geologických ér. Diskutuje o příčinách a podmínkách přechodu prvohorní fauny a flóry na souš. Ukáže na geologické mapě geologicky či paleontologicky významné oblasti a lokality. Popíše s pomocí geologické mapy podobu území ČR v hlavních geologických érách.	Z D	projektové vyučování skupinové práce
květen	Koloběh hmoty a prvků Kosmické vlivy Geologická budoucnost		Vytvoří schéma koloběhu důležitých látek v přírodě, objasní podíl člověka na těchto cyklech. Objasní souvislosti mezi počasím a klimatem. Provede rozbor jednoduché synoptické mapy. Vysvětlí rozdíl mezi studenou a teplou frontou. Uvede do souvislostí vývoj počasí v ČR s její geografickou polohou.	Ch Z	projektové vyučování



květen		Ložiska a jejich budoucnost Suroviny - budoucnost a vliv na ŽP Souhrnné opakování	EV – základní podmínky života; EV – vztah člověka k životnímu prostředí	Porovná vznik černého a hnědého uhlí a ukáže jejich významná česká i celosvětová naleziště na mapě. Pozná (vyjmenuje) základní nerosty významné pro člověka, zdůvodní jejich význam a uvede jejich republikově a světově významná naleziště. Umí vyjmenovat přírodní zdroje, zdroje surovinové a energetické, jejich vyčerpatelnost, vlivy na prostředí, principy hospodaření s přírodními zdroji, význam a způsoby získávání a využívání přírodních zdrojů v okolí. Umí popsat příčiny a důsledky zvyšování rozdílu globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, příklady jejich uplatňování ve světě, u nás.	D Z Ch	projektové vyučování, párové vyučování
červen	Člověk mění a chrání svět	Vývoj člověka Jak člověk mění svět Co přináší zvyšování počtu lidí? Půda jako zrcadlo krajiny. Blahodárná a nebezpečná voda.		Najde společné a rozdílné znaky vývojových stupňů člověka včetně jejich rozšíření. Ukáže na mapě významná naleziště jednotlivých vývojových stupňů člověka. Objasní proces hominizace a sapience a uvede příklady. Porovná vliv jednotlivých geolog. činitelů na utváření litosféry v minulosti Země a diskutuje o možných příčinách. Žák diskutuje o odpovědnosti lidstva za stav životního prostředí, za vznik a vývoj globálních problémů a o možnostech nápravy, pomoci. Vysvětlí význam jednotlivých složek pudy (pevné, kapalné a plynné). Najde rozdílné znaky jednotlivých typů pud, schématicky znázorní jejich pudní profil. Provede rozbor vzorku pud, určí druh a typ půdy. Zdůvodní, proč některé půdy jsou úrodnější než jiné. Vysvětlí vznik podzemní vody, pramenu. Posoudí nutnost uvážlivého hospodaření s vodou. Porovná vznik studených a teplých minerálních vod. Chápe vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochranu její čistoty, diskutuje o způsobech řešení pitné vody ve světě a u nás.	Z D Ch F Pč	projektové vyučování skupinové práce
červen		Vzdušný oceán Přírodní katastrofy Krajina – její funkce Krajinné typy Tvorba krajiny Chráníme svět a pečujeme o něj	EV – lidské aktivity a problémy ŽP; EV – ekosystémy; EV – základní podmínky života; EV – vztah člověka k životnímu prostředí	Umí popsat koloběh vody. Umí vyjmenovat příklady přírodních katastrof. Umí vyjmenovat a popsat hlavní typy krajiny. Umí vysvětlit, co je krajinný ráz, městská krajina. Posoudí jak by měla probíhat „údržba“ krajiny v místě, kde žije. Zná a vysvětlí změny v krajině (popíše krajinu dříve a dnes, vliv lidských aktivit, jejich reflexe a perspektivy). Chápe hluboké ovlivnění přírody a kulturní krajiny v průběhu vzniku civilizace až po dnešek. Zná význam ovzduší pro život na Zemi, diskutuje o ohrožování ovzduší a klimatických změnách na Zemi, čistotě ovzduší u nás.	Ch Z	projektové vyučování, skupinové práce

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět ekologie je vyučován jako volitelný předmět v 9.ročníku s časovou dotací jedna hodina týdně.

**Ekologie** vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím při přímém poznávání aktuálních hledisek ekologických, ekonomických, vědeckotechnických, politických a občanských, hledisek časových (vztahů k budoucnosti) i prostorových (souvislostí mezi lokálními, regionálními a globálními problémy), i možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské civilizace životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

#### Vzdělávání v předmětu ekologie:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako fungující systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat ekologické poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a nutnosti recyklace přírodních surovin

#### Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- krátkodobé projekty

**Předmětem prolínají průřezová témata:**

- evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání (OSV)
- porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy (EV)
- komunikace a kooperace, kritické čtení (MDV)
- evropská a globální dimenze v základech ekologie (EGS)
- vzájemné respektování (MKV)

## Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

### Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí

### Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- učitel zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

### Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- učitel umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

### Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

### Kompetence občanské

- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

### Kompetence pracovní

- učitel zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

## Hodnocení prospěchu a výsledků žáků:

- s) ústní zkoušení
- t) orientační zkoušení
- u) testy ke zjištění úrovně znalostí kapitol
- v) opakovací prověrky
- w) úroveň laboratorních prací
- x) plnění domácích úkolů

Každý žák získá alespoň čtyři známky za pololetí.

### Klasifikace podle těchto zásad:

- ucelenost a trvalost získaných vědomostí a dovedností
- schopnost použít vědomostí v praxi
- schopnosti žáka a jeho úsilí k dosažení lepších výsledků, zájem o předmět
- kvalita myšlení, logika, samostatnost
- správnost a výstižnost ústního projevu

**STUPEŇ 1:** ovládá učivo přesně v logické souvislosti, nedopouští se chyb při teoretických i praktických úkolech

**STUPEŇ 2:** ovládá učivo, fakta a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně; v ústním nebo písemném projevu se vyskytují menší nepřesnosti; pracuje samostatně;

**STUPEŇ 3:** pracuje s menšími výkyvy, výsledky jsou dobré, menší samostatnost, dobře pracuje s malou dopomocí učitele, dopouští se občas chyb;

**STUPEŇ 4:** pracuje bez zájmu, získané vědomosti nedokáže samostatně využít – jedině s pomocí učitele; dopouští se závažných chyb, je nepřesný ve formulaci a v ústním projevu;

**STUPEŇ 5:** neprojevuje zájem o práci, neplní úkoly a domácí příprava je nedostatečná, neprojevuje snahu o zlepšení; nesplní úkoly ani s pomocí učitele; nechápe souvislosti, v učivu se neorientuje;

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>MPV</b>	<b>Pozn.</b>
<b>září</b>	Základy ekologie	Ekologie jako vědní obor		žák dokáže rozlišit základní obory ekologie dokáže charakterizovat cíle a zájmy ekologie		
<b>říjen - listopad</b>	Základní podmínky života	voda světlo a teplo ovzduší půda ochrana biologických druhů ekosystémy		žák dokáže posoudit vlastnosti vody a života; význam vody pro lidské aktivity; ví jak vodu chránit, jak vodu čistit; žák chápe význam ovzduší pro život na Zemi; uvědomuje si ohrožování ovzduší a klimatické změny – chápe propojenost světa; dokáže posoudit čistotu ovzduší; chápe půdu jako zdroj výživy, chápe ohrožení půdy, její rekultivaci; chápe význam zemědělství; chápe důvod ochrany jednotlivých druhů; chápe význam ekosystému, biodiverzity, její úrovně, ohrožování a ochrany;		
<b>pros. leden</b>	Biotické faktory	jedinec, populace, společenstvo		žák dokáže rozlišit základní ekologické pojmy dokáže uvést příklad populace, společenstva – chápe rozdíly		
<b>únor - duben</b>	Vztah člověka k prostředí	naše obec naš životní styl prostředí a zdraví nerovnoměrnost života na Zemi recyklace odpadu RECYKLOHRANÍ		žák vysvětlí původ přírodních zdrojů, vysvětlí způsoby využívání; chápe řešení odpadového hospodářství; dokáže si uvědomit důsledky spotřeby věcí, energií; chápe problematiku produkce odpadů; chápe vliv prostředí na naše zdraví, životní styl chápe rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi; chápe příčiny a důsledky zvyšování rozdílů globalizace a principy udržitelnosti rozvoje seznámení s projektem RECYKLOHRANÍ		
<b>květen - červen</b>	Ekosystémy	les pole vodní zdroje moře tropický deštný les lidské sídlo – město, vesnice kulturní krajina		žák chápe význam lesa, chápe jeho produkční a mimoprodukční významy; žák chápe význam pole, změny okolí krajiny způsobené činností člověka, jeho hospodařením žák chápe lidské aktivity spojené s vodním hospodářstvím, chápe důležitost pro krajinnou ekologii žák dokáže vysvětlit důležitost moře pro biosféru; chápe význam mořských řas; uvědomuje si význam oxidu uhličitého a kyslíku; chápe globální význam tropického deštného lesa; dokáže vyvodit následky kácení deštného lesa; chápe význam města a vesnice, jakožto umělého ekosystému; chápe pojem kulturní krajina – uvědomí si formování přírody od vzniku civilizace, až po dnešek		

## 2.2.5.5. ZEMĚPIS (GEOGRAFIE)

### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9.ročníku. V 6. a 8 . ročníku dvě hodiny týdně, v 7. a 9. ročníku jednu hodinu týdně :

6.r. – fyzický zeměpis, obecné poznatky o Zemi a vesmíru

7.r. - zeměpis kontinentů : Antarktida, Afrika, Amerika, Austrálie, Asie

8.r. – zeměpis kontinentů : Evropa , zeměpis ČR

9.r. - základy socioekonomické geografie

#### Vzdělávání v předmětu zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

#### Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

#### Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- **chemie:** znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry,...
- **fyzika:** sluneční soustava, vesmír, ...
- **přírodopis:** rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

#### Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- **matematika:** měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy, ...
- **ICT:** zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- **dějepis:** kultura národů, historie států,...

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, VMEGS, MuV, EV, MeV



# Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

## Kompetence k učení

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

### Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

## Kompetence komunikativní

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

### Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

## Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

### Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky

- k práci s chybou

### **Kompetence sociální a personální**

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

#### **Učitel vede žáky:**

- k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

### **Kompetence občanské**

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

#### **Učitel vede žáky:**

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

### **Kompetence pracovní**

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

#### **Učitel vede žáky:**

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

## Hodnocení v zeměpisu

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi i jeho rodičům zpětnou vazbu, tedy informovat o tom, jak žák dokáže využít to, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje, kde má rezervy. Součástí hodnocení by mělo být i povzbuzení a návod, jak má žák postupovat, aby případné nedostatky odstranil.

Hodnotící informace mají být objektivní, odpovídat předpokladům, možnostem a věku žáka. Hodnocení vystihuje pokrok žáka, ale také srovnání s jinými, učí žáka vyrovnat se s tím, že je někým hodnocen a že ne vždy uspěl a že někdo může být lepší.

Hodnocení musí být založeno na taktním přístupu učitele, na jeho laskavosti, snaze pomoci, ale také na odpovídajícím stupni náročnosti a na důslednosti. Hodnocením by nemělo docházet k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, nemělo by vyvolávat nezájem o učení a školní práci, nesmí snižovat důstojnost a sebedůvěru žáka.

Je dobré, když hodnocení žáka občas probíhá i za přítomnosti rodičů. Možnost vzájemného vyjádření může vést k vysvětlení příčin neúspěchů a k eliminaci nežádoucích reakcí ze strany rodičů, které někdy pramení z nedostatečné informovanosti.

Kritéria hodnocení v zeměpisu vycházejí z obecně platných kritérií stanovených školou a jsou odvíjena od klíčových kompetencí. Zásadou je, aby konečné hodnocení žáka vycházelo **z celé škály žakovy činnosti** a nebylo jednostranné. Tyto činnosti můžeme rozčlenit do několika oblastí takto :

1. **Ústní zkoušení** – toto pracovní označení neznámá jen odřikávání textu, ale žák vypráví, popisuje, vysvětluje, třídí, srovnává, oznamuje své řešení problému, argumentuje apod. zásadně při práci s mapou nebo atlasem. Vzhledem k časové náročnosti není ústní zkoušení nejčastějším způsobem zjišťování žakových znalostí.
2. **Písemné zkoušení**
  - a) větší, souhrnné testy za jednotlivými tematickými celky
  - b) menší úkoly prověřující soustavnou pozornost a přípravu na vyučování
  - c) zjišťování schopnosti orientace na mapách využitím slepých map

Stupnice pro hodnocení písemných projevů žáků :

- otázky jsou koncipovány tak, aby žáci mohli některé z nich vyhledat v atlasech, ale i takové, které vyžadují paměťové vědomosti
- je nezbytné používání atlasů a znalost hledání v mapovém rejstříku
- časový limit pro zpracování není vymezen, bylo by však vhodné zvolený čas později dodržovat

Hodnocení :

**Stupeň :**      **Počet správně uvedených jevů:**

1	do 90 %
2	do 75 %
3	do 45 %
4	do 25 %
5	24 – 0 %

3. **Samostatná práce** – přímo v hodině nebo jako domácí úkol, většinou práce s textem, atlasem, statistickými tabulkami, kartogramy, získávání a třídění informací, samostatné poznámky, apod.
4. **Referáty (aktuality)** – hodnotí se podle těchto kritérií :  
výběr informací, referát má obohatit (ale nepřehltnit málo zajímavými detaily jako např. množstvím číselných údajů), ne opakovat už známé z výuky  
přiměřený rozsah – ne sáhodlouhé, i za 2 minuty se dá sdělit mnoho  
uvést zdroje informací  
kvalita přednesu – co nejvíce vlastními slovy, zaujmout  
příprava krátkého, výstižného zápisu pro žáky  
kvalita písemného zpracování ( pokud možno PC ), písemné může být rozsáhlejší než výběr ústně sděleného
5. **Aktivita** při vyučování - reakce, souvislosti, nápady apod. i čerpané mimo školu (informace z médií, výstřižky do sešitu, fotografie apod.), účast v soutěžích, žákovské odborné činnosti aj.
6. **Spolupráce** – ochota a schopnost pracovat v týmu, spolehlivost v plnění zadaných úkolů, samostatnost

Tyto oblasti tvoří souhrnný celek, který je hodnocen a na konci pololetí klasifikován příslušnou **známkou** na vysvědčení. Rozmanitost podkladů umožňuje respektovat individuální rozdíly a dává žákům příležitost kompenzovat oblasti, které jsou i z objektivních důvodů jejich slabinou. Systém platí v zásadě pro 6. – 9. ročník, ale konkrétní podoba hodnocení je přizpůsobena věkovým schopnostem žáků .

## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Vesmír a Země jako jeho součást	Vznik vesmíru, jednotlivé teorie, představy o Zemi Planety, hvězdy, objevování vesmíru Sluneční soustava, Měsíc Pohyby Země a jejich důsledky	VMEGS – 1, 2; EV – 2; MeU – 1	Žák vyjádří vlastními slovy postavení Země ve vesmíru.. Žák vysvětlí zákonitosti existence života na Zemi vzhledem k poloze Země ve Sluneční soustavě.. Žák se orientuje v jednotlivých teoriích vzniku Země a posoudí správnost teorií. Žák zdůvodní příčiny a důsledky pohybů Země ve vesmíru.	F, Př, M, Vv	řízená diskuse, skupinová práce, využití odborné literatury, využití AV pomůcek
Globus a mapa Práce s mapou	Globus, souřadnicová síť, datová hranice, pásmový čas Mapa - obraz Země, druhy map Zásady práce s mapou Zdroje zeměpisných informací	VMEGS – 1	Žák popíše souřadnicovou síť. Zdůvodní existenci časových pásem. Žák vyjmenuje různé druhy map a je schopen je rozřadit do skupin. Je schopen porovnat rozdíly jednotlivých map. Žák předvede základní znalosti práce s mapou a orientuje se v základních zdrojích zeměpisných informací.	M, F, Vv	skupinová práce, využití internetu, práce s chybou, využití odborné literatury, buzola, kompas, práce s mapou – okolní krajina
Světadílky a oceány Krajinná sféra Země a její základní části	Procentické vyjádření, poloha, rozloha, srovnávání	VMEGS – 2; EV	Žák popíše polohu jednotlivých světadílů a oceánů, uspořádá je podle základních kritérií. Žák je schopen vysvětlit základní obaly Země, uvést příklady.	M Ekologie	řízená diskuse, práce s literaturou, referáty
Vznik a stavba Země	Těleso Země Litosféra, litosférické desky, horotvorná činnost, sopky, zemětřesení	EV – 1; MuV – 2, 5	Žák popíše složení Země, vlastními slovy popíše horotvornou činnost a nakreslí schema. Je schopen vysvětlit příčiny a důsledky litosférické činnosti. Zdůvodní existenci sopek a zemětřesení.	Př, Vv	skupinová práce, řízený rozhovor, práce s tiskem
Atmosféra	Složení atmosféry Podnebí, počasí, meteorologické pojmy Ochrana ovzduší Podnebné pásy	EV - základní podmínky života – 2, 3	Žák vysvětlí složení atmosféry. Diskutuje o rozdílech mezi podnebí a počasím. Uvede příklady ochrany ovzduší. Najde společné a rozdílné znaky podnebných pásů. Žák chápe význam ovzduší pro život a diskutuje o problému nutnosti ochrany ovzduší.	F, Ch, Př	pozorování, vlastní zkušenost z cest, rozhovor. práce s tiskem, využití AV techniky

Hydrosféra	Vlastnosti vody Význam a ochrana vody Pohyby vody Vliv na podnebí Přírodní a umělé vodní plochy	EV – 1, 2, 3, 4 MeV - 5	Žák vyjmenuje vlastnosti vody a uvede příklady. Zdůvodní nutnost ochrany vody a navrhne řešení jak sám může přispět k ochraně zdrojů vody, obhajuje své názory a předpoví co bude dál. Žák popíše pohyby vody a diskutuje o vlivu na podnebí. Žák roztrídí do skupin přírodní a umělé vodní plochy, nachází společné a rozdílné znaky.	F, PŘ, Vv	řízená diskuse, rozhovor, využití odborné literatury, internet, využití AV techniky
Pedosféra	Působení vnějších a vnitřních činitelů Druhy a typy půd Ochrana půd	EV – 3, 4	Žák definuje vnitřní a vnější činitele, uvede příklady. Roztrídí půdy do skupin. Umí posoudit význam půdy pro život člověka. Dokáže říci, která půda je lepší, horší a proč. Diskutuje o způsobech ochrany půd, hledá vlastní řešení.	PŘ, Pv	pozorování, rozhovor, skupinová práce, práce s chybou, AV technika
Biosféra	Šířková pásmovitost, závislost na podnebí Výšková stupňovitost Typy krajiny a jejich využití Vliv člověka na krajinu a její ochrana	EV – 1, 2, 3, 4	Žák uspořádá základní rostlinná pásma a nakreslí jejich rozšíření. Posoudí a zdůvodní jejich závislost na podnebí a nadmořské výšce. Uvede příklady využití jednotlivých oblastí a může předpovědět jejich vývoj. Žák posoudí vliv člověka na krajinu, zdůvodní nutnost její ochrany.	PŘ, F	řízená diskuse, skupinová práce, odborná literatura, AV technika
Základy ekologie	Vztah člověk-příroda, proměny krajiny Vliv člověka na přírodu z hlediska perspektiv a vývoje Chráněná území	VMEGS – 1, 2 EV – 1, 2, 3, 4	Žák diskutuje o vztahu člověk a příroda a zdůvodní proměny krajiny. Předpoví, co bude dál, bude-li se člověk k přírodě chovat bezohledně. Žák roztrídí do skupin jednotlivé chráněné oblasti, najde společné a rozdílné znaky. Zdůvodní nutnost existence pravidel chování.	PŘ, Ov, Rv, Vv	rozhovor, pozorování, práce s tiskem, AV záznamy, využití odborné literatury, ztvárnění základních ekolog. problémů
Praktický zeměpis s využitím znalostí regionu	Práce s mapou regionu Ochrana přírody v regionu	EV – 3, 4	Žák předvede schopnost práce s mapou regionu. Použije novým způsobem získané znalosti z přírodních složek Země. Zhodnotí působení člověka na přírodu v regionu. Sestaví seznam chráněných oblastí regionu, zanese do mapy.	PŘ	pozorování, práce s chybou, získávání informací na institucích, exkurze

## 7. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Světadílly a oceány Polární oblasti Antarktida Arktida	Poloha, rozloha, srovnávání Hospodářské využití, ekologická rizika Poloha, přírodní poměry, Objevování jižního polu. Ekologický význam-pitná voda Rizika vývoje, výzkum, Mezinárodní spolupráce Poloha, přírodní poměry, dobývání severního polu, význam -rybolov, ochrana fauny	EV – 1, 2, 3; VMEGS – 2 EV -1, 2, 3	Žák popíše polohu jednotlivých světadílů a oceánů, uspořádá je podle základních kritérií. Nachází společné a rozdílné znaky. Žák popíše polohu, porovná rozlohu oceánů. Zdůvodní význam Atlantského oceánu pro dopravu a zhodnotí jeho vliv na podnebí Evropy. Diskutuje o významu hospodářského využití Indického oceánu a o ekologických rizicích. Žák popíše polohu a přírodní poměry. Vyjádří vlastními slovy historii dobývání pólů. Diskutuje o ekologickém významu Antarktidy a vlivu klimatických změn na Antarktidu, předpoví co bude dál. Obhájí nutnost výzkumu Antarktidy a mezinárodní spolupráce. Žák popíše polohu Arktidy, její přírodní poměry. Nachází společné a rozdílné znaky mezi Arktidou a Antarktidou. Vyjádří vlastními slovy význam oblasti, obhájí nutnost ochrany ekosystému Arktidy.	M Př, F, Ov, Rv, Ch, Vv	řízená diskuse, práce s literaturou, referáty – polární výpravy na sev. a již. pol, práce s odbornou a cestopisnou literaturou, využití filmu (TV, AV záznam)
Afrika	Poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry	EV – 1, 2	Žák popíše polohu, porovná rozlohu. Zdůvodní závislost přírodních poměrů na poloze.	Př, Vv	Řízená diskuse, referát E. Holub, kresba Cesta E. Holuba, práce s internetem, tiskem, AV záznamy, sledování TV – rasová nesnášenlivost, skupinová práce
Afrika	Společenské, politické, hospodářské poměry Afrika-světadíl kontrastů, perspektivy vývoje regionů Afriky	VDO – 4; VMEGS – 2; MuV – 1, 2, 5; MeV – 5	Žák provede rozbor přírodních, kulturních, společenských, politických a hospodářských poměrů vybraného regionu. Navrhne řešení globálních problémů Afriky.	Ov, Rv, D	Sledování současných událostí v tisku, TV, internet, rozhlas - závěry z četby cestopisné literatury

Austrálie a Oceánie Tichý oceán	Poloha, rozloha, přírodní poměry-endemité Historie, společenské a hospodářské poměry Oblasti Austrálie, Nový Zéland, Oceánie PACIFIK - objevné cesty, doprava, ekologie	EV – 1, 2; MuV –1; VMEGS – 2	Žák popíše polohu, porovná rozlohu, je schopen uspořádat přírodní poměry a uvést příklady endemitů. Diskutuje o historii osídlení, složení obyvatelstva a společenských a hospodářských poměrech. Nachází společné a rozdílné znaky oblastí Oceánie a roztrídí je do skupin. Žák diskutuje o postavení Pacifiku mezi ostatními oceány, zdůvodní význam Pacifiku pro klima planety a světovou ekonomiku. Obhájí nutnost ochrany oceánů a navrhne řešení.	D, Ov, Př, Vv	Rozbor odborné literatury, cestopisná literatura, encyklopedie, využití internetu, tisku, zpráv a hlavních událostí v TV, kresba – Objevitelské plavby
Amerika	Poloha, rozloha, členitost Přírodní poměry Společenské, politické a hospodářské poměry	VDO – 2, 4; VMEGS – 2; MuV – 1, 2, 3, 4	Žák popíše polohu, porovná rozlohu. Zdůvodní závislost přírodních poměrů na poloze. Z historie objevování Ameriky odvodí složení obyvatelstva Ameriky.	Př, D, Ov, Vv	řízená diskuse, práce s literaturou, referáty, video – národní parky, internet
Amerika	Regiony – Severní Amerika Střední Amerika Jižní Amerika Dokončení a opakování Ameriky	VDO – 2, 4; VMEGS – 1, 2; EV – 1, 3, 4	Žák provede rozbor přírodních, kulturních, společenských, politických a hospodářských poměrů vybraného regionu. Zdůvodní společné a rozdílné znaky jednotlivých regionů.	Př, Ch, Rv, Ov, F	
Asie	Poloha, rozloha, členitost Přírodní poměry	EV – 1, 2	Žák popíše polohu, porovná rozlohu. Zdůvodní závislost přírodních poměrů na poloze.	Př, F, Ch	
Asie	Společenské, politické, hospodářské poměry Regiony: Východní Asie Jižní Asie Jihovýchodní Asie	VDO – 2, 3; VMEGS – 1, 2; MuV – 1, 2, 3, 5	Žák provede rozbor přírodních, kulturních, společenských, politických a hospodářských poměrů vybraného regionu.	Př, D, Ov, F, Ch, Rv	
Asie Přehled světadílů Opakování	Jihozápadní Asie Střední Asie Zakavkazsko	VMEGS – 1, 2; VDO – 2, 3; MuV – 1, 2, 3, 5	Žák provede rozbor přírodních, společenských, kulturních, politických a hospodářských poměrů vybraného regionu. Žák se orientuje v jednotlivých světadílech, hledá shodné a rozdílné znaky, porovnává podle různých kritérií.	Př, D, Ov, F, Ch, Rv	



## 8. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	Evropa	Poloha, rozloha, členitost	VMEGS -1, 2, 3	Žák popíše polohu, porovná rozlohu, je schopen orientace na mapě.		řízená diskuse, využití tisku, odborné a cestopisné literatury, internetu, TV, AV záznam, referáty, skupinová práce
		Přírodní poměry	EV 1, 2, 3	Zdůvodní závislost př. poměrů na geografické poloze.	Př, F	
		Společenské, politické a hospodářské poměry	EV -4, VMEGS -1, 2, 3; VDO -2, 3, 4	Provede rozbor přír., kult., společ., polit. a hospod. poměrů Evropy, je schopen diskutovat o nich.	D, Ov, Rv, Ch	
		Členění Evropy Jižní Evropa	VMEGS -1, 2, 3; VDO -2, 3, 4; MuV -1, 2, 3	Porovnává jednotl. oblasti Evropy podle daných kritérií, vyvozuje souvislosti, zvládá práci s mapou jednotl. oblastí Evropy.	D, Ov, Rv, Ch	
		Západní Evropa Severní Evropa	VMEGS -1, 2, 3; MuV -1, 2, 3	Je schopen diskuse o ekon. významu regionu pro zbytek Evropy a svět	D, Ov, Rv, Ch	
		Střední Evropa Jihovýchodní Evropa	VMEGS -1, 2, 3; VDO -2, 3, 4; MuV -1, 2, 3, 5	Porovnává jednotl. oblasti podle daných kritérií, vyvozuje souvislosti, zvládá práci s mapou jednotl. oblastí Evropy.	D, Ov, Rv, Ch	
		Východní Evropa Rusko		Diskutuje o významu Ruska pro Evropu, vlivu Ruska na světové dění v minulosti a současnosti	D, Ov, Rv, Ch	
	Česká republika	Poloha, rozloha Historický vývoj území	MuV -1, 3	Popíše polohu v rámci Evropy, diskutuje o strategickém významu polohy ČR. Porovná rozlohu s ostatními státy Evropy. Diskutuje o historickém vývoji hranice, orientuje se v lokalizaci státních útvarů historie na území dnešní ČR.	D, Ov	řízená diskuse, práce s tiskem, skupinová práce, využití internetu a odborné literatury, referáty, využití informací o souč. událostech v TV, internetu
		Přírodní poměry, ochrana krajiny	EV -1-5	Nachází společné a rozdílné znaky přír. poměrů ČR, provede jejich rozbor. Zdůvodní nutnost ochrany krajiny a roztrídí do skupin jednotlivá chráněná území, zobecní principy chování v chr. oblastech.	Př, Ov, Rv	Užití vlastní zkušenosti z cestování a znalosti svého okolí, využití statistických údajů o těžbě, výrobě a zeměděl. Produkci v posl. Období, srovnání se státy Evropy

	Obyvatelstvo a sídla	EV -2, 3, 4; MuV -1-5	Popíše národnostní strukturu obyvatelstva, diskutuje o příčinách migrace a o vztahu k etnickým menšinám. Nakreslí schéma demografického vývoje, vytvoří předpověď dalšího vývoje, diskutuje o něm. Posoudí a porovná funkci jednotlivých typů sídel, vytvoří prognózu vývoje.	D, Ov, M, Rv, PŘ	
	Hospodářství: zemědělství, těžba surovin; průmysl, doprava, zahraniční obchod, cestovní ruch	VMEGS -3; EV -1, 3, 4	Provede rozbor podmínek pro zemědělství a najde principy lokalizace. Diskutuje o surovinových zdrojích země, posoudí podmínky pro existenci jednotlivých průmyslových odvětví, diskutuje o vlivu průmyslu na krajinu, spolunalezá řešení ekologických problémů. Zdůvodní význam existence euroregionů a uvede příklad. Nachází společné a rozdílné znaky druhů dopravy v ČR, posoudí nutnost zapojení do evropského dopravního systému. Provede rozbor zahraničního obchodu ČR a diskutuje o významu cestovního ruchu pro ekonomiku, posoudí trendy vývoje cestovního ruchu.	PŘ, Ch, Ov, Rv, M	
	Regiony ČR - místní region, Praha, kraje ČR	VDO -2, 3, 4; DO -2, 3, 4; EV -4	Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu. Orientuje se na mapě ČR, posoudí a porovná význam jednotlivých krajů, porovná jednotlivé kraje podle daných kritérií, nachází jejich společné a rozdílné znaky.	Ov, PŘ, D	Práce s mapou místní krajiny, kompas, buzola
	Hospodářské a politické postavení ČR ve světě	VMEGS -1, 2, 3	Zdůvodní význam zapojení ČR do evropských a světových struktur a diskutuje o problému.		

## 9. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	Společenské a hospodářské prostředí	Obyvatelstvo - lidské rasy Národy	MuV – 1-5; MeV – 1, 5; VDO – 2, 3	Nachází spol.a rozdílné znaky lidských ras, zdůvodní nesmyslnost rasových teorií,uvede příklady.	D	řízená diskuse, využití tisku, odborné literatury, internetu, referáty, skupinová práce
		Světová náboženství Zaměstnanost	MuV – 1-5; MeV – TO1, 2, 4, 5	Orientuje se v existenci světových náboženství, spol.a rozdílné znaky. Provede rozbor zaměstnanosti v jednotliv. oblastech světa.		aktualní zpravodajství ze světa
		Demografický vývoj Perspektivy, Lidská sídla-trendy vývoje, perspektivy, urbanizace, světové metropole	VMEGS – 1, 2; VDO – 2, 3	Posoudí a porovná demogr.vývoj v jednotliv. oblastech světa,předpoví možnosti dalšího vývoje. Roztřídí jednotliv. typy sídel podle daných kritérií,zdůvodní migrační trendy,diskutuje o perspektivách a vývoji.	M, Ov , Rv	využití AV, TV záznamů, práce s atlasem
		Světové hospodářství Zemědělství Průmysl	EV – 1-4	Zdůvodní význam zemědělství a závislost na přír.a společ. podmínkách. Nachází společné a rozdílné znaky hospodářství v jednotliv. oblastech světa,vytvoří perspektivu budoucího vývoje. Zdůvodní nutnost vývoje nových technologií,provázanost vědy a hospodářství.Posoudí ekologická rizika hospodářství,vytvoří perspektivu vývoje.	Př, F, Ch, Ov, M	Práce s kartogramy a statistickými údaji v atlasech, na internetu, v médiích
		Doprava	EV – 3, 4; MuV – 2, 4, 5; MeV – 1, 2, 4, 5	Roztřídí do skupin druhy dopravy,diskutuje o výhodách a nevýhodách jednotliv. druhů dopravy s ohledem na ekologická rizika.Provede rozbor jednotliv. druhů dopravy v regionech světa.	F, Ch, Ov, Rv, M	Internetcestování, mapy, jízdní řády

	Státy a světová seskupení - politická, ekonomická, bezpečnostní	VDO – 4; MuV – 1, 3, 5; MuV-2,5 EV-1,2,3,4	Najde princip stanovení kritérií rozdělení zemí do kategorií, porovná společné a rozdílné znaky jednotl. skupin	Ov , Ch, M	Využití internetu, informací z tisku, radia,TV, besedy, referáty
	Globální problémy současného světa: podvýživa, hlad, AIDS, kyselá dešť, oteplování, rozšiřování pouští, kácení trop. dešť. lesů , ekolog. katastrofy, vyčerpatelné nerostné , suroviny		Vymezí globální problémy, hledá příčiny, diskutuje o možných důsledcích, hledá řešení, rozumí pojmem ekosystém, ekologie, trvale udržitelný rozvoj, je informován o opatřeních, chování a jednání při nebezpečí	Př, Ch, D, FOv, Rv	
	Procvičení základů topografie v terénu místní krajiny: mapa místní krajiny, orientační body, světové strany, buzola, kompas, pohyb podle azimutu, odhad vzdáleností a výšek náčrtky pochodové osy				Aktivní využívání map, atlasu, tur. průvodce internetu a dalších zdrojů inform., diskuse o bezpečném pohybu a pobytu v přírodě
	Krajina-prostředí, typy krajín společenské a hospodářské vlivy na krajinu a životní prostředí	EV-1,2,3,4	Rozlišuje vzhled, funkci přír. a kultur. krajiny, posuzuje působení krajínotvorných procesů – vliv přírody a lid. společnosti- uvádí kladné i záporné příklady, hodnotí dodržování zásad ochrany přírody a živ. prostředí	Př, Ekol, Ch	Beseda o osobních zkušenostech z cestování a okolí, referáty - čerpání z internetu a dalších médií

## 2.2.6. UMĚNÍ A KULTURA

### 2.2.6.1. HUDEBNÍ VÝCHOVA

#### Charakteristika vzdělávacího předmětu hudební výchova

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebního umění a hudby, k jejímu vnímání a využívání jako prostředku komunikace, prostřednictvím vokálních, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností. Hudební činnosti rozvíjejí celkovou osobnost žáka a vedou především k rozvoji jeho hudebnosti, hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi ( sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové ). Hudební činnosti dále umožňují žákovi uplatnit jeho individuální pěvecký potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, jeho individuální instrumentální dovednosti a jeho pohybové dovednosti i podle jeho zájmu a zaměření.

#### Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací oblast předmětu hudební výchova je na druhém stupni také zaměřen na čtyři tématické okruhy:

- Vokální
- Instrumentální
- Hudebně pohybový
- Poslechový

Tyto okruhy jsou zpracovány do tématických celků v jednotlivých ročnících.

Na druhém stupni si žáci osvojují:

- a) pěvecký a mluvní projev, rytmus řeči a hudební rytmus, orientaci v notovém záznamu melodie, rozvíjí si hudební sluch a hudební představivost, intonuje a vokálně improvizuje
- b) hru na hudební nástroje, záznam skladby, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje
- c) pohybový doprovod znějící hudby, pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby, orientaci v prostoru
- d) hudební dílo a autora, hudební styly a žánry, „interpretaci“ znějící hudby

#### Časové a organizační vymezení předmětu

Hudební výchova je vyučována jako samostatný předmět s hodinovou týdenní dotací v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy.

# Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

## 1. Kompetence k učení

- vybírání a využívání vhodných způsobů, metod a strategií pro efektivní učení
- plánování, organizování a řízení vlastního učení
- hledání a třídění informací, jejich využití v praktickém životě
- užití termínů, uvedení věcí do souvislosti
- porovnávání a kritické posuzování získaných výsledků
- vyvození závěrů pro využití v budoucnosti

## 2. Kompetence k řešení problému

- vnímání problémových situací
- plánování způsobu řešení problémů
- využití vlastního úsudku a zkušeností
- sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů
- kritické myšlení, rozhodnutí, obhajoba, zodpovědnost

## 3. Kompetence komunikativní

- výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování
- naslouchání, reakce a zapojení se do diskuse
- obhajoba svého názoru
- využití informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci
- spolupráce s ostatními

## 4. Kompetence sociální a personální

- skupinová spolupráce
- ovlivňování kvality společné práce
- utváření příjemné atmosféry v týmu
- ohleduplnost a úcta při jednání
- upevňování dobrých mezilidských vztahů
- podpora sebedůvěry a samostatného rozvoje

## **5. Kompetence občanské**

- zodpovědné chování v krizových situacích
- respektování, ochrana a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví
- pozitivní postoj k uměleckým dílům
- smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivní zapojení do kulturního dění

## **6. Kompetence pracovní**

- plnění povinností a závazků
- přístup k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany kulturních hodnot
- využití znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech
- rozvoj myšlení
- orientace v základních aktivitách

## Hodnocení v předmětu: HUDEBNÍ VÝCHOVA

V průběhu i na vysvědčení bude hodnoceno známkou.

- vztah k předmětu
- aktivita v hodinách
- zpěv (sólový, za doprovodu melodického nástroje nebo hudební nahrávky)
- zpěv ve skupině, vícehlas
- doprovod na rytmické nástroje
- orientace v notovém zápisu českých i cizích písní
- zápis not
- znalost hudebních pojmů a hudebních značek
- vnímavý poslech hudby, rozpoznání skladeb, nástrojů, hudební skupiny, ...
- hudební slohy
- vědomosti ze života hudebních skladatelů
- vědomosti o hudebních dílech
- referáty (hlavně v 8. a 9. ročníku)
- vědomosti o hudebních skupinách, zpěvácích, žánrech hudby (8.-9. ročník)
- pohybový projev
- taktování
- talent a jeho využití



## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Vokální činnosti	intonační cvičení → vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur rozeznat rozdíl dur a moll akord – terciová stavba vánoční koledy a zvyky zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem říkadlo, píseň – rytmické hádanky vlastní pěvecký projev (individuální a v kolektivu)	OSV – 1; VMEGS – 1; EV – 3; VDO – 1	Dokáže podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívat v jednohlase, popř. v dvojhlase. Umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou. Orientuje se v jednoduchém notovém zápisu. Umí vyhledat určené takty a rytmy. Rozšiřuje vlastní hlasový projev a techniku vokálního projevu.	Čj, D, Vv	Příležitostné návštěvy výchovných koncertů
Instrumentální činnosti	reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje notový zápis – stupnice, posuvná znaménka	OSV – 1	Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje. Má rytmické cítění a rytmickou paměť. Dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry a dohry. Orientuje se na klávesnici (klavíru) – zvyšování a snižování tónu.	Tv	Účinkování na kulturních akcích školy
Hudebně pohybové činnosti	pochod, polka, valčík, mazurka hra na dirigenta a orchestr dramtizace písní pantomima, balet	OSV – 1, 2	Pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus. Umí taktovat dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt. Dokáže pohybem vyjádřit obsah písně.	D, Tv	

<p>Poslechové činnosti</p>	<p>poznávání hudebních nástrojů: rozdělení do skupin  hudební nástroje v lidové hudbě  píseň lidová, umělá  vokální a instrumentální skladba  melodram – Fibich, Vodník  muzikál  opereta – Offenbach, Strauss  opera – cizí a česká  G. F. Händel – poslech skladeb  opera – nově vzniklá hudební forma –  Monteverdi, Verdi, Wagner, Smetana, Dvořák  symfonie  koncert  W. A. Mozart  J. Haydn  L. van Beethoven</p>	<p style="text-align: center;">VMEGS – I</p>	<p>Sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat.  Rozliší skladbu vokální a instrumentální.  Umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu.</p> <p>Seznámí se s obdobím baroka, klasicismu a romantismu.</p> <p>Seznámí se s vybranými skladbami.</p>	<p style="text-align: center;">D, Vv</p>	
----------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------	--

## 7. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipředm. vztahy:</b>	<b>Poznámky, hodnocení:</b>
	Opakování	pakování poznatků ze 6. ročníku		Připomenutí, opakování poznatků ze 6. ročníku.		
	Vokální činnosti	lidové a umělé písně: dynamika, melodie, rytmus výběr písní různých období kánon (jednoduchý) lidský hlas, hlasová hygiena interpretace písní	MuV – 1, 2, 3;EV – 3	Při zpěvu využívá správné pěvecké návyky. Podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně. Využívá zpěv sólový, vlastní projev, projev kolektivní.		Příležitostné návštěvy výchovných koncertů
	Instrumentální činnosti	stupnice durové → mollové (roz- díl) rytmické doprovody k tanci tempo, dynamika hudební přehrávače a nosiče interpret a jeho místo		Zkouší být interpretem dle svých možností (hra na hudební nástroje žáků lidové umělecké školy).		Účinkování na kulturních akcích školy
	Hudebně pohybové činnosti	prolínají se do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku hudba – zpěv a drogy dirigent taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění: choreografie polka, valčík, mazurka, lidové tance moderní tance – pantomima, balet, výrazový tanec, společenské tance taneční projev, pohyb	OSV – 1	Pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků. Dokáže využít získaných znalostí a dovedností. Chápe, jak drogy ovlivňují život interpretů a umělců. Dokáže rytmicky doprovodit taneční kroky. Rozlišuje různé rytmy taneční.		

Poslechové činnosti	<p>pochod, tanec, vážná hudba k poslechu  výběr poslechových skladeb různých období  baroko – Bach - kantáta, oratorium, kánon, fuga, koncert  klasicismus – Mozart, Beethoven, Vivaldi - sonáta, sonátová forma  symfonie, symfonická báseň  romantismus – Smetana, Dvořák  opera  muzikál – světový, český</p>	OSV – 2; VMEGS – 1	<p>Při poslechu využívá získané zkušenosti.  Spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností.  Rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti.  Rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby.  Zařadí skladbu do příslušného období.</p>	D, Čj, Vv	
---------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------	--

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
	Opakování	opakování poznatků z minulých ročníků				
	Vokální činnosti	hlasová a rytmická cvičení intervaly zpěv lidových a umělých písní orientace v notovém záznamu reprodukce tónů vlastní hlasový projev, projev ostatních a kolektivu transpozice akordy srovnání písní čes. lidových a hudby folkové tradice lidové písně, rockové písně	MuV – 1; OSV – 1	<p>Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu.</p> <p>Intonuje čistě, rytmicky přesně.</p> <p>Respektuje dynamiku písně.</p> <p>Používá jednoduché doprovodné nástroje.</p> <p>Zná pojem akord.</p> <p>Rozlišuje dur a moll stupnici.</p> <p>Seznámí se s charakteristickými prvky jazzové hudby a jejich rytmem.</p> <p>Využívá vlastní vokální projev.</p>	Čj, D, Vv	
	Instrumentální činnosti	doprovody na rytmické hudební nástroje synkopický rytmus blues, swing, atd. orientace v kytarových akordech záznamy notové i jiné moderní metody (programy)	OSV – 1	<p>Vyjadřuje rytmus hrou na tělo, na rytmické nástroje.</p> <p>Rozeznává těžké a lehké doby.</p> <p>Orientuje se v základních harmonických funkcích T, D, S</p>		
	Hudebně pohybové činnosti	taneční kroky k populární a rockové hudbě pohybové vyjádření hudby zopakování – polka, valčík, mazurka seznámení – jive, cha-cha	OSV – 1	Pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy.		

<p>Poslechové činnosti</p> <p>Světová hudba artificiální – vývojová období</p> <p>Světová hudba nonartificiální – vývoj</p>	<p>vymezení hudby artificiální a nonartificiální</p> <p>vývojová období - pravěk, starověk – Seikilova píseň, středověk, gotika – chorál, rytířské písně, renesance – polyfonie, baroko, klasicismus, romantismus – hlavní znaky, formy, představitelé</p> <p>hudba 20. století – nové netradiční směry</p> <p>USA – počátky jazzu</p> <p>30. a 40. l. – vývoj jazzu a moderní populární hudby, swing</p> <p>50. l. – rock and roll, country a western</p> <p>60. l. – rock a pop Anglie</p> <p>70. a 80. l. – rock a pop</p>	<p>VMEGS – 1, 2; MeV – 5</p>	<p>Rozlišuje barvy různých hudebních nástrojů a nástrojové obsazení v různých obdobích.</p> <p>Umí pojmenovat různé hudební formy – pravidelné i nepravidelné.</p> <p>Vnímá zvukomalbu a pohyb melodie.</p> <p>Porovnává dobu vzniku děl a život skladatele či interpreta.</p> <p>Srovnává život jedince a společnosti, tradice a zvyky.</p> <p>Orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích.</p> <p>Zná charakteristické znaky.</p>	<p>D, Vv, Z</p>	
-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------	--

## 9. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Vokální činnosti	opakování učiva z minulých ročníků opakování lidových a umělých písní s důrazem na melodie, rytmus, dynamiku hlasová a rytmická cvičení zpěv nejstarších českých písní orientace v notovém záznamu seznámení s písněmi různých období čes. hudby umělé písně zpěv písní z oblasti jazzové a swingové (J. Ježek) seznámení s písní tramskou Divadla malých forem: písně Suchý-Šlitr, Semafor písně období big beatu písně populární hudby: 70. a 90. let písně folkové	EV – 3; VDO – 4	Dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu. Poznává melodie a intonační rozdíly v písních různých období. Respektuje dynamiku a rytmus. Intonuje čistě. Doprovází na rytmické nástroje. Intonuje v kolektivu i individuálně. Reflexe vlastního hlasového projevu.	Čj, D	Příležitostné návštěvy výchovných koncertů
Instrumentální činnosti	procvičování a opakování z předchozích ročníků harmonizace – procvičování základních funkcí T, S, D a jejich variace seznámení s nahrávací technikou a technikou v hudbě hudební záznamy v hudbě 20. století (elektronický záznam)	OSV – 1	Užívá a kombinuje harmonické funkce v doprovodech písní. Porovnává zvukové možnosti z minulosti a dnešní. Pokouší se o vlastní skladbu a nahrávku ve třídě.		Účinkování na kulturních akcích školy

Hudebně pohybové činnosti	prolínají se do vokálních a pohybových činností během celého roku hudební výrazové prostředky (tánc i pohybové vyjádření hudby)	OSV – 4	Vyjadřuje pohybem hudbu, směr melodie, metrum, tempo, dynamiku. Hudbu vyjadřuje tanečními kroky.		
Poslechové činnosti Česká hudba artificiální – vývoj Česká hudba nonartificiální – vývoj	počátky hudebních dějin od 11. století: Hospodine, pomiluj ny; Svatý Václave, husitské chorály - představitelé a ukázky české hudební: renesance, baroka, klasicismu, romantismu Národní divadlo 20. století – vážná hudba, formy, skladatelé česká populární hudba od doby národního obrození 1. republika – trampská píseň Divadla malých forem – písně Suchého, Šlitra písně období big beatu, Olympic, atd. interpreti populární a folkové hudby	VMEGS – 1; VDO – 4; MeV – 5	Poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit. Orientuje se v hudebních obdobích. Zná jejich charakteristické znaky. Zná rozdíly mezi hudbou artificiální a nonartificiální Rozlišuje žánry hudby nonartificiální.	Čj, D, Vv	



### Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází z porovnávání dosavadní zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení a prožívání, představivost, fantazii a intuici. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova nejen tradiční a ověřené prostředky, ale i prostředky současné a nově vznikající. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se tak do tvůrčího procesu a komunikace.

### Učivo zahrnuje tři důležité aspekty :

1. **rozvíjení smyslové citlivosti** – prvky vizuálně obrazného vyjádření , uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru i času, reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly, smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření
2. **uplatňování subjektivity** – prostředky pro vyjádření emocí, nálad, představ a fantazie, typy vizuálně obrazných vyjádření a přístupy k nim
3. **ověřování komunikačních účinků** – osobní postoj v komunikaci, komunikační obsah obrazných vyjádření a proměny komunikačního obsahu

## **Klíčové kompetence**

### **Kompetence k učení**

- žák samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky porovnává a kriticky posuzuje smysl a cíl učení
- získává nové informace a využívá je ve svých tvůrčích činnostech
- zná pozitivní vztah k učení a kriticky hodnotí své výsledky

### **Kompetence k řešení problémů**

- žák vyhledává informace, nenechá se odradit případným nezdarem
- samostatně volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí

### **Kompetence komunikativní**

- žák formuluje své myšlenky a názory
- využívá informační a komunikační prostředky tvořivě
- vytváří vztahy potřebné ke kvalitní spolupráci

### **Kompetence sociální a personální**

- účinně spolupracuje ve skupině, ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry při práci v kolektivu
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými, ocení jejich zkušenosti a respektuje, co si jiní lidé myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru
- 

### **kompetence občanské**

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

### **Kompetence pracovní**

- používá bezpečně a účinně různé materiály a nástroje
- chrání své zdraví i zdraví ostatních, podporuje ochranu životního prostředí i kulturních a společenských hodnot

## Hodnocení výtvarné výchovy :

výborný	žák aktivně a tvůrčím způsobem pracuje a plní úspěšně zadané úkoly, o práci projevuje zájem, při práci uplatňuje kreativitu a fantazii
chvalitebný	žák se zájmem plní zadané úkoly, ale jeho přístup je méně tvůrčí, výsledky práce jsou průměrné
dobrý	žák projevuje slabou aktivitu i zájem o práci, nesnaží se, práci většinou odbývá, nenosí potřebné pomůcky, pracuje nečistě
dostatečný	žák projevuje minimální zájem o práci, pracuje pouze podle své nálady, není ochoten plnit zadané úkoly, většinou bez potřebných pomůcek
nedostatečný	žák úmyslně nepracuje, neplní zadané úkoly, nenosí potřeby

## 6. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
Příroda	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti Rozvoj smyslové citlivosti Vyjádření vzájemných barevných i prostorových vztahů	EV – 1,4	Žák kreslí a barevně vyjádří podle skutečnosti i vlastní představivosti zvířata, domácí mazlíčky, hmyz, ptáky a ryby. Živočichy nebo přírodniny vnímá zrakem i hmatem. Pozoruje, tvarově znázorňuje a zjednodušuje, vyjadřuje vzájemné prostorové vztahy. Přijímá základní informace o perspektivě. Stylizuje náměty z přírody.	Př	
Člověk	Lidská postava-proporční vztahy Hlava		Nakreslí lidskou postavu v mírném pohybu. Kreslí a maluje lidskou hlavu zřepředu i z profilu – podle skutečnosti. Interpretuje a vyjadřuje své osobní zkušenosti a prožitky.		
Tématické práce	Tradice – Vánoce, Velikonoce, oslavy, Den matek, péče o životní prostředí Hry a zájmy dětí Návštěva Sportovní utkání	MuV – 1,2; MEGS – 1EV – 4	Využije zkušeností z kresby postavy a perspektivy. Vyjádří prostor, uplatní některou z jednoduchých grafických technik, např. monotyp, frotáž, tisk z papírové koláže. Kombinuje zkušenosti se subjektivní fantazií, zachycuje své postoje.	Čj	
Krajina a prostory	Ptačí a žabí perspektiva Voda Džungle Krajina a barva	EV – 1,2,4	Pracuje s barvou, umí namíchat např. různé odstíny zelené barvy/džungle. Vnímá smyslové účinky barvy. Pokouší se o zachycení pohybu.	Z	
Věci kolem nás	Zobrazování jednotlivých předmětů i jejich skupin Prostorové práce – krabička na ping-pongové míčky Linie, tvary a kontrasty Vyjádření prostorových vztahů mezi předměty – jednoduché zátiší Dekoratívni práce a návrhy		Kreslí oblé a hranaté předměty, řeší jejich prostorové i barevné vztahy. Volí prostředky pro své osobité vyjádření. Návrh na balicí papír nebo látku za pomoci barev a tiskátek – uspořádává prvky do plošného celku. Seznamuje se s poučením o designu.	Čj M – geometrie (plášť kvádrů)	

## 7. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV:	Poznámky, hodnocení:
Příroda	Výtvarné vyjádření a zobrazení skutečnosti na základě pozorování zajímavých objektů	EV – 4	Kreslí přírodniny na základě pozorování a dokáže je převést na jednoduchou grafickou techniku, např. frotáž, monotyp, papírořez. Vytváří prostorové práce s využitím přírodních objektů.	Př	
Člověk, lidské tělo a jeho části	Stojící postava a postava s náznakem pohybu Lidská hlava a její části : oko, nos / ilustrace k pohádce / , ústa, vlasy Maska Stylizace námětu	MuV – 2; OSV – 1,2	Upevnění poznatku o proporcích. Snaží se vyjádřit v obličejí i vlastnosti člověka. Uplatňuje různé techniky a na základě kresby a prostorového zpracování námětu nachází tvarové zjednodušení.	Čj	
Věci kolem nás	Auto – koláž, návrh na poštovní známku, výrobní značky aut Brýle jako módní doplněk Zátiší – zachytit prostorové vztahy a uspořádání skupiny předmětů, barevné vyjádření	EV – 3,4; MeV – 1	Při dokreslované koláži uplatní poznatky z perspektivy Dokáže sestavit určitou kompozici Pozoruje a vnímá předměty s ohledem na detail Vytváří tvarovou stylizaci Pracuje na skupinové práci Vnímá účinky reklamy Využívá fotografie a tisku, popř. Kopírky		
Tématické práce	Mezilidské vztahy Svatba nebo jiná společenská událost Narozeniny Práce s vánočními a velikonočními motivy, lidové zvyky a tradice	OSV – 1,2; EV – 4; MeV – 1	Uplatní zkušenosti s kresbou postavy – volba techniky podle výtvarných schopností žáků. Pracuje s různým materiálem. Zvládá techniku vystřihování a prostorového vytváření.		
Dekoratивní práce	Škrobový papír Návrh na obalový materiál Blahopřání Rostlinný ornament v ploše Dekoratивní typ písma	MeV – 4	Vyjadřuje své postoje a emoce. Různým způsobem interpretuje své vyjádření. Využívá kresby, malby, koláže. Využívá písma k dekoratивním účelům Řeší rozmístění prvků v ploše Vnímá tvary a zjednodušuje je Vnímá účinky reklamy		

## 8. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Pozn.
Člověk	Proporce lidské postavy, proporční kánon Kresba kostry člověka podle přírodopisného modelu Barevný člověk Lidský mozek, srdce, svaly Autoportrét		Nakreslí postavu podle Leonardova Kánonu lidské postavy Rozlišuje funkci barvy ve výrazu lidské tváře, zachycení vlastností a nálad Pozoruje a zobrazí postavu a části těla podle modelu Na základě kresby vytvoří jednoduchou grafiku / linoryt /	Př	
Příroda	Barevný pták Letící ptáci Kresba ptačího pera Stylizace ptáka a její praktické využití Zátiší s přírodninami Prostorové ztvárnění fantastického stromu nebo květiny	EV – 4; MeV – 5	Kreslí s důrazem na detail, vylepšuje techniku kresby. Pokusí se o vyjádření pohybu křídel při letu. Zjednoduší kresbu do symbolické podoby – návrh loga, erbu. Prací s vlnou utvoří tvar stylizovaného peří. Rozvíjí svoji fantazii vnímá zrakovým i hmatovým poznáním.	Př D	
Věci kolem nás	Židle Stůl Kámen v řezu Mapa tajemného ostrova Plachetnice Jízdní kolo Výtvarné zpracování technického výkresu	EV – 2,4	Prohlubuje své zkušenosti s perspektivou. Pozoruje a kreslí podle modelu. Využívá zkušeností z práce s mapou. Vystřihuje a prostorově tvoří. Projevuje racionálně konstruktivní i fantazijní přístup.	Z Př Pě	
Krajina	Pohled z okna List z kalendáře Mapa hvězdné oblohy	EV – 2,4	Barevnou fantazií dokáže vyjádřit jednotlivá roční období na základě symboliky barev Rozvíjí představivost při hledání „nových souhvězdí“ na mapě hvězdné oblohy na základě svých dosavadních zkušeností umí uspořádat objekty v prostoru	Př	

## 9. ročník

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
Člověk	Lidské stopy a kam vedou Portrét a jeho proměny Autoportrét Otisk obličeje, ruky do alobalové fólie – využití k prostorové práci	VDO – 1; OSV – 1; VMEGS – 1	Nakreslí, popř. otiskne a doplní symbolem svého zájmu nebo budoucí profese. Umí barevně vyjádřit pocit a náladu. Technikou koláže, dokreslování, přemalby vytvoří zjednodušenou podobiznu. Využije kresby jako přechodu k jednoduché grafice (linoryt).	Ov – volba povolání Etika	
Mezilidské vztahy	Můj nejlepší kamarád Láska a přátelství – piktoqramy mezilidských vztahů	MuV – 2; OSV – 1,2; VDO – 1	Utvoří koláž, využije fotografie, kopírky nebo počítačové grafiky. Zvládá stylizaci. Vyjadřuje své subjektivní pocity a vztahy.	Ov Etika	
Šaty dělají člověka	Návrh sportovního dresu, školního trika nebo uniformy Sportovní obuv Soutěž o nejláznivější klobouk Sestavení módního časopisu	EV – 4; MeV – 5	Navrhne, uvědomuje si význam designérské činnosti a vliv reklamy. Rozvíjí svou fantazii. Užívá různý materiál dle své volby. Vcítuje se do vkusu druhých. Spolupracuje.		
Krajina	Živly Vanutí větru Snová krajina Neobydlená krajina	EV – 1,2,4	Pracuje citlivě s barvou. Snaží se vyjádřit pohyb. Na základě zkušeností „oživuje“ pustou krajinu. Hodnotí, co je do krajiny vhodné a co nevhodné.		
Dekoratивní práce	Malba na skle Barevné řešení plochy Písmo jako dekorativní prvek Bubáci pro všední den		Žák rozlišuje mezi vkusem a kýčem. Stylizuje, provádí ornamentální kresbu. Rozvíjí svou fantazii.		

## **2.2.7. ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

### **2.2.7.1. TĚLESNÁ VÝCHOVA**

#### **Charakteristika vzdělávacího předmětu tělesná výchova a její aplikace**

Vzdělávací oblast tělesná výchova jako součást komplexního vzdělávání žáku v problematice zdraví směřuje k poznávání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti k činnosti řízené a výběrové. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek z pohybu, z komunikace při pohybu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení nadání. Důležité je také odhalování zdravotních oslabení žáku a jejich korekce.

#### **Obsahové vymezení předmětu**

Obsahem předmětu tělesná výchova je především správný harmonický, fyzický a psychický vývoj žáka, spojený s rozvojem jeho koordinačních, tvořivých a estetických schopností. Kromě toho žákům přináší i povšechný přehled o historii tělesné kultury. Při sportovních hrách v žácích probouzí zdravou soutěživost, uvědomění nutnosti spolupráce a čestného jednání v duchu fair play.

#### **Časové a organizační vymezení předmětu**

Tělesná výchova je u 6.-9. ročníku vyučována jako samostatný předmět s tříhodinovou dotací v 6. a 7. třídách, s dvouhodinovou v 8. a 9. třídách.



# Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu směřují k utváření klíčových kompetencí:

## 1. Kompetence k učení

- osvojení nových pohybových dovedností pomocí vhodných metod
- kultivování pohybového projevu
- vysvětlování a náprava chyb
- používání tělocvičných názvosloví
- znalost pravidel vybraných her

## 2. Kompetence k řešení problému

- překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- řešení konkrétních herních situací při sportovních hrách
- dlouhodobá zdravotní prevence
- dodržování zásad a pravidel bezpečnosti
- metody kritického myšlení
- zodpovědnost za svá rozhodnutí
- hodnocení svých výsledků

## 3. Kompetence komunikativní

- vedení k samostatným aktivitám
- schopnost zacvičit sérii cviků podle obrazových záznamů nebo slovních názvů jednotlivých cviků
- vysvětlování provedených chyb a jejich odstraňování
- vedení od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti
- porozumění běžně užívaných gest vyučujícího, rozhodčích a spolužáků zejména při sportovních hrách
- správná reakce na zvuky a jejich tvořivé využití k aktivnímu zapojení do společenského dění

## 4. Kompetence sociální a personální

- uvědomení si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu
- vedení k přátelským meziosobním vztahům
- sebehodnocení, přijímání kritiky a pochvaly
- rozvíjení spolupráce v týmu (družstvu) při kolektivních hrách a sportech

## 5. Kompetence občanské

- orientace ve vlivech pohybových aktivit na zdraví a průběžnost člověka

- vytváření trvalého vztahu k pohybovým aktivitám
- provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní činnosti ve známém či méně známém prostředí

## **6. Kompetence pracovní**

- bezpečné používání pomůcek a nářadí
- dodržování vymezených pravidel
- ochrana svého zdraví i zdraví druhých
- ochrana životního prostředí
- samostatnost při tělesných cvičeních

## Hodnocení tělesné výchovy :

výborný	žák cvičí se zájmem, předepsané cviky zvládá a předvádí samostatně, svědomitě plní pokyny vyučujícího a vhodně na ně reaguje, aktivně s ním spolupracuje
chvalitebný	žák cvičí se zájmem, některé cviky plní s dopomocí, na pokyny vyučujícího dokáže většinou reagovat kladně
dobry	žák cvičí s malým zájmem, úkoly plní méně kvalitně, při hrách není aktivní
dostatečný	žák se vyhýbá cvičení, projevuje slabý zájem o cvičení, nesnaží se, při hrách je pasivní, předepsané cviky plní pouze s dopomocí a ne-kvalitně
nedostatečný	žák se vyhýbá cvičení, projevuje nezájem o cvičení, zapomíná cvičební oděv, neplní předepsané cviky, nespolupracuje při hrách se spolužáky, nepřijímá výtky vyučujícího

## 6. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Atletika Pohybové hry s různým zaměřením	Speciální běžecká cvičení Sprinty a vytrvalý běh na dráze Skok do dálky Hod míčkem Komunikace v TV – smluvené povely, signály. Hygiena a bezpečnost – první pomoc při TV. Pohybové hry-pro manipulaci s různým náčiním (švihadlo, míč) soutěživé hry		Dokáže provést skok daleký, běžeckou abecedu, sprint do 50m a vytrvalý běh do 600m. Dovede se orientovat ve smluvených. povelch, signálech. Je schopný se chovat bezpečně v prostředí sportovišť, přírody. Umí zvládnout přeskoky přes švihadlo různými způsoby. Dokáže používat míč i při soutěživých hrách.	Př, Rv	skupinová práce, metoda her
říjen	Atletika Hry	Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické disciplíny-pro nácvik rozběhu, odrazu, letu pro skok daleký Hod míčkem-měření délky Skok daleký – měření délky Rychlý a vytrvalý běh Vybraná sportovní hra – pravidla, herní činnost jednotlivce Hygiena a bezpečnost		Dovede pochopit význam atletiky jako vhodnou přípravu pro jiné sporty. Je schopen zvládnout úpravu sektoru. Umí soutěžit v bězích na 60m, 800m,1000m. Dokáže se uvolňovat bez náčiní, s náčiním,zpracuje přihrávkou, střelbu. Dovede rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče. Zvládne se bezpečně chovat, dodržovat hygienu.	Př, Hv, Rv	metoda soutěživosti jednotlivců, metoda pracovní činnosti, metoda opakování a procvičování, metoda práce s audio, CD nahrávkou, samostatná práce
listopad	Míčové hry Gymnastika	Vybraná sportovní hra – pravidla, herní činnosti jednotlivce, střelba Význam pohybu pro zdraví – co je rekreační a výkonnostní sport Kondiční formy cvičení pro 6.roč. – Technika pohybu, technika pohybů s náčiním Akrobacie, přeskoky Význam pohybu pro zdraví – sport dívek a chlapců		Dokáže používat pravidla konkrétní hry v praxi. Je schopen diskutovat o látkách škodlivých pro jeho zdraví, jako neslučitelné se sportem. Zvládá skoky, kroky, obraty. Dokáže se naučit techniku pohybů se švihadlem, míčem. Dovede zvládnout základy aerobního cvičení s hudbou. Je schopen v souladu s individuálními předpoklady zvládnout kotoul vpřed, vzad. Zvládne roznožku přes kozu.		metoda soutěživosti, skupinová práce

prosinec	Hry Gymnastika Pohybové hry	Vybraná sportovní hra: herní činnosti jednotlivce, herní systémy – útočné, obranné Akrobacie Cvičení na nářadí Pohybové hry pro rozvoj koordinace a kondice.		Dokáže důsledně obsazovat hráče bez náčiní, s náčiním. Dovede útočit v postupném a rychlém protiútok. Je schopen bránit hráče po celém hřišti. Umí kotoul nazad do zášvihů, do stoje rozkročného, stoj o rukou. Dokáže zvládnout náskok do vzporu na hrazdě – zákmihem seskok, sešin. Dovede se protahovat strečinkem, kalanetikou. Zvládá cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti. Je schopen správně používat dechu.	Př	skupinová práce, samostatná práce
leden	Hry Gymnastika	Další vybraná sportovní hra – pravidla, herní činnosti jednotlivce Cvičení na nářadí Zásady jednání a chování při různých činnostech a v různém prostředí		Dokáže používat pravidel hry. Dovede se uvolňovat bez náčiní, s náčiním Zvládá přihrávku spoluhráči. Je schopen zvládat výmyk na hrazdě. Umí se pohybovat po kladině různými druhy chůze s doprovodnými pohyby a obraty. Dokáže zvládnout rovnovážné postoje. Dovede užívat osvojované názvosloví na úrovni cvičence.		skupinová práce, samostatná práce, procvičování, vzájemná pomoc
únor	Hry Gymnastika	Pokračování v další vybrané sportovní hře -herní systémy Akrobacie Cvičení s náčiním a na nářadí Přeskok	OSV-kooperace, kompetice	Zvládá postupný útok, rychlý protiútok. Dokáže obsazovat hráče bez náčiní, s náčiním. Je schopen přeskočit kozu roznožkou naššíř. Dovede samostatně provést kotoul letmo, stoj o rukou. Je schopen záchrany a dopomoci při provádění výmyku na hrazdě. Umí s dopomocí a záchranou naskočit a seskočit na vhodnou podložku z kladiny. Zvládá ohodnotit cvičení na hrazdě a kladině. Je schopen komíhat se svisu a u zákmitu seskočit z kruhu. Umí řešit konflikty, podřizuje se při práci ve skupině.		metoda vzájemné pomoci, samostatné práce, opakování

březen	Hry Úpoly Gymnastika	Vybraná sportovní hra-herní činnosti jednotlivce, herní systémy, utkání Průpravné úpolové hry-vytlačování z vymezeného prostoru, vychýlení z postoje.  Cvičení s náčiním a na nářadí.		Je schopen přihrávat, střílet, uvolňovat se s náčiním, bez náčiní. Dokáže používat postupného, rychlého protiútoky. Dovede obsazovat hráče bez náčiní, s náčiním. Umí vysvětlit význam úpolových sportů pro sebeobranu. Zvládá vyjmenovat zákl. pojmy úpolových sportů. Dokáže si uvědomit následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play. Dovede provádět záchranu a dopomoc při výmyku Umí zvládnout komíhání ve švihu a u zákmihu seskok na kruzích.		samostatné práce, opakování, skupinová práce, procvičování, metoda vzájemné pomoci
	Turistika a pohyb v přírodě Hra Úpoly	Příprava jednoduché turistické akce. Přesun do terénu Vybraná sportovní hra – herní kombinace Základní filozofie sebeobrány činností Základní principy uvolňování a zpevňování těla. Správné dýchání.		Je schopen navrhnout a převážně samostatně zorganizovat turistickou akci, dopravní spojení. Dokáže se vhodně a bezpečně chovat i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu. Dovede zvládnout útočnou kombinaci založenou na přihrávce. Umí používat obranných kombinací založených na zajišťování obrany. Je schopen předvést přetahy, přetlaky, úpolové odpory. Umí dodržovat zásady a bezpečnosti při úpolových cvičeních.	Př, Rv	samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování
	Atletika Hry Netradiční sportovní činnosti	Sprinty, vytrvalý běh na dráze i v terénu. Skok daleký Hod míčkem Vybraná sportovní hra – hra podle pravidel. Baseball, pentague, ringo – základní pravidla. Útočné, obranné činnosti, utkání.		Dovede běhat 50m, 800m, 1000m. Umí měřit výkony a evidovat je. Je schopen užívat pravidel na úrovni hráče i rozhodčího. Zvládá použití útočné, obranné činnosti při utkání. Dokáže tvořivě zvládat netradiční hry.		samostatná práce, metoda soutěžení
červen	Atletika Netradiční pohybové hry a hry	Základy štafet. běhu Olympijský den Žák má možnost výběru hry a její uskutečnění		Dokáže správně pochopit a uskutečnit předávku štaf. kolíku spodním obloukem. Umí naplňovat základní olympijské myšlenky při Olympijském dnu, čestně soupeřit. Dokáže zorganizovat jednoduchý turnaj a umí hry rozhodovat.	D	projektové vyučování, samostatná práce, soutěžení

## 7. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezi-předm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Atletika Pohybové hry	Běžecská abeceda Sprinty a vytrvalý běh na dráze Skok do dálky Hod míčkem (granátem) Hygiena a bezpečnost při atletice První pomoc při TV Pohybové hry-zaměřené na manipulaci s různým náčiním – soutěžení		Zvládá běžecskou abecedu a speciální běžecská cvičení. Umí změřit a zapsat výkony v běhu, skoku, hodů. Dokáže cestně soupeřit v duchu fair play. Dovede zvládnout kázeň, chovat se v rámci pravidel. Je schopen ošetřit jednoduché poranění. V souladu s individuálními předpoklady zvládá manipulaci se švihadly (různé přeskoky) a míči (hlavně přihrávání a chytání).	Př	skupinová práce, samostatná práce, metoda soutěžení
říjen	Atletika Hra	Sprinty, vytrvalý běh (v terénu) Skok do dálky Hod míčkem Hygiena a bezpečnost Vybraná sportovní hra – herní činnosti jednotlivce, pravidla, zjednodušené utkání.		Dokáže zlepšovat techniku probraných disciplín. Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Je schopen se po hodině Tv osprchovat a umýt v souladu s hygienickými pravidly. Dokáže aplikovat při hře herní činnosti jednotlivce – přihrávka, chytání míče, uvolňování hráče, bez náčiní, s náčiním.	Př	samostatná práce, individuální přístup

listonad	Hry Gymnastika	Vybraná sportovní hra – herní systémy, pravidla, měření, pískání Akrobacie Cvičení na nářadí Prevence a korekce jednostranného zatížení -průpravná cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační	OSV-kooperace, kompetice	Je schopen aplikovat postupný, rychlý protiútok, územní obranu a tvořivě je aplikuje ve hře. Dokáže rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího. Dovede jednat fair play. Aktivně dokáže provést kotoul vpřed, vzad, letmo i v krátkých sestavách, stoj na rukou se záchranou a dopomocí. Umí provést náskok do vzporu na hrazdě po čelo, zákmihem seskok, výmyk odrazem jednož. Dokáže se pohybovat po kladině chůzí s doprovodnými pohyby paží, obraty. Je schopen zvládat strečink, kalanetiku, závěrečnou relaxaci. Umí vést a organizovat práci ve skupině.		samostatná práce individuální přístup, skupinová práce
prosinec	Hry Gymnastika	Vybraná sportovní hra – pravidla, herní činnosti jednotlivce, utkání Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport Akrobacie ,přeskoky,cvičení s náčiním. Pohybové hry – pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů Prevence jednostranného zatížení		Zvládá herní činnosti jednotlivce - přihrávka, chytání míče, uvolňování hráče bez náčiní, s náčiním. Je schopen při utkání používat herní činnost jednotlivce. Dokáže se chovat vhodně a bezpečně a předvídá možná nebezpečí úrazu. Dovede se orientovat v pojmech rekreační, výkonnostní sport. Umí reagovat podle slovních pokynů. Dokáže předvést kotouly vpřed, vzad i do zášvihu, letmo. Je schopen zvládnout roznožku přes kozu našit, pokouší se o skrčku. Zvládá přeskoky přes švihadlo snožmo, jednož vpřed, vzad. Je schopen pravidelně trénovat ve sportovních oddílech a organizovat si volný čas. Dokáže usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti.		práce ve dvojicích, metoda vzájemné pomoci, procvičování, skupinová práce individuální přístup



<b>leden</b>	Hry Gymnastika	Vybraná sportovní hra – herní kombinace, utkání Cvičení zaměřené na vyrovnávání zdravotních oslabení-rozvoj síly břišního a zádového svalstva. Akrobacie. Cvičení na nářadí. Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci.		Dovede zvládnout útočné kombinace založené na přihrávce. Dokáže používat obranné kombinace založené na zajišťování obrany, na územní obraně. Umí zjistit, zda má dostatečně rozvinuto svalstvo zad a břicha a usiluje o jeho rozvoj. Umí odmítat škodlivé látky. Je schopen předvést náročnější kotouly i do stoje roznožného, stoj o rukou. Dovede výmyk na hrazdě. Umí zvládnout obraty a rovnovážné prvky na kladině. Dokáže se orientovat ve sportech a vybrat nejlepší sportovce a výkony.	Př, Rv, D	skupinová práce, metoda soutěžení, individuální přístup, metoda vzájemné pomoci
<b>únor</b>	Hry Gymnastika Lyžování	Vybraná sportovní hra – pravidla, herní činnosti, utkání. Přeskoky. Cvičení s náčiním. Sjezdové a běžecké lyžování. Lyžařská turistika. Bezpečnost pohybu v zimní horské krajině. Jízda na vleku.		Umí zvládnout herní činnosti jednotlivce – uvolňování hráče bez náčiní, s náčiním. Zvládá přihrávku, střelbu. Dovede rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče. Je schopen dodržovat hygienu a chovat se bezpečně. Dokáže zvládat v souladu s individuálními předpoklady roznožku, skrčku přes kozu našíř. Dovede zvládat techniku pohybu s míčem (soutěžení). Je schopen zvládnout speciální lyžařský výcvikový kurz pro 7. ročník. Umí uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody. Dovede předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svoji činnost.	Př, Z, Rv	metoda soutěžení, skupinová práce
<b>březen</b>	Hry Úpoly Gymnastika	Vybraná sportovní hra-herní systémy, utkání. Přípravné úpoly. Zásady bezpečnosti. Akrobacie. Cvičení na nářadí.		Je schopen používat rychlý postupný útok, územní obranu při utkání. Dokáže posoudit význam sebeobraných činností. Umí zvládnout základní postoje, úchopy, přetlaky, odpory.	Ov, Rv, Z, Př	metoda soutěžení, individuální přístup

duben	Turistika a pobyt v přírodě Úpoly Hry	Příprava turistické akce Přesun do terénu Chůze se zátěží Průpravné úpoly Správné dýchání Hygiena a bezpečnost při průprav. Úpolech První pomoc při TV Vybraná sportovní hra – herní kombinace, utkání		Dovede posoudit bezpečné chování v přírodě, chrání porosty, značení. Zvládá střežové postoje, držení a odpory v nich. Je schopen uplatňovat vhodné a bezpečné chování na žírně. Umí předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobit jim svou činnost. Dovede zvládat v souladu s individuálními předpoklady útočné kombinace založené na přihrávce a obranné kombinace na zajišťování obrany.		projektové vyučování, individuální přístup, metoda soutěžení
květen	Atletika Hry	Vrh koulí Skok do dálky Sprinty a vytrvalý běh Měření výkonů a posuzování disciplin – vyhodnocování Vybraná sportovní hra -utkání		Umí zvládnout koulařskou gymnastiku, techniku vrhu koulí z místa. Dokáže plnit atletické disciplíny, sledovat je, měřit a evidovat. Dovede usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti. Zná základní startovní povely. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportovišť. Je schopen řídit utkání pískáním.		samostatná práce
červen	Atletika Hry	Vytrvalý běh Štafetový běh – základy Olympijský den Netradiční pohybové činnosti dle výběru – pravidla, utkání		Dokáže se samostatně připravit vhodným rozcvičením. Dovede sledovat a provést speciální průpravná cvičení pro štafetový běh. Umí naplňovat ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu. Zvládá hru se zjednodušenými pravidly baseballu, pentagoe, ringo... Je schopný se chovat ohleduplně a bezpečně ke spolužákům.	D, Rv	samostatná práce, projektové vyučování, metoda soutěžení

## 8. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Atletika Hry	Přípravná běžecká cvičení. Běh na 60m, 600m, 1000m, 1500m. Skok do dálky. Vrh koulí. Hygiena a bezpečnost při atletice. První pomoc. Netradiční pohybová činnost dle výběru - utkání.		Dokáže zvládnout speciální průpravná běžecká cvičení. Dovede uplatňovat rychlost v krátkých bězích. Umí uplatňovat vytrvalost, dýchání při vytrvalých bězích. Je schopen zlepšovat techniku skoku do dálky. Zvládá techniku vrhu koulí včetně sunu. Dokáže se starat o svou hygienu a bezpečnost. Dovede provést první pomoc při jednom zranění. Umí si vybrat hru (fussball, petangue) a při utkání prokazovat zvládnutí základních herních činností.	Př	skupinová práce
říjen	Atletika Hry	Sprinty. Skok do dálky. Vrh koulí. Měření a evidence disciplín. Hygiena a bezpečnost. Vybraná sportovní hra – herní činnosti jednotlivce, systémy kombinace, utkání. Pravidla sportovní hry.		Umí cestně soupeřit v atletických disciplínách v duchu fair play. Je schopen změřit, evidovat atletické výkony spolužáku. Dokáže zlepšovat techniku atletických disciplín. Dovede zvládnout své chování v rámci bezpečnosti a po ukončení TV se umýt a převléknout do běžného oděvu. Je schopen používat těchto činností, systémů a kombinací při utkání. Dokáže rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka.	Př	metoda soutěžení, samostatná práce
listopad	Hry Gymnastika	Vybraná sportovní hra – herní systémy, kombinace Měření výkonů a jejich posuzování Akrobacie. Cvičení na nářadí. Prevence a korekce jednostranného zatížení.	OSV-kooperace, kompetice	Je schopen pochopit role v družstvu a jedná při hře v duchu FAIR PLAY. Dokáže rozlišit, uplatňovat práva a povinnosti hráče, rozhodčího. Dovede graficky zaznamenat výsledky utkání v turnaji. Umí provést obtížnější kotouly do různých stojů, kotoul letmo s rozběhem, přemet stranou, stoj na rukou s výdrží. Zvládá výmyk odrazem jednož, obouž na hrazdě, podmet. Je schopen zvládnout náskok, seskok na kladině. Dokáže zvládat strečinková, relaxační, kalanetická cvičení Dokáže rozvíjet individuální a sociální dovednosti pro etické zvládání soutěže.	M	skupinová práce, samostatná práce, individuální přístup

<b>prosinec</b>	Hry Gymnastika Pohybové hry	Vybraná sportovní hra – herní činnosti jednotlivce, systémy, kombinace. Význam pohybů pro zdraví – rozdíl mezi rekreačním, výkonnostním sportem. Akrobacie. Přeskoky. Improvizované ošetření. Ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů.		Dovede označených činností využít při utkání, dokáže se orientovat mezi sporty. Je schopen se vhodně a bezpečně chovat a předvídat nebezpečí úrazu. Umí předvést přemet stranou vlevo, vpravo, stoj na ruce s výdrží. Je schopen zvládnout skrčku přes kozu (bednu) i s oddáleným odrazem. Dovede ošetřit zraněného a zajistit odsun. Dokáže převážně samostatně využít v denním režimu základní cviky a sestavy pro přesné účely-dechová cvičení, kloubní pohyblivost, správné držení těla.	Př, Rv	skupinová práce, samostatná práce
<b>leden</b>	Hry Gymnastika Pohybové hry	Vybraná sportovní hra Cvičení na náradí Ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů		Umí využít herní činnost, systémy, kombinace v utkání. Dokáže usilovat o zlepšení své tělesné kondice. Dokáže provést výmyk obouoží na hrazdě. Je schopen provádět přešvihy únožmo ve vzporu na hrazdě. Umí provést svis vznesmo, střemhlav na kruzích. Dokáže usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti, se soustředit při cvičení, kontrolovat a korigovat jednotlivá cvičení strečinková, protahovací, silová cvičení.		metoda soutěžení, samostatná práce, vzájemná pomoc
<b>únor</b>	Hry Gymnastika Úpoly	Vybraná sportovní hra. Akrobacie. Cvičení na náradí. Tělocvičné názvosloví v gymnastice. Průpravné úpoly. Základy MUSADA.		Je schopen řídit utkání pískáním. Umí tvořivě aplikovat herní činnosti, kombinace, systémy při utkání. Dokáže předvést rondat, spoj rukou s výdrží. Dovede zacvičit přešvihy na hrazdě (obě strany). Je schopen ručkování ve vzporu na bradlech po boky (jen chlapci). Umí se houpat na kruzích. Dovede si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě. Je schopen držet na zemi a bojovat o únik z držení na zemi. Dovede zaujmout základní postoj a pohybovat se v něm. Dokáže si uvědomit následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play.	Rv	opakování a procvičování, samostatná práce, individuální přístup
<b>březen</b>	Hry Úpoly Gymnastika	Vybraná sportovní hra – utkání podle pravidel žákovské kategorie. Základy MUSADA Akrobacie Přeskoky		Zvládá herní činnosti jednotlivce, kombinace, systémy a tvořivě je aplikuje ve hře a v soutěžích. Dovede provést základní kopy a údery Dokáže v souladu s individuálními předpoklady rovnovážné polohy v postojích. Skrčka přes kozu (bednu) našť s oddáleným odrazem.		metoda soutěžení, individuální přístup

duben	Turistika a pobyt v přírodě. Úpoly. Hry.	Význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj speciálních dovedností, sociální vztahy Orientace podle mapy, buzoly Základní pravidla silničního provozu První pomoc při úrazech, transport raněného. Ochrana přírody. Základy MUSADA. Vybraná sportovní hra	Je schopen uplatňovat vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí přírody, silničního provozu. Umí předvídat možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Dokáže zvládnout přesun a pohyb v náročnějším terénu se zátěží. Dovede pracovat s mapou a orientovat se ve stanovení pochodového úhlu. Je schopen zvládat základní pravidla silničního provozu. Umí se bránit proti škrcení zepředu i zezadu. Dokáže zorganizovat a vést utkání. Dovede zpracovat technické záležitosti v utkání – počet ztracených míčů, počet vybojovaných míčů, počet neúspěšných střel	Z, PŘ, M	projektové vyučování, práce s mapou, buzolou, metoda statistických dat
květen	Atletika Hry	Vrh koulí. Skok dálky. Sprinty a vytrvalý běh Přípravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti Vybraná sportovní hra, utkání.	Umí zvládnout techniku vrhu koulí a použít při soutěži. Je schopen se samostatně připravit pro všechny běhy 60m,800m,1000m,1500m. Dokáže předvést skok do dálky z optimálního rozběhu. Chápe význam sportovních her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů.	Rv	skupinová práce
červen	Atletika Hry	Vytrvalý běh v terénu. Olympijský den. Netradiční pohybové činnosti dle výběru – utkání	Je schopen běhat v terénu až 20 minut. Uplatňuje základní olympijské myšlenky čestné soupeření, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody. Zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů. Posuzuje provedení atletických disciplín, značí nedostatky a příčiny. Uplatňuje vhodné a bezpečné chování v prostředí sportoviště.		projektové vyučování, samostatná práce

# 9. ročník

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy:	Poznámky, hodnocení:
září	Atletika Hry	Sprinty, vytrvalý běh na dráze. Skok daleký. Vrh koulí. Vybraná sportovní hra-utkáni		Zvládá základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, bězích, vrhu koulí. Dokáže soutěžit v bězích na 60m, 800m, 1000m, 1500m Dovede rozvíjet herní myšlení, improvizaci. Dokáže chápat specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách.	Př	skupinová práce
říjen	Atletika Hry	Vytrvalý běh v terénu Vrh koulí Hygiena a bezpečnost Vybraná sportovní hra utkáni		Chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty. Zvládá základní techniku vrhu koulí. Dovede provádět základní údržbu cvičišť, pečovat o vlastní výstroj a výzbroj. Je schopen zaznamenat výsledek utkání. Umí používat základní pojmy při utkání. Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání. Dokáže uplatňovat zásady fair play jednání při hře.	Př, M	individuální přístup, statistické metody
listopad	Hry Gymnastika Tanec	Vybraná sportovní hra Akrobacie Cvičení na nářadí	OSV - kooperace, kometice	Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít při komunikacích v utkání podle pravidel žákovské kategorie. Je schopen předvést záchranu a pomoc při náročných cvicích např. rondatu. Dokáže působit estetickým dojmem při gymnastických cvičeních. Dovede rozvíjet individuální a sociální dovednosti pro etické zvládnání situací soutěže, konkurence.	Hv	metoda spolupráce, metoda využití audio, CD nahrávek.
prosinec	Hry Gymnastika Netradiční pohybové hry	Vybraná sportovní hra Přeskoky Ringo,frisbe		Je schopen zvládat elementární herní činnosti jednotlivců a umí ji využít v základních kombinacích i v utkání podle pravidel žákovské kategorie. Dovede připravit a organizovat utkání. Dokáže zvládnout roznožku, skřek přes kozu nadél. Umí zvládnout pravidla hry a použít je ve hře, při rekreačních činnostech.		skupinová práce, metoda soutěžení

<b>leden</b>	Hry Kondiční formy cvičení Gymnastika	Vybraná sportovní hra Kondiční formy cvičení pro 9. ročník -vytrvalostní cvičení -dechové cvičení -vyrovnávací cvičení -relaxační cvičení Akrobacie Přeskok	Zvládá elementární herní činnosti jednotlivce a umí je využít v základních kombinacích i v utkání podle pravidel žákovské kategorie. Uvědomuje si význam soustředění, prožívání cviku. Dokáže připravit organismus pro různé pohybové činnosti samostatně s pomocí učitele. Zná základní cviky a sestavy pro různé účely a dovede je převážně samostatně využít v denním režimu. Je schopen usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti. Umí posoudit provedení akrobatických prvků a přeskoků přes kozu nadél skrčkou, označit zjevné nedostatky a jejich možné příčiny.	Rv	skupinová práce, procvičování, metoda kritiky
<b>únor</b>	Hry Gymnastika Úpoly	Vybraná sportovní hra Cvičení na nářadí Základy MUSADA-obrana proti objektu zředu, škrčení, úchopům zápěstí	Dokáže zvládat herní činnosti jednotlivce v základních kombinacích i v utkání podle pravidel. Dovede tvořivě aplikovat herní činnosti jednotlivce i v soutěžích. Umí předvést svůj cvik na hrazdě. Je schopen zvládnout základní postoje, úchopy a vyproštění z držení. Dokáže si uvědomit význam sebeobraných činností.	Rv	procvičování
<b>březen</b>	Úpoly Hry Gymnastika	Základy MUSADA-obrana proti seku shora Vybraná sportovní hra Cvičení na nářadí	Dovede si uvědomit následky zneužití bojových činností, chová se bezpečně. Umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráčů, učitele) Je schopen rozlišovat a uplatňovat práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka. Dokáže předvést klus, poskoky, náskoky, seskoky na kladině (D). Dovede ručkovat ne vzporu na hradlech po boky. Dokáže komíhat ne vzporu.		skupinová práce, individuální přístup
<b>duben</b>	Turistika a pohyb v přírodě Hry	Táboření, ochrana přírody, dokumentace z turistické akce (fotografie, náčrtky) Vybraná sportovní hra Historie a současnost sportu -významné soutěže a sportovci.	Umí postavit a zlikvidovat tábořiště podle všech zásad hygieny a ochrany přírody. Je schopen zjistit, kde je možné se poučit o oblasti turistické akce. Umí zorganizovat a vést školní turnaje včetně vyhodnocení a evidence. Dokáže zjistit, kde je možné získat informace o TV a sportu	Z, Př, D	metoda vedení dokumentace, projektové vyučování, samostatná práce, využití médií, literatury
<b>květen</b>	Atletika Hry	Vrh koulí Skok daleký Sprinty a vytrvalý běh Netradiční pohybové činnosti dle výběru –utkání	Zvládá zlepšovat výkony v atletických disciplínách. Umí rozhodnout, evidovat, určit poradí závodu. Dokáže předvídat nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost. Dovede používat pravidla her, herní činnosti jednotlivce a aplikovat je při hře.		skupinová práce, individuální přístup, soutěžení

červen	Atletika Hry	Vytrvalý běh v terénu Olympijský den Netradiční pohybové činnosti dle výběru	Je schopen vytrvalostního běhu do 20 minut. Dokáže usilovat o zlepšení své tělesné zdatnosti. Dokáže uplatňovat myšlenky olympionismu. Zvládá zpracovat naměřená data a informace a podílí se na jejich prezentaci. Dokáže zorganizovat samostatně i v týmu jednoduchý turnaj. Dovede spolurozhodovat hry a soutěže.	D, M	projektové vyučování, metoda diagramu, tabulek, samostatná práce.
--------	-----------------	---------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------	-------------------------------------------------------------------



### Charakteristika vyučovacího předmětu

#### Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. ročníku 1 hodinu týdně

**Vzdělávání** je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- **VDO** - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- **OSV** – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV** – schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- **EV** – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **EGS** – osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení,...

# Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

## Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k

- efektivnímu učení
- vyhledávají a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánují, organizují a řídí vlastní učení

Učitel

- se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k závěrům, řešením sami žáci
- sleduje při hodině pokrok všech žáků

## Kompetence k řešení problémů

Žáci

- vnímají nejrůznější problémové situace – mimořádné situace, krizové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel

- klade otevřené otázky
- ukazuje žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcuje žáky k argumentaci

## Kompetence komunikativní

Žáci

- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze
- uplatňují bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Učitel

- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

- vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

## **Kompetence sociální a personální**

### **Žáci**

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají

### **Učitel**

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

## **Kompetence občanské**

### **Žáci**

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- chápou základní ekologické souvislosti, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví

### **Učitel**

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

## **Kompetence pracovní**

### **Žáci**

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- mohou využít ICT pro hledání informací
- využívají znalostí v běžné praxi

- ovládají základní postupy první pomoci

#### **Učitel**

- umožňuje žákům, aby při hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vytváří pro žáky příležitosti k aplikacím v modelových situacích

## Hodnocení předmětu výchova ke zdraví

Předmět výchova ke zdraví je hodnocen z aktivního přístupu žáka k předmětu. Hodnotí se zapojení žáka, jeho aktivní činnost, schopnost porozumět probírané látce, osvojení získaných dovedností a jejich použití v praktickém životě. Zná základní modelové situace týkající se zdraví člověka.

1. stupeň – **známka 1:** žák výborně zvládá osvojené situace, je aktivní, jeví zájem o předmět
2. stupeň – **známka 2:** žák jeví zájem o předmět v menší míře, zadané modelové situace zvládá bez menších problémů, dokáže získané poznatky využít v praxi
3. stupeň – **známka 3:** žák si osvojil získané poznatky, jejich použití v praxi je obtížnější, jeví menší zájem o předmět
4. stupeň – **známka 4:** žák nejeví zájem o předmět, neosvojil si základní poznatky, není schopen využít získaných informací v praxi

## 6. ročník

	<b>Tématická oblast:</b>	<b>Učivo:</b>	<b>PT</b>	<b>Očekávané výstupy:</b>	<b>Mezipř. vztahy:</b>	<b>Pozn</b>
	Mimořádné situace	charakter mimořádné situace; tísňová volání; potenciální nebezpečí; varovný signál a chování po jeho vyhlášení; evakuace; improvizovaná ochrana; havárie s únikem nebezpečné látky		umí charakterizovat mimořádné situace rozumí integrovanému záchrannému systému zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací zná zásady kolektivní ochrany obyvatelstva zná potenciální nebezpečí zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace zná zásady chování po vyhlášení evakuace		
	Dopravní výchova	pravidla silničního provozu chování v dopravě		využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla dopravní výchovy, svých znalostí , jak se chovat v dopravě; umí vyhledat, zpracovat a předat informace z tohoto tématu		

<p>Péče o zdraví Výživa a zdraví</p>	<p>ochrana před nemocemi a odpovědnost za své zdraví i zdraví jiných; preventivní a lékařská péče vliv životních podmínek a životního stylu na zdraví, vznik civilizačních nemocí; odolávání stresu; základní postupy 1. pomoci, ob vazová technika; 1. pomoc v improvizovaných podmínkách; přivolání lékaře; poruchy příjmu potravy - mentální anorexie, bulimie; výživa a civilizační nemoci; zásady zdravé výživy; alternativní výživové směry; reklamy na potraviny; kvalita lidského života (handicapovaní lidé)</p>	<p>rozlišuje choroby běžné, infekční, civilizační aktivně se proti nim brání; vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy; uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků; uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy; zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci; zná techniky pro zvládání stresu; rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními; samostatně zvládá základní postupy 1. pomoci, včetně základů obvazové techniky; poskytne nezbytnou 1. pomoc i při vážnějších poraněních; uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu; orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti; posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy; orientuje se ve specifických potřebách výživy v období dospívání; vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhně změny odpovídající požadavkům zdravé výživy; rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor;</p>		
------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--	--

<p>Návykové látky a zdraví Osobní bezpečí</p>	<p>návykové látky - zdravotní a sociální rizika; zneužívání návykových látek; odmítání návykových látek; pozitivní životní cíle a hodnoty; návykové látky a bezpečnost v dopravě; návykové látky a zákon; reklamní vlivy; počítače a hazardní hry, gamblerství; linky důvěry, krizová centra; krizové situace: šikanování, týrání, sexuální zneužívání; brutalita a jiné formy násilí v médiích; přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení; linky důvěry, krizová centra</p>	<p>uvede zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami a argumentuje ve prospěch zdraví; používá způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích i ve styku s vrstevníky; orientuje se v zákonech omezujících kouření; vysvětlí psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek; obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek; vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním návykových látek a bezpečností silničního provozu; orientuje se v trestně právní problematice návykových látek; kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol; vysvětlí zdravotní a sociální rizika spojená s hracími a výherními automaty; samostatně vyhledá v případě potřeby specializované pomoci; předchází úrazům; rozpozná situace ohrožující jeho bezpečnost a používá účinné formy chování; uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte; kriticky se vyjadřuje k projevům násilí ; samostatně vyhledá v případě potřeby služby specializované pomoci</p>		
<p>Pohybové aktivity a zdraví</p>	<p>význam pohybových aktivit pro zdraví; pohybový režim; prevence tělesného a duševního zatížení;</p>	<p>vysvětlí základní vztah mezi úrovní zdravotně orientované zdatnosti a možnými zdravotními problémy (civilizační choroby); umí sestavit osobní pohybový režim; vysvětlí vztah mezi tělesným a duševním zdravím</p>		



## 2.2.8. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

### 2.2.8.1. ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

## Charakteristika vyučovacího předmětu

### Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Praktické činnosti** se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou od sedmého ročníku vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou vyučovány odděleně: **Svět práce, Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů**. Pro obě skupiny, skupinu děvčat i chlapců, je v šestém ročníku zařazen tematický okruh: **Využití digitálních technologií**.

Dále je v osmém a devátém ročníku zařazen tematický okruh:

#### **Vzdělávání v pracovní výchově chlapců směřuje k:**

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu;
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni;
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně;
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě;
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci;

#### **Vzdělávání v praktických činnostech dívek směřuje k:**

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména činnostech v domácnosti;
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život;
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně;
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě;
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci;

V předmětu pracovní výchova se prolínají průřezová tato témata:

- **Výchova demokratického občana** – zásady slušnosti, tolerance a odpovědného jednání, řešení problémů samostatně a odpovědně, společně komunikovat, podporovat aktivitu a kooperovat;
- **Osobnostní a sociální výchova** – orientovat se v sobě samém, rozvíjet dovednosti a schopnosti, dobré vztahy k sobě samému, k dalším lidem a k dalším složkám životního prostředí;
- **Enviromentální výchova** – pozorovat a popisovat okolní prostředí, získávat informace o ekologické problematice, získané poznatky kriticky zvažovat a domýšlet možné důsledky, provádět konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí, třídění odpadů, zlepšování okolního prostředí;
- **Mediální výchova** – schopnost zpracovat, vyhodnotit a využít podněty, které přicházejí z médií, tisk, rozhlas, televize, internet;
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – zavést evropskou dimenzi, evropský rozměr do vzdělávání jako prostředek mezinárodní a multikulturní orientace, rozvíjet vědomí evropské identity při respektování identity národní;
- **Multikulturní výchova** – zlepšovat klima třídy a školy, harmonizovat mezilidské vztahy, zlepšovat vztahy žák-žák, žák-učitel, učitel- rodič.

# Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

## Kompetence k učení

### Žák

- poznává smysl a cíl učení
- má pozitivní vztah k učení prostřednictvím zadávaných úkolů v rámci výuky
- umí posoudit vlastní pokrok
- kriticky zhodnotí výsledky své práce a diskutuje o nich

### Učitel

- zadává úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vede žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozoruje pokrok u všech žáků v hodině

## Kompetence k řešení problémů

### Žák

- promýšlí pracovní postupy praktických cvičení
- při řešení se učí chápat, že se při práci budou setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení
- poznatky aplikuje v praxi

### Učitel

- zajímá se o náměty
- klade otevřené otázky

## Kompetence komunikativní

### Žák

- učí se správnému technologickému postupu při práci
- při komunikaci používá správné technické názvosloví
- využívá informační zdroje k získání nových poznatků

### Učitel

- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- vede žáky, aby na sebe brali ohledy

## **Kompetence sociální a personální**

### **Žáci**

- pracují ve skupinách
- spolupracují při řešení problémů
- přispívají k diskusi a respektují názory jiných
- učí se věcně argumentovat

### **Učitel**

- podle potřeby pomáhá žákům
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- dodává žákům sebedůvěru

## **Kompetence občanské**

### **Žáci**

- respektují pravidla při práci
- dokážou přivolat pomoc při zranění
- chápou základní ekologické souvislosti, chrání a oceňují naše kulturní tradice a historické dědictví
- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům

### **Učitel**

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

## **Kompetence pracovní**

### **Žák**

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při práci
- používá bezpečně a účinně nástroje, vybavení, materiály
- dodržuje technologický postup a pravidla, plní povinnosti, myslí na ochranu svého zdraví a zdraví druhých
- své znalosti využívá v běžné praxi.

### **Učitel**

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- pozoruje pokrok při práci v hodině
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

## Hodnocení vyučovacího předmětu:

### Praktické činnosti – Příprava pokrmů, Domácnost, Dílny

- Kritéria hodnocení:
1. přístup k práci
  2. schopnost samostatné i týmové práce
  3. úspěšnost při zhotovování výrobků, pečlivost
  4. dovednost dodržet pracovní postup
  5. zacházení se spotřebiči a pracovními nástroji v kuchyni a v dílně
  6. faktografické znalosti učiva
  7. dodržování bezpečnosti práce
  8. dodržování řádu školní kuchyně a školních dílen

### Praktické činnosti – Svět práce

- Kritéria hodnocení:
1. Přístup k práci, zájem o problematiku
  2. Schopnost samostatné i týmové práce
  3. Výběr a zpracování aktuálních zpráv, vyvolání diskuse
  4. Dovednost vyjádřit svůj názor na danou problematiku
    - zapojení do diskuse, aktivita v hodinách
    - umění argumentace
    - schopnost vyslechnout názor druhých

### Praktické činnosti – Využití digitálních technologií

- Kritéria hodnocení:
1. přístup k práci
  2. schopnost samostatné i týmové práce
  3. zvládnutí základních funkcí digitální techniky
  4. zájem o studium
  6. faktografické znalosti učiva
  7. dodržování bezpečnosti práce
  8. dodržování řádu počítačové učebny

## **Hodnocení praktických činností :**

výborný	žák aktivně a tvůrčím způsobem pracuje a plní úspěšně zadané úkoly, o práci projevuje zájem, při práci uplatňuje kreativitu a fantazii
chvalitebný	žák se zájmem plní zadané úkoly, ale jeho přístup je méně tvůrčí, výsledky práce jsou průměrné
dobrý	žák projevuje slabou aktivitu i zájem o práci, nesnaží se, práci většinou odbývá, pracuje nečistě
dostatečný	žák projevuje minimální zájem o práci, pracuje pouze podle své nálady, není ochoten plnit zadané úkoly
nedostatečný	žák úmyslně nepracuje, neplní zadané úkoly

## 6. ročník - VDT

### VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ – chlapci a děvčata

Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	MPV	Poznámky, hodnocení:
Digitální technika	počítač a periferní zařízení; stavba počítače – základní HW součásti; digitální fotoaparát; videokamera; PDA; CD a DVD přehrávače; e-Kniha; mobilní telefony		žák ovládá základní funkce digitální techniky; žák rozpozná jednotlivé HW komponenty, rozlišuje porty; umí zapojit periferní zařízení; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky; propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení;		demontáž a montáž PC
Digitální technologie	bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, WiFi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b); navigační technologie; konvergence technologií; multiplexování;		žák pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava; rozumí základním pojmům a technologiím;		vytvoreni jednoduché počítačové sítě
Počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací	úpravy digitálních dat – úprava fotografie; střih jednoduchého videa; archivace; operační systémy; vzájemná komunikace zařízení (synchronizace PDA s PC)		žák umí získat a upravit digitální fotografii; dokáže vytvořit jednoduchou videosekvenci; zvládá archivaci dat; rozlišuje paměťová média; umí synchronizovat jednotlivá zařízení; umí používat mikrofon a SW pro zpracování zvuku; umí používat digitální fotoaparát a scanner pro získání digitálních obrazových dat; zvládá základní práci v některém z bitmapových editorů;		
Mobilní služby	mobilní operátoři tarify		žák se orientuje ve službách poskytovaných mobilními operátory; žák dokáže posoudit nabízené nabídky; dokáže rozlišit základní parametry mobilního telefonu;		
Hygienická a bezpečnostní pravidla	hygiena a bezpečnost práce s digitální technikou		žák dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu		
Ošetření a ochrana digitální techniky	údržba digitální techniky		žák ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením		

## 7. – 9. ročník - dílny

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy	Poznámky, hodnocení:
7. ročník	Práce s technickými materiály Technické zobrazení	organizace a bezpečnost, úrazová prevence; práce dle pracovního postupu; zhotovení výrobku ze dřeva, kovu a plastu; druhy ručního nářadí, funkce a použití; samostatná práce dle výkresu; spoje dřeva – čepování, plátování; výroba železa; hoblování; dlabání; plasty a jejich opracovávání; recyklace plastů, třídění odpadů;	OSV – stanovení osob. cílů, kolektivní spolupráce, komunikace; VDO – osobní zodpovědnost za výsledky práce, dodržení prac. postupu, přesnost a kvalita; EV – energ. náročnost výr. kovů, šetření;	je seznámen s prov. řádem školní dílny; poučen o bezpečnosti při práci; posílení hyg. návyků; druhy čar na techn. výkresu; kótování – prakt. nácvik; zhotoví jeden techn. výkres; výroba železa, druhy oceli; obchodní profily, konstrukční materiály;	Ov, Př, Z, F, M	Exkurze do dřevozprac. průmyslu – dřev. závody, truhl. výroba; VÝROBKY – dřevo: jmenovka, čep. krabíčka, plátovaná podložka; kov: úhelník, otvírač korunkových závěrů, závěs na obrázek; plast: broustítko, stoj. na nůžky
8. ročník	Práce s technickými materiály	technické výkresy; technologické postupy; kompletace výrobku; práce s plechem; bezpečnost práce;		porozumí technickým výkresům; dokáže stanovit jednoduchý technologický postup výroby; dokáže kompletovat výrobek; dokáže dělit, tvarovat plech, nýtování, měkké pájení; dodržuje návyky bezpečné práce; užívá nástroje jen k tomu účelu, ke kterému jsou určeny; šetrně zachází s nástroji;	M, Ch	exkurze do kovoobráběčského provozu; VÝROBKY – pozinkovaný plech: otvírač kompotů, kovová svěrka, plechová krabíčka; plast: věšáček z novoduru, plastová lžice na kompoty, slánka z plexiskla;



8. ročník	Technické zobrazování	pravoúhlé promítání; nárys, půdorys a bokorys; technické výkresy; technická dokumentace; razítko; závitý;		ovládá princip pravoúhlého promítání; dokáže zobrazit součástku v nárysu, půdorysu a bokorysu; zná druhy technických výkresů; ovládá koloběh technické dokumentace ve výrobním závodě; rohové razítko; řezání vnitřních a vnějších závitů;		
8. ročník	Svět práce	trh práce – poptávka druhy pracovišť kvalifikační předpoklady význam získání kvalifikace pro přijetí do pracovního poměru; vztah vzdělání a platových podmínek; udržování fyzických a duševních sil pro povolání;	VDO – osobní hodnocení a zodpovědnost; pracovní řád, práva a povinnosti občanů;	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného zaměstnání; orientuje se v možnostech a nabídce učebních oborů a studijních oborech; využije poznatky k předběžnému výběru povolání; využije kritický náhled na své možnosti; usiluje o nejlepší studijní výsledky;	OV	Úřad práce RK; informace výchovného poradce;
9. ročník	Dřevoobráběcí stroje Kovoobráběcí stroje Převody	pily, hoblovky, frézky, brusky; pily, soustruhy, frézky; Zapojení převodů a jejich výpočet; druhy převodů – dopomala, do rychla; jízdní kolo, jeho servis;	VDO – dodržování předpisů a norem, bezpečnost;	zná základy strojního obrábění dřeva, kovů a plastů; dodržuje bezpečnost; efektivně zvládá strojní práci; zná a popisuje prvky automatizace, NC strojů, počítačem řízený výrobní proces;	F	Exkurze; ŽPSV – dřevoobráběcí stroje, kovoobráběcí stroje; sváření – autogenové, elektrickým obloukem

9. ročník	Zapojení žárovek; Pojistky; Elektrické zapojení; Zásuvky a vidlice	Sériové a paralelní zapojení žárovek; Obvod s pojistkou (jističem); Lustrové a schodišťové zapojení; Jednofázové a třífázové zásuvky a vidlice Prodlužovací přívod; křížové zapojení;		zná základní elektrické zapojení; ovládá bezpečnost při zacházení s elektrickým proudem; dokáže nakreslit el. schéma a podle něho vytvořit samostatné zapojení; při práci je svědomitý a trpělivý; ovládá bezpečné silnoproudé zapojení;	F, Př	
9. ročník	Elektronika	polovodiče – druhy P,N; čipy, integrované obvody, procesory; význam a automatizace, kybernetika a počítače		zná druhy polovodičů a jejich význam; umí použít diodu a zná její vlastnosti; dokáže zapojit diodu jako usměrňovač střídavého proudu; zná tranzistory NPN, PNP umí zapojení s tranzistory	F	volba povolání (elektrikář, slabo a silnoproudé profese)
9. ročník	Úvod do organizace a ekonomiky výroby	pracovně právní vztah; pracovní smlouva; odměna za práci; plánování výroby;		chápe vztah zaměstnavatel x zaměstnanec; zná rozdíl mezi smlouvou na dobu určitou a na dobu neurčitou; rozlišuje výpověď ze strany zaměstnavatele a ze strany zaměstnance; chápe problematiku spojenou se zaměstnáním – nárok na dovolenou, pobídkové formy hodnocení, postihy zaměstnance, daně, sociální a zdravotní pojištění;	OV	Celookresní školské výstavy – RK, HK,PCE; podání přihlášek do učebních a studijních oborů; dny otevřených dveří na SŠ a učilištích

## 8. a 9. ročník – Kuchyň a domácnost

	Tématická oblast:	Učivo:	PT	Očekávané výstupy:	Mezipředm. vztahy	Poznámky, hodnocení:
8. ročník	SVĚT PRÁCE: Volba profesní orientace	Sebezpoznání: osobní zájmy a cíle tělesný a zdravotní stav vlastnosti a schopnosti Sebehodnocení Vlivy na volbu profes. orientace	OSV (1.,2.,3. TO)	Žák zná své zájmy a cíle, svůj tělesný a zdravotní stav; uvědomuje si své schopnosti; kriticky zhodnotí svoje vlastnosti, uvědomuje si svoje přednosti; uvědomuje si, kým a čím je jeho volba profes. orientace ovlivňována, kriticky tyto vlivy zhodnotí	Ov, Př	skupinová práce; doplňovačka; výběr z možností;
8. ročník	Trh práce	Povolání lidí Druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů Charakter a druhy pracovních činností Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobní Rovnost příležitostí na trhu práce	EV (3. TO); VDO (2. TO); VMTGS (3.TO)	zná jednotlivá povolání, umí zhodnotit, které vlastnosti a schopnosti lidí vyžadují; dokáže posoudit jednotlivá pracoviště z hlediska pracovní prostředí, pracovní doby, potřebné kvalifikace; umí popsat některé druhy pracovní činností; uvědomuje si možnosti získání práce v zahraničí	Ov, Ch, Př, Z, cizí jazyk	skupinová práce; doplňovačka; výběr z možností;
8. ročník	PŘÍPRAVA POKRMŮ: Prostředí a vybavení školní kuchyně	Bezpečnost a hygiena při práci v kuchyni První pomoc při úrazu v kuchyni Řád školní kuchyně Vybavení šk. kuchyně Úklid a údržba domácnosti	EV (3. TO)	Žák orientuje se v základním vybavení kuchyně; bezpečně obsluhuje základní spotřebiče; dodržuje bezpečnost a zásady hygieny při práci; po práci provádí úklid a údržbu spotřebičů a pomůcek; dokáže poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	F, Př, Vých. ke zdraví	skupinová práce; samostatná práce
8. ročník	Potraviny a jejich užití v kuchyni	Značení potravin Výběr, nákup a skladování potravin Základní úpravy pokrmů Sestavení jídelníčku	EV (4. TO)	správně přečte značení potravin; vybere, nakoupí a skladuje potraviny pro konkrétní jídlo; vyjmenuje druhy úprav pokrmů; navrhne jídelníček v souladu se zásadami zdravé výživy		skupinová práce; samostatná práce

8.	Stolování	Úprava stolu, dekorace Pravidla stolování		dodržuje základní principy stolování, společenského chování u stolu ve společnosti	Ov, Vv	skupinová práce; samostatná práce
8. ročník	Studená kuchyně	Pomazánky, obložené talíře Rychlé pohoštění Zdobení pokrmů		najde recept, podle kterého dané jídlo připraví; respektuje technologický postup a bezpečnost práce; připraví dané jídlo, vytvoří jednoduchou ozdobu; uvede kuchyň do původního stavu		skupinová práce; samostatná práce; práce s textem
8. ročník	Jednoduché teplé pokrmy	Manipulace s el. spotřebiči Palačinky Slané pečivo z listového těsta		bezpečně manipuluje s elektrickými spotřebiči; najde recept, podle kterého dané jídlo připraví; respektuje technologický postup a bezpečnost práce; uvede kuchyň do původního stavu	F	skupinová práce; samostatná práce; práce s textem exkurze
	Pokrmy z masa	Dělení a druhy masa, úpravy masa				
	SVĚT PRÁCE: Volba profesní orientace	Opakování sebezpoznaní - informační základna pro volbu povolání - práce s profesními informacemi a využití poradenských služeb		Žák ví, kde získat potřebné informace při volbě povolání – školské výstavy, úřad práce	Inf, Ov	
9. ročník	Možnosti vzdělávání	- náplň studijních a učebních oborů - přijímací řízení - informace a poradenské služby		Žák zná rozdíl mezi učebními a studijními obory Zná formy přijímacího řízení a možnost přípravy Využije profesní informace a poradenské služby		
	Zaměstnání	- pracovní příležitosti v obci - způsoby hledání zaměstnání - psaní životopisu - pohovor u zaměstnavatele - problémy nezaměstnanosti - práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV (1.TO)	Žák zná: - pracovní příležitosti v obci - orientuje se v nabídce na trhu práce - umí napsat životopis - zná pravidla chování a konverzace při pohovoru u zaměstnavatele	Ov, Čj, Inf	skupinová práce, dramatizace

	Podnikání	<ul style="list-style-type: none"> <li>- druhy a struktura organizací</li> <li>- nejčastější formy podnikání</li> <li>- drobné a soukromé podnikání</li> </ul>		Žák vidí rozdíly jednotlivých forem podnikání	Ov	
	PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁC-NOSTI: Údržba a úklid domácnosti	úklidové prostředky a postupy a jejich dopad na ŽP; odpad a jeho ekologická likvidace	EV (3.,4.TO)	Žák ovládá jednoduché pracovní postupy při úklidu domácnosti; správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím; poradí si s ekologickou likvidací odpadu	Př, Eko, Ch	prezentace úklid.prostředků samostatná práce
	Finance	rozpočet – příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní platební styk		Žák provádí jednoduché operace platebního styku – umí vyplnit platební příkaz, složenku, platbu přes internet	M	sestavení domácího rozpočtu
9	Údržba oděvů a textilií	prací a čisticí prostředky; žehlení; symboly na textilích	EV (3.,4.TO)	dokáže prát a čistit oblečení podle symbolů a s ohledem na ŽP; umí vyžehlit prádlo z různých materiálů; orientuje se v návodu, obsluze žehličky; dodržuje bezpečnost práce	Ek, Ch, Př	prezentace pracích prostředků; samostatná práce
9. ročník	Ruční šití	základy ručního šití; druhy stehů, vzorník; přišívání knoflíků		zvládá jednoduché postupy ručního šití; umí přišít knoflík několika způsoby		
9. ročník	ELEKTRO-TECHNIKA V DOMÁC-NOSTI: Strojové šití	zapojení šicího stroje, návlek spodní a vrchní nitě; šití povlaku na polštář	MeV (1.TO-módní časopisy-); MuV (4.TO)	orientuje se v návodu, obsluze šicího stroje; vybere vhodný materiál a ušije povlak na polštář; dodržuje zásady bezpečnosti práce; umí poskytnout první pomoc včetně úrazu elektrickým proudem		Exkurze

## 2.3. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Klasifikace se řídí legislativními normami a klasifikačním řádem školy. Žáci jsou hodnoceni známkami, pětistupňovou škálou. V prvním ročníku se klade důraz na motivační prvek, i ve druhém ročníku se zvýrazňuje kladná motivační úloha dobrých známek. Od 3. ročníku pokračuje plynule přechod na běžnou klasifikaci. Přibližně u 5 % žáků je diagnostikována porucha učení. Těmto žákům je věnována individuální pomoc pod vedením pedagogů s odborným vzděláním v oblasti reedukační péče. Na žádost rodičů může být u žáků s poruchami učení pololetní klasifikace v podobě slovního hodnocení.

Od pojmu klasifikace odlišujeme pojem hodnocení. Ve všech předmětech platí zásady ohledu na věkové zvláštnosti žáků a specifčnosti předmětů. Metody hodnocení odpovídají stanoveným cílům, účelům. Systém hodnocení si vytváří každý pedagog a nese odpovědnost za jeho srozumitelnost, za informovanost rodičů a žáků o zvládnutí klíčových dovedností, cílů. Pro hodnocení může být použita víceúrovňová škála, například v testech, hodnocení písemných prací apod.

### 2.3.1. PRAVIDLA HODNOCENÍ A KLASIFIKACE ŽÁKA

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

- 1 **výborný**
- 2 **chvalitebný**
- 3 **dobry**
- 4 **dostatečný**
- 5 **nedostatečný**

U žáků s vývojovými poruchami a u žáků s jiným mateřským jazykem než češtinou může být na žádost rodičů ve všech vyučovacích předmětech použito slovní hodnocení. Slovní hodnocení těchto žáků bude pro celkové hodnocení převedeno do klasifikace.

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka. Opakování může povolit ředitelka školy pouze na žádost zákonného zástupce z vážných zdravotních důvodů.

#### **Hodnocení žáků na vysvědčení**

V pololetí bude vydán výpis z originálu vysvědčení.

Při hodnocení žáka se na prvním stupni použije pro zápis hodnocení číslice, na druhém stupni se použije slovní ekvivalent.

Chování je klasifikováno těmito stupni:

- 1 **velmi dobré**
- 2 **uspokojivé**
- 3 **neuspokojivé**

Celkové hodnocení se vyjadřuje stupni:

- a) **prospěl(a) s vyznamenáním**
- b) **prospěl(a)**
- c) **neprospěl(a)**

Žák je hodnocen stupněm **prospěl s vyznamenáním**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen stupněm horším než chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů není horší než 1,50 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.

Žák je hodnocen stupněm **prospěl**, není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Žák je hodnocen stupněm **neprospěl**, je-li v některém z povinných předmětů hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

V posledním roce plnění povinné školní docházky vydá škola žákovi **výstupní hodnocení** o dosažení cílů vzdělávání. V pátém a sedmém ročníku základního vzdělávání vydá škola **výstupní hodnocení** žákovi, který se hlásí k přijetí ke vzdělávání ve střední škole.

### 2.3.2. OPRAVNÉ ZKOUŠKY

Žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky jsou komisionální. Ze závažných důvodů může ředitelka stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku.

### 2.3.3. ZÁSADY KLASIFIKACE

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Při určování stupně prospěchu na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž dosáhl žák za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace. Výsledná známka však musí odpovídat známám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

#### **2.3.4. ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ A KLASIFIKACI**

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, kontrolními písemnými pracemi, ústními a praktickými zkouškami, analýzou výsledků různých činností.

Žák 2. –9. ročníku musí mít z každého předmětu alespoň dvě známky za pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Znamky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem. Učitel oznamuje žákovi výsledek klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů.

Po ústním vyzkoušení oznámí vyučující hodnocení žáka okamžitě, výsledky písemných prací nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje veškeré známky prostřednictvím žákovské knížky zákonným zástupcům žáka.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok.

O termínu písemné zkoušky, která trvá více než 35 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující informuje formou zápisu do třídní knihy.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje vyučující rodiče bezprostředně a prokazatelným způsobem.

#### **2.3.5. KLASIFIKACE CHOVÁNÍ**

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka, k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování:

##### **Stupeň 1 – velmi dobré**

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.



### **Stupeň 2 – uspokojivé**

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopouští závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele resp. ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

### **Stupeň 3 – neuspokojivé**

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy i přes udělené důtky.

## **2.3.6. HODNOCENÍ ŽÁKŮ S VÝVOJOVÝMI PORUCHAMI**

Na přetrvávající specifické vývojové poruchy žáka je nezbytné brát zřetel v tom smyslu, že těžiště klasifikace v předmětech by mělo být především v ústním zkoušení a neměla by se přikládat stejná výkonová hodnota projevu závislému na čtení a psaní, tj. písemným pracím. Pro zjišťování úrovně žákovských vědomostí a dovedností volí učitel formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Žákům s vývojovou poruchou poskytně vyučující delší časový limit na plnění úkolů. Je žádoucí klást důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony.

## **2.3.7. VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ**

Třídní učitel, ředitelka školy, zástupce obce může žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění. Ústní nebo písemnou pochvalu uděluje žákovi před kolektivem. Písemná pochvala se uděluje formou zápisu na formuláři školy.

Opatření k posílení kázně se ukládá za závažné nebo opakované provinění proti školnímu řádu, proti pravidlům slušného chování. Podle závažnosti provinění se ukládá napomenutí třídního učitele, důtku třídního učitele, důtku ředitelky školy. Udělení napomenutí nebo důtky třídního učitele oznamuje učitel ředitelce školy. Ředitelka uděluje důtku po projednání v pedagogické radě. Udělení důtky se oznamuje zákonnému zástupci na školním formuláři.

Výchovná opatření se zaznamenávají do školní matriky.

## 2.3.8. VÝSTUPNÍ HODNOCENÍ

Hlavním obsahem výstupního hodnocení je vyjádření o dosažené výstupní úrovni vzdělání ve struktuře vymezené vzdělávacím programem pro základní školy. Výstupní hodnocení obsahuje vyjádření o:

- možnostech a nadání žáka
- předpokladech pro další vzdělávání nebo pro uplatnění žáka
- chování žáka v průběhu povinné školní docházky
- dalších významných skutečnostech ve vzdělávání žáka

Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí školního roku, v němž splní povinnou školní docházku. Výstupní hodnocení vydá škola žákovi na konci prvního pololetí také v pátém a sedmém ročníku, jestliže se hlásí k přijetí ke vzdělávání na střední škole. V případě podání přihlášky k přijetí do oboru vzdělání, v němž je jako součást přijímacího řízení stanovena talentová zkouška, je žákovi vydáno výstupní hodnocení do 30. října.

## 2.4. EVALUAČNÍ ČINNOSTI

### 2.4.1. HODNOCENÍ DLOUHODOBÝCH PLÁNŮ, ZÁMĚRŮ, CÍLŮ

Dlouhodobý plán rozvoje není konstantní dokument, je třeba zvažovat jeho aktuálnost. Hodnocení jeho plnění je prováděno na konci každého školního roku. Velká pozornost je věnována klimatu školy.

#### **Pro vyhodnocování platí následující kritéria:**

- identifikace žáků a pracovníků školy se školou, hrdost na příslušnost k ní
- škola a rodiče, návštěvníci školy, atmosféra informačních dnů
- úloha vedení v rozvoji školy
- morálka žáků a personálu
- vztahy mezi pracovníky školy, mezi žáky, vztah žák – učitel
- požadavky pedagogů na kázeň žáků, jejich přiměřenost
- úloha a důležitost pochval a odměn, objektivita udělování
- bezpečnost školy

#### **Hodnocení ročních plánů**

Plány na školní rok jsou projednávány a konzultovány v pedagogickém sboru. Po schválení se plán stává závazným. Hodnocení plnění je zároveň prostorem pro provedení změn. Hodnocení ukazuje, co je třeba zlepšovat, kde je třeba přistoupit k radikální změně. Cílem je zbavit se všeho, co narušuje, brzdí školní práci. Zároveň ukazuje, co v naší koncepci chybí a je třeba vhodně doplnit.

#### **Hodnocení pedagogických pracovníků**

Základem pro úspěch v práci pedagoga je tvořivost, iniciativa a kreativita.

#### **Pro hodnocení platí následující kritéria :**

##### **A. Výuková oblast:**

- hospitace (metody práce, nápaditost, vztah k žákům, atmosféra ve třídě)
- systém klasifikace a hodnocení žáků
- rozbory žakovských prací (sešity, výkresy, výrobky)
- srovnávací prověrky, testy

## **B. Výchovná oblast:**

- přístup k dětem, obětavost, autorita
- respektování poruch učení u žáků
- dodržování vnitřního řádu (dozory, výchova k uvědomělé kázni)
- mimoškolní činnost
- vztah ke školnímu prostředí (pořádek , zájem o růst estetické úrovně školy)

## **C. Administrativa:**

- úroveň administrativní činnosti
- přesnost a včasnost plnění úkolů
- vedení kabinetů, sbírek, práce v metodických orgánech

## **D. Jednání s rodiči**

## **E. Třídní učitel:**

- vliv na vztahy v kolektivu třídy, prevence problémů
- fungování školního řádu ve třídě
- vzhled třídy
- oficiální dokumentace třídního učitele, individuální dokumentace
- individuální práce se žáky

## **F. Nadstandard:**

- nápady, tvořivost, iniciativa , akce mimo výuku a školu, soutěže
- granty, pedagogická tvořivost
- sebevzdělávání, rozšiřování kvalifikace
- reprezentace školy
- práce se žáky před přijímacím řízením
- kroužky, doučování

## **Objektivnost hodnocení**

K objektivizaci pohledu na žáky využíváme výstupní srovnávací testy v předmětech matematika, český jazyk a cizí jazyk. Zadávají se především v pátém a devátém ročníku.

Škola se účastní celostátního zjišťování výsledků vzdělávání.

K zjištění úrovně hodnocení školy slouží dotazníky a ankety pro žáky, rodiče a pracovníky školy, schránka důvěry. Vedení školy se snaží zajistit zpětnou vazbu, koriguje nesprávnosti, vytyčuje směr k úpravám v koncepci školy.

### **Nástroje evaluace:**

Výsledné sebehodnocení školy je vždy výsledkem pohledů z mnoha úhlů, výsledkem užití mnoha nástrojů. Seznam nemusí být úplný a není uzavřený:

- pozorování, evidence pozorovaných jevů (sběr dat)
- hodnocení a klasifikace žáků
- sebehodnocení žáků
- dotazníky, ankety (průzkum)
- testy (srovnávací)
- hospitace
- autoevaluace učitelů
- vnější evaluace
- rozbor žákovských prací, činností
- rozbor přijímacích zkoušek
- diskuze, porady, rozhovory
- stanovování a hodnocení plnění plánů
- rozbor školní dokumentace (zápisy v ŽK, tematické plány, katalogové listy, apod.)
- pedagogická tvořivost (projekty, granty)
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce se žakovskou samosprávou
- úspěchy v soutěžích
- nabídka zájmové činnosti
- akce pro veřejnost

### **Časový plán**

Časový plán je vlastně propojením všech prvků autoevaluace - oblastí, cílů a kritérií do časového harmonogramu. Má svoje ustálené prvky, ale také nástroje přicházející v delším časovém intervalu než jeden rok a nástroje reagující na výsledky autoevaluace z minulého období.

Hodnocení školy ve všech oblastech probíhá průběžně, vyhodnocování výsledků testování SCIO probíhá v lednu a v červnu.

Závěrečné hodnocení školy se uskutečňuje jednou za tři roky.